

گزارش عملکرد تقنینی و نظارتی دوره دهم
مجلس شورای اسلامی
(ویرایش اول)

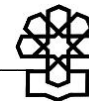
کد موضوعی: ۳۰۰
شماره مسلسل: ۱۷۰۷۸
خردادماه ۱۳۹۹

معاونت پژوهش‌های اجتماعی - فرهنگی
معاونت پژوهش‌های اقتصادی
معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولیدی
معاونت پژوهش‌های سیاسی - حقوقی

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	مقدمه
۳.....	۱. حوزه سیاسی و حقوقی
۲۹.....	۲. حوزه اقتصادی و بودجه
۵۶.....	۳. حوزه زیربنایی و امور تولیدی
۱۱۰.....	۴. حوزه اجتماعی و فرهنگی

گزارش عملکرد تقنینی و نظارتی دوره دهم مجلس شورای اسلامی (ویرایش اول)

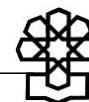
مقدمه

دوره دهم مجلس شورای اسلامی از خرداد ۱۳۹۵ شروع به کار کرد. موضوع این گزارش مرور مهمترین اقدامات مجلس شورای اسلامی (تقنینی و نظارتی) است. شایسته است به دو نکته مقدماتی اشاره شود: اول، بخشی از مصوبات در همه دوره‌های مجلس، موافقتنامه‌های بین‌المللی است که در این گزارش جز برخی موارد راهبردی (مانند موافقتنامه پاریس یا مقابله با تأمین مالی تروریسم) به سایر مصادیق متعارف اشاره نشده است.

دوم، اصلاح اساسی متن و تصویب قانون برنامه ششم توسعه یکی از دستاوردهای مجلس دهم محسوب می‌شود که در تمام حوزه‌های این گزارش مورد توجه قرار گرفته است و به منظور عدم تکرار در ذیل هر بخش، لازم است در مقدمه بدان اشاره شود. دولت با وجود تکلیف قانونی در قانون برنامه و بودجه کشور مبنی بر لزوم ارائه لایحه برنامه توسعه و با لحاظ این نکته که سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه نیز توسط رهبری ابلاغ شده بود با تفسیری از اصول ۱۲۶ و ۱۳۴ قانون اساسی تنها به ارائه احکامی از برنامه ششم توسعه به مجلس پرداخت که آنها را نیازمند اجازه قانونی می‌دانست. لایحه دولت با عنوان «لایحه احکام مورد نیاز برای اجرای برنامه ششم توسعه» که عنوانی جدید در تاریخ قوانین برنامه توسعه کشور محسوب می‌شد، تنها مشتمل بر ۳۵ ماده بود. مجلس شورای اسلامی نیز به جای استفسار قانون در مورد تکلیف قانونی دولت در ارائه لایحه برنامه توسعه یا رد کلیات آن لایحه، در نهایت تصمیم به تکمیل لایحه و تصویب آن گرفت و بدین ترتیب در عین حال که لایحه برنامه ۳۵ ماده داشت در نهایت قانون برنامه ششم توسعه با ۱۲۴ ماده مشتمل بر ۸۷۶ حکم قانونی به تصویب رسید. نمایندگان مجلس شورای اسلامی به هنگام تصویب برنامه ششم توسعه همانند برنامه‌های قبلی، با تصویب احکام متعددی در حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی و سیاسی سعی در حل و فصل بسیاری از مشکلات کشور در این حوزه‌ها داشتند. البته با حاکم شدن شرایط تحریمی و کمبود منابع نتایج آن در این مرحله قابل ارزیابی نیست.

با لحاظ کردن نکات فوق و در نظر داشتن این نکته که هدف این گزارش صرفاً ارائه عملکردی آماری یا توصیفی از فعالیت‌های مجلس دهم نبوده است می‌توان بیان کرد که گزارش حاضر عملکرد تقنینی و نظارتی مجلس دهم در حوزه‌های سیاسی، اقتصادی، زیربنایی، فرهنگی - اجتماعی و قضایی -

حقوقی را که از دیدگاه پژوهشگران این مرکز حائز اهمیت بوده و در قالب مهمترین قوانین و عملکرد نظارتی مجلس فهرست شده است ارائه کرده است. بر این اساس در این گزارش بر حسب اهمیت برخی از قوانین، چکیده‌ای از دلایل در دستور کار قرار گرفتن موضوع طرح یا لایحه، اهداف تصویب آن و محتوای قانون تبیین می‌شود. در ذیل هر حوزه نیز به دو دسته عملکردهای تقنینی (مصوب در صحن و مصوب در کمیسیون یا ارسالی برای صحن) و عملکردهای نظارتی (تحقیق و تفحص، قرائت گزارش‌های نظارتی، سؤال و استیضاح) کمیسیون‌های تخصصی مجلس شورای اسلامی اشاره خواهد شد. ترتیب تقطیع آن بر اساس ساختار معاونت‌های پژوهشی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی است.

۱. حوزه سیاسی و حقوقی

مقدمه

معاونت سیاسی حقوقی مرکز پژوهش‌های در دوره مجلس دهم فعالیت‌های مختلفی در حوزه کاری خود به شرح جدول زیر داشته است که در ادامه و بر حسب هر یک از حوزه‌ها اهم فعالیت انجام شده در راستای کمک به ایفای نقش تقنینی و نظارتی مجلس شورای اسلامی ارائه می‌شود.

نمایه عملکرد فعالیت‌های پژوهشی معاونت پژوهش‌های سیاسی حقوقی در دوره دهم

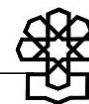
ردیف	شرح	سال - تعداد			
		۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	اظهار نظر کارشناسی درباره طرح‌ها و لوایح	۱۳۵	۸۳	۷۷	۱۱۰
۲	مطالعات و گزارش‌های موردی	۸۹	۹۱	۳۸	۱۰۰
۳	پاسخ به درخواست‌های نمایندگان	۷۶	۱۵۳	۱۰۲	۱۰۴
۴	طرح‌های پژوهشی (به اتمام رسیده)	۱	۳	۰	۲
۵	شرکت در جلسات کمیسیون‌ها	۳۱۰	۴۴۳	۳۲۰	۴۸۱
۶	برگزاری نشست‌های تخصصی	۱۷۷	۳۲۴	۲۴۴	۵۱۱
۷	انتشار کتاب (چاپی / الکترونیک)	۲	۱	۰	۱

۱-۱. حوزه امنیتی - دفاعی و سیاست خارجی

الف) عملکرد تقنینی

۱. قوانین مصوب در صحن علنی مجلس

ردیف	عنوان قانون	تاریخ تصویب
۱	قانون اصلاح قانون اقدام متقابل در برابر اعلام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به‌عنوان «سازمان تروریستی» توسط ایالات‌متحده آمریکا	۱۳۹۸/۱۰/۱۷
۲	قانون مقابله با نقض حقوق بشر و اقدامات ماجراجویانه و تروریستی آمریکا در منطقه	۱۳۹۶/۵/۲۲
۳	قانون اقدام متقابل در برابر اعلام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به‌عنوان «سازمان تروریستی» توسط ایالات‌متحده آمریکا	۱۳۹۸/۲/۳
۴	قانون ادغام شرکت‌ها و تشکیل سازمان صنایع دریایی نیروهای مسلح	۱۳۹۷/۱۰/۹
۵	قانون عضویت رئیس سازمان پدافند غیرعامل کشور در برخی از شوراهای عالی	۱۳۹۶/۸/۲۴
۶	قانون اصلاح ماده (۳۵) قانون خدمت وظیفه عمومی	۱۳۹۶/۵/۱۷
۷	قانون تمدید مدت اجرای آزمایشی قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۵/۱۱/۲۷
۸	لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی مقابله با تأمین مالی تروریسم	۱۳۹۷/۴/۳۱
۹	قانون تشکیل هیات‌های انضباطی رسیدگی به شکایات و تخلفات کارکنان نیروهای مسلح	۱۳۹۵/۱۲/۲۴
۱۰	قانون دائمی شدن قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۷/۶/۱۴
۱۱	قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پیمان مودت و همکاری در جنوب شرقی آسیا	۱۳۹۶/۴/۲۵
۱۲	قانون موافقتنامه همکاری در زمینه پیشگیری و واکنش به شرایط اضطراری در دریای خزر	۱۳۹۶/۴/۲۸
۱۳	قانون الحاق یک تبصره به ماده (۱) قانون حمایت از انقلاب اسلامی مردم فلسطین	۱۳۹۶/۱۰/۶
۱۴	قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراسیون روسیه و تشریفات (پروتکل) آن	۱۳۹۵/۸/۲۴
۱۵	قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)	۱۳۹۵/۱۲/۱۴

۲. چکیده مهمترین قوانین

*** قانون اصلاح قانون اقدام متقابل در برابر اعلام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به عنوان «سازمان تروریستی» توسط ایالات متحده آمریکا:** پس از ترور شهید سپهبد سلیمانی در اثر حمله تروریستی آمریکا در ۱۳ دی ماه ۱۳۹۸ و در راستای انجام اقدام سخت و سریع، مجلس شورای اسلامی قانون مذکور را که با عنوان طرح سه فوریتی تقدیم مجلس شده بود، در تاریخ ۱۷ دی ماه تصویب کرد. بر اساس آن کلیه اعضای پنتاگون و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته و عاملان و فرماندهان و آمران شهادت سردار سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی نیز تروریست اعلام شدند. همچنین جهت تقویت بنیه دفاعی نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مبلغ ۲۰۰ میلیون یورو از طریق صندوق توسعه ملی در چارچوب اذن مکتوب در اختیار این نیرو قرار داده شد.

*** قانون مقابله با نقض حقوق بشر و اقدامات ماجراجویانه و تروریستی آمریکا در منطقه:** تشدید سیاست‌های خصمانه آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران به خصوص با مصوبه کنگره آمریکا تحت عنوان «مقابله با دشمنان آمریکا از طریق تحریم‌ها» موجب شد تا طرحی با عنوان «مقابله با اقدامات ماجراجویانه و تروریستی آمریکا در منطقه» به مجلس شورای اسلامی تقدیم شود. پیش‌نویس این طرح با همکاری مرکز پژوهش‌های مجلس، وزارت امور خارجه، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، وزارت اطلاعات و دیگر نهادهای مرتبط تهیه و تدوین شد. این طرح با عنوان «قانون مقابله با نقض حقوق بشر و اقدامات ماجراجویانه و تروریستی آمریکا در منطقه» در تاریخ ۱۳۹۶/۵/۲۲ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. در این قانون که در ۹ بخش تدوین شده، اقداماتی را برای مقابله با رفتار ماجراجویانه و تروریستی آمریکا علیه ثبات منطقه و سیاست‌های خصمانه آن علیه جمهوری اسلامی ایران و حمایت از نیروهای مسلح به ویژه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در نظر گرفته است.

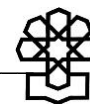
*** قانون اقدام متقابل در برابر اعلام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به عنوان «سازمان تروریستی» توسط ایالات متحده آمریکا:** از مهمترین اقدامات خصمانه آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران، تلاش برای تضعیف سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از طرق مختلف به ویژه اعمال تحریم‌ها بوده است. با این وجود عدم موفقیت این کشور، باعث شد تا دولت آمریکا در اقدامی نابخردانه و مغایر با حقوق بین‌الملل، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را در فهرست سازمان‌های تروریستی قرار دهد. بر همین اساس طرح «تقویت جایگاه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در برابر آمریکا» ارائه شد که با انجام اصلاحاتی در تاریخ ۱۳۹۸/۲/۳ با عنوان «قانون اقدام متقابل در برابر اعلام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به عنوان سازمان تروریستی توسط ایالات متحده آمریکا» به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. به موجب ماده (۱) قانون مذکور، در اقدامی

متقابل فرماندهی مرکزی آمریکا (سنتکام)، نیروها و سازمان‌ها یا نهادهای تخت اختیار این فرماندهی تروریست اعلام شده و هرگونه کمک نظامی یا اطلاعاتی به آنها جهت تقابل با سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی ایران، همکاری در اقدام تروریستی محسوب می‌شود.

*** قانون برنامه ششم توسعه - دفاعی و امنیتی:** بخش ۱۸ قانون برنامه ششم توسعه تحت عنوان «سیاسی، دفاعی و امنیتی» می‌باشد که شامل مواد ۱۰۵ تا ۱۱۲ قانون مذکور می‌باشد. مهمترین احکام دفاعی و امنیتی بخش مذکور عبارتند از: افزایش توان دفاعی کشور در تراز قدرت منطقه‌ای و تأمین منافع و امنیت ملی با اختصاص حداقل پنج درصد از منابع بودجه عمومی و درآمدهای اختصاصی به تقویت بنیه دفاعی، توسعه و افزایش توان تولیدی موشکی، هوشمندسازی و متحرک‌سازی برخی سامانه‌های تسلیحاتی متناسب با تهدیدات، رعایت فاصله سطح حقوقی و دستمزد کارکنان نیروهای مسلح با کارکنان کشور بر اساس تبصره (۳) ماده (۱۱۷) قانون مدیریت خدمات کشوری، تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفان، الزام کلیه دستگاه‌های اجرایی به رعایت سیاست‌های پدافند غیرعامل، تأمین امنیت پایدار مناطق مرزی از طریق انسداد الکتریکی، الکترونیکی، نوری و فیزیکی مرزها، برنامه ریزی برای کاهش جرم و جنایت با هدف کاهش ۱۰ درصدی سالانه، مبارزه همه‌جانبه با مواد مخدر و روانگردان‌ها و کاهش ۲۵ درصدی اعتیاد، پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارزی از مبادی ورودی تا محل عرضه آن با هدف کاهش ۱۰ درصدی سالانه ورود قاچاق، تهیه طرح جامع در بر گیرنده توسعه قدرت نرم دفاعی و رایانیک (سایبری) و مقابله با جنگ نرم در سال اول و اجرای آن از سال دوم، ارتقای نظم و ایمنی حمل‌ونقل و عبور و مرور، کاهش تلفات حوادث رانندگی نسبت به تعداد ده هزار دستگاه خودرو تا پایان اجرای قانون برنامه به میزان ۳۱ درصد، متناسب‌سازی استعداد نیروی انتظامی با نیازهای امنیتی - انتظامی کشور، ایجاد سامانه پدافند رایانیک (سایبری) در سطح ملی و جبران عقب‌ماندگی استان‌های مناطق عملیاتی دفاع مقدس.

*** قانون برنامه ششم توسعه - سیاست خارجی:** ماده (۱۰۵) قانون برنامه ششم توسعه به حوزه سیاست خارجی پرداخته و رئیس کلان سیاست خارجی کشور را طی بندهای مختلف احصاء نموده است. مهمترین رئوس احصاء شده به شرح ذیل می‌باشند:

بند «پ» ماده (۱۰۵) این‌گونه اشعار می‌دارد: «تقویت دیپلماسی اقتصادی با تمرکز بر ورود به بازارهای جهانی برای صادرات کالا و خدمات فنی و مهندسی، تأمین مالی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی و دستیابی به فناوری‌های نوین و ایجاد زمینه‌های لازم برای حضور بخش غیردولتی در دیگر کشورهای منطقه و کشورهای جنوب غربی آسیا به‌ویژه کشورهای همسایه و اسلامی در چهارچوب سیاست‌های

کلی اقتصاد مقاومتی». اهمیت و ضرورت دیپلماسی اقتصادی به اهدافی که دنبال می‌کند برمی‌گردد، اهدافی مانند دسترسی به بازار جهانی، جذب سرمایه‌های خارجی به‌طور مستقیم و غیرمستقیم دوجانبه و چندجانبه، حفظ اقتصاد ملی در مقابل چالش‌های اقتصاد جهانی. دیپلماسی اقتصادی در انجام این کارکرد بر سه رکن مبتنی است: دیپلماسی تجاری و دیپلماسی سازمان‌های غیردولتی، خط‌مشی‌های ساختاری و موافقت‌نامه‌های دوجانبه تجارت و سرمایه‌گذاری، و سازمان‌های بین‌المللی. در این چارچوب قانون برنامه ششم توسعه عملاً مقابله با چالش‌های اقتصادی و بهره‌گیری از فرصت‌های اقتصادی را یکی از ارکان وظایف وزارت امور خارجه کشورمان معرفی می‌کند. با توجه به سابقه و پیامدهای تحریم‌های ظالمانه غرب علیه جمهوری اسلامی ایران، وظیفه نهاد سیاست خارجی نیز سنگین‌تر شده و ضرورت افزایش ارتباط فیمابین دستگاه دیپلماسی وزارت امور خارجه و فعالان بخش اقتصادی نیز در قالب دیپلماسی اقتصادی بیش‌ازپیش برجستگی یافته است. این الزام بدون تردید فضای تصمیم‌گیری سیاست خارجی ایران را نیز تحت تأثیر خود قرار می‌دهد و مسلماً جمهوری اسلامی ایران نیز ناگزیر از طراحی یک دیپلماسی اقتصادی نوین بر اساس درک تحولات جهانی است.

بند «ث» ماده (۱۰۵) اینگونه اشعار می‌دارد: «حمایت همه‌جانبه از حقوق ایرانیان خارج از کشور و جلب مشارکت آنها در توسعه و پیشرفت کشور». این بند از قانون از مطابقت لازم با ماده ۶۲ سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه برخوردار است. اقدامات مرتبط در این زمینه عبارتند از فراهم نمودن زمینه‌های جذب منابع سرمایه‌گذاری خارجی و منابع ایرانیان خارج از کشور نیز در قالب برقراری مشوق‌های مالی و حقوقی برای ورود سرمایه‌های ایرانی خارج از کشور؛ اولویت در جذب سرمایه‌های خارجی برای طرح‌ها و پروژه‌هایی که امکان ورود دانش و فناوری و صادرات محصولات آنها وجود دارد. هدف اصلی قانون از توجه به ایرانیان خارج از کشور بهره‌گیری از ظرفیت‌های آنها در جهت اهداف توسعه‌ای کشور است؛ ظرفیت‌هایی مانند منابع مالی و سرمایه‌ای، توان علمی و تخصصی و فناوری. بنابراین، اهمیت مسئله ایجاب می‌کند که اقدامات لازم توسط وزارت امور خارجه که بسترساز حضور فعال ایرانیان خارج از کشور در عرصه سازندگی و توسعه اقتصادی ملی باشند، اتخاذ گردد. اقداماتی مانند اعتمادسازی در قبال ایرانیان خارج از کشور، تمهید سازوکارهای تهیه اطلاعات درباره کمیت و کیفیت ایرانیان خارج از کشور، تعبیه سازوکارهای اطلاع‌رسانی و آگاه‌سازی ایرانیان خارج از کشور، تعبیه راه‌های تسهیل و تضمین حضور سرمایه‌های آنها در کشور، تعیین نهادهای ملی و محلی جهت دستیابی به اهداف مربوط به جلب ایرانیان خارج از کشور.

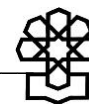
بند «ج» ماده (۱۰۵) اینگونه اشعار می‌دارد: «بهره‌برداری از دیپلماسی عمومی و روش‌ها و ابزارهای نوین و کارآمد اطلاع‌رسانی در گستره فرامرزی برای تبیین دیدگاه‌های جمهوری اسلامی ایران در ابعاد گفتمانی و معنایی و ارتقای جایگاه ایران در افکار عمومی جهان». اهمیت کاربست دیپلماسی اقتصادی به شرایط خاص امنیتی مربوط است که دشمنان برای جمهوری اسلامی ایران ایجاد کرده‌اند. در شرایطی

که رقبای استراتژیک ایران تلاش‌های وافر و طولانی مدتی برای تصویرسازی منفی، جعلی و غیرواقعی از کشورمان یا آنچه در ادبیات سیاست داخلی از آن به «سیاه‌نمایی» تعبیر می‌شود به کار بسته‌اند، توجه به عادی‌سازی تصویر بین‌المللی کشور از اهمیت بالایی برخوردار است که خود مستلزم به‌کارگیری ابزارها و فنون دیپلماسی عمومی می‌باشد. در این راستا وزارت امور خارجه بر مبنای برنامه پیشنهادی وزیر مربوطه می‌تواند از طریق استفاده هدفمند از ابزارها و روش‌های نوین، رسانه‌ها، شبکه‌ها و سازمان‌های غیردولتی در فضای مجازی و با بهره‌گیری از دیپلماسی پارلمانی و تقویت مناسبات پارلمانی دوجانبه و چندجانبه به ارتقای تصویر و جایگاه کشور در سطح بین‌المللی کمک بیشتری نماید.

* قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پیمان مودت و همکاری در جنوب شرقی آسیا:

الحاق جمهوری اسلامی ایران به معاهده مودت و همکاری در آسیای جنوب شرقی از جهات مختلف حائز اهمیت فراوانی است و بر همین اساس قانون آن در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۷/۳/۲۲ مجلس مطابق اصل یکصد و دوازدهم (۱۱۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران از سوی مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد و به تصویب رسید. مهمترین وجوه ضرورت این قانون به شرح ذیل می‌باشند:

- اهمیت آسه آن از جهت داشتن اعضای در سلسله مراتب بالای توسعه‌یافتگی در میان کشورهای درحال توسعه و صعود آنها به مرحله تازه توسعه‌یافتگی
- برخورداری منطقه آسیای جنوب شرقی و اعضای آسه آن از ویژگی‌های مزیت نسبی برای ایران
- برخورداری کشورهای آسه آن از خصلت تکمیل‌گری اقتصادی در برابر ایران
- ملحوظ داشتن اصل تسری همکاری از یک حوزه موضوعی به سایر حوزه‌های موضوعی و از یک منطقه به سایر مناطق در نتیجه عضویت ایران در معاهده فوق‌الذکر
- خنثی‌سازی پروژه ایران هراسی و به تبع آن تضعیف فرایند امنیتی سازی ایران و منزوی‌سازی ایران
- هزینه‌مند ساختن بازگشت تحریم‌های آمریکا به جهت دشواری در همراه ساختن اعضای آسه آن

۳. مصوبات ارسالی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی به صحن علنی مجلس

ردیف	عنوان	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	تاریخ تصویب
۱	لایحه اصلاح قانون نحوه استفاده از خانه‌های سازمانی ارتش جمهوری اسلامی ایران	۲۴۹	۱۳۹۵/۱۲/۲۴	۱۳۹۶/۴/۱۱
۲	لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون مشترک ایمنی مدیریت سوخت مصرف شده و ایمنی مدیریت پسماند پرتوزا	۳۳۷	۱۳۹۶/۹/۱	۱۳۹۸/۱۰/۱
۳	طرح تشکیل سازمان پدافند غیرعامل کشور	۵۹۷	۱۳۹۸/۴/۲۴	۱۳۹۸/۹/۱۸
۴	لایحه پروتکل همکاری و تعامل میان مراجع مرزبانی الحاقی به موافقتنامه همکاری در زمینه امنیت دریای خزر	۶۴۹	۱۳۹۸/۶/۱۰	۱۳۹۸/۱۰/۱۵
۵	لایحه پروتکل همکاری در زمینه مبارزه با تروریسم در دریای خزر، الحاقی به موافقتنامه همکاری در دریای خزر	۶۳۰	۱۳۹۸/۵/۲۶	۱۳۹۸/۱۰/۱۵
۶	طرح الحاق دو تبصره به بند (د) ماده (۸۸) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران	۳۸۹	۱۳۹۷/۱۱/۲۲	۱۳۹۷/۵/۲

۴. مهمترین لوایح و طرح‌های در دست بررسی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی

ردیف	عنوان	تاریخ اعلام وصول	شماره ثبت
۱	مجموعه طرح‌های مقابله با اقدامات خصمانه آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران	-	-
۲	طرح معافیت یکی از فرزندان ذکور خانواده‌هایی که اهدای عضو در اثر مرگ مغزی دارند	۱۳۹۸/۹/۲۴	۶۹۴
۳	لایحه موافقتنامه پیشگیری از حوادث در دریای خزر	۱۳۹۸/۱۰/۱	۷۰۰
۴	طرح اصلاح قانون نظارت بر مسافرت‌های خارجی کارکنان دولت	۱۳۹۸/۹/۱۷	۶۸۸
۵	طرح پیگرد حقوقی علیه دولت انگلستان برای جبران خسارات وارده به اتباع ایرانی	۱۳۹۸/۱۱/۷	۷۰۹

ب) عملکرد نظارتی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی

۱. تحقیق و تفحص

- * بررسی وضعیت افراد دو تابعیتی و دارای گرین کارت در حوزه مسئولین و مدیران ارشد و شناسایی خلأهای قانونی. قرائت گزارش تحقیق در صحن علنی
- * سفرهای خارجی نمایندگان و کارکنان اداری مجلس در دوره نهم و دهم مجلس شورای اسلامی.

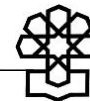
* تحقیق و تفحص از پرونده‌های حقوقی مربوط به حقوق دولت و ملت ایران در رابطه با کشور ایالات متحده آمریکا و مقایسه داده‌ها و ستانده‌های این حقوق بر اساس پیگیری‌ها، برنامه‌ها و احکام صادر شده در محاکم بین‌المللی

۲. قرائت گزارش نظارتی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی در صحن علنی مجلس:

- * گزارش اول در خصوص روند اجرای برجام در اجرای تبصره یک قانون اقدام متناسب و متقابل دولت جمهوری اسلامی ایران در اجرای برجام مصوب ۱۳۹۴
- * گزارش دوم در خصوص روند اجرای برجام در اجرای تبصره یک قانون اقدام متناسب و متقابل دولت جمهوری اسلامی ایران در اجرای برجام مصوب ۱۳۹۴
- * گزارش سوم در خصوص روند اجرای برجام در اجرای تبصره یک قانون اقدام متناسب و متقابل دولت جمهوری اسلامی ایران در اجرای برجام مصوب ۱۳۹۴
- * گزارش عملکرد ایالات متحده آمریکا در حوزه حقوق بشر در سال ۱۳۹۷
- * گزارش تحقیق و تفحص از وضعیت افراد دوتابعیتی و دارای گرین کارت در حوزه مسئولان و مدیران ارشد و شناسایی خلأهای قانونی در این موضوع

۳. سؤالات از وزرا

- تذکرات (کتبی و شفاهی) و سؤال از وزیرای دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و اطلاعات نسبت به دیگر وزرا کمتر بوده است. شایان ذکر است که موضوع اصلی تذکرات و سؤالات برای وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در باره عملکرد صنایع وابسته به این وزارتخانه، منابع انسانی، مسائل رفاهی نیروهای مسلح و خدمت وظیفه، برای وزارت اطلاعات؛ تأمین امنیت کشور، برخورد قانونی با متخلفین و تأیید صلاحیت افراد برای تصدی مشاغل حساس و برای وزیر امور خارجه؛ سیاست خارجی، دیپلماسی، توافق هسته‌ای و برجام بوده است. از جمله مهمترین سؤالات در این خصوص می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:
- * سؤال ملی در خصوص عدم ارائه گزارش به موقع مذاکرات برجام به مجلس و مردم- وزیر امور خارجه
 - * عملکرد وزارت اطلاعات برای رفع اقدامات مخل امنیت در سال ۱۳۹۷- وزیر اطلاعات
 - * عدم اجرای شروط نه‌گانه در خصوص برجام- وزیر امور خارجه
 - * اقدامات دیپلماتیک در جهت رفع تهدیدات بین‌المللی- وزیر امور خارجه
 - * در خصوص اعلام آخرین وضعیت خواسته مدعیان در محاکم بین‌المللی علیه جمهوری اسلامی ایران و دفاع مسئولین کشور در این ارتباط- وزیر امور خارجه
 - * در خصوص عدم ارائه خدمات حمایتی ایثارگران- وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
 - * در خصوص عدم فعالیت وزارت امور خارجه در عرصه دیپلماسی اقتصادی- وزیر امور خارجه

* در خصوص عدم اقدام جدی در رابطه با حقایق ایران از رودخانه هیرمند از افغانستان - وزیر امور خارجه

* تغییر معاون عربی - آفریقایی وزارت خارجه - وزیر امور خارجه

۴. بازدیدهای نظارتی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی:

کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی با توجه به موضوعات مرتبط با آن، بازدیدهای نظارتی زیادی در طول دوره مجلس دهم انجام داده است که از مهمترین آنها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

* بازدید از مرزهای کشور به ویژه مرزهای شرقی و غربی

* بازدید از دستاوردهای صنایع دفاعی نهادهای دفاعی کشور

* بازدید از تأسیسات هسته‌ای

* شرکت در مراسم خاکسپاری شهدای حادثه تروریستی اهواز، ملاقات با مجروحین حادثه، شرکت

در جلسه شورای تأمین استان خوزستان و بررسی حادثه مذکور

* بازدید از استان سیستان و بلوچستان و بررسی حادثه گروگانگیری مرزبانان جمهوری اسلامی

ایران در میرجاوه

* بازدید از چابهار در پی حادثه تروریستی در شهرستان چابهار

* بازدید از مرزهای استان کرمانشاه و سفر به کشور عراق

* بازدید از شرکت هسا

* بررسی موضوع امنیت آب در استان چهارمحال و بختیاری

* سفر رسمی به جمهوری عربی سوریه به دعوت رئیس مجلس خلق سوریه

* سفر هیئت رسمی کمیسیون به ترکیه به دعوت رئیس کمیسیون سیاست خارجی ترکیه

* شرکت در نشست سه‌جانبه روسای کمیسیون‌های سیاست خارجی ایران، روسیه و ترکیه در

مسکو با موضوع امنیت منطقه و تحولات سوریه

* بازدید از گمرکات

* بازدید از هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

* بازدید از وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و دیگر نهادهای دفاعی

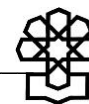
* سفر به برخی کشورهای خارجی در راستای تقویت دیپلماسی پارلمانی

۵. برگزاری نشست‌ها و جلسات نظارتی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی

کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی در مجلس دهم با برگزاری نشست‌های متعدد با دستگاه‌های ذی‌ربط همواره به رصد تحولات داخلی و خارجی و نظارت بر اجرای امور در حوزه تخصصی خود پرداخته

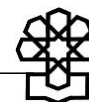
است. از جمله مهمترین این نشست‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- * بررسی طرح‌ها و لوایح ارجاعی
- * بررسی آخرین اخبار و تحولات روز
- * بررسی سؤالات نمایندگان محترم از وزرای اطلاعات، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، امور خارجه و کشور
- * بررسی سانحه سقوط هواپیمای مسافربری اوکراین
- * بررسی موضوع حضور سفیر انگلیس در تجمع غیرقانونی مقابل دانشگاه امیرکبیر با حضور مسئولین و دستگاه‌های ذیربط
- * بررسی عملکرد دستگاه‌های متولی کنترل قیمت‌ها
- * بررسی ناآرامی‌های بعد از اجرای طرح مدیریت مصرف سوخت در کشور
- * تحلیل و بررسی بودجه نهادهای مربوطه و عملکرد آنها
- * بررسی حادثه تروریستی مجلس شورای اسلامی و حرم مطهر امام خمینی(ره)
- * بررسی حادثه تروریستی اهواز در مراسم رژه نیروهای مسلح
- * بررسی موضوع حج تمتع در سال ۱۳۹۶
- * بررسی آخرین اخبار مرتبط با دیپلمات‌های ربوده شده در لبنان
- * بررسی آخرین تحولات دفاعی کشور با حضور وزیر دفاع و فرماندهان نیروهای مسلح
- * استماع و بررسی برنامه‌های مربوط به وزرای پیشنهادی دولت به ویژه وزرای امور خارجه، اطلاعات، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و کشور
- * بررسی وضعیت امام موسی صدر
- * بررسی آخرین اخبار و تحولات داخلی و خارجی
- * استماع و بررسی گزارش دستگاه‌های ذیربط در خصوص وضعیت آنها و مسائل مهم
- * بررسی آخرین وضعیت مؤسسات مالی با حضور مسئولین وزارت اطلاعات
- * بررسی آخرین وضعیت اقلیم کردستان عراق
- * بررسی عملکرد وزارتخانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، اطلاعات، امور خارجه و کشور
- در خصوص قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه، قانون برنامه ششم و قوانین سالانه بودجه
- * استماع گزارش رئیس کارگروه هسته‌ای کمیسیون
- * بررسی بودجه و اعتبارات دفاعی کشور
- * بررسی مسائل مرتبط با قاچاق کالا و ارز
- * بررسی عملکرد قوانین بودجه و پیشنهادهای لایحه بودجه در امور دفاعی و امنیتی کشور و دستگاه‌های ذیربط
- * بررسی رویکرد جدید کشورهای عربی در روابط با رژیم صهیونیستی

- * بررسی اعتراضات و ناآرامی‌های کشور در ۱۳۹۶
- * بررسی آخرین تحولات مرتبط با دریای خزر
- * بررسی گزارش کمیته تحقیق و تفحص از وضعیت افراد دو تابعیتی و دارای گرین کارت
- * بررسی و پیگیری حادثه کشتی غرق شده سانچی
- * بررسی روابط جمهوری اسلامی ایران با کشورهای چین و روسیه
- * بررسی ناآرامی‌های مرتبط با دراویش گنابادی
- * بررسی آخرین تحولات فضای مجازی
- * نشست مشترک اعضای کمیسیون با سفرای کشورهای عربی
- * بررسی روابط سیاسی و اقتصادی ایران با اتحادیه اروپا
- * بررسی آخرین وضعیت فرقه‌ها در کشور
- * بررسی آخرین تحولات سوریه
- * بررسی آخرین دستاوردهای نیروهای مسلح
- * نشست مشترک با سفرای کشورهای آمریکای لاتین
- * بررسی آخرین رویدادهای داخلی کشور با حضور وزیر کشور
- * بررسی وضعیت نیروی انتظامی کشور
- * بررسی آخرین وضعیت آب کشور و مسائل مرتبط با آن با حضور وزیر نیرو
- * بررسی آخرین تحولات روابط ایران با کشورهای آسیای میانه
- * بررسی طرح گاپ
- * بررسی مسائل مرتبط با ایرانیان خارج از کشور
- * بررسی وضعیت امنیت اقتصادی کشور
- * استماع و بررسی گزارش نهادهای ذی‌ربط پیرامون وضعیت امنیت اقتصادی کشور
- * بررسی وضعیت عملکرد پیام‌رسان‌های داخلی
- * بررسی وضعیت برجام
- * بررسی قراردادهای جدید نفتی و شرایط فروش نفت بعد از خروج آمریکا از برجام
- * بررسی روابط ج.ا. ایران با کشورهای ترکیه، آذربایجان، ترکمنستان، سوریه، ونزوئلا و کوبا
- * بررسی روابط ج.ا. ایران با کشورهای نروژ، سوئد، اسپانیا، چین، ژاپن، روسیه، آفریقای جنوبی، هلند، اتریش، آلمان و انگلیس
- * بررسی روابط جمهوری اسلامی ایران با کشورهای عراق، پاکستان، افغانستان و ترکیه
- * بررسی تحولات امنیتی کشور
- * بررسی موضوع امنیت در فضای مجازی و روند بومی‌سازی شبکه‌های پیام‌رسان داخلی

- * بررسی مسائل بانکی در مناسبات خارجی جمهوری اسلامی ایران
- * بررسی آخرین وضعیت مرزهای کشور
- * بررسی آخرین تحولات صنعت هسته‌ای کشور
- * بررسی موضوع نشست سه‌جانبه روسای کمیسیون‌های سیاست خارجی ایران، روسیه و ترکیه با موضوع امنیت منطقه و تحولات سوریه
- * بررسی ابعاد اقتصادی و معیشتی ناآرامی‌های بازار تهران
- * بررسی موضوع مشکلات کامیون داران
- * بررسی موضوع دعاوی مطروحه جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده (برجام و مصادره دو میلیارد دلار دارایی‌های جمهوری اسلامی ایران توسط آمریکا)
- * بررسی وضعیت رژیم حقوقی دریای خزر
- * بررسی وضعیت امنیتی قطار شهری (مترو)
- * بررسی موضوع فلسطین و شرایط دنیای اسلام
- * بررسی فرصت‌ها و تهدیدهای سیاست خارجی در راهبرد رونق تولید
- * بررسی پیش‌نویس طرح‌های مقابله با اقدامات خصمانه آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران
- * بررسی اهداف آمریکا در برگزاری اجلاس صلح و امنیت خاورمیانه در لهستان
- * بررسی وضع توسعه و امنیت شرق کشور
- * بررسی آخرین تحولات یمن
- * بررسی آخرین تحولات روابط خارجی
- * بررسی حوادث تروریستی
- * بررسی آخرین تحولات در حوزه نفت
- * بررسی رویکردهای جدید نسبت به موضوع برجام با توجه به خروج آمریکا با حضور وزیر امور خارجه
- * استماع گزارش وزیر امور خارجه از نشست مجمع عمومی سازمان ملل

۵. مهمترین جلسات غیرعلنی مجلس برای بررسی مسائل مهم کشور در حوزه امنیتی،
دفاعی و سیاست خارجی

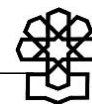
ردیف	موضوع	تاریخ
۱	گزارش وزیر امور خارجه از آخرین تحولات منطقه	۱۳۹۶/۷/۱۹
۲	بررسی حادثه تروریستی در مجلس شورای اسلامی و حرم مطهر امام خمینی (ره)	۱۳۹۶/۳/۲۱
۳	گزارش وزیر اطلاعات درخصوص امنیت کشور و اقتصاد مقاومتی	۱۳۹۵/۴/۱
۴	گزارش فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از وضعیت و مسائل آینده سپاه و بررسی مسائل منطقه	۱۳۹۸/۲/۲۲
۵	بررسی مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی از جمله تحریم‌های آمریکا و ضرب‌الاجل ۶۰ روزه ایران به اروپایی‌ها	۱۳۹۸/۲/۲۴
۶	گزارش وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح درخصوص تحولات و اقدامات در حوزه دفاعی	۱۳۹۷/۵/۲۹
۷	ادامه برجام بعد از خروج آمریکا و لوایح مرتبط با FATF	۱۳۹۷/۲/۳۱
۸	بررسی اعتراضات و ناآرامی‌های کشور	۱۳۹۶/۱۰/۱۷
۹	گزارش وزیر امور خارجه از تحولات منطقه، برجام و همه‌پرسی اقلیم کردستان عراق	۱۳۹۶/۷/۱۹
۱۰	گزارش دبیر شورای عالی امنیت ملی از مسائل منطقه‌ای، برجام و اقتصاد مقاومتی	۱۳۹۵/۴/۱۵
۱۱	بررسی حادثه تروریستی اهواز	۱۳۹۷/۷/۱۰
۱۲	ترور سردار حاج قاسم سلیمانی، حوادث پیرامون تشییع سردار سلیمانی و حادثه سقوط هواپیمای اوکراین	۱۳۹۸/۱۰/۲۲
۱۳	بررسی موضوع ترور حاج قاسم سلیمانی و همراهانش توسط نیروهای آمریکایی	۱۳۹۸/۱۰/۱۵

۲-۱. حوزه سیاست داخلی (کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای)

الف) عملکرد تقنینی

۱. مهم‌ترین مصوبات صحن مجلس که در کمیسیون امور داخلی و شوراهای آماده شده است.

ردیف	عنوان قانون	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	تاریخ تصویب در کمیسیون	تاریخ تصویب در صحن
۱	قانون «شفافیت و نظارت بر تأمین مالی فعالیت‌های انتخاباتی در انتخابات مجلس شورای اسلامی»	۶۹۹	۱۳۹۸/۱۰/۱۱	۱۳۹۸/۱۰/۲	۱۳۹۸/۱۱/۰۷
۲	قانون «اصلاح موادی از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران و اصلاحات بعدی آن»	۲۰۲	۱۳۹۵/۶/۲۱	۱۳۹۵/۹/۳	۱۳۹۶/۴/۲۵
۳	قانون «استفساریه در مورد رسمیت یافتن جلسه هیئت حل اختلاف موضوع ماده (۷۹) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخابات شهرداران»	۱۹۷	۱۳۹۵/۶/۲۸	۱۳۹۵/۷/۵	۱۳۹۵/۸/۱۷
۴	قانون «استفساریه رسیدگی به تشکیل هیئت حل اختلاف استان براساس ماده (۸۰) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران»	۱۹۵	۱۳۹۵/۶/۲۷	۱۳۹۵/۷/۵	۱۳۹۵/۸/۱۷
۵	قانون اصلاح جدول قانون تعیین محدوده حوزه انتخاباتی مجلس شورای اسلامی	۱۳۵	۱۳۹۵/۴/۲۳	۱۳۹۵/۵/۱۹	۱۳۹۵/۶/۲
۶	قانون «استفساریه ماده ۷۳ و تبصره ۳ ماده ۵۲ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی با آخرین اصلاحات»	۴۵	۱۳۹۵/۳/۳۰	۱۳۹۵/۵/۲۳	۱۳۹۵/۶/۹
۷	قانون «درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها»	۴۷۶	۱۳۹۷/۷/۸	۱۳۹۸/۸/۲۲	۱۳۹۸/۱۱/۷
۸	قانون «مدیریت بحران کشور»	۹۰	۱۳۹۵/۴/۱۳	۱۳۹۶/۶/۶	۱۳۹۸/۵/۹
۹	قانون «حمایت از مرمت و احیای بافت‌های تاریخی- فرهنگی و توانمندسازی مالکان و بهره‌برداران بناهای تاریخی- فرهنگی»	۳۱۴	۱۳۹۶/۶/۶	۱۳۹۶/۱۲/۲۶ ۷	۱۳۹۸/۴/۴
۱۰	قانون اصلاح قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران	۳۴۱	۱۳۹۶/۹/۵	۱۳۹۶/۱۰/۵	۱۳۹۶/۱۰/۲۷

۲. چکیده مهمترین قوانین

* **قانون اصلاح جدول قانون تعیین محدوده حوزه انتخاباتی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۹۵/۶/۲:** این قانون ناظر به اصلاح یک حوزه انتخابیه مجلس شورای اسلامی در استان آذربایجان غربی است. بر اساس این قانون، حوزه انتخابیه میاندوآب، شاهین‌دژ و تکاب به دو حوزه مستقل با یک نماینده شامل شهرستان میاندوآب - بخش مرکزی - بخش باروق - بخش مرحمت‌آباد به مرکزیت شهر میاندوآب و حوزه انتخابیه شاهین‌دژ و تکاب با یک نماینده به مرکزیت شهرستان شاهین‌دژ شامل شهر شاهین‌دژ - بخش مرکزی - بخش کشاورز و شهرستان تکاب شامل شهر تکاب - بخش مرکزی - بخش تخت سلیمان تقسیم می‌شود. دلیل تفکیک این حوزه انتخابیه نیز وسعت و گستردگی حوزه، موافقت مردم، مدیریت بهتر دو حوزه و جمعیت آن بوده است.

* **قانون اصلاح موادی از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۹۶/۴/۲۵:** این قانون به اصلاح موادی از قانون شوراهای می‌پردازد که مرتبط با موضوعاتی از قبیل زمان شروع و پایان دوره شوراها، تشکیل شوراهای بخش، انتخابات شوراهای و فرایند تحقیق و تفحص از شهرداری و شرکت‌های تابعه آن است. بر اساس این اصلاحات:

- دوره فعالیت شوراهای اسلامی شهر و روستا چهار سال است که از ۱۴ مردادماه شروع می‌شود و در ۱۳ مردادماه چهار سال بعد خاتمه می‌یابد.

- در شورای شهرستان از شورای هر بخش یک نفر و از شوراهای هر یک از شهرها تا یکصد هزار نفر جمعیت یک نفر و بیش از یکصد هزار نفر جمعیت دو نفر و شهر تهران سه نفر عضویت خواهند داشت.

- وزارت کشور می‌تواند با تأیید هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی کشور تمام یا برخی از مراحل مربوط به برگزاری انتخابات را در تمام یا تعدادی از حوزه‌های انتخابیه به صورت رایانه‌ای برگزار نماید.

- هیچ سازمان یا دستگاهی به استثنای وزارت کشور و هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی کشور تحت عنوان اجرای قانون یا نظارت بر انتخابات مجاز نیست در امر انتخابات دخالت کند.

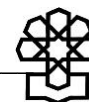
- در انتخابات شوراهای شهر، توقف یا ابطال انتخابات در یک یا چند شعبه اخذ رأی و یا حوزه انتخابیه به پیشنهاد هیئت نظارت استان و تأیید هیئت مرکزی نظارت خواهد بود.

- همچنین بر اساس ماده ۷۱ مکرر ۱۲ فرایند تحقیق و تفحص این‌گونه است که ابتدائاً حداقل یک‌سوم اعضای شورای اسلامی شهر باید تقاضای کتبی خود را به رئیس شورای اسلامی شهر تسلیم نموده و رئیس شورای شهر ظرف مدت چهل و هشت ساعت آن را به کمیسیون تخصصی ذی‌ربط شورا در صورت وجود، جهت رسیدگی ارجاع می‌نماید. رئیس کمیسیون موظف است ظرف مدت دو هفته از تاریخ

وصول با مسئولان ذی‌ربط شهرداری مکاتبه و اطلاعاتی را که در این زمینه کسب نموده در اختیار متقاضیان قرار دهد. در صورتی که دوسوم متقاضیان اطلاعات کمیسیون را کافی تشخیص ندهند، کمیسیون موظف است ظرف مدت یک هفته پس از وصول تقاضا از متقاضیان و شهردار دعوت به عمل آورد و دلایل ضروری تحقیق و تفحص و نظرات شهرداری را استماع نماید و تا مدت ده روز گزارش خود را مبنی بر تصویب یا رد تقاضای تحقیق و تفحص به رئیس شورای اسلامی شهر ارائه دهد.

*** قانون اصلاح قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۹۶/۱۰/۲۷:** این قانون موادی از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران را اصلاح یا به آن الحاق نمود. با الحاق یک تبصره به ماده (۳۰) قانون شوراهای اسلامی، اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی به جای اسلام باید به اصول دین خود اعتقاد و التزام عملی داشته باشند. با توجه به تصویب این قانون، مشکل هموطنان اقلیت‌های دینی در انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی شهر و روستا برطرف شد. بر اساس تبصره الحاقی به ماده (۶۳) قانون شوراها، دبیرخانه دائمی هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا در مجلس شورای اسلامی در حد امکانات موجود مجلس شورای اسلامی تشکیل شد و در تبصره اصلاحی ماده ۹۰، نحوه تشکیل هیأت‌های تطبیق مصوبات شهرستان‌های تهران مشخص نمود.

*** قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸/۵/۹:** این قانون از آن جهت که مبتنی بر چاره‌اندیشی برای مشکلات پیش آمده در دوره اجرای قانون آزمایشی است در خور توجه است. علاوه بر آن، پس از گذشت سه دهه، از مباحث ساختاری فراتر رفته و به ابزارها، نقش‌ها و مسئولیت‌ها نیز پرداخته است. برای نخستین بار، برنامه‌های کاهش ریسک، آمادگی و پاسخ که محور مدیریت سوانح در کشورهای موفق است در این قانون پیش‌بینی شده است. چارچوبی کلی برای تعیین وظایف اساسی دستگاه‌ها ترسیم شده و ابزارهایی برای ضمانت اجرای احکام ارائه شده است. چارچوب مفهومی قانون مطابق با آخرین دستاوردهای حوزه مدیریت سوانح است که بر مدیریت ریسک سوانح تأکید دارد.

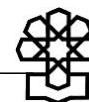

۳. مهم ترین مصوبات کمیسیون امور داخلی و شوراها که به صحن ارسال شده است

ردیف	عنوان طرح یا لایحه	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	تاریخ تصویب در کمیسیون
۱	طرح استفساریه ماده (۷۳) و تبصره «۳» ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی با آخرین اصلاحات (ارجاع شده به مجمع)	۴۵	۱۳۹۵/۰۳/۳۰	۱۳۹۵/۰۵/۲۳
۲	طرح اصلاح جدول حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی و تعداد نمایندگان آنها	۲۱۷	۱۳۹۵/۹/۷	۱۳۹۷/۷/۳۰
۳	طرح اصلاح مواد (۱) و (۱۰) قانون نحوه فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی	۳۹۰	۱۳۹۷/۰۱/۲۹	۱۳۹۷/۰۳/۰۹
۴	طرح استفساریه تبصره «۱» ماده (۱۳) قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات	۳۶۷	۱۳۹۶/۱۱/۰۱	۱۳۹۷/۰۷/۰۸
۵	طرح اصلاح ماده (۱۹) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی	۳۲۳	۱۳۹۶/۰۷/۰۴	۱۳۹۶/۰۹/۰۷
۶	طرح جامع مدیریت شهری (رد در صحن مجلس)	۲۳۹	۱۳۹۵/۱۱/۲۶	۱۳۹۷/۱۱/۰۳
۷	طرح الحاق یک تبصره به ماده (۸) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی	۴۸۴	۱۳۹۷/۰۷/۱۵	۱۳۹۷/۰۹/۲۸
۸	لایحه درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها	۴۷۶	۱۳۹۷/۰۷/۰۸	۱۳۹۸/۰۸/۲۲
۹	طرح اصلاح موادی از قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی	۴۹۰	۱۳۹۷/۰۸/۰۲	۱۳۹۷/۰۹/۱۱
۱۰	طرح تشکیل استان (گلزاران) اصفهان شمالی	۵۵۲	۱۳۹۷/۱۲/۲۰	۱۳۹۸/۰۵/۰۶
۱۱	طرح استفساریه تبصره (۴) ماده (۸۰) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران	۵۴۸	۱۳۹۷/۱۲/۶	۱۳۹۸/۰۶/۱۷
۱۲	طرح نحوه تشکیل اجتماعات و برگزاری راهپیمایی‌ها	۴۷۸	۱۳۹۷/۰۷/۱۱	۱۳۹۸/۰۶/۲۶
۱۳	طرح شفاف‌سازی منابع تأمین مالی تبلیغات و فعالیت‌های انتخاباتی با اصلاح برخی مواد قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی	۶۹۹	۱۳۹۸/۱۰/۰۱	۱۳۹۸/۱۰/۰۲
۱۴	فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه احزاب سیاسی	۶۱۷	۱۳۹۸/۰۴/۳۰	۱۳۹۸/۱۰/۰۸
۱۵	فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه شوراها و شهرداری‌ها	۶۱۶	۱۳۹۸/۰۴/۳۰	۱۳۹۸/۱۱/۳۰
۱۶	طرح تنقیح قوانین انتخاباتی کشور	۴۶۲	۱۳۹۷/۰۶/۱۳	۱۳۹۸/۱۱/۰۱

۴. مهم‌ترین طرح‌های در حال بررسی در کمیسیون امور داخلی و شوراهای

ردیف	عنوان طرح و لایحه	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول
۱	طرح اصلاح موادی از قوانین مربوط به انتخابات مجلس شورای اسلامی	۱۸۸	۱۳۹۵/۶/۲۷
۲	طرح استانی - شهرستانی شدن حوزه‌های انتخابیه انتخابات مجلس شورای اسلامی	۲۰	۱۳۹۵/۳/۲۴
۳	طرح الحاق یک بند به ماده (۷۸) مکرر (۱) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران	۱۹۹	۱۳۹۵/۷/۲۶
۴	طرح اصلاح جدول حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی و تعداد نمایندگان آنها	۲۲۸	۱۳۹۵/۱۰/۷
۵	درآمد پایدار شهرداری‌های کشور	۲۴۸	۱۳۹۵/۱۲/۲۲
۶	طرح الحاق انتزاع سازمان ثبت اسناد و املاک کشور از قوه قضائیه و الحاق آن به وزارت کشور	۲۵۸	۱۳۹۶/۱/۲۰
۷	طرح افزایش حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان مجلس شورای اسلامی	۲۶۳	۱۳۹۶/۲/۳
۸	طرح اصلاح قانون تقسیمات کشور و وظایف فرمانداران و بخشداران	۵۵۳	۱۳۹۷/۱۲/۲۰
۹	اصلاح ماده (۲۹) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی	۶۰۳	۱۳۹۸/۴/۲۵
۱۰	اصلاح ماده (۴۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)	۶۰۱	۱۳۹۸/۴/۲۵
۱۱	الحاق یک جزء به بند(الف) ماده(۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	۶۰۰	۱۳۹۸/۴/۲۵
۱۲	لایحه جامع انتخابات	۵۵۰	۱۳۹۷/۱۲/۱۲
۱۳	طرح حفظ کرامت آسیب دیدگان اجتماعی	۵۴۶	۱۳۹۷/۱۱/۱۶
۱۴	طرح نحوه فعالیت و استقرار مطب پزشکان و حرف وابسته، دفاتر اسناد رسمی، ازدواج و طلاق، دفاتر روزنامه و مجله، وکالت و مهندسی	۵۱۴	۱۳۹۷/۹/۲۵
۱۵	طرح اصلاح ماده (۳۵) قانون انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران	۴۴۹	۱۳۹۷/۵/۱۷
۱۶	لایحه شفافیت	۶۱۹	۱۳۹۸/۰۴/۳۱
۱۷	تشکیل استان آذربایجان مرزی با مرکزیت شهر خوی	۶۳۳	۱۳۹۸/۵/۲۶
۱۸	استفساریه تبصره (۶) قانون نحوه تقویم ابنیه، املاک و اراضی مورد نیاز شهرداری‌ها	۶۵۱	۱۳۹۸/۶/۱۰
۱۹	لایحه اصلاح ماده (۳۵) آیین‌نامه معاملات شهرداری تهران	۶۶۶	۱۳۹۸/۸/۱۲
۲۰	طرح تشکیل استان مازندران غربی با مرکزیت شهرک نمک‌آبرود	۶۷۴	۱۳۹۸/۸/۱۳
۲۱	طرح تشکیل و اداره مناطق آزاد زیارتی و سیاحتی	۶۷۵	۱۳۹۸/۸/۱۳
۲۲	طرح ایجاد استان تهران جنوبی	۶۸۹	۱۳۹۸/۹/۱۸

۵. سؤالات بررسی شده کمیسیون امور داخلی و شوراها در صحن مجلس

ردیف	شماره جلسه	تاریخ جلسه	موضوع	وزیر	توضیحات
۱	۴۵	۱۳۹۵/۸/۲۵	علت عدم پیگیری جدی وضعیت سهامداران پدیده شاندیز	کشور	سؤال مزبور از سوی مجلس وارد تشخیص داده شد
۲	۱۴۲	۱۳۹۶/۷/۱۱	در خصوص علت فقدان نظارت فرمانداران محترم بر مصوبات و عملکرد شوراهای شهر و روستا و عدم کارایی هیئت حل اختلاف استان‌ها که موجب مخدوش شدن اعتماد مردم به کارآمدی این نهاد شده است	وزیر کشور	سؤال مزبور از سوی مجلس وارد تشخیص داده شد
۳	۱۴۳	۱۳۹۷/۷/۱۲	در خصوص علت عدم رعایت دقیق دستورالعمل تبدیل وضعیت مربیان حق‌التدریس فنی و حرفه‌ای	وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی (علی ربیعی)	با توجه به توضیحات وزیر سؤال مزبور از طرف مجلس وارد تشخیص داده نشد
۴	۱۸۶	۱۳۹۶/۱۲/۱۳	علت تعلل وزارت کشور در بررسی موضوع واگذاری املاک در شهرداری تهران	وزیر کشور	با توجه به توضیحات وزیر سؤال مزبور از طرف مجلس وارد تشخیص داده نشد
۵		۱۳۹۸/۵/۲۶	علت عدم اجرای کامل مواد (۱۷۳) و (۱۷۴) و بند «ب» ماده (۱۸۷) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران چیست؟	وزیر کشور	قانع شدن مشروط نماینده قائم‌شهر
۶		۱۳۹۸/۷/۲۲	دلایل عدم برنامه‌ریزی مناسب برای کاهش آسیب‌های اجتماعی	وزیر کشور	قانع شدن مشروط نماینده شهر رضا

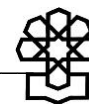
۶. پرونده‌های تحقیق و تفحص کمیسیون امور داخلی و شوراها

ردیف	عنوان	تاریخ وصول	تاریخ ارجاع به کمیسیون برای بررسی ضرورت	وضعیت
۱	عملکرد استانداری همدان	۱۳۹۵/۵/۲۷	۱۳۹۵/۶/۲	نزد کمیسیون
۲	عملکرد استانداری آذربایجان غربی	۱۳۹۵/۱۰/۱	۱۳۹۵/۱۰/۶	نزد کمیسیون
۳	بررسی علل حادثه مورخ ۱۳۹۵/۷/۲۷ روستای گسگن شهرستان سبزووار و کشته شدن پنج نفر در این حادثه	۱۳۹۵/۱۲/۹	۱۳۹۵/۱۲/۱۵	نزد کمیسیون
۳	عملکرد استانداری کردستان از ابتدای سال ۱۳۹۳ لغایت سال ۱۳۹۶	۱۳۹۶/۲/۴	-----	نزد کمیسیون
۴	عملکرد استانداری کردستان	۱۳۹۷/۹/۶	۱۳۹۷/۹/۱۸	نزد کمیسیون
۵	فروش سهمیه سوخت مرزنشینان و میزان درآمد حاصله و نحوه توزیع و هزینه درآمدها از محل فروش سوخت توسط سازمان همیاری‌ها	۱۳۹۷/۷/۱۵	۱۳۹۷/۹/۱۸	نزد کمیسیون
۶	عملکرد استانداری کردستان	۱۳۹۷/۹/۶	۱۳۹۷/۹/۱۸	نزد کمیسیون

۷. گزارش کمیسیون امور داخلی و شوراها در رابطه با اجرای مواد ۴۴ و ۴۹ آیین‌نامه داخلی

مجلس (از ۱۳۹۶/۳/۷ تا ۱۳۹۷/۲/۱۵)

ردیف	شماره جلسه	عنوان گزارش	تاریخ جلسه
۱	۱۳۶	علل ممانعت از برگزاری سخنرانی آقای دکتر علی مطهری نائب رئیس مجلس در مشهد مقدس	۱۳۹۶/۶/۶

۸. گزارش‌های کمیسیون امور داخلی و شوراها در موارد حساس و در مواجهه با تخلفات و یا سوء مدیریت (موضوع تبصره «۱» ماده (۴۵) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی)

ردیف	موضوع	دستگاه ذی‌ربط
۱	اجرای بند «ط» ماده ۶۸ قانون تشکیلات و وظایف و اختیارات شوراهای اسلامی به‌منظور استیفای مطالبات عمومی و استقرار دهیاری	وزارت کشور
۲	اجرای مصوبه شورای اسلامی شهر بروجرد مبنی بر لغو حکم انتصاب شهردار	وزارت کشور
۳	اخذ گزارش حادثه خودسوزی مقابل شهرداری تهران	شهرداری تهران
۴	نصب پلاک‌های بزرگ روی خودروهای عراقی در قبال اخذ وجه	نیروی انتظامی (بنیاد تعاون ناجا)

۹. اقدامات کمیسیون امور داخلی و شوراها در خصوص کسب اطلاع از کم و کیف اداره امور کشور، دریافت و بررسی گزارش‌های عملکردی و نظارتی از اجرای قوانین مربوط به دستگاه‌های ذی‌ربط (موضوع بند ۶ ماده (۴۵) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی از ۱۳۹۷/۳/۷ تا ۱۳۹۸/۲/۱۵)

ردیف	موضوع	دستگاه ذی‌ربط
۱	اقدامات، عملکرد و برنامه‌های آتی	شورای عالی استان‌ها
۲	بررسی عملکرد ستاد اربعین حسینی	وزارت کشور
۳	بررسی و بروز مسائل و مشکلات شوراهای اسلامی شهر و روستا به خصوص در شهر بابل	شورای عالی استان‌ها
۴	بررسی حادثه تروریستی اهواز	وزارت کشور
۵	گزارش عملکرد شهرداری تهران در رابطه با کاهش آلودگی هوا	شهرداری تهران
۶	نظارت بر عملکرد شهرداری تهران در احداث ساختمان پلاسکو	شهرداری تهران
۷	گزارش کمیته بهداشت و درمان اربعین حسینی	سازمان اورژانس کشور
۸	گزارش اجرای طرح نذر آب	هلال احمر
۹	بررسی موضوع آسیب‌های اجتماعی	گزارش سازمان بسیج مستضعفین
۱۰	اقدامات و عملکرد سازمان‌های امدادی در حوادث سیل در استان‌های گلستان، خراسان، لرستان، خوزستان و مازندران	هلال احمر

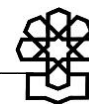
۱۰. اقدامات کمیسیون امور داخلی و شوراها در خصوص تهیه گزارش موردی و سالانه در خصوص

امور اجرائی دستگاه‌ها و نحوه اجرای قوانین به خصوص قانون برنامه توسعه و بودجه سالانه و ارائه نکات مثبت، منفی و پیشنهاد نحوه اصلاح آن و تقدیم گزارش به مجلس جهت قرائت (موضوع بند ۷ ماده (۴۵) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی از ۱۳۹۷/۳/۷ تا ۱۳۹۸/۲/۱۵)

ردیف	موضوع	دستگاه ذی‌ربط
۱	اجرای بند «الف» ماده (۱۳) قانون بودجه ۱۳۹۵	هلال احمر
۲	اجرای بند «الف» ماده (۱۳) قانون بودجه ۱۳۹۵	هلال احمر
۳	اجرای بند «الف» ماده (۱۳) قانون بودجه ۱۳۹۵	هلال احمر

۱۱. اقدامات کمیسیون امور داخلی و شوراها درخصوص تهیه گزارش در موارد عدم رعایت شئون و نقض یا استنکاف از اجرای قانون یا اجرای ناقص قانون (ماده ۲۳۴ آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی از ۱۳۹۷/۳/۷ تا ۱۳۹۸/۲/۱۵)

ردیف	موضوع	دستگاه ذی‌ربط
۱	بررسی و تعیین تکلیف وضعیت مدرک تحصیلی عضو شورای شهر تبریز	وزارت کشور
۲	بررسی تخلفات احتمالی در شرکت‌های وابسته به استانداری‌ها	وزارت کشور
۳	اجرای ناقص ماده (۲۳) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی	سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی

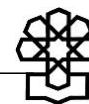

۱۲. سفرها و بازدیدهای نظارتی کمیسیون امور داخلی و شوراها

ردیف	موضوع	تاریخ
۱	سفر اعضای کمیسیون شوراها به تبریز	۱۳۹۵/۵/۲۷
۲	سفر به شهر مشهد به منظور بررسی مسئله حاشیه‌نشینی شهر مشهد	۱۳۹۵/۷/۷
۳	بازدید از سازمان ثبت‌احوال	۱۳۹۵/۸/۴
۴	بازدید از مرکز پلیس مبارزه با مواد مخدر	۱۳۹۵/۸/۲۴
۵	سفر به مشهد به منظور بررسی چرایی و چگونگی ممانعت از برگزاری سخنرانی نایب رئیس مجلس شورای اسلامی	۱۳۹۵/۹/۵
۶	بازدید از محل حادثه پاساژ پلاسکو	۱۳۹۵/۱۱/۲
۷	بازدید از نمایشگاه دستاوردهای وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	۱۳۹۶/۱/۲۹
۸	بازدید از طرح ملی احداث آزادراه تهران - شمال به دعوت رئیس بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی	۱۳۹۶/۴/۱۳
۹	بازدید از ستاد و مرکز کنترل ترافیک شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۶/۴/۲۰
۱۰	بازدید از نمایشگاه دستاوردهای تخصصی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	-----
۱۱	سفر به کشور بوسنی هرزگوین	۱۳۹۶/۶/۸
۱۲	سفر به جمهوری فدرال آلمان	۱۳۹۶/۶/۲۵
۱۳	بازدید از مناطق زلزله زده استان کرمانشاه	۱۳۹۶/۸/۲۲
۱۴	بازدید از ستاد برگزاری اربعین حسینی	۱۳۹۶/۸/--
۱۵	بازدید از منطقه آزاد تجاری صنعتی چابهار	۱۳۹۶/۹/۱۹
۱۶	بازدید از سازمان انرژی اتمی کشور	۱۳۹۶/۹/۲۷
۱۷	بازدید از پیشرفت کار در مناطق زلزله زده استان کرمانشاه	۱۳۹۷/۱/۳۰
۱۸	سفر به کشور ترکمنستان	۱۳۹۷/۱/۳
۱۹	مراسم افتتاحیه پروژه کسب‌وکار در منطقه آزاد	ارس
۲۰	نشست مشترک با هیئت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص شوراها	تهران
۲۱	روند خدمات‌رسانی وزارت کشور و نیروی انتظامی و نهادهای امنیتی به زائرین اربعین	مرز مهران
۲۲	بازدید از مناطق سیل زده پلدختر	پلدختر
۲۳	بررسی اصالت مدرک عضو شورای شهر تبریز	تبریز
۲۴	نخستین نمایشگاه شهر هوشمند	نمایشگاه
۲۵	مدیریت واحد شهری و شهرهای هوشمند	اسپانیا
۲۶	بازدید از مناطق سیل زده لرستان	استان لرستان
۲۷	بازدید از مناطق سیل زده	خوزستان
۲۸	بازدید از مناطق سیل زده	مازندران
۲۹	بازدید از مناطق سیل زده	خراسان

۱۳. مهم‌ترین جلسات نظارتی برگزار شده در کمیسیون امور داخلی و شوراها

ردیف	موضوع	تاریخ
۱	نشست مشترک با معاونین وزیر مسکن و شهرسازی در خصوص ارائه گزارش و بررسی مسائل و مشکلات از نحوه عملکرد پروژه‌های راه‌آهن غرب کشور با محوریت همدان	۱۳۹۵/۴/-
۲	استماع گزارش رئیس سازمان مدیریت بحران کشور	۱۳۹۵/۴/۵
۳	گزارش هیئت رسیدگی به پرونده شورای شهر تبریز	۱۳۹۵/۵/-
۴	گزارش آقای بیگی از مسائل و مشکلات شورای شهر تبریز	۱۳۹۵/۵/-
۵	نشست مشترک با فرمانده نیروی انتظامی کشور	۱۳۹۵/۵/-
۶	استماع گزارش رئیس پلیس راهور ناجا در خصوص وضعیت تلفات ناشی از تصادفات جاده‌ای	۱۳۹۵/۵/-
۷	گزارش ستاد احیای دریاچه ارومیه	۱۳۹۵/۷/-
۸	نشست مشترک شهردار تهران و رئیس شورای شهر تهران با اعضای کمیسیون	۱۳۹۵/۷/-
۹	نشست مشترک کمیته امنیت و سیاست داخلی و مدیریت بحران با حضور رئیس سازمان مدیریت حوادث غیرمترقبه کشور	۱۳۹۵/۷/۱۲
۱۰	دعوت از وزیر کشور (به دفعات زیاد) به منظور پاسخگویی به سؤالات نمایندگان	----
۱۱	نشست مشترک اعضای کمیسیون با رئیس کمیته امداد امام خمینی (ره) و معاونان ایشان	۱۳۹۵/۸/۳
۱۲	استماع گزارش عملکرد وزارت کشور در خصوص ویژگی‌های لایحه جامع انتخابات کشور و برگزاری انتخابات الکترونیکی در کشور	۱۳۹۵/۸/۸
۱۳	نشست مشترک با پلیس مبارزه با مواد مخدر	۱۳۹۵/۸/۱۱
۱۴	نشست مشترک کمیسیون با معاون عمران و توسعه شهری وزیر کشور و رئیس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور در خصوص مسائل و مشکلات سازمان شهرداری‌ها و شهرداری‌های کشور	۱۳۹۵/۸/-
۱۵	جلسه اعضای کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور با رئیس ستاد بحران شهرداری تهران در خصوص حادثه پلاسکو	۱۳۹۵/۱۱/۱
۱۶	استماع گزارش مقامات مسئول در ارتباط با حادثه پلاسکو	۱۳۹۵/۱۱/۱۰
۱۷	جلسه مشترک با مسئولان انفورماتیک مجلس و دفاتر پیشخوان دولت به منظور بررسی امکان ارائه خدمات الکترونیکی و دسترسی مردم به دفاتر نمایندگان مجلس در سراسر کشور جهت	۱۳۹۶/۱/۱۹
۱۸	گزارش آقای سلیمی از بررسی شرایط بهداشت و درمان در استان البرز و حادثه مرگ دختر بچه ۹ ساله در یکی از بیمارستان‌های کرج	۱۳۹۶/۱/۲۰
۱۹	ارائه گزارش حادثه سیل در آذربایجان شرقی	۱۳۹۶/۱/۲۷
۲۰	نشست مشترک با مسئولان بنیاد مستضعفان در خصوص عملکرد و برنامه بازسازی ساختمان پلاسکو	۱۳۹۶/۱/۲۷
۲۱	دعوت از وزیر کشور جهت پاسخگویی به سؤالات نمایندگان و ارجاع سؤالات به صحن علنی	۱۳۹۶/۱/۲۹
۲۲	تحقیق و تفحص از عملکرد استانداری آذربایجان غربی	۱۳۹۶/۳/۹
۲۳	استماع گزارش از حادثه سیل در آذربایجان غربی	----
۲۴	استماع گزارش دیوان محاسبات کشور با عنوان بررسی عملکرد اعتبارات مدیریت بحران کشور طی دور مالی سنوات ۱۳۹۵-۱۳۹۴	----

ردیف	موضوع	تاریخ
۲۵	استماع گزارش رئیس هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی کشور در خصوص عملکرد این هیئت در امر انتخابات	----
۲۶	استماع گزارش رئیس پلیس فتا	۱۳۹۶/۳/۲۲
۲۷	نشست مشترک با اعضای مجمع نمایندگان استان گلستان در خصوص مسائل و مشکلات شوراهای آن استان	----
۲۸	بررسی ابعاد برنامه‌های کاهش تلفات ناشی از تصادفات جاده‌ای	۱۳۹۶/۵/۳۰
۲۹	گزارش عملکرد مرکز فوریت‌های پزشکی در حج و...	۱۳۹۶/۷/۱۱
۳۰	نشست مشترک با شهردار تهران و معاونین ایشان	----
۳۱	نشست مشترک با شهردار و اعضای شوراهای اسلامی شهر همدان	۱۳۹۶/۷/۲۳
۳۲	نشست‌های مشترک با رئیس کمیته امداد امام خمینی (ره) و استماع گزارش وی	
۳۳	نشست مشترک با معاون انتظامی امنیتی وزیر کشور	۱۳۹۶/۸/۹
۳۴	ادامه بررسی آسیب‌شناسی قوانین و مقررات احزاب و سازمان‌های مردم‌نهاد	۱۳۹۶/۸/۱۰
۳۵	دعوت از وزیر محترم کشور به منظور تبادل نظر در خصوص اولویت‌های برنامه‌های آن وزارتخانه به ویژه در حوزه امنیت، تقسیمات کشوری و آمایش سرزمینی و تکالیف قانونی محول در قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور	۱۳۹۶/۸/۲۳
۳۶	بررسی مسائل فنی نقش خودروهای سنگین در آلودگی هوای استان البرز	۱۳۹۶/۸/۲۹
۳۷	استماع گزارش عملکرد جمعیت هلال احمر، نیروی انتظامی و وزارت بهداشت درمان آموزش پزشکی در زلزله غرب کشور	۱۳۹۶/۹/۷
۳۸	نشست مشترک با حضور رئیس هلال احمر و استماع گزارش عملکرد آن سازمان	۱۳۹۶/۹/۲۶
۳۹	استماع گزارش رئیس نهاد کتابخانه‌های عمومی کل کشور	۱۳۹۶/۹/۲۸
۴۰	استماع گزارش عملکرد معاونت حمل و نقل شهرداری تهران و برنامه‌های مطروحه برای محدود طرح ترافیک	۱۳۹۶/۱۰/۱۷
۴۱	نشست مشترک با مسئولین و مقامات امنیتی در خصوص وقایع زمستان ۱۳۹۶ در برخی شهرهای کشور	۱۳۹۶/۱۰/۱۹
۴۲	بررسی راهکارهای خروج از مشکلات موجود در مؤسسات مالی اعتباری کشور	۱۳۹۶/۱۰/۱۹
۴۳	بررسی آسیب‌شناسی قوانین و مقررات احزاب و سازمان‌های مردم‌نهاد (در جلسات متعدد)	
۴۴	استماع گزارش آقای امیر خجسته در خصوص عملکرد مؤسسات مالی و اعتباری کشور	۱۳۹۶/۱۰/۲۴
۴۵	بررسی راهکارهای مقابله با مفاسد اقتصادی در حوزه مؤسسات مالی اعتباری و بانک‌ها با حضور معاون اقتصادی وزیر اطلاعات	۱۳۹۶/۱۱/۳
۴۶	استماع گزارش عملکرد پلیس راهور ناجا در ایام تعطیلات نوروز	----
۴۷	استماع گزارش عملکرد رئیس مرکز اورژانس کشور در ایام تعطیلات نوروز و برنامه‌های آتی آن مرکز	----
۴۸	استماع گزارش عملکرد سازمان هلال احمر در خصوص حوادث جاده‌ای	----
۴۹	نشست مشترک با حضور رئیس بنیاد مستضعفان و معاونان ایشان	۱۳۹۶/۱/۲۶
۵۰	نشست مشترک با سردار مومنی در خصوص حمل و نقل عمومی، ترافیک و امداد و نجات در جاده‌های کشور	----

۱۴. مهمترین موضوعات نظارتی کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس در سال اول دوره دهم مجلس

۱. گزارش ستاد احیای دریاچه ارومیه در خصوص طرح نجات دریاچه
۲. تحلیل عملکرد کمیته امداد امام خمینی(ره) در جهت خودکفائی نیازمندان با محوریت اشتغال و بررسی راهکارهای قانونی به منظور رفع موانع در تخصیص و تأمین اعتبارات لازم در برنامه ششم توسعه و لایحه برنامه بودجه سال ۱۳۹۶
۳. بررسی عملکرد سازمان شهرداری‌ها و مسائل و مشکلات شهرداری‌های کوچک و تحلیل امکان ارائه راهکارهای عملیاتی به منظور ایجاد درآمدهای پایدار شهرداری‌ها
۴. تحلیل عملکرد مرکز مبارزه با مواد مخدر و بررسی امکان توسعه راهکارهای قانونی به منظور مدیریت صحیح منابع در مبارزه و کنترل قاچاق مواد مخدر
۵. بررسی داده‌ها و اقدامات دستگاه‌های هیئت در حوزه ترافیک به منظور کاهش تلفات ناشی از تصادفات جاده‌ای و بهبود وضعیت ترافیکی و امکان‌سنجی در حوزه تدوین قوانین در خصوص ارتقاء فرهنگ رانندگی
۶. بررسی و امکان‌سنجی همپوشانی عملکردی کارت‌های الکترونیکی با کارت ملی هوشمند با حضور کارشناسان ثبت‌احوال، نیروی انتظامی، وزارت بهداشت و کارشناسان دفتر خدمات الکترونیک دولت

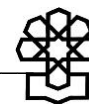
۱۵. مهمترین موضوعات پیگیری شده در کمیسیون شوراها و امور داخلی در سال دوم دوره

دهم مجلس (از ۱۳۹۶/۳/۷ تا ۱۳۹۷/۲/۱۵)

- شوراهاى اسلامى شهر و روستا
- آلودگى هواى کلان‌شهرها
- هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات
- بررسی زمینه‌های نظارت‌پذیری بیشتر بر بانک‌ها و مؤسسات مالی اعتباری و تأثیر آن بر امنیت داخلی کشور
- بحران آب
- تشکیل شورای عالی ساماندهی تهران و امکان‌سنجی پایتخت

۱۶. گزارش‌های نظارت بر نحوه اجرای قوانین مهم مرتبط با کمیسیون امور داخلی و شوراها

۱. قانون تقسیمات کشوری
۲. اصلاح قانون نحوه فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی
۳. اصلاح قانون شوراهاى اسلامى شهر و روستا
۴. اصلاح قانون ساماندهی پسماندهای شهری
۵. مدیریت حوادث غیرمترقبه کشور

مقدمه

معاونت اقتصادی مرکز پژوهش‌های در دوره مجلس دهم، فعالیت‌های مختلفی در حوزه کاری خود به شرح جدول زیر داشته است که در ادامه و بر حسب هر یک از حوزه‌ها اهم فعالیت انجام شده در راستای کمک به ایفای نقش تقنینی و نظارتی مجلس شورای اسلامی ارائه می‌شود.

نمایه عملکرد فعالیت‌های پژوهشی معاونت اقتصادی در دوره دهم

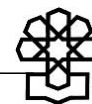
ردیف	شرح	سال - تعداد			
		۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	اظهار نظر کارشناسی درباره طرح‌ها و لوایح	۸۹	۶۴	۸۲	۱۴۰
۲	مطالعات و گزارش‌های موردی	۸۰	۱۰۳	۷۵	۱۵۰
۳	پاسخ به درخواست‌های نمایندگان	۱۶۴	۲۲۳	۱۷۰	۲۵۱
۴	طرح‌های پژوهشی (به اتمام رسیده)	۴	۱۷	۷	۷
۵	شرکت در جلسات کمیسیون‌ها	۴۵۰	۳۲۷	۳۹۱	۶۶۶
۶	برگزاری نشست‌های تخصصی	۵۹۳	۴۶۰	۶۰۱	۴۰۰
۷	انتشار کتاب (چاپی / الکترونیک)	۲	۳	۱	۴

الف) عملکرد تقنینی

۱. فهرست طرح‌ها و لوایح مهم و آخرین وضعیت آنها

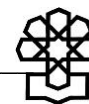
جدول فهرست طرح‌ها و لوایح مهم و وضعیت هر یک از آنها

آخرین وضعیت	نحوه رسیدگی	کمیسیون	عنوان	ثبت	ردیف
کمیسیون	یک‌شوری	اقتصادی	لایحه تأسیس صندوق بیمه همگانی حوادث طبیعی	۲۴	۱
قانون	یک‌شوری	اقتصادی	طرح اصلاح مواد (۳)، (۶) و (۲۴) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی	۳۰	۲
قانون	یک‌شوری	برنامه	لایحه احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	۳۲	۳
قانون	یک‌فوریتی	اقتصادی	طرح تنقیح قوانین مالیاتی کشور	۳۷	۴
کمیسیون	یک‌شوری	اقتصادی	لایحه اصلاح قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران	۷۸	۵
در دستور	دو شوری	اقتصادی	لایحه اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز	۹۷	۶
قانون	یک‌شوری	تلفیق	لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۵-۱۳۹۹)	۱۰۴	۷
کمیسیون	یک‌شوری	اقتصادی	لایحه اصلاح قانون امور گمرکی	۱۰۷	۸
قانون	یک‌شوری	اقتصادی	لایحه نحوه استفاده، نگهداری و نظارت بر پایانه فروشگاهی (صندوق مکانیزه فروش)	۱۱۳	۹
قانون	یک‌فوریتی	برنامه	لایحه اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور	۱۱۸	۱۰
در دستور	یک‌فوریتی	اقتصادی	لایحه ایجاد هفت منطقه آزاد تجاری - صنعتی و دوازده منطقه ویژه اقتصادی	۱۱۹	۱۱
کمیسیون	یک‌شوری	اقتصادی	طرح عملیات بانکی بدون ربا	۱۵۰	۱۲
قانون	یک‌شوری	اقتصادی	لایحه معافیت وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی از پرداخت هزینه‌های ثبتی	۱۶۰	۱۳
کمیسیون	یک‌فوریتی	برنامه	طرح تنظیم برخی از مقررات مالی، اداری و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش	۱۶۴	۱۴
کمیسیون	یک‌شوری	اقتصادی	طرح بانکداری جمهوری اسلامی ایران	۱۶۵	۱۵
کمیسیون	یک‌شوری	اقتصادی	طرح الحاق یک بند به ماده (۱۱) قانون پولی و بانکی کشور	۱۷۶	۱۶
قانون	یک‌شوری	اقتصادی	لایحه موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراسیون روسیه در زمینه همکاری و کمک متقابل اداری در امور گمرکی	۱۸۴	۱۷
بایگانی	یک‌شوری	اقتصادی	طرح اصلاح برخی مواد مربوط به تعزیرات حکومتی	۲۰۹	۱۸

ردیف	تاریخ	عنوان	کمیسیون	نحوه رسیدگی	آخرین وضعیت
۱۹	۲۱۱	لایحه اصلاح تبصره ماده (۸۶) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم	اقتصادی	یک‌شوری	قانون
۲۰	۲۲۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور	تلفیق	یک‌شوری	قانون
۲۱	۲۲۱	لایحه اعطای تسهیلات از محل منابع صندوق توسعه ملی برای ایجاد اشتغال در روستاها با اولویت مناطق کمتر توسعه‌یافته، عشایری و مرزی	برنامه	یک‌فوریتی	قانون
۲۲	۲۵۲	لایحه مالیات بر ارزش افزوده	اقتصادی	دو شوری	در دستور
۲۳	۲۵۷	طرح الحاق یک تبصره به ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	ویژه اصل ۴۴	یک‌شوری	بایگانی
۲۴	۲۷۱	طرح الحاق دو ماده به قانون رفع موانع تولید	ویژه اصل ۴۴	یک‌فوریتی	قانون
۲۵	۲۷۶	طرح تعیین تکلیف بخشودگی‌های موضوع بند (و) تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور و رفع موانع اجرائی تبصره (۳۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور	برنامه	یک‌شوری	بایگانی
۲۶	۲۷۸	طرح اصلاح ماده (۳۱) قانون مقررات صادرات و واردات	اقتصادی	یک‌فوریتی	بایگانی
۲۷	۳۱۶	طرح اصلاح ماده (۲۳) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی	برنامه	یک‌شوری	بایگانی
۲۸	۳۱۷	لایحه اصلاح قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱	اقتصادی	یک‌شوری	کمیسیون
۲۹	۳۲۸	طرح بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	اقتصادی	یک‌شوری	آماده طرح
۳۰	۳۴۳	طرح اصلاح قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی (در اجرای تبصره (۱) ماده (۴۵) آیین‌نامه داخلی مجلس)	ویژه اصل ۴۴	یک‌شوری	قانون
۳۱	۳۵۱	طرح اصلاح قانون برنامه و بودجه	برنامه	یک‌فوریتی	کمیسیون مسکوت به مدت شش ماه
۳۲	۳۶۰	طرح اصلاح قانون نحوه اعمال نظارت بر کاهش هزینه‌های غیرضرور و جلوگیری از تجمل‌گرایی	برنامه	یک‌شوری	کمیسیون
۳۳	۳۶۶	طرح استفساریه چگونگی امهال وام	اقتصادی	دو فوریتی	قانون
۳۴	۳۶۹	طرح ساماندهی معابر مرزی کشور (معابر کوله‌بری و تهلنجی)	اقتصادی	یک‌شوری	کمیسیون
۳۵	۳۷۰	لایحه سامان‌دهی سهام عدالت موضوع اصلاح مواد (۳۴) تا (۳۸) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی	ویژه اصل ۴۴	یک‌شوری	در دستور

ردیف	ثبت	عنوان	کمیسیون	نحوه رسیدگی	آخرین وضعیت
۳۶	۴۰۱	لایحه مالیات بر درآمد و دارایی فعالان اقتصادی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی	اقتصادی	یک‌شوری	کمیسیون
۳۷	۴۰۳	طرح استفساریه در خصوص حسابرسی یا رسیدگی کلیه حساب‌های درآمد و هزینه و سایر دریافتی‌ها و پرداختی‌ها و نیز صورت‌های مالی شهرداری‌ها توسط دیوان محاسبات کشور به استناد قانون دیوان محاسبات کشور و اصلاحات بعدی آن	برنامه	یک‌شوری	مسترد
۳۸	۴۰۴	طرح تمدید مهلت جذب اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی سال ۱۳۹۶ کل کشور	برنامه	دوفوریتی	قانون
۳۹	۴۱۰	طرح اصلاح ماده (۳) و الحاق یک ماده به قانون نحوه پیگیری تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مصوب (۱۳۹۴/۳/۵) (در اجرای تبصره (۱) ماده (۴۵) آیین‌نامه داخلی)	ویژه اصل ۴۴	یک‌شوری	رد شد
۴۰	۴۱۹	لایحه اصلاح مواد (۲۰) الی (۲۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تنفیذی در ماده (۳۰) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی	ویژه اصل ۴۴	یک‌شوری	شورا
۴۱	۴۲۸	طرح راه‌اندازی و استفاده از پیام‌رسان‌های مالی و انعقاد پیمان‌های پولی دو و چندجانبه در تجارت خارجی	اقتصادی	یک‌فوریتی	رد شد
۴۲	۴۳۵	طرح تأسیس بانک توسعه جمهوری اسلامی ایران	اقتصادی	یک‌شوری	کمیسیون
۴۳	۴۵۶	طرح الحاق یک ماده به قانون مالیات‌های مستقیم (مقابل با سوداگری و کاهش التهابات بازار مسکن)	اقتصادی	یک‌شوری	کمیسیون
۴۴	۴۵۷	طرح اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز (در اجرای تبصره (۱) ماده (۴۵) آیین‌نامه داخلی)	اقتصادی	یک‌شوری	کمیسیون
۴۵	۴۶۸	لایحه الحاق بنادر شهید بهشتی و شهید کلانتری به محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی چابهار	اقتصادی	یک‌شوری	شورا
۴۶	۴۹۷	طرح تخصیص ارز دولتی به کالاهای اساسی و خدمات ضروری مشروط به رصد قیمت تا مصرف‌کننده نهایی	اقتصادی	یک‌شوری	بایگانی
۴۷	۴۹۹	طرح حمایت از شاغلین فقیر و بیکاران (در اجرای تبصره (۱) ماده (۴۵) آیین‌نامه داخلی)	ویژه اصل ۴۴	یک‌شوری	کمیسیون
۴۸	۵۰۷	طرح ایجاد مناطق ویژه اقتصادی	اقتصادی	یک‌شوری	دردستور
۴۹	۵۶۳	طرح حمایت از اقتصاد ملی و رونق تولید در مقابل اقدامات خصمانه آمریکا	اقتصادی	یک‌شوری	کمیسیون
۵۰	۵۶۷	طرح مستثنی شدن بانک رفاه کارگران از سقف مجاز تملک سهام بانک‌های تجاری غیردولتی	ویژه اصل ۴۴	یک‌شوری	دردستور
۵۱	۵۷۲	لایحه اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم	اقتصادی	یک‌شوری	کمیسیون

آخرین وضعیت	نحوه رسیدگی	کمیسیون	عنوان	ثبت	ردیف
کمیسیون	یک‌شوری	ویژه اصل ۴۴	طرح استفساریه ماده (۵) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی	۵۷۷	۵۲
شورا	یک‌شوری	اقتصادی	لایحه توسعه محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی چابهار	۵۸۰	۵۳
کمیسیون	یک‌شوری	ویژه اصل ۴۴	طرح اصلاح تبصره (۱) ماده (۵) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی	۵۹۴	۵۴
مجمع	دوفوریتی	اقتصادی	طرح الزام بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به حذف سود و جریمه مضاعف از بدهی تسهیلات گیرندگان	۵۹۸	۵۵
کمیسیون	یک‌فوریتی	برنامه	طرح اصلاح قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری	۶۲۶	۵۶
کمیسیون	یک‌شوری	اقتصادی	طرح اصلاح قانون نظام صنفی کشور	۶۵۹	۵۷
کمیسیون	یک‌فوریتی	اقتصادی	لایحه اصلاح قانون پولی و بانکی کشور	۶۶۱	۵۸
آماده طرح	یک‌شوری	اقتصادی	لایحه توسعه محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی	۶۸۲	۵۹

۲. تبیین دستاوردهای قوانین مهم تصویب شده

۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (مصوب ۱۳۹۴)

لایحه «قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» به‌عنوان بسته قانونی خروج غیرتورمی از رکود سالهای ۱۳۹۱ به شکل یک فوریتی در مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۹ از سوی دولت تقدیم مجلس شد و در تاریخ ۱۳۹۴/۲/۲۰ به تصویب مجلس رسید. این قانون مشتمل بر ۶۰ ماده در حوزه‌های مختلف است (حدود ۳۶ ماده در مجلس به این لایحه اضافه گردید) و به طور کلی در چند دسته بازارهای مالی (بانک، بورس، بیمه و ارز)، بدهی‌ها و مطالبات دولت، صنعت و انرژی و سایر می‌توان تقسیم بندی نمود. در حوزه بانکی، الزام به فروش اموال و شرکت‌های مازاد بانک‌ها؛ در حوزه دولت، الزام به احصا و تعیین تکلیف بدهیهای دولت و... از مهمترین مواد این قانون به شمار می‌رود.

۲) قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)

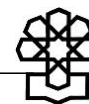
(مصوب سال ۱۳۹۵)

دولت با وجود تکلیف قانونی قانون برنامه و بودجه کشور مبنی بر لزوم ارائه لایحه برنامه توسعه و در عین حال که سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه نیز توسط رهبری ابلاغ شده بود با تفسیری غلط از اصول ۱۲۶ و ۱۳۴ قانون اساسی تنها به ارائه احکامی از برنامه ششم توسعه به مجلس پرداخت که آنها را

نیازمند اجازه قانونی می‌دانست و بنابراین لایحه دولت با عنوان "لایحه احکام مورد نیاز برای اجرای برنامه ششم توسعه" که عنوانی جدید در تاریخ قوانین برنامه توسعه کشور محسوب می‌شد، تنها مشتمل بر ۳۵ ماده بود. مجلس شورای اسلامی نیز به جای استفسار قانون اساسی در مورد تکلیف قانونی دولت در ارائه لایحه برنامه توسعه یا رد کلیات آن لایحه، در نهایت و پس از نامه نگاری ریاست مجلس با رهبری، تصمیم به تکمیل لایحه و تصویب آن گرفت و بدین ترتیب در عین حال که لایحه برنامه ۳۵ ماده داشت در نهایت قانون برنامه ششم توسعه با ۱۲۴ ماده مشتمل بر ۸۷۶ حکم قانونی به تصویب رسید.

از مجموع ۸۷۸ حکم شناسایی شده در قانون برنامه ششم توسعه، ۱۵۶ حکم آن سالانه یا در بازه زمانی زیر دو سال است که باید تاکنون اجرا می‌شدند. از این میان می‌توان به موارد مهم ذیل اشاره کرد:

۱. تدوین و تصویب سند ملی کار شایسته
۲. رعایت قواعد مالی مندرج در جدول شماره (۴) قانون برنامه ششم توسعه در بودجه‌های سنواتی
۳. بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد (سالانه ۲۰٪)
۴. اختصاص توزیع سی درصد (۳۰٪) از اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای کشور به شورای برنامه‌ریزی استان‌ها
۵. تأدیه سالانه حداقل (۱۰٪) بدهی حسابرسی شده دولت به سازمان تأمین اجتماعی از مجاری مختلف
۶. تدوین دستورالعمل مربوط به نحوه انتقال حساب‌های دستگاه‌های اجرایی به بانک مرکزی و هزینه‌کرد آن توسط بانک‌های عامل
۷. استقرار سامانه‌های نظارتی بر خط بانک مرکزی برای نظارت نظام بانکی
۸. تدوین برنامه سند آمایش سرزمین ملی و استانی و اجرای آن از سال دوم برنامه
۹. واگذاری کلیه اختیارات و وظایف قابل واگذاری دستگاه‌های اجرایی به واحدهای مربوطه در استان‌ها و شهرستان‌ها
۱۰. اقدام جهت راه‌اندازی سامانه ثبت حقوق و مزایا و امکان دسترسی آن برای نهادهای نظارتی و عموم مردم
۱۱. تدوین سازوکارهای مناسب در نظامات پرداخت حقوق و مزایا و نظام مالیاتی به نحوی که اختلاف حقوق و مزایای بین مقامات، رؤسا، مدیران و کارکنان موضوع این ماده در مشاغل مشابه و شرایط مشابه در هر صورت از بیست درصد (۲۰٪) تجاوز نکند
۱۲. طراحی الگوی کشت برای تمامی نقاط کشور؛
۱۳. ارائه برنامه جامع مقابله با ریزگردها؛
۱۴. تدوین برنامه اجرایی «طرح جامع انرژی کشور»
۱۵. تعیین فهرست اولویت‌های صنعتی (با اولویت صنایع معدنی) با رعایت ملاحظات آمایش سرزمینی و تعادل بخشی منطقه‌ای

۱۶. تشکیل پایگاه اطلاعات برخط بیمه‌شدگان درمان کشور
۱۷. استقرار سامانه پرونده الکترونیکی سلامت ایرانیان و سامانه‌های اطلاعاتی مراکز سلامت
۱۸. تدوین و اجرای نظام جامع رصد آسیب‌های اجتماعی و معلولیت‌ها
۱۹. تکمیل سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برای انواع معاملات متوسط و بزرگ وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های مشمول
۲۰. واگذاری سهام دولت در شرکت‌های بیمه به‌استثنای بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و شرکت سهامی بیمه ایران
۲۱. کاهش ۵ درصدی حجم دولت
۲۲. تعیین درآمدها و هزینه‌هایی که ماهیت استانی دارند و درج آنها در بودجه سنواتی
۲۳. ارائه دسترسی به شاخص‌های کلیدی توسعه عملکرد برنامه پنجساله ششم و بودجه‌های سالانه توسط سازمان برنامه و بودجه به مجلس
۲۴. قرار گرفتن آحاد ایرانیان تحت پوشش نظام ارجاع در حوزه سلامت

۳) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور (مصوب سال ۱۳۹۵)

به دلیل پرتکرار بودن برخی احکام قانونی در قوانین برنامه‌های توسعه، این موضوع مطرح گردید که لازم است احکامی که جنبه دائمی دارند، در یک قانون مجزایی آورده شوند و نیازی به تکرار در قوانین برنامه نباشد. بر همین اساس لایحه‌ای از سوی دولت ارائه شد؛ هرچند به‌طور کلی برخی معتقد بودند وجود چنین قانونی اساساً نیاز نیست به این دلیل که احکامی که جنبه دائمی دارند باید در قوانین موضوعه قرار گیرند. پس از ارائه شدن این لایحه، مجلس شورای اسلامی مواد خیلی زیادی را به این لایحه اضافه کرد و شورای نگهبان به توسعه لایحه و اضافه شدن مواد زیادی به آن ایراد گرفت و در نهایت با حذف برخی احکام در بهمن ماه ۱۳۹۵، به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. تصویب اساسنامه صندوق توسعه ملی (ماده ۱۶)، تمرکز حساب‌های دولتی در بانک مرکزی (ماده ۲۰)، تقویت نظارت بانک مرکزی (ماده ۲۱) از مهمترین احکام اقتصادی این قانون هستند.

۴) بانکداری و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

از دوره نهم مجلس شورای اسلامی تلاش‌هایی از سوی دستگاه قانون‌گذاری چه در قالب درخواست از دولت برای ارائه لوایح اصلاح قوانین و چه در قالب تهیه طرح اصلاحی صورت گرفته بود. با توجه به تأخیر زیاد دولت در ارائه لوایح اصلاحی، نهایتاً در دوره مجلس دهم دولت تصمیم گرفت به جای ارائه لوایح اصلاحی صرفاً به اصلاح بخش‌هایی از قانون پولی و بانکی مصوب ۱۳۵۱ و اضافه نمودن برخی الحاقات به آن بپردازد که با عنوان «لایحه اصلاحی قانون پولی و بانکی کشور-مصوب ۱۳۵۱» تقدیم

مجلس شورای اسلامی گردید که در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۶/۶/۷ به شماره چاپ ۶۲۸ اعلام وصول شد. به دلیل ناقص بودن این لایحه، طرح بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، طرح بانکداری جمهوری اسلامی ایران، طرح تاسیس بانک توسعه جمهوری اسلامی ایران از سوی نمایندگان اعلام وصول شد. کمیسیون اقتصادی این سه طرح و لایحه دولت را در جلسات متعدد بررسی کرد و گزارش جامعی تحت عنوان «طرح بانکداری جمهوری اسلامی ایران» تهیه و به صحن علنی مجلس ارسال کرد. کلیات گزارش «طرح بانکداری جمهوری اسلامی ایران» در صحن علنی مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید و در حال حاضر کمیسیون اقتصادی در حال تدوین گزارش شور دوم می‌باشد. تغییر ساختار بانک مرکزی در راستای استقلال از دولت و شبکه بانکی و افزایش شفافیت و پاسخ‌گویی بانک مرکزی، بهبود سازوکارهای نظارت بر بانک‌ها، اصلاح قواعد مربوط به گزیر و ورشکستگی بانک‌ها و اعمال چارچوب‌های حاکمیت شرکتی در بانک‌های کشور جزء اساسی‌ترین اصلاحات صورت گرفته در این طرح‌ها است.

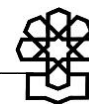
۵) قوانین بودجه‌های سنواتی

همه ساله در قوانین بودجه سنواتی، علاوه بر تبصره‌هایی که ناظر به درآمدها و هزینه‌های دولت است، برخی احکام قانونی مهم که بعضاً ماهیت قانونگذاری دارد و ناظر به فرآیندهای اقتصادی است به تصویب می‌رسد. در طول عملکرد مجلس دهم، به‌ویژه در قوانین بودجه سالهای ۱۳۹۶ به بعد، برخی از این احکام با بررسی کارشناسی مرکز پژوهش‌های مجلس مورد تصویب قرار گرفتند. از مهمترین این احکام می‌توان به بند و تبصره بودجه سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ (تهاتر زنجیره‌ای بدهی‌های دولت، بخش غیردولتی، بانک‌ها و بانک مرکزی)، بند «ح» تبصره «۱۶» بودجه سال ۱۳۹۸ (شفافیت تراکنش‌های بانکی برای کاهش فرار مالیاتی و پولشویی)، افزایش تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج (قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۸)، کمیته بند «ل» تبصره «۵» بودجه ۱۳۹۶، بند «ک» تبصره «۵» بودجه ۱۳۹۷ و بند «ک» تبصره «۹۸» (کمیته مدیریت و نظارت بر انتشار اوراق ریالی) اشاره نمود.

۶) قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از

منابع صندوق توسعه ملی

این قانون با عنوان لایحه یک فوریتی «اعطای تسهیلات از محل منابع صندوق توسعه ملی برای ایجاد اشتغال در روستاها با اولویت مناطق کمتر توسعه‌یافته، عشایری و مرزی» و با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردید که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ سی و یکم مردادماه یک‌هزار و سیصد و نود و شش مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۶/۶/۸ به تأیید شورای نگهبان رسید. قانون فوق مشتمل بر هفت ماده و پنج تبصره است.

کلیات این قانون با تأکید بر توسعه روستاها و ایجاد اشتغال پایدار در روستاها و مناطق کمتر توسعه یافته و در راستای اجرای بند ۱۹ و ۲۰ سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه (حمایت دولت از سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه یافته و روستایی و اتخاذ برنامه‌ها و اقدامات اجرایی جهت توسعه روستایی کشور برای تثبیت جمعیت و تشویق مهاجرت به مناطق روستایی و عشایری) است. در این قانون اعطای تسهیلات به اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی برای ایجاد اشتغال در روستاها و شهرهای زیر ده هزار نفر واقع در مناطق مرزی و مناطق عشایری مورد نظر است.

۷) قانونگذاری در حوزه مبارزه با قاچاق کالا و ارز

در دوره دهم مجلس شورای اسلامی، تلاش‌هایی در جهت قانونگذاری در حوزه مبارزه با قاچاق کالا و ارز صورت گرفت. قانون اصلاح موادی از قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مشتمل بر ۱۳ ماده که با عنوان طرح یک فوریتی به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۴/۷/۲۱ به تصویب رسید. همچنین لایحه اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز در سال ۱۳۹۴ از سوی دولت تقدیم مجلس گردید. بر اساس گزارش کارگروه لایحه دولت همراه با پیشنهادهای الحاقی تصویب و براساس گزارش مخصوص صحن علنی اظهار نظر کارشناسی درباره: «لایحه اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز»، دفتر مطالعات اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل ۱-۱۵۵۶۳، مهر ۱۳۹۷ در دستور کار صحن علنی مجلس قرار گرفت. با توجه به ماهیت قضایی لایحه مقرر شد نظر قوه قضاییه در خصوص مفاد لایحه اخذ شود.

۸) قانونگذاری در حوزه مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

در دوره دهم مجلس شورای اسلامی، طرح‌ها و لوایح متعددی در حوزه مناطق آزاد و ویژه اقتصادی اعلام وصول گردید. لویحی که از سوی دولت به مجلس ارائه می‌شد، عمدتاً مواجه با افزایش تعداد مناطق از سوی نمایندگان می‌گردید که طبعا این موضوع از نظر بار مالی و... با ایراداتی از جمله مغایرت با اصل ۷۵ قانون اساسی مواجه می‌شد. در سال ۱۳۹۵ لایحه ایجاد هفت منطقه آزاد و دوازده منطقه ویژه اقتصادی به مجلس ارسال شد. با توجه به اینکه روند رسیدگی به این لایحه به دلیل اشکالات عمده و اولیه آن نیاز به بازنگری داشت پس از اینکه لایحه در مجلس تصویب شد، ایرادات شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام مطرح گردید که کمیسیون اقتصادی در حال حاضر به دنبال مرتفع کردن این ایرادات است. با توجه به نظر شورای نگهبان و همچنین نظر کارشناسی مرکز پژوهش‌های مجلس در جلسات کمیسیون مبنی بر عدم توسعه غیر کارشناسی مناطق آزاد و لزوم ساماندهی این مناطق، مقرر شده است مناطق ویژه اقتصادی که به صورت طرح مطرح شده بود از لایحه تفکیک و به صورت طرح مطرح شود. مناطق آزادی که با عنوان اصلاح محدوده به لایحه اضافه شده بود مقرر شد که به صورت

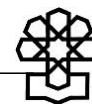
لایحه از طرف دولت ارسال شود. با توجه به نظر شورای نگهبان و کمیته تخصصی مناطق آزاد کمیسیون اقتصادی ایرادات شورای نگهبان در قالب مصوبه اصلاح شده مجدداً به صورت غیر رسمی به شورای نگهبان ارسال شده است که مجدداً ایراد اصل ۷۵ قانون اساسی توسط شورای نگهبان گرفته شده است. شایان ذکر است معیارهای مورد نظر مرکز پژوهش‌ها در خصوص ایجاد مناطق آزاد از جمله کاهش محدوده مناطق آزاد پیشنهادی لایحه، امکان تامین زیرساخت‌ها، ممنوعیت ورود کالای همراه مسافر و تردد خودروهای سواری، امکان فنس کشی محدوده‌ها با توجه به کاهش وسعت، استقرار گمرک در مبادی ورودی و خروجی مناطق آزاد و... به صورت حداکثری در لایحه اعمال شد.

شایان ذکر است که لایحه توسعه منطقه آزاد چابهار و الحاق بنادر شهید بهشتی و کلانتری به این منطقه در سال ۱۳۹۷ تصویب شد و توسط دولت ابلاغ گردید.

۹) تصویب قانون تسهیل تسویه بدهکاران شبکه بانکی کشور

یکی از دغدغه‌های نمایندگان مجلس، کمک و حمایت از تسهیلات گیرندگان است که در بازپرداخت مطالبات بانک‌ها به دلایل مختلف تأخیر کرده‌اند و بدهی‌ها آن‌ها به واسطه جریمه دیرکرد، افزایش قابل توجه یافته است. چنین اقداماتی پیامدهای منفی به ویژه در شبکه بانکی دارد و با افزایش حجم مطالبات غیرجاری بانک‌ها، سودآوری و تراز مالی آن‌ها را دچار مشکل می‌کند. البته در این میان برخی از بانک‌ها نیز با تخلف در روش محاسبه سود و جریمه و یا روش تمدید و امهال تسهیلات از مقررات ابلاغی بانک مرکزی باعث افزایش بیشتر بدهی تسهیلات گیرندگان شده‌اند که این امر نیز مستقلاً می‌بایست پیگیری شود.

نمایندگان مجلس در بند و تبصره ۱۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ حکمی در باب بخشش جریمه و محاسبه اصل و سود بر اساس قرارداد اولیه داشتند که به واسطه ابهامات آن اجرایی نشد. در ادامه بندی در طرح اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۹۷ به این امر اختصاص یافت که آن هم به سرانجام نرسید. سر انجام در سال ۱۳۹۸ طرحی تحت عنوان "طرح الزام بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به حذف سود و جریمه مضاعف از بدهی تسهیلات گیرندگان" با دو فوریت اعلام وصول و تصویب شد، اما شورای نگهبان اعلام مغایرت کرد. پس از اصلاح مصوبه از سوی مجلس، شورای نگهبان مجدداً اعلام مغایرت کرد و در نهایت با اصرار مجلس بر مصوبه خود، طرح مذکور به مجمع تشخیص مصلحت ارجاع شد و سرانجام مجمع با اعمال برخی اصلاحات تحت عنوان قانون "تسهیل تسویه بدهکاران شبکه بانکی کشور" تصویب و ابلاغ شد. بر اساس این قانون در صورت تسویه نقدی بدهی‌های سررسید شده تا پایان سال ۱۳۹۷، ضمن بخشش جریمه، اصلاحاتی نیز در خصوص قرار داد ملاک محاسبه و نحوه محاسبه سود، صورت خواهد گرفت.

۱۰) قانون اصلاح قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی

بررسی طرح اصلاح قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی که مهمترین مواد اصلاحی این طرح ماده ۵ (سقف تملک سهام در بانک‌ها)، ماده ۶ (محدوده فعالیت نهادهای عمومی غیر دولتی) و ماده ۵۹ (تشکیل نهادهای تنظیم‌گر بخشی) از ابتدای سال ۱۳۹۶ آغاز شد و در نهایت در سال ۱۳۹۷/۳/۲۲ برای اصلاح و تکمیل این قانون در حوزه‌های فوق به تصویب رسید.

۱۱) قانون الحاق بند «ز» به بند «۵» ماده (۶) قانون اصلاح موادی به قانون اجرای سیاست‌های

کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی

این قانون در قالب طرح پیشنهادی نمایندگان در کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی مورد بررسی قرار گرفت و در نتیجه منجر به تصویب "قانون اصلاح بند (۵) ماده (۶) و ماده (۲۱) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی" در تاریخ ۱۳۹۸/۳/۲۸ شد. هدف اصلی این قانون افزایش ضمانت اجرایی برای وادار کردن نهادها و موسسات عمومی غیر دولتی برای محدود کردن سقف سهامداری در شرکت‌ها و در نتیجه افزایش امکان رقابت در کشور است.

۱۲) قانون اصلاح بند (ه) تبصره (۱) و الحاق یک بند به تبصره (۹) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور

این قانون که مبتنی بر طرح پیشنهادی نمایندگان به تصویب رسید به چهار موضوع تهاثر هزینه‌های اجرای آسفالت، ایزوالسیون، عایقکاری و یا مابه التفاوت تأمین مالی توسط کارفرما با تحویل قیر رایگان، تخصیص صد درصد درآمدهای حاصل از فعالیت شورای حل اختلاف قوه قضائیه و در اولویت قرار گرفتن پرداخت پاداش اعضای این شورا، مجوز استفاده از اوراق خزانه اسلامی در مصارف مربوط به طرح‌ها و پروژه‌های مربوط از جمله تملک اراضی، کاهش مشکلات و تسریع در بهبود شرایط زلزله زدگان و بازسازی مناطق زلزله زده استان کرمانشاه پرداخته است و در سال ۱۳۹۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.

۱۳) قانون تغییر مهلت جذب اعتبارات پروژه (طرح)‌های عمرانی سال ۱۳۹۵ کل کشور

این قانون با موضوع تمدید سال مالی پروژه (طرح)‌های عمرانی بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور از پایان تیرماه به پایان شهریورماه سال ۱۳۹۶ در سال ۱۳۹۶ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.

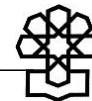
۱۴) تصویب لایحه سامانه مودیان و پایانه‌های فروشگاهی

در طول سالیان گذشته گسترش شفافیت در مبادلات و معاملات اقتصادی، مبارزه مؤثر با فرار مالیاتی و شرکت‌های صوری، کاهش اختلافات میان سازمان امور مالیاتی و مؤدیان در تعیین میزان مالیات، تسهیل فضای کسب‌وکار برای فعالان اقتصادی بخش رسمی، حذف ممیز محوری و رسیدگی اظهارنامه‌های

مالیاتی مبتنی بر فرآیندهای سیستمی و هوشمند و... از اهداف نظام مالیاتی و اقتصادی کشور بوده است که با تصویب قانون «پایانه‌های فروشگاه‌ها و سامانه مؤدیان» در مجلس شورای اسلامی گام مؤثری برای دستیابی به اهداف مذکور برداشته شد. برآورد مأخذ محاسبه مالیات در مالیات بر ارزش افزوده و مالیات‌های مستقیم همواره عمده‌ترین عامل اختلاف میان مؤدیان و سازمان امور مالیاتی بوده است که همین امر در موارد متعددی منجر به وصول ناعادلانه مالیات می‌شود. در قانون مذکور اصلاحات اساسی متعددی نظیر تغییر پارادایم و رویکرد در نظام مالیاتی (حرکت از ممیز محوری به مؤدی محوری)، حذف تشخیص مالیات به روش علی‌الرأس (تشخیص و رسیدگی سیستمی مالیات)، راه‌اندازی سامانه مؤدیان و صدور صورت‌حساب الکترونیکی به صورت برخط (به‌منظور افزایش شفافیت اقتصادی و رصد زنجیره عرضه و توزیع کالا و خدمات)، مقابله مؤثر با شرکت‌های صوری و کد فروشی، سامان‌دهی دستگاه‌های کارت‌خوان بانکی و درگاه‌های پرداخت الکترونیکی (تفکیک حساب‌های شغلی و شخصی)، تسهیل امور مالیاتی مؤدیان و کاهش تکالیف آنان مالیاتی مشابه و غیر ضروری، ایجاد سازوکارهای انگیزشی مناسب برای مؤدیان و مصرف‌کنندگان، افزایش ضمانت‌های اجرایی رعایت قانون و... لحاظ شده است. مهمترین ویژگی قانون "پایانه‌های فروشگاه‌ها و سامانه مؤدیان" بهبود فرآیند تشخیص و محاسبه مالیات متعلقه است. در حال حاضر ممیز محوری، وجود رویکرد سنتی در فرآیند تشخیص و عدم استفاده از روش‌های سیستمی و هوشمند در مالیات‌ستانی (عدم استقرار طرح جامع مالیاتی)، غلبه رویکرد درآمد محوری در سازمان امور مالیاتی، فساد و تبانی و... از آسیب‌های اصلی نظام تشخیص و رسیدگی مالیاتی است. در صورت استقرار سامانه مؤدیان و فراگیر شدن استفاده از پایانه فروشگاه‌ها بسیاری از مشکلات موجود فرآیند مالیات‌ستانی کاهش یافته و با اخذ مالیات واقعی از اشخاص، عدالت مالیاتی فراهم می‌شود. از دیگر مزایای اساسی تصویب لایحه مذکور می‌توان به تفکیک حساب‌های شخصی از حساب‌های تجاری و همچنین ایجاد ارتباط میان دستگاه کارت‌خوان بانکی و کد مالیاتی فعالان اقتصادی اشاره کرد که از این طریق امکان مبارزه مؤثر با پدیده‌های فرار مالیاتی، پول‌شویی، کدفروشی و... فراهم می‌شود. این لایحه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و در آبان ماه سال ۱۳۹۸ توسط رئیس‌جمهور ابلاغ گردید.

۱۵) لایحه مالیات بر ارزش افزوده

بیش از یک دهه از اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده در کشور می‌گذرد. در طول سال‌های گذشته اجرای قانون مذکور مزیت‌هایی نظیر وصول درآمدهای مالیاتی قابل توجه و افزایش شفافیت در ساختار اقتصادی کشور به دنبال داشته است لیکن آسیب‌های متعددی به مؤدیان و علی‌الخصوص تولیدکنندگان وارد شد که کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با بررسی و احصاء کلیه نقاط ضعف و چالش‌های ناشی از اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده اقدام به رفع آنها در لایحه دائمی کردن قانون مالیات بر ارزش افزوده نمود. مهمترین اصلاحات کمیسیون اقتصادی در قانون مالیات بر ارزش افزوده شامل اصلاح

فرآیند تشخیص و رسیدگی مالیات بر ارزش افزوده، پذیرش اعتبار مالیاتی فعالان اقتصادی و اصلاح فرآیند دادرسی مالیاتی است که با نهایی شدن و اجرای مناسب آنها بخش عمده‌ای از مشکلات فعالان اقتصادی مرتفع خواهد شد. علاوه بر اصلاحات اساسی مذکور، موارد مهم دیگری نیز در گزارش کمیسیون اقتصادی پیرامون لایحه مالیات بر ارزش افزوده وجود دارد که در این خصوص باید به تسریع فرآیند استرداد اعتبار مالیاتی و افزایش ضمانت‌های اجرایی آن، استرداد مالیات بر ارزش افزوده پرداختی بابت خرید خطوط تولید و تجهیزات صنعتی، استرداد مالیات بر ارزش افزوده پرداختی بابت خرید نهاده‌ها و مواد اولیه تولید به واحدهای اقتصادی قبل از بهره‌برداری، اصلاح مأخذ محاسبه مالیات بر ارزش افزوده، سامان‌دهی وضع عوارض آلاینده‌گی بر واحدهای تولیدی، رفع مشکلات مربوط به معاملات نسیه و اقساطی (اصلاح تاریخ تعلق مالیات)، رفع مشکل پیمانکاران در خصوص پرداخت مالیات بر ارزش افزوده، سامان‌دهی وضع عوارض توسط شوراهای اسلامی شهر و روستا، وضع مالیات با نرخ خاص بر کالاهای آسیب‌رسان به سلامت، حمایت از تولیدات داخلی در مقابل واردات کالاهای خارجی، مبارزه با شرکت‌های صوری، رفع ابهام از برخی مفاهیم قانونی و... اشاره داشت. گزارش شور دوم این لایحه در صحن علنی در حال بررسی است.

۱۶) بررسی و تصویب لایحه درآمد پایدار شهری

موضوع خودکفایی شهرداری‌های کشور از سال ۱۳۶۲ مورد توجه سیاستگذاران بوده و تکلیف دولت به ارائه لایحه‌ای در این زمینه برای اولین بار در قانون بودجه همان سال مطرح شد. مجدداً در قانون بودجه سال ۱۳۸۹ و قانون برنامه پنجم توسعه بر تدوین نظام درآمدهای پایدار شهرداری‌ها تأکید شد اما هیچ یک از الزامات قانونی فوق منجر به نتیجه نگردید تا اینکه در سال ۱۳۹۷ لایحه درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به مجلس شورای اسلامی ارسال شد و هم‌اکنون نیز بررسی و تصویب آن در صحن علنی مجلس شورای اسلامی مراحل نهایی خود را طی می‌کند (مصوبات مجلس جهت اصلاح ایرادات مطرح شده توسط شورای نگهبان به این شورا ارسال شده است). این لایحه توانست تا حدی دغدغه قانونگذار در زمینه تعریف منابع درآمدی پایدار برای شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور را مرتفع نماید. همچنین طی فرآیند بررسی لایحه در مجلس شورای اسلامی، تغییرات مهمی در متن لایحه اتفاق افتاد. از جمله تغییرات مثبت ایجاد شده در لایحه، می‌توان توجه به موضوع «هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها» و درج احکامی در این خصوص را نام برد. به علاوه، موضوعات مهم «شفافیت عملکردی شهرداری‌ها و دهیاری‌ها» و «ارتقای انضباط مالی شهرداری‌ها» از جمله دیگر مواردی بود که در مجلس شورای اسلامی مورد عنایت ویژه قرار گرفت. لذا تصویب این لایحه را می‌توان گامی مثبت در جهت افزایش ثبات مالی شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور و انضباط بخشی به عملکرد آنان دانست.

۱۷) طرح تنظیم برخی از مقررات مالی، اداری و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش

این طرح به موضوعات مختلف و گوناگون در مورد امور مالی، نحوه واگذاری دارایی‌ها، اصلاح قوانین مختلف و موضوعات اداری و استخدامی آموزش و پرورش می‌پردازد. این طرح به تصویب مجلس رسیده است اما مورد تأیید شورای محترم نگهبان قرار نگرفته است.

۱۸) طرح اصلاح قانون اجرای اصل چهل‌ونهم (۴۹) قانون اساسی (اعاده اموال نامشروع

مسئولان کشور)

مطابق قانون اجرای اصل چهل‌ونهم (۴۹) قانون اساسی دولت مکلف است اموال غیرمشموع مسئولین قبل از انقلاب اسلامی را شناسایی و به صاحب حق برگرداند و در صورت معلوم نبودن او، این اموال به بیت‌المال بازگردانده شود. طرح اعاده اموال نامشروع مسئولین کشور به منظور مقابله با هرگونه فساد در ساختار اجرایی کشور به دنبال تسری دادن احکام مربوط به این قانون به مسئولین پس از انقلاب نیز بوده است. در حال حاضر این طرح به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و به تأیید شورای نگهبان نیز رسیده است.

۳. طرح‌ها و لوایح مهم در حال بررسی:

✓ طرح الحاق یک ماده به قانون مالیات‌های مستقیم (مقابله با سوداگری و کاهش التهابات بازار مسکن)
این طرح که به دنبال کنترل سوداگری و اخذ مالیات بر عایدی سرمایه در بازار مسکن است، در حال حاضر در کمیسیون اقتصادی در حال بررسی است.

✓ لایحه مشارکت عمومی - خصوصی

این لایحه با موضوع تبیین فرآیند و روال عقد قرارداد مشارکت عمومی و خصوصی و فرآیند مربوطه در سال ۱۳۹۷ به مجلس ارسال شد و کمیسیون عمران گزارش خود در رابطه با این لایحه را به تصویب رسانده و به صحن علنی مجلس تقدیم کرده است.

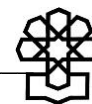
✓ طرح الحاق یک ماده به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

این طرح با موضوع دائمی کردن پرداخت به صندوق ذخیره فرهنگیان از محل بودجه عمومی دولت در کمیسیون برنامه و بودجه به تصویب رسیده و در صف بررسی در صحن علنی قرار دارد.

✓ لایحه ساماندهی سهام عدالت موضوع اصلاح مواد (۳۴) تا (۳۸) قانون اجرای سیاست‌های

کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی

لایحه مذکور در اواسط بهمن ماه سال ۱۳۹۶ به مجلس دهم ارائه گردید. در همین راستا، کارگروه سهام عدالت ذیل کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی تشکیل گردید و لایحه مذکور مورد بررسی قرار گرفت.

کلیات لایحه مذکور در اواخر سال ۱۳۹۷ در کمیسیون به تصویب رسید.

✓ طرح مدیریت تعارض منافع

با توجه به اینکه رشد بخش زیادی از مفاسد، ناشی از عدم مدیریت تعارض منافع در تصمیم‌گیری هاست، پیش‌نویس این طرح در مجلس شورای اسلامی تهیه شده اما هنوز مراحل قانونی تصویب آن در کمیسیون‌ها انجام نشده است.

✓ طرح حمایت و تشویق مطلعین مفاسد اداری و اقتصادی

با توجه به نقش موثر گزارش دهندگان فساد در کشف و جلوگیری از فساد پیش‌نویس این طرح در مجلس شورای اسلامی تهیه شده اما هنوز مراحل قانونی تصویب آن در کمیسیون‌ها انجام نشده است.

✓ لایحه شفافیت

در این لایحه سعی شده تا ابعاد مختلف شفافیت مورد نیاز برای افزایش کارآمدی دستگاه‌ها و کنترل فساد مورد توجه قرار گیرد. کلیات این لایحه در کمیسیون به تصویب رسید.

ب) عملکرد نظارتی

۱. گزارش نظارتی درباره مواد مرتبط با بازارهای مالی قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر؛ قرائت شده در صحن علنی

هرچند تلاش‌های زیادی از سوی دولت و مجلس جهت تصویب این قانون صورت گرفت ولی نظارت بر اجرای این قانون با وجود ارزیابی‌ها و تلاش‌های صورت گرفته از سوی کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی، معاونت نظارت مجلس و مرکز پژوهش‌ها، نظارت بر اجرای این قانون چندان مثمر ثمر نبود. نخستین گزارش مکتوب ارزیابی عملکرد این قانون در حوزه بازارهای مالی تهیه و در صحن علنی قرائت شد. بررسی‌های صورت گرفته نشان می‌دهد عملکرد سازمان‌ها و نهادهای مختلف مرتبط با این قانون، وضعیت چندان مناسبی نداشته است. در عمده مواد مورد بررسی در حوزه بازارهای مالی، صرفاً به ابلاغ قانون و تصویب آیین‌نامه‌های مربوط و برخی اقدامات اولیه اکتفا شده است به نحوی که بخش زیادی از تکالیف مندرج در این حوزه همانند واگذاری اموال مازاد و شرکت‌های غیربانکی بانک‌ها، بازپرداخت بدهی‌های ارزی از محل حساب ذخیره ارزی، فعالیت شرکت‌های رتبه‌بندی، تأمین تفاوت‌های ریالی ناشی از تعهدات ارزی و برخی احکام دیگر با اجرای کامل و اثربخش فاصله نسبتاً زیادی دارند. در تحلیل چرایی عملکرد ضعیف این قانون در حوزه مورد بررسی می‌توان به تداوم رکود نسبی در اقتصاد کشور و اثرات آن بر بازار مالی و بخش حقیقی اقتصاد، نبود عزم جدی در دستگاه‌ها و نهادهای دارای مسئولیت، عدم پیش‌بینی ضمانت‌های اجرایی در تکالیف دستگاه‌ها، پراکندگی نبود انسجام و برخی ابهامات در احکام قانون، احاله نمودن برخی تصمیمات اساسی به آیین‌نامه‌های اجرایی و اثرگذاری آن بر طولانی شدن اتخاذ تصمیم در دولت و فشار گروه‌های ذینفع نسبت به تغییر مفاد آیین‌نامه‌ها و تصمیمات دولت اشاره نمود.

۲. عملکرد نظارتی درباره بهبود محیط کسب و کار (خرداد ماه ۱۳۹۵ لغایت مرداد ماه ۱۳۹۸)

عملکرد نظارتی مجلس دهم در خصوص بهبود محیط کسب و کار را می‌توان در سه بخش کلی گزارش داد؛ اول: نظارت بر اجرای «قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار» (مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۶)؛ دوم: نظارت بر اجرای احکام ناظر بر بهبود رتبه ایران در شاخص‌های بین‌المللی کسب و کار (ماده ۲۲ «قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)» (مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴) و سوم: نظارت بر عملکرد دولت در خصوص ساماندهی مجوزهای کسب و کار («قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی» (مصوب ۱۳۸۷/۳/۲۵)، «قانون اصلاح مواد (۱)، (۶) و (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی» (مصوب ۱۳۹۳/۴/۱) و «قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور»، (مصوب ۱۳۹۴/۲/۲۰).

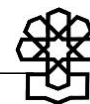
این سه حوزه، از جمله موضوعات اصلی در دستور کار کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) چهارم و چهارم قانون اساسی و کمیته‌های فرعی آن و همچنین مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی بوده است.

مجموعه اعمال نظارتی مجلس در دو حوزه مذکور، منجر به تدوین دو گزارش نظارتی توسط کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و قرائت آن در صحن علنی شد. در حوزه مجوزها، گزارشی برای قرائت در صحن توسط کمیسیون تدوین نشده است. در ادامه، به اختصار به محتوای دو گزارش مذکور می‌پردازیم.

اول - نظارت بر اجرای قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، در ۱۶ بهمن ۱۳۹۰ به تصویب رسید. مهم‌ترین اهداف این قانون که با رویکرد رفع موانع تولید و سرمایه‌گذاری در قالب ۲۹ ماده (۵۳ حکم) تدوین شده، عبارتند از:

۱. تسهیل شروع کسب و کار به‌ویژه از طریق تسریع در صدور مجوزها؛
 ۲. الزام مسئولان به مشورت با فعالان اقتصادی پیش از تصمیم‌گیری اقتصادی؛
 ۳. شفاف‌سازی اطلاعات و آمار مورد نیاز فعالان اقتصادی؛
 ۴. شفاف‌سازی معاملات بخش عمومی؛
 ۵. ایجاد دسترسی به بازار برای تولیدکنندگان کوچک؛
 ۶. باثبات و قابل پیش‌بینی کردن تغییر سیاست‌ها، تصمیم‌ها و رفتارهای مسئولان اقتصادی؛
 ۷. ایجاد سامانه‌های پنجره واحد معاملات بخش عمومی و تجارت فرامرزی؛
 ۸. هدایت ظرفیت‌های سیاست خارجی در جهت افزایش صادرات غیرنفتی و جذب سرمایه خارجی.
- با توجه به گزارش‌های دریافتی از ذی‌نفعان و نیز نهادها و دستگاه‌های مسئول اجرای قانون بهبود محیط کسب و کار، توضیحات و نقدهای بیان‌شده در کمیته بهبود کسب و کار کمیسیون ویژه حمایت از تولید و نظارت بر اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و بررسی‌های صورت‌گرفته توسط مرکز

پژوهش‌های مجلس، نتیجه ارزیابی اجرای «قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار» بدین شرح است که از مجموع ۵۳ حکم مندرج در ۲۹ ماده قانون مذکور، تا آبان ماه ۱۳۹۶، صرفاً ۱۰ حکم به‌طور کامل اجرا شده، ۱۸ حکم به‌طور ناقص اجرا شده و ۲۵ حکم اجرا نشده است. به عبارت دیگر، پس از گذشت حدود پنج سال و نیم از تصویب قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار، صرفاً یک‌پنجم از احکام قانون مذکور اجرا شده و حدود نیمی از احکام قانون مذکور، اساساً اجرا نشده است. محتوای ۲۵ حکم اجرا نشده، در بر دارنده احکامی مهم و راه‌گشا برای برقراری شفافیت، افزایش امنیت سرمایه‌گذاری و بهبود محیط کسب‌وکار است.

با توجه به بررسی‌های صورت‌گرفته، نکاتی به شرح زیر در خصوص اجرای قانون مذکور قابل توجه است:

۱. بخش خصوصی با وجود مطالبه‌گری برای رفع موانع تولید، هنوز موفق به ایجاد نهادها و سازوکارهای لازم برای ارائه نظرات و پیگیری بازخورد مطالبات فعالان اقتصادی در تدوین یا اصلاح قوانین و مقررات مربوط نشده است.

۲. حضور نامنظم اعضای دولتی در «شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی»، از کارآمدی و اثربخشی این شورا کاسته است.

۳. در شرایطی که بازار ایران در سال‌های اخیر با حضور چشمگیر تولیدکنندگان و برندهای خارجی مواجه بوده و دسترسی تولیدکنندگان کوچک و متوسط ایرانی به بازار و مصرف‌کنندگان، روز به روز محدودتر شده است و جای کالاهای ایرانی در قفسه‌های فروشگاه‌ها و مراکز خرید را کالاهای خارجی می‌گیرند، اجرای ماده (۱۶) قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار مبنی بر ایجاد مکان‌هایی برای عرضه کالاهای ایرانی، می‌توانست منفذی برای رساندن محصولات تولیدکنندگان کوچک و متوسط ایرانی به بازار باشد.

۴. عدم اجرای حکم ماده (۱۹) این قانون و ایجاد نشدن «پایگاه اطلاع‌رسانی جامع معاملات بخش عمومی» نه تنها شفافیت قراردادهای دولتی را همچنان زیر سؤال و ابهام نگهداشته و زمینه‌ساز فساد شده است، بلکه هزاران شرکت پیمانکار بخش خصوصی و تعاونی را از امکان معامله شفاف، رقابتی و منصفانه با دولت محروم کرده است.

این گزارش در تاریخ ۱۳۹۷/۱/۱۹ در صحن علنی مجلس قرائت شد.^۱

۱. مشخصات گزارش به این شرح است: «گزارش کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی درباره اجرای قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار»، ماده (۴۹) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، معاونت نظارت، اداره کل امور کارشناسی نظارت، دوره دهم - سال دوم، شماره گزارش: ۱۱۱، ردیف ۱۵، تاریخ چاپ: ۱۳۹۶/۱۰/۱۰.

دوم - نظارت بر اجرای احکام ناظر بر بهبود رتبه ایران در شاخص‌های بین‌المللی کسب‌وکار

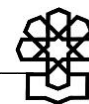
با وجود حجم قابل توجه احکام قانونی مصوب در سال‌های اخیر با هدف بهبود رتبه ایران در گزارش‌های جهانی و داخلی محیط کسب‌وکار، هم وضعیت رتبه ایران در این گزارش‌ها چندان بهتر نشده و هم فعالان اقتصادی در ایران از شرایط تولید و کسب‌وکار احساس نارضایتی می‌کنند. این در حالی است که بند «الف» ماده (۲۲) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه، دولت را مکلف کرده با اصلاح قوانین، مقررات و رویه‌ها، محیط کسب‌وکار را به‌گونه‌ای امن، سالم، سهل و شفاف سازد تا در پایان سال چهارم اجرای قانون برنامه، رتبه ایران در دو شاخص رقابت‌پذیری بین‌المللی و شاخص‌های بین‌المللی حقوق مالکیت در میان کشورهای منطقه سند چشم‌انداز (کشورهای همسایه، آسیای میانه و قفقاز و جنوب غربی آسیا) به رتبه سوم ارتقاء یابد و هر سال بیست درصد (20%) از این هدف محقق شود. در شاخص انجام کسب‌وکار نیز ایران، هر سال ده رتبه ارتقاء یافته و به کمتر از هفتاد در پایان اجرای قانون برنامه برسد. اما روند و وضعیت اصلاحات در مقررات و سیاست‌های اقتصادی در دو سال اول قانون برنامه ششم (سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷) مجموعاً نشان می‌دهند که دولت به این تکلیف قانونی خود در این دو سال عمل نکرده است.

۱. گزارش انجام کسب‌وکار بانک جهانی

گزارش‌های سالیانه «انجام کسب‌وکار» که از سال ۲۰۰۵ توسط بانک جهانی منتشر می‌شود، میزان سهولت انجام کسب‌وکار در طول چرخه عمر بنگاه‌های کوچک و متوسط را در حدود ۱۹۰ کشور جهان نشان می‌دهد. در گزارش سال ۲۰۱۹ انجام کسب‌وکار، ایران با ۴ رتبه تنزل نسبت به گزارش سال ۲۰۱۸، در رتبه ۱۲۸ از میان ۱۹۰ کشور و در مقایسه با کشورهای سند چشم‌انداز، با ۱ رتبه تنزل نسبت به سال قبل در جایگاه نوزدهم از ۲۵ کشور منطقه سند چشم‌انداز قرار گرفته است. با وجود بهبود بسیار جزئی امتیاز ایران در سال ۲۰۱۹ در این گزارش، اما رتبه نامطلوب‌تری نسبت به سال گذشته برای کشور رقم خورده است؛ چراکه بیشتر پیشرفت سایر کشورها در بهبود مقررات کسب‌وکار سرعت بیشتری از ایران داشته‌اند.

۲. شاخص بین‌المللی حقوق مالکیت

گزارش سال ۲۰۱۸ شاخص بین‌المللی حقوق مالکیت در یازدهمین سال انتشار خود، ۱۲۵ کشور جهان را در بر می‌گیرد. سه نماگر اصلی شاخص بین‌المللی حقوق مالکیت عبارتند از: محیط حقوقی و سیاسی، حقوق مالکیت فیزیکی و حقوق مالکیت فکری. این سه نماگر هر کدام به چندین مؤلفه (مجموعاً ۱۰ مؤلفه) تقسیم می‌شوند. ایران در گزارش بین‌المللی حقوق مالکیت سال ۲۰۱۸، در بین ۱۲۵ کشور جهان، رتبه نامناسب ۹۱ و در بین کشورهای منطقه سند چشم‌انداز، در رتبه ۱۴ قرار گرفته است. روند رتبه ایران در شاخص بین‌المللی حقوق مالکیت در سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۸ از ۱۰۴ به ۹۱ بهبود یافته است، اما هنوز از وضعیت مطلوب فاصله زیادی دارد.

۳. شاخص رقابت پذیری جهانی

مجمع جهانی اقتصاد از سال ۲۰۰۵ گزارشی را با عنوان رقابت پذیری جهانی در ۱۲ رکن تهیه و منتشر می‌کند. وضعیت رقابت پذیری در جمهوری اسلامی ایران نیز از سال ۲۰۰۹ با همکاری اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در این رتبه‌بندی بین‌المللی تعیین می‌شود. ایران در گزارش سال ۲۰۱۸ رقابت‌پذیری با کسب رتبه ۸۹ از میان ۱۴۰ کشور، تنها یک رتبه نسبت به سال گذشته تنزل داشته است. این گزارش در تاریخ ۱۳۹۷/۳/۲۰ در صحن علنی مجلس قرائت شد.^۱

سوم - نظارت بر عملکرد دولت در خصوص ساماندهی مجوزهای کسب‌وکار

به‌رغم تصویب قوانین و مقررات متعدد توسط نهادهای مختلف و تلاش‌های صورت‌گرفته، همچنان معضل «مجوزهای دست‌وپاگیر و مخل تولید» یکی از معضلات جدی محیط کسب‌وکار شمرده می‌شود. نقطه آغاز تقنین در خصوص ساماندهی و تسهیل مجوزها، به ماده (۷) «قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی» (مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۸) بازمی‌گردد.

قانون مذکور به موجب ماده (۵۷) «قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر...» اصلاح شد و سه تبصره نیز به‌عنوان تبصره‌های «۵» و «۶» و «۷» به ماده (۳) قانون مذکور الحاق شد. بر اساس تبصره «۳» ماده (۳) قانون اصلاح مواد (۱)، (۶) و (۷)... (اصلاحی به موجب ماده (۵۷) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر...»، مراجع صدور کسب‌وکار موظف بودند ظرف یک ماه، «نوع، شرایط و فرایند صدور، تمدید و لغو مجوزهایی را که صادر می‌کنند به همراه مبانی قانونی» تهیه کرده و به صورت الکترونیک به هیئت مقررات‌زدایی ارسال کنند. این هیئت نیز مکلف بود حداکثر سه ماه پس از ابلاغ قانون مذکور، «شرایط و مراحل صدور مجوزهای کسب‌وکار در مقررات، بخشنامه‌ها، آیین‌نامه‌ها و مانند اینها را به نحوی تسهیل و تسریع نماید و هزینه‌های آن را به نحوی تحلیل دهد که صدور مجوز کسب‌وکار در کشور با حداقل هزینه و مراحل آن ترجیحاً به صورت آنی و غیرحضور و راه‌اندازی آن کسب‌وکار در کمترین زمان ممکن صورت پذیرد».

توضیحات مسئولان معاونت امور اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی (به‌عنوان دبیرخانه هیئت مقررات‌زدایی) و مرکز ملی مطالعات، پایش و بهبود محیط کسب‌وکار (وابسته به نهاد مذکور)، به‌ویژه در کمیته بهبود کسب‌وکار کمیسیون حمایت از تولید ملی... نشانگر آن است که وظایف قانونی پیش‌گفته توسط دستگاه‌ها همچنان به طور کامل انجام نشده است.

۱. مشخصات گزارش به این شرح است: «گزارش کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی در خصوص عملکرد دولت در اجرای ماده (۲۲) قانون برنامه ششم توسعه درباره بهبود وضعیت ایران در شاخص‌های محیط کسب‌وکار»، ماده (۴۰) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، معاونت نظارت، اداره کل امور کارشناسی نظارت، دوره دهم - سال سوم، شماره گزارش: ۲۷۹، ردیف ۲، تاریخ چاپ: ۱۳۹۸/۲/۳۱.

۱. بررسی گزارش‌های تفریغ قوانین بودجه سالانه

گزارش تفریغ قوانین بودجه سالانه به صورت معمول در بهمن ماه سال بعد به مجلس ارسال شده و در صحن علنی قرائت می‌شود. در سال‌های اخیر بخش‌هایی از این گزارش همچنین در کمیسیون‌های تخصصی مورد بررسی قرار گرفته است.

۲. بررسی عملکرد قانون رفع موانع تولید

بندهایی از قانون رفع موانع تولید که به موضوع بدهی‌های دولت و واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پرداخته بود طی جلساتی در کمیسیون ویژه حمایت از تولید مورد بررسی قرار گرفت. گزارش مربوطه در صحن قرائت خواهد شد.

۳. تحقیق و تفحص از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها

فرآیند تحقیق و تفحص از این قانون از سال ۱۳۹۶ آغاز شد و تا سال ۱۳۹۷ به طول انجامید. در حال حاضر گزارش حاصل از این بررسی‌ها در کمیسیون‌های تخصصی بررسی شده و گزارش نهایی در صحن علنی قرائت خواهد شد.

۴. بررسی عملکرد منابع و مصارف قانون هدفمند کردن یارانه‌ها

کمیسیون برنامه و بودجه در مقاطع سه ماهه به بررسی عملکرد منابع و مصارف قانون هدفمند کردن یارانه‌ها (تبصره ۱۴ بودجه‌های سنواتی) می‌پردازد.

۵. بررسی عملکرد صندوق نوآوری و شکوفایی

کمیسیون برنامه و بودجه پیش از بررسی بودجه صندوق نوآوری و شکوفایی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ جلسه‌ای را به بررسی گزارش عملکرد این صندوق اختصاص دادند.

۶. بررسی عملکرد بند و تبصره ۵ قوانین بودجه ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸

در سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ کمیسیون برنامه و بودجه جلساتی را برای بررسی گزارش عملکرد وزارت اقتصاد و دارایی پیرامون تهاتر بدهی‌های دولت (موضوع بند «و» تبصره «۵») اختصاص داده است.

۷. بررسی عملکرد تبصره ۱۸ بودجه‌های سنواتی با موضوع اشتغال

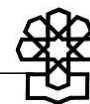
کمیسیون برنامه و بودجه همه ساله جلساتی برای بررسی عملکرد منابع تخصیص داده شده برای اشتغال (ذیل تبصره ۱۸ بودجه‌های سنواتی) برگزار می‌نماید.

۸. بررسی عملکرد اختصاص ۳٪ درآمدهای نفتی سهم مناطق نفت خیز و کمتر توسعه یافته

همه ساله کمیسیون برنامه و بودجه با هدف کسب اطمینان از اختصاص سهم مناطق نفت خیز و کمتر توسعه یافته از درآمدهای نفتی جلساتی را با حضور نماینده سازمان برنامه و بودجه برگزار می‌نماید.

۹. بررسی وضعیت مالی صندوق توسعه ملی

کمیسیون برنامه و بودجه هر سال پیش از بررسی تبصره‌های مربوط به صندوق توسعه ملی جلساتی را به بررسی وضعیت صندوق توسعه ملی اختصاص می‌دهد.

۱۰. پیگیری عملکرد بنده تبصره (۱) قانون بودجه - قیر رایگان
همه ساله کمیسیون برنامه و بودجه جلسات متعددی برای بررسی عملکرد بنده تبصره (۱) بودجه‌های سنواتی با حضور نمایندگان سایر کمیسیون‌ها و وزارت نفت برگزار می‌نماید.
۱۱. پیگیری نحوه اجرای بند «ب» ماده (۱۷) قانون برنامه ششم توسعه: حساب واحد خزانه کل کشور
اجرای بند «ب» ماده (۱۷) قانون برنامه ششم توسعه توسط دستگاه‌های اجرایی طی جلساتی با حضور نمایندگان بانک مرکزی و خزانه داری در کمیسیون اقتصادی مورد بررسی قرار گرفت. گزارش مربوطه توسط مرکز پژوهش‌های مجلس تدوین شده است که در صحن قرائت خواهد شد.
۱۲. بررسی عملکرد بند «ب» ماده (۶۵) قانون تنظیم (۲): تامین و استاندارد سازی سامانه سرمایه‌ی و گرمایشی مدارس
کمیسیون برنامه و بودجه سالانه جلساتی را به منظور بررسی عملکرد بودجه اختصاص داده شده برای تامین و استانداردسازی سامانه سرمایه‌ی و گرمایشی مدارس ذیل بند «ب» ماده (۶۵) قانون تنظیم (۲) با حضور نمایندگان سازمان برنامه و بودجه و وزارت نفت برگزار می‌نماید.
۱۳. بررسی میزان اجرای ماده (۱۶۹) مکرر قانون مالیات‌های مستقیم (طرح جامع مالیاتی)
۱۴. بررسی فرار مالیاتی دلان پتروشیمی مستقر در مناطق آزاد اقتصادی
۱۵. گزارش کمیسیون ویژه «حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای اصل چهارم و چهارم (۴۴) قانون اساسی» درباره اجرای قانون نحوه پیگیری تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی برای صحن علنی مجلس،
۱۶. گزارش صحن علنی در مورد اقدامات مجلس شورای اسلامی در خصوص تحقق اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی،
۱۷. گزارش دیوان محاسبات درباره عملکرد بودجه ۱۳۹۷ و اقتضائات و الزامات بودجه ۱۳۹۸ (درآمدهای مالیاتی و طرح جامع مالیاتی)
۱۸. بررسی عملکرد هشت ماهه بودجه ۱۳۹۶ (درآمدهای مالیاتی و طرح جامع مالیاتی)
۱۹. بررسی عملکرد دستگاه‌های اجرایی در مورد اجرای بند (ب) ماده ۱۷ قانون برنامه ششم توسعه (اجرای حساب واحد خزانه)
۲۰. گزارش نظارتی بند «و» تبصره «۳۵» قانون بودجه سال ۱۳۹۵ و اصلاحات آن (تسویه بدهی دولت به بانک‌ها و نیز افزایش سرمایه بانک‌ها از محل حساب مازاد حاصل از تسعیر ارز بانک مرکزی)
۲۱. گزارش نظارتی بند «و» تبصره «۵» بودجه سال ۱۳۹۷ (تسویه و تهاتر زنجیره‌ای بدهی‌های دولت و شرکت‌های دولتی به پیمانکاران، پیمانکاران به بانک‌ها، و بانک‌ها به بانک مرکزی)
۲۲. گزارش‌های نظارتی تسهیلات قرض الحسنه ازدواج (در قالب گزارش‌های بودجه)

۲۳. گزارش نظارتی مجموعه مطالعات منطقه‌ای و آمایش سرزمین در ایران (۴) واکاوی عملکرد دولت در ارتباط با تهیه اسناد آمایش سرزمین (جزء یک بند «الف» ماده (۲۶) قانون برنامه ششم توسعه)

۲۴. آسیب شناسی فقدان استراتژی توسعه صنعتی در ایران؛ ارزیابی عملکرد دولت در اجرای حکم بند «الف» ماده «۴۶» برنامه ششم توسعه (تهیه فهرست اولویت‌های صنعتی و معدنی)

۲۵. بررسی و ارزیابی «۱۲ برنامه ملی اقتصاد مقاومتی» و پروژه‌های مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی برای سال ۱۳۹۵

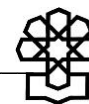
۲. موضوعات مهم مطروحه در جلسات غیرعلنی

الف) ارائه بحث ناترازی مالی در شبکه بانکی کشور

یکی از مسائل اساسی اقتصاد کشور در سالهای اخیر وضعیت وخیم ترازنامه‌ای شبکه بانکی کشور است که کاهش توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها و افزایش پایه پولی از محل اضافه برداشت‌ها را در پی داشته است که هر دو اثرات منفی قابل توجهی بر اقتصاد کشور دارند. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی از سال ۹۴ بررسی‌های گسترده‌ای را در خصوص چیستی و ریشه‌ها و پیامدهای این پدیده آغاز کرد. پس از شناخت مسئله و ابعاد آن و با عنایت به تجربیات کشورهای دنیا و دانش انباشته در این زمینه در نهایت چارچوبی برای مواجهه با این مسئله در مرکز پژوهش‌های مجلس طراحی و تدوین شد و گزارش‌های آن به مجلس و سایر دستگاه‌های عالی نظام ارسال شد که مورد توجه و تقدیر قرار گرفت. به دلیل اهمیت موضوع، گزارش مزبور در جلسه غیرعلنی مجلس شورای اسلامی نیز قرائت گردید.

ب) بررسی تحولات اقتصادی سال ۱۳۹۷

با توجه به تحولات اقتصادی سال که از نیمه سال ۱۳۹۶ آغاز شد و در طول سال ۱۳۹۷ ادامه یافت چند جلسه غیر علنی برای بررسی تحولات ارزی، دلایل افزایش قیمت کالاهای اساسی و بررسی تحریم‌های اقتصادی در سال ۱۳۹۷ برگزار شد. هدف این جلسات بررسی سیاست‌های دولت، استماع نظرات کارشناسان مستقل و نظرات و پیشنهادهای نمایندگان بود که در نهایت تا حدود زیادی موجب همگرایی و در مواردی اصلاح سیاست‌های دولت (سیاست‌های حمایتی، راه اندازی سامانه ارزی و...) شد.

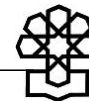

۳. عملکرد تحقیق و تفحص

جدول - وضعیت اجمالی پرونده‌های تحقیق و تفحص

ردیف	عنوان	تاریخ وصول تقاضا	تاریخ ارجاع به کمیسیون برای بررسی ضرورت	کمیسیون	وضعیت پرونده
۱	عملکرد بانک توسعه تعاون و بانک رفاه کارگران	۱۳۹۶/۴/۱۳	۱۳۹۶/۴/۱۸	اقتصادی	نزد کمیسیون
۲	نحوه توزیع بیست و پنج هزار میلیارد ریال بدهی دولت به شهرداری‌ها موضوع تبصره (۳۶) قانون اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور	۱۳۹۶/۵/۲۸	۱۳۹۶/۶/۶	بودجه و محاسبات	نزد کمیسیون
۳	بررسی عملکرد بنگاه‌های اقتصادی صندوق بازنشستگی کشوری	۱۳۹۶/۵/۳۱	۱۳۹۶/۶/۶	اقتصادی	نزد کمیسیون
۴	عملکرد بانک ملت	۱۳۹۶/۶/۱۸	۱۳۹۶/۷/۴	اقتصادی	نزد کمیسیون
۵	عملکرد بانک توسعه تعاون	۱۳۹۶/۷/۱۹	۱۳۹۶/۸/۱	اقتصادی	نزد کمیسیون
۶	عملکرد بانک صادرات	۱۳۹۶/۷/۱۹	۱۳۹۶/۸/۱	اقتصادی	نزد کمیسیون
۷	عملکرد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در پنج سال گذشته	۱۳۹۶/۸/۱۰	۱۳۹۶/۸/۱۳	اقتصادی	نزد کمیسیون
۸	عملکرد صندوق کارآفرینی امید از ابتدای دولت یازدهم	۱۳۹۶/۸/۲۲	۱۳۹۶/۹/۱	اقتصادی	مختوم (انصراف متقاضی)
۹	بررسی عملکرد بانک کشاورزی در چگونگی حمایت از بخش کشاورزی، پرداخت تسهیلات، انتصابات مدیران	۱۳۹۶/۹/۱	۱۳۹۶/۹/۸	اقتصادی	نزد کمیسیون
۱۰	عملکرد بیمه ایران در خصوص وظایف قانونی، نحوه پرداخت مطالبات و دیون مردم در مواقع بروز حوادث و تصادفات و واگذاری و فعالیت شعب و نحوه فعالیت این شرکت دولتی در مناطق آزاد	۱۳۹۶/۹/۸	۱۳۹۶/۹/۲۲	اقتصادی	نزد کمیسیون
۱۱	بررسی عملکرد منطقه ویژه اقتصادی ارگ جدید بم	۱۳۹۶/۱۰/۶	۱۳۹۶/۱۰/۱۷	اقتصادی	نزد کمیسیون
۱۲	بررسی عملکرد بانک و بیمه سامان در بازار ارز و رعایت قوانین و مقررات و مصوبات شورای پول و اعتبار و رعایت حقوق مردم و مشتریان	۱۳۹۶/۱۲/۱۶	۱۳۹۶/۱۲/۲۲	اقتصادی	نزد کمیسیون
۱۳	بررسی سرنوشت اموال تملیکی	۱۳۹۶/۱۲/۲۰	۱۳۹۶/۱۲/۲۶	اقتصادی	نزد کمیسیون
۱۴	عملکرد سازمان بنادر و دریانوردی کشور	۱۳۹۷/۳/۸	۱۳۹۷/۵/۹	اقتصادی	نزد کمیسیون
۱۵	عملکرد گمرک جمهوری اسلامی ایران در خصوص تخلفات مالی اعم از اختلاس، تبانی و قاچاق کالا و عدم رعایت قانون و ضوابط	۱۳۹۷/۳/۹	۱۳۹۷/۳/۲۷	اقتصادی	نزد هیئت تحقیق و تفحص
۱۶	مدیریت شعب منطقه کردستان بانک سپه	۱۳۹۷/۴/۱۰	۱۳۹۷/۴/۱۶	اقتصادی	مختومه (انصراف متقاضی)
۱۷	واگذاری و ارزش استخدام شرکت سهام الومینوم ایران توسط سازمان خصوصی‌سازی	۱۳۹۷/۴/۳۱	۱۳۹۷/۵/۹	اقتصادی	نزد کمیسیون
۱۸	سیاست ارزی اخیر دولت و ارزیابی عملکرد استانی نیما و بررسی آثار، آسیب‌ها، آفات و مفاسد احتمالی اجرای مصوبه ارزی ۱۳۹۷	۱۳۹۷/۵/۳	۱۳۹۷/۵/۹	اقتصادی	نزد کمیسیون

ردیف	عنوان	تاریخ وصول تقاضا	تاریخ ارجاع به کمیسیون برای بررسی ضرورت	کمیسیون	وضعیت پرونده
۱۹	بررسی عملکرد سازمان خصوصی سازی از سال ۱۳۹۲ تا سال ۱۳۹۷	۱۳۹۷/۵/۹	۱۳۹۷/۵/۱۳	اقتصادی	نزد کمیسیون (تعیین اعضای هیئت تحقیق و تفحص)
۲۰	نحوه واگذاری شرکت کشت و صنعت و دامپروری مغان	۱۳۹۷/۵/۱۴	۱۳۹۷/۵/۲۱	اقتصادی	نزد هیئت تحقیق و تفحص
۲۱	عملکرد سازمان اقتصاد اسلامی ایران	۱۳۹۷/۵/۱۴	۱۳۹۷/۵/۲۱	اقتصادی	مختومه (منصرف تلقی شده)
۲۲	نحوه قیمت گذاری شرکت کشت و صنعت و دامپروری مغان	۱۳۹۷/۵/۱۶	۱۳۹۷/۶/۳	اقتصادی	نزد هیئت تحقیق و تفحص
۲۳	عملکرد سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی	۱۳۹۷/۵/۱۶	۱۳۹۷/۶/۳	اقتصادی	نزد کمیسیون
۲۴	میزان وجوه سپرده گذاری شده توسط قوه محترم قضایی، میزان سودهای حاصله و محل هزینه آن	۱۳۹۷/۶/۴	۱۳۹۷/۶/۱۰	اقتصادی	نزد کمیسیون
۲۵	عملکرد دولت در خصوص نحوه تخصیص و واگذاری ارز در دو سال گذشته	۱۳۹۷/۶/۱۱	۱۳۹۷/۶/۱۸	اقتصادی	نزد کمیسیون
۲۶	نحوه واگذاری شرکت ماشین سازی تبریز و املاک مربوطه و همچنین شرکت آذر چلیک توسط سازمان خصوصی سازی	۱۳۹۷/۶/۱۴	۱۳۹۷/۷/۲	اقتصادی	نزد کمیسیون (تعیین اعضای هیئت تحقیق و تفحص)
۲۷	بررسی عملکرد مالی و اقتصادی و صندوق‌های بانزشتگی و بنگاه‌های اقتصادی وابسته به وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی	۱۳۹۷/۷/۸	۱۳۹۷/۷/۲۱	اقتصادی	نزد کمیسیون
۲۸	بررسی عملکرد صورتهای مالی هواپیما آسمان	۱۳۹۷/۸/۲	۱۳۹۷/۸/۷	اقتصادی	نزد کمیسیون
۲۹	عملکرد سازمان بانزشتگی کشوری با توجه به عدم کارآمدی و شفافیت و احتمال وجود راه‌های مختلف و زیانده بودن زیرمجموعه آن سازمان	۱۳۹۷/۸/۱۲	۱۳۹۷/۸/۱۳	اجتماعی	نزد کمیسیون
۳۰	عملکرد گمرک جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۷/۹/۷	۱۳۹۷/۹/۱۸	اقتصادی	مختومه (انصراف متقاضیان)
۳۱	کلیه فعالیت‌های منطقه ویژه اقتصادی دوغانرودن تایباد	۱۳۹۷/۹/۲۷	۱۳۹۷/۱۰/۳	اقتصادی	نزد کمیسیون
۳۲	سازمان دامپزشکی کشور	۱۳۹۷/۱۰/۱۶	۱۳۹۷/۱۱/۱	اقتصادی	نزد کمیسیون
۳۳	گمرک جمهوری اسلامی ایران در خصوص تخلفات مالی و هم از اختلاس، توانی و قاچاق کالا و عدم رعایت قانون و ضوابط	۱۳۹۷/۱۰/۱۹	۱۳۹۷/۱۱/۱	اقتصادی	نزد متقاضی
۳۴	عملکرد سازمان خصوصی سازی کشور	۱۳۹۷/۱۰/۳۰	۱۳۹۷/۱۱/۱۰	اقتصادی	نزد کمیسیون
۳۵	بنیاد شهید و امور ایثارگران	۱۳۹۷/۱۱/۱۶	۱۳۹۷/۱۱/۱۷	اقتصادی	نزد کمیسیون
۳۶	بانک‌های زیر مجموعه وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی (بانک رفاه کارگران و بانک توسعه تعاون)	۱۳۹۷/۱۱/۱۵	۱۳۹۷/۱۱/۳۰	اقتصادی	نزد کمیسیون

ردیف	عنوان	تاریخ وصول تقاضا	تاریخ ارجاع به کمیسیون برای بررسی ضرورت	کمیسیون	وضعیت پرونده
۳۷	عملکرد شرکت سرمایه‌گذاری‌های خارجی ایران (ایفیک) هلدینگ‌های ایهاک و دیگر شرکت‌های خارجی تابعه	۱۳۹۷/۱۱/۲۹	۱۳۹۷/۱۲/۸	اقتصادی	نزد کمیسیون
۳۸	بررسی تخلفات اقتصادی بنیاد فرهنگی قدس (وابسته به وزارت آموزش و پرورش در)	۱۳۹۷/۱۱/۲۷	۱۳۹۷/۱۲/۷	اقتصادی	نزد کمیسیون
۳۹	زمینه‌های اداری اجرایی و نحوه واگذاری شرکت‌های تحت پوشش آتیه دماوند استان گیلان و سایر استان‌ها	۱۳۹۷/۱۲/۲۰	۱۳۹۸/۱/۲۰	اقتصادی	نزد کمیسیون
۴۰	هلدینگ شستا و شرکت‌های تابعه	۱۳۹۸/۲/۳	۱۳۹۸/۲/۱۰	اقتصادی	نزد کمیسیون
۴۱	هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه ملی و هلدینگ آینده پویا	۱۳۹۸/۲/۳	۱۳۹۸/۲/۱۰	اقتصادی	نزد کمیسیون

۴. سایر اقدامات نظارتی

جدول - بررسی سؤال از وزرا در کمیسیون بودجه و اقتصادی (اجلاسیه دوم و سوم)

ردیف	نام کمیسیون	سؤالات بررسی شده در کمیسیون	وضعیت رسیدگی به سؤال در کمیسیون						
			انصراف نماینده	درخواست تعویق	نتیجه رسیدگی				
					عدم اقناع نماینده	اقناع نماینده			
۱	اقتصادی	۱۴	۳	۲	۵	۴	۳	۱	منطقه‌ای
۲	برنامه و بودجه و محاسبات	۵	۵	-	-	-	-	-	-

جدول - اقدامات کمیسیون‌های تخصصی در خصوص تهیه گزارش در موارد مهم و حساس و

در مواجهه با تخلفات و یا سوءمدیریت

(موضوع تبصره «۱» ماده (۴۵) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی از ۱۳۹۷/۳/۷ تا ۱۳۹۸/۲/۱۵)

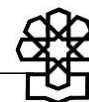
ردیف	عنوان کمیسیون	موضوع	دستگاه ذی‌ربط
۱	اقتصادی	گزارش در مورد پیگیری نحوه اجرای بند (ب) ماده (۱۷) قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران	
۲		گزارش در مورد بررسی آخرین وضعیت تولید، توزیع و قیمت‌گذاری نهاده‌های کشاورزی و محصولات دامی کشور (نظارت بر تنظیم بازار)	
۳		گزارش در مورد عملکرد سازمان امور مالیاتی در رسیدگی و تشخیص وصول مالیات از عملکرد دلان پتروشیمی	
۴	برنامه و بودجه و محاسبات	گزارش در مورد خروج برخی اقلام با اسناد جعلی از گمرک استان هرمزگان	

جدول - اقدامات کمیسیون‌های تخصصی در خصوص تهیه گزارش در موارد عدم رعایت شئونات و نقض یا اسنکاف از اجرای قانون و یا اجرای ناقص قانون (ماده ۲۳۴ آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی در اجلاسیه سوم دوره دهم مجلس (از ۱۳۹۷/۳/۷ تا ۱۳۹۸/۲/۱۵))

ردیف	عنوان کمیسیون	موضوع	دستگاه ذی‌ربط
۱	اقتصادی	نحوه، مقدار و ارزش ارز ارائه شده به زوار محترم اربعین در عراق	بانک مرکزی
۲		اجرای ناقص قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار	کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط
۳		اجرای ناقص بند (ف) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور	وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان امور مالیاتی و گمرک
۴		عملکرد غیرقانونی سازمان خصوصی در واگذاری شرکت های دولتی در سال ۱۳۹۶	وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان خصوصی سازی
۵	برنامه، بودجه و محاسبات	عدم اجرای کامل بند (و) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کشور	
۶		عدم اجرای کامل عملکرد بند (ن) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور	
۷		تخلف دستگاه‌های اجرایی در عدم مراکز رفاهی خود و همچنین ساخت مراکز جدید اقامتی	
۸		الزام بانک مرکزی و بانک های عامل به بخشودگی سود مرکب تسهیلات پرداخت شده به تسهیلات‌گیرندگان	

جدول - جلسات مهم نظارتی

ردیف	کمیسیون	تاریخ	موضوع جلسه
۱	اقتصادی	۱۳۹۶/۳/۱۶	جلسه بررسی مسائل و مشکلات مؤسسه اعتباری - مالی کاسپین با حضور رئیس کل بانک مرکزی و دیگر مسئولین ذی‌ربط
۲		۱۳۹۶/۴/۱۱	جلسه بررسی مسائل و مشکلات مؤسسه اعتباری - مالی کاسپین با حضور رئیس کل بانک مرکزی و دیگر مسئولین ذی‌ربط
۳		۱۳۹۶/۴/۱۹	جلسه در خصوص بررسی اعمال ماده ۲۳۶ برای موضوع کاسپین
۴		۱۳۹۶/۴/۲۵	ارائه گزارش مدیر منطقه آزاد شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره) در خصوص عملکرد این منطقه با توجه به بازدید قبلی این کمیسیون
۵		۱۳۹۶/۴/۲۶	جلسه داخلی اعضای کمیته اقدام مالی (FATF) جهت بررسی آخرین گزارش‌های ارسالی دستگاه‌های مربوطه
۶		۱۳۹۶/۴/۲۷	بررسی آخرین وضعیت عملکردی نظام بانکی کشور با حضور مدیران عامل بانک های دولتی کشور
۷		۱۳۹۶/۵/۱۷	ارائه گزارش کمیته بازرگانی در خصوص اعمال ماده ۲۳۶ برای منطقه آزاد ماکو
۸		۱۳۹۶/۶/۱۶	ادامه جلسه کمیته اقتصاد دانش بنیان با موضوع استماع گزارش تبیین چالش‌ها و وضعیت موجود
۹		۱۳۹۶/۷/۳	دعوت از وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی جهت پاسخگویی به سوال جناب آقای محمدرضا پورابراهیمی نماینده محترم کرمان و راور
۱۰		۱۳۹۶/۷/۱۷	دعوت از وزیر محترم اطلاعات جهت پاسخگویی به سوال جناب آقای محمدرضا پورابراهیمی نماینده محترم کرمان و راور
۱۱		۱۳۹۶/۷/۱۷	دعوت از وزیر امور اقتصادی و دارایی جهت پاسخگویی به سوالات ۴ نفر از نمایندگان
۱۲		۱۳۹۶/۸/۸	جلسه با رئیس سازمان امور مالیاتی کشور و روسای اتاق‌های اصناف، بازرگانی و تعاون کشور در خصوص بررسی وضعیت تراکنش‌های بانکی
۱۳		۱۳۹۶/۸/۳۰	دعوت از وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت جهت پاسخگویی به سوال جناب آقای محمدرضا پورابراهیمی نماینده محترم کرمان و راور
۱۴		۱۳۹۶/۸/۳۰	دعوت از وزیر امور اقتصادی و دارایی جهت پاسخگویی به سوالات ۵ نفر از نمایندگان

ردیف	کمیسیون	تاریخ	موضوع جلسه
۱۵		۱۳۹۶/۹/۵	جلسه کمیته اقتصاد مقاومتی درخصوص بررسی آخرین وضعیت سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی
۱۶		۱۳۹۶/۹/۲۰	بررسی آخرین وضعیت اقدامات بانک مرکزی درخصوص ساماندهی موسسات مالی - اعتباری غیرمجاز
۱۷		۱۳۹۶/۹/۲۸	دعوت از وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی جهت پاسخگویی به سوالات نمایندگان
۱۸		۱۳۹۶/۱۰/۴	بررسی عملکرد صادرات کشور در سال جاری با حضور وزیر محترم صنعت معدن و تجارت رئیس کل بانک مرکزی روسای اتاق‌های بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی ایران، تعاون ایران و اصناف کشور
۱۹		۱۳۹۶/۱۱/۲	نشست با رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران وزیر امور اقتصادی و دارایی درخصوص بررسی مشکلات نظام بانکی کشور با حضور دیگر مسئولین ذیربط
۲۰		۱۳۹۶/۱۱/۲۹	بررسی سوال ۷۶ تن از نمایندگان محترم مجلس از ریاست محترم جمهور
۲۱		۱۳۹۶/۱۲/۱۴	بررسی سوال و یکی از نمایندگان محترم مجلس از ریاست محترم جمهور
۲۲		۱۳۹۶/۱۲/۲۰	بررسی گزارش نظارتی نمایندگان محترم کمیسیون اقتصادی ناظر در مجامع، شوراها و هیئت‌ها به کمیسیون اقتصادی
۲۳		۱۳۹۷/۱/۲۰	نشست با رئیس کل محترم بانک مرکزی درخصوص بررسی آخرین وضعیت بازار ارز
۲۴		۱۳۹۶/۳/۹	بررسی گزارش آخرین وضعیت سهام عدالت بنگاه‌های اقتصادی برنامه‌های دولت برای این سهام
۲۵		۱۳۹۶/۴/۱۱	بررسی اقدامات به عمل آمده در اجرای بند زه قانون بودجه سال ۱۳۹۶ موضوع تسویه مطالبات شرکت ملی نفت ایران
۲۶		۱۳۹۶/۴/۱۱	رسیدگی به گزارش دیوان محاسبات پیرامون قرارداد گازی فیما بین ایران و ترکیه
۲۷		۱۳۹۶/۴/۲۰	بررسی عملکرد اعتبارات ماده ۱۲ قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران
۲۸		۱۳۹۶/۴/۲۵	بررسی عملکرد سه ماهه منابع و مصارف قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور
۲۹		۱۳۹۶/۵/۱۷	بررسی و رسیدگی به گزارش اقدامات به عمل آمده جهت اجرایی شدن برنامه ششم توسعه
۳۰		۱۳۹۶/۶/۶	بررسی عملکرد شش ماهه منابع و مصارف هدفمندی یارانه‌ها
۳۱		۱۳۹۶/۷/۲	رسیدگی به عملکرد منابع و مصارف سال ۱۳۹۵ و شش ماهه اول سال ۱۳۹۶ صندوق توسعه ملی
۳۲		۱۳۹۶/۷/۴	بررسی عملکرد شش ماهه سال ۱۳۹۶ تبصره ۱۴ قانون بودجه منابع و مصارف هدفمندی یارانه‌ها
۳۳		۱۳۹۶/۷/۱۱	بررسی اقدامات به عمل آمده درخصوص آمایش سرزمین
۳۴		۱۳۹۶/۷/۱۶	بحث و بررسی آخرین وضعیت تادیه بدهی دولت به صندوق‌های تامین اجتماعی و بازنشستگی کشور
۳۵		۱۳۹۶/۸/۲	آشنایی با فعالیتهای فنی و بررسی مشکلات اعتباری وزارت اطلاعات
۳۶	برنامه و بودجه و محاسبات	۱۳۹۶/۸/۹	بررسی عملکرد اعتبارات صندوق نوآوری و شکوفایی
۳۷		۱۳۹۶/۸/۹	بررسی عملکرد منابع و مصارف طرح تحول سلامت و نحوه ایجاد منابع پایدار برای این بخش
۳۸		۱۳۹۶/۸/۲۲	بررسی درخواست عده‌ای از نمایندگان مجلس شورای اسلامی جهت رسیدگی به نحوه اختصاص مبلغ ۳۰۰ میلیون دلار از صندوق توسعه ملی به آبرسانی به روستاها بر اساس ماده ۲۳۶ آیین نامه داخلی مجلس
۳۹		۱۳۹۶/۸/۲۳	بررسی اقدامات به عمل آمده جهت اجرایی شدن قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری
۴۰		۱۳۹۶/۸/۲۹	رسیدگی به عملکرد بنده (ه) تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور موضوع اختصاص قیر به دستگاه‌های اجرایی برای اجرای طرح‌های عمرانی
۴۱		۱۳۹۶/۸/۳۰	بررسی عملکرد جز (۱) بند (و) تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور موضوع اختصاص ۲۰ درصد مالیات بر ارزش افزوده برای تامین ماشین آلات مورد نیاز روستاها و شهرهای کوچک
۴۲		۱۳۹۶/۹/۵	بررسی آخرین وضعیت و مبالغ وجوه اداره شده اختصاص یافته در قوانین بودجه سنواتی سال‌های گذشته
۴۳		۱۳۹۷/۱/۱۹	رسیدگی به گزارش تفریح بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور
۴۴		۱۳۹۷/۱/۲۱	رسیدگی به عملکرد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی قانون بودجه سال ۹۲ کل کشور عدم پرداخت وجود توسط خزانه علی‌رغم تخصیص ۲۳۰۰ میلیارد تومان از سوی سازمان برنامه و بودجه
۴۵		۱۳۹۷/۱/۲۶	بررسی گزارش عملکرد قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور و چگونگی اجرای بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور

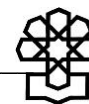
۳. حوزه زیربنایی و امور تولیدی

مقدمه

معاونت زیربنایی و امور تولیدی مرکز پژوهش‌های در دوره مجلس دهم، فعالیت‌های مختلفی در حوزه کاری خود به شرح جدول زیر داشته است که در ادامه و بر حسب هر یک از حوزه‌ها اهم فعالیت انجام شده در راستای کمک به ایفای نقش تقنینی و نظارتی مجلس شورای اسلامی ارائه می‌شود.

نمایه عملکرد فعالیت‌های پژوهشی معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولیدی در دوره دهم

ردیف	شرح	سال - تعداد			
		۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	اظهار نظر کارشناسی درباره طرح‌ها و لوایح	۳۸	۳۹	۱۰۹	۵۸
۲	مطالعات و گزارش‌های موردی	۱۵۳	۱۳۴	۹۷	۱۱۱
۳	پاسخ به درخواست‌های نمایندگان	۱۲۶	۱۴۹	۱۴۷	۱۶۰
۴	طرح‌های پژوهشی (به اتمام رسیده)	۵	۴	۰	۳
۵	شرکت در جلسات کمیسیون‌ها	۵۲۴	۷۸۶	۵۳۱	۳۳۸
۶	برگزاری نشست‌های تخصصی	۳۵۵	۵۸۵	۳۷۸	۳۴۴
۷	انتشار کتاب (چاپی / الکترونیک)	۳	۰	۱	۴

۳-۱. بخش انرژی، صنعت و معدن

الف) عملکرد تقنینی

۱. قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی با هدف تقویت توانمندی ساخت داخل و نقش آن در رونق تولید، مشتمل بر ۲۴ ماده و ۳۰ تبصره در تاریخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ در صحن علنی مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. مهم‌ترین ابزارهای تسهیل‌گر در فرآیند اجراء در این قانون شامل مشوق‌های انگیزشی، تسهیل در صدور مفاصا حساب‌های بیمه‌ای، تامین مالی فکتورینگ (امکان نقدشوندگی دیون زودتر از موعد سررسید)، ایجاد شرکت‌های تضمین (companies surety) برای رقابت با نظام بانکی در صدور ضمانتنامه، بیمه عملکرد یا گارانتی عملکرد محصولات تولیدی داخلی (performance guarantee)، اصلاحات نهادی در حوزه‌های بیمه‌ای و گشایش اعتبار ارزی به نفع سازندگان داخلی با هدف کاهش هزینه‌های مبادله و در نهایت معاف شدن افزایش سرمایه از محل افزایش بهای ناشی از تجدید ارزیابی دارایی‌ها (ماده ۱۴ قانون) با هدف رفع مانع ماده (۱۴۱) قانون تجارت و امکان تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی است.

۲. طرح ساماندهی بازار خودرو

طرح ساماندهی بازار خودرو با رویکرد رقابتی کردن بازار خودرو و به تبع آن افزایش کیفیت و به خصوص ایمنی در محصولات صنایع خودروسازی کشور در افق ۱۴۰۴ در تاریخ ۱۳۹۷/۰۲/۰۲ اعلام وصول شد. این طرح پس از چند ماه مسکوت ماندن در کمیسیون صنایع و معادن و پس از اصلاحات اساسی، طرح یک فوریتی ساماندهی صنعت خودرو در جلسه ۱۳۹۸/۰۳/۲۸ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید که در اظهار نظر مورخ ۱۳۹۸/۰۴/۱۲ شورای نگهبان دارای ایرادات و مغایرت‌هایی با قانون اساسی و شرع دانسته شد. مجلس در جهت رفع ایرادات مزبور، مصوبه مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۷ را تصویب کرد. مصوبه اخیر در نظرات مورخ ۱۳۹۸/۰۶/۲۰ و ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ مجدداً دارای مغایرت‌هایی با قانون اساسی و شرع دانسته شد. مصوبه جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۸/۲۰ و ۱۳۹۸/۰۹/۳۰ به ترتیب ابتدا در کمیسیون صنایع و معادن مجلس و سپس در صحن علنی مجلس در مقام رفع این ایرادات به تصویب رسیده است. در تاریخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۸ مجدداً شورای نگهبان مغایرت‌های قبلی را رفع نشده تشخیص داد.

۳. قانون اصلاح بند «ه» تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور

قانون اصلاح بند «ه» تبصره «۱» قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه ۹۸/۷/۲۱ مجلس شورای اسلامی تصویب در تاریخ ۱۳۹۸/۸/۱ به تأیید شورای نگهبان رسید. جزء افزوده شد به بند (ه) عبارتست از «تأمین قیر موضوع این بند نسبت به سایر نیازها در

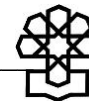
اولویت است و دستگاه‌های اجرایی ذیربط مکلفند ترتیبی اتخاذ کنند که قیر مورد نیاز سایر امور پس از تأمین قیر موضوع این بند، تحویل آنها شود».

۴. قانون افزایش ظرفیت پالایشگاه‌های میعانات گازی و نفت خام با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی

قانون افزایش ظرفیت پالایشگاه‌های میعانات گازی و نفت خام با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی در تاریخ ۱۳۹۸/۵/۱۵ به تأیید شورای نگهبان رسید. این قانون به عنوان یکی از استراتژی‌های هوشمندانه در حوزه انرژی برای بی‌اثر کردن تحریم‌های آمریکا و می‌تواند ثمرات قابل توجهی در اشتغال ایجاد کند. افزایش ظرفیت فرآورش نفت و میعانات گازی به اندازه تمام نفت و میعانات گازی تولیدی در کشور است به صورتیکه تکمیل زنجیره ارزش پتروشیمی نیز برای سهم مناسبی از آن متناسب با بازار منطقه‌ای مهیا شود. توسعه ظرفیت پالایشی کشور به اندازه تمام نفت و میعانات گازی تولید شده در کشور علاوه بر نیاز به حمایت دولت از ابعاد فنی و مهندسی، نیازمند تسهیل‌گری و تنظیم‌گری دولت در بعد تأمین مالی است. با توجه به اینکه پس از اجرای قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی وزارت نفت نمی‌تواند بیش از ۲۰ درصد سهام هر شرکت پالایشگاهی یا پتروشیمی را داشته باشد عملاً سیاست توسعه صنایع پایین دستی نفت در تقسیم کار قانون مذکور به عهده بخش خصوصی گذاشته شده است. کافی است مردم و بخش خصوصی نسبت به دریافت سود قطعی مشارکت در پروژه‌های مذکور مطمئن باشند. بی‌شک اجرای این طرح منجر به کاهش خام‌فروشی و حرکت به سوی تولید محصولات نهایی از نتایج اثربخش توسعه پتروپالایشگاه‌ها باشد.

۵. قوانین مصوب بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا)

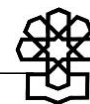
یکی از مهمترین قوانینی که در مجلس شورای اسلامی برای بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) کشور به تصویب رسیده قانون اساسنامه شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۹۵/۴/۱۳) است. قانون اساسنامه شرکت ملی پست در سال ۱۳۹۵ مطابق اصل هشتاد و پنجم قانون اساسی تصویب و با اجرای آزمایشی آن به مدت پنج سال موافقت گردید. این قانون مشتمل بر ۳۴ ماده است که به موضوعات مختلف بخش پست کشور از جمله بخش دولتی پست، پست بانک و اپراتورهای (کارورها) پست خصوصی می‌پردازد. در ماده (۲۷) این قانون به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تکلیف شده است که حداکثر ظرف مدت یک سال پس از تصویب این اساسنامه نسبت به ساماندهی فعالیت‌های بخش پست و صدور پروانه برای حداقل دو کارور پستی اقدام کند.

بخش انرژی					
ردیف	عنوان	طرح / لایحه	شماره ثبت	وضعیت	تاریخ تصویب و اعلام وصول
۱	موافقتنامه همکاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ارمنستان راجع به احداث و بهره‌برداری از نیروگاه‌های جریان‌ی بر روی رودخانه ارس	لایحه	۶۳	مورد تأیید شورای نگهبان ۱۳۹۵/۴/۱۳	۱۳۹۷/۰۲/۰۳
۲	موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان در زمینه ساخت و بهره‌برداری از نیروگاه‌های برق آبی مارازاد و اردوباد	لایحه	۹۸	مورد تأیید شورای نگهبان ۱۳۹۵/۵/۳	۱۳۹۵/۰۶/۱۵
۳	اصلاح ماده یک قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت	طرح	۲۱۶	مورد تأیید شورای نگهبان ۱۳۹۶/۳/۱۳	۱۳۹۶/۰۲/۳۰
۴	اصلاح و دایمی نمودن قانون مدیریت خدمات کشوری	لایحه	۳۷۲	مصوبه مجلس و ارسال به شورای نگهبان ۱۳۹۷/۱۲/۲۷	۱۳۹۷/۰۲/۲۷
۵	افزایش ظرفیت پالایشگاه‌های میعانات گازی و نفت خام با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی	طرح	۴۷۴	مورد تأیید شورای نگهبان ۱۳۹۸/۵/۱۹	۱۳۹۸/۰۴/۲۹
۶	اساسنامه شرکت ملی گاز ایران	طرح	۵۸۱	پیش‌نویس طرح باهمکاری دستگاه‌های ذیربط تدوین شده و کمیسیون‌های تخصصی در حال بررسی آن هستند. ۱۳۹۸/۳/۲۱	۱۳۹۸/۰۳/۲۰
۷	تشکیل وزارت انرژی	طرح	۴۱۲	در دست بررسی	۱۳۹۷/۰۳/۲۳
۸	اصلاح بند «ه» تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور	طرح	۶۲۸	به تأیید شورای نگهبان رسید. ۹۸/۸/۱	۱۳۹۸/۰۷/۲۸
۹	اصلاح بند «ه» تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور	طرح	۶۴۵	اعلام وصول طرح ۹۸/۵/۲۷	۱۳۹۸/۵/۲۷
۱۰	بخشودگی بهای برق مشترکین خانگی کم مصرف	طرح	۶۵۲	در کمیسیون انرژی رد شد. ۹۸/۹/۱۱	۱۳۹۸/۶/۱۱

بخش انرژی					
ردیف	عنوان	طرح / لایحه	شماره ثبت	وضعیت	تاریخ تصویب و اعلام وصول
۱	طرح تنقیح قوانین حوزه معدن	طرح	۴۶۰	کلیات در کمیسیون صنایع و معادن تصویب شده	۹۷/۰۶/۱۳
۲	طرح تشکیل وزارتخانه‌های «صنعت و معدن» و «توسعه صادرات و بازرگانی»	طرح	۴۳۷	در کمیسیون اجتماعی رد و بایگانی شد ۹۷/۰۹/۲۹	۹۷/۰۹/۲۹
۳	طرح الحاق یک ماده به قانون معادن	طرح	۵۹۰	کلیات در کمیسیون ویژه تولید ملی تصویب شده	۹۸/۰۴/۰۳
۴	لایحه اصلاح تبصره (۵) الحاقی ماده (۲۴) قانون معادن - مصوب ۱۳۹۲	لایحه	۹۳	استرداد لایحه	۹۵/۰۶/۳۱
۵	قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی	طرح	۳۶۴	مصوب صحن علنی مجلس شد.	۹۸/۰۲/۱۵
۶	طرح ساماندهی صنعت خوردو	طرح	۳۹۲	در مرحله تصویب شورای نگهبان	-

بخش انرژی					
ردیف	عنوان	طرح / لایحه	شماره ثبت	وضعیت	تاریخ تصویب و اعلام وصول
۱	قانون اساسنامه شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران	لایحه	۳۵	۱۳۹۵/۰۵/۰۶ تأیید شورای نگهبان	۹۱/۱۰/۱۷
۲	لایحه الحاق دولت ج.ا.ا به کنوانسیون تمپره در مورد ارائه منابع مخابراتی برای کاهش بلا و عملیات امدادی	لایحه	۱۲۶	تصویب در کمیسیون اصلی و کمیسیون‌های فرعی این لایحه	۹۵/۰۵/۱۲
۳	لایحه حمایت از مالکیت فکری (۱۳۹۸)	لایحه	۸۷	۹۵/۴/۱۳ اعلام وصول - بررسی شده در کمیسیون‌های تخصصی	-
۴	طرح حمایت از مالکیت صنعتی (ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری)	طرح	۱۵۷	بررسی شده در کمیسیون حقوقی و قضایی	۹۵/۰۷/۰۳
۵	پیشنویس قانون اصلاح مواد ۷۰۵ تا ۱۷۷ کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (با موضوع قمار و شرط بندی در فضای مجازی) (۱۳۹۶)	طرح	-	بررسی شده در کمیسیون حقوقی و قضایی	-
۶	لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی حمایت از ارقام جدید گیاهی (مورخ دسامبر ۱۹۶۱ برابر با ۱۱ آذر ۱۳۴۰) با اصلاحات بعدی و عضویت در اتحادیه آن	لایحه	۱۶۱	۹۵/۵/۱۶ اعلام وصول - بررسی شده در کمیسیون کشاورزی	۹۵/۰۷/۱۴
۷	طرح دفاتر پیشخوان خدمات دولت و بخش عمومی غیردولتی (شماره چاپ ۱۳)	طرح	۶	اعاده شده از شورای نگهبان و انجام اصلاحات بعد از آن	۹۵/۱۱/۱۲

ب) عملکرد نظارتی

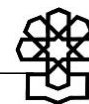
۱. گزارش نظارتی قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تامین نیازهای کشور و تقویت آن‌ها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات‌های مستقیم» مصوب ۱۳۹۱/۵/۱ مهمترین قانون در جهت حمایت از ساخت داخل (محصولات طرح‌های پروژه‌ای) طی سالیان اخیر قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تامین نیازهای کشور ... بوده است. اما عدم پایبندی به اجرای قانون حداکثر و خرید از خارج به شدت به تولید داخل لطمه وارد کرد. در این گزارش مشخص شد در اغلب پروژه‌های تکرارپذیر مانند فازهای پارس جنوبی، فولادسازی‌ها، صنایع سیمان، قطارهای شهری و غیره ارجاع کار به پیمانکاران متنوع خارجی صورت پذیرفته و اطلاعات فنی آن‌ها نزد کارفرماهای دولتی بدون هیچ‌گونه استفاده در فازهای بعدی، انباشته می‌شود در حالی که اگر ارتباط بین پیمانکاران ایرانی (به عنوان نماینده کارفرمای دولتی) و پیمانکاران خارجی برقرار می‌شد؛ تجربیات و دانش بدست آمده در پروژه‌های بعدی، قابل استفاده بود و موجبات توانمند شدن پیمانکارهای ایرانی را فراهم می‌ساخت. از طرف دیگر طرف‌های خارجی شرکت‌کننده در مناقصات بخش عمومی را ملزم می‌کرد که برای حضور در بازار ایران باید نوعی همکاری فنی و انتقال دانش به پیمانکاران ایرانی را بپذیرند.

عملکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت در خصوص اجرای قانون حداکثر عمدتاً دارای ماهیت مکاتبه‌ای، برقراری جلسات و تقاضای رعایت و درخواست ارسال فهرست کالاهای خارجی مورد نیاز و در نهایت تذکر به دستگاه‌های اجرایی بوده است و حتی در ایفای وظایف اصلی جهت تکمیل سامانه جامع اقلام و محصولات و توانمندیهای داخلی و ایجاد وندورلیست به منظور دسته‌بندی و ساماندهی شرکت‌های صاحب صلاحیت نیز به دلیل عدم همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی، موفق نبوده است. اصولاً برای نظارت بر اجرایی شدن موضوع حداقل ۵۱٪ دوم توسط کارفرما (دستگاه دولتی) بر خرید پیمانکاران نوع EPC، وجود فهرستی از شرکت‌های صاحب صلاحیت یا وندورلیست (Approved Vendor List) مشتمل بر عرضه‌کنندگان معتبر و رتبه‌بندی شده، فوق‌العاده ضروری و حیاتی است که متأسفانه در قانون کاملاً مغفول مانده و تعیین تکلیف نشده است.

نتایج گزارش نشان می‌داد از جمله نقاط ضعف قانون در حوزه انتقال فناوری و ضوابط اجرایی آن است. در قراردادهای خارجی، بحث انتقال فناوری و توسعه توانمندی‌های داخلی در قراردادهای بین‌المللی به زیرساخت‌های قانونی بیشتری نیاز دارد که قانون حداکثر مصوب ۱۳۹۱ پاسخگوی این نیازها نبود. در حال حاضر با توجه به تصویب «نظام‌نامه پیوست فناوری و توسعه توانمندی‌های داخلی در قراردادهای بین‌المللی و طرح‌های مهم ملی» توسط ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، ضرورت توجه به این مهم را دوچندان نموده است. حذف تبصره (۲) ماده (۲) قانون حداکثر مصوب سال ۱۳۷۵ موجب حذف نقش سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران در اثربخشی «قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات» شده است. این در حالی است که کلیه

دستگاه‌های اجرایی مشمول قانون حداکثر، موظف شده بودند حداقل ۶ ماه قبل از برگزاری مناقصه، فهرست انواع تکنولوژی‌های مورد نیاز خود را به این سازمان اعلام کنند و بدین طریق زمینه قانونی حمایت از فعالیت‌های دانش بنیان و بکارگیری آنها در سطح کلان کشور فراهم شود که این امر در قانون حداکثر مصوب ۱۳۹۱، رعایت نشده است. در آسیب‌شناسی قانون حداکثر مصوب ۱۳۹۱ عمدتاً به موارد اساسی زیر اشاره می‌شود:

- بی‌اطلاعی دستگاه‌های اجرایی از قانون حداکثر و نحوه اجرای آن.
- عدم نظارت توسط دستگاه‌های مسئول و عدم تهیه آیین‌نامه‌های این قانون.
- فقدان یک مرجع تخصصی برای قضاوت در مورد تشابه محصولات وارداتی با تولیدات داخلی که این امر نیازمند وجود کمیته‌های تخصصی متشکل از ذی‌نفعان و ذی‌ربطان است تا در این خصوص تصمیم‌گیری کنند.
- عدم اصلاح وندورلیست (AVL) از سوی دستگاه‌های اجرایی یا از سوی کارفرمایان و مقاومت در افزودن شرکت‌های داخلی به عنوان تأمین‌کنندگان معتبر، فقدان سیستم ارزیابی صلاحیت سازندگان در ورود به لیست و سلیقه‌ای عمل کردن فرآیند ارزیابی. شایان ذکر است که وندور لیست، نیازمند بهنگام سازی مستمر سالانه است و بر اساس تجربه دستگاه‌های بهره‌بردار در اکثر موارد، سازندگان داخلی به دلیل قرار گرفتن در این لیست به مرور از توانمندی تولیدی خود کاسته و در برخی موارد به واردات از خارج با برچسب برند خود اقدام می‌کنند که این امر نافی ساخت داخل است.
- مقید نمودن اعتبارات اسنادی توسط کارفرمایان در برخی موارد و تأکید بر استفاده صرف از تأمین‌کنندگان اروپای غربی در متن اعتبارات اسنادی.
- موضوعیت نداشتن ساخت داخل در معیارهای بررسی پیشنهادات حین برگزاری فرآیند مناقصات توسط دستگاه‌های دولتی.
- همچنین از نگاه دستگاه‌های دولتی و بهره‌بردار، نحوه بومی سازی و میزان ساخت داخل از موارد مورد مناقشه در اجرای قانون حداکثر است به گونه‌ای که در مراحل ابتدایی، مواد اولیه از خارج کشور وارد می‌شود و در ادامه فرآیند، سازنده داخلی عمده قطعات و اجزای محصول را از خارج کشور (عمدتاً چین) وارد و یا اغلب با نام شرکت داخلی در خارج تولید و به عنوان تولید داخلی عرضه می‌کند. این موضوع به نام ساخت داخل و بومی سازی تلقی می‌گردد. لذا برای جلوگیری از این مسائل، لازم است شرکت‌های بازرسی شخص ثالث، کالا را مطابق برنامه آزمون و بازرسی (ITP)^۱ مورد تایید کارفرما از مبادی توافق شده، ترخیص نماید تا قابل نظارت باشد.

بنابراین به اعتقاد کارشناسان، صاحب‌نظران و انجمن‌ها و تشکل‌های تخصصی، مهمترین مشکل در زمینه قانون حداکثر، ضعف نظارت بر اجراء و نبود ضمانت‌های اجرایی الزام آور است و کارفرمایان دولتی و یا پیمانکاران یا سازندگان داخلی طرف قرارداد بدون هیچ محدودیتی با وجود توانمندی داخل، اقدام به خرید خارجی می‌کنند.

در پایان گزارش نظارتی پیشنهاد شد «قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تامین نیازهای کشور و تقویت آن‌ها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات‌های مستقیم» مصوب ۱۳۹۱/۵/۱ در چارچوب پیش نویس پیوست مورد اصلاح و بازنگری قرار گیرد.

۲. گزارش نظارتی رونق تولید در سال ۱۳۹۸

هدف از تهیه این گزارش، آسیب شناسی بخش واقعی اقتصاد کشور و ارایه راهکارهای سیاستی با هدف رونق تولید و مقابله با تحریم‌ها در سال ۱۳۹۸ بود. در این گزارش سعی شد ابتدا مفهوم رونق تولید، تبیین شود تا با ایجاد یک درک مشترک از مفهوم رونق تولید بتوان تحت یک سازوکار واحد بر رونق بخشی و افزایش تحرک بخش واقعی اقتصاد تمرکز کرد و سپس راهکارهای سیاستی را مطرح کرد. منظور از رونق تولید در این گزارش «مجموعه فعالیت‌هایی است که از تعمیق رکود جلوگیری می‌کند و از ظرفیت‌های خالی موجود بخش واقعی اقتصاد استفاده می‌کند». این گزارش در سه بخش؛ رویکردهای کلان رونق تولید در قالب ۷ محور بنیادی، آسیب‌شناسی بخش واقعی اقتصاد کشور و راهکارهای سیاستی تحقق رونق تولید به تفکیک بخش واقعی اقتصاد کشور مورد ارزیابی و تحلیل قرار گرفت.

با هدف جامعیت و شمول‌پذیری رونق تولید در ابعاد کلان، ۷ محور بنیادی تأمین مالی، نظام مالیاتی، نظام بیمه‌ای، نظام تجاری، نظام ارزی، محیط کسب‌وکار و فناوری مورد تأکید قرار گرفت که بصورت مختصر موارد مورد واکاوی هر محور در ادامه اشاره شده است.

۱- در بخش تأمین مالی نکات سیاستی زیر جهت رونق تولید بسیار کلیدی است:

- اجرای راهبرد توسعه‌ای تولید، یعنی هدفمند بودن سیاست‌ها، حذف رانت‌پاشی، پیش‌شرط‌های حمایتی و زمانبندی سیاست‌های حمایتی؛
- اجرای مؤثر مواد (۸) و (۱۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۲/۱۵ به ترتیب روش تأمین مالی فکتورینگ و امکان نقل‌وانتقال دیون و معافیت مالیاتی افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها با هدف حل مشکل واحدهای دارای مشکل ماده (۱۴۱) قانون تجارت و افزایش اعتبار واحدها جهت بهره‌مندی از تسهیلات نظام بانکی؛
- رسوخ و تقویت رویکرد فناوری مالی یا فین‌تک‌ها (Financial Technology) در تأمین مالی واحدهای خرد و تا حدودی بنگاه‌های کوچک و متوسط.

۲- در نظام مالیاتی :

- تعیین تکلیف قطعی لایحه مالیات بر ارزش افزوده در کوتاه مدت؛
- استقرار و اجرای کامل طرح جامع مالیاتی؛
- گره خوردن پاداش موضوع ماده ۲۱۷ قانون مالیات‌های مستقیم به کوشش مالیاتی؛
- تدوین و تصویب مالیات بر سرمایه به صورت تصاعدی (progressive CGT) در نگاه بلندمدت.

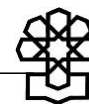
۳- در نظام بیمه‌ای و ضمانتنامه‌ای:

- اجرای مؤثر ماده (۱۱) قانون حداکثر با هدف حذف اعمال ضریب یا روش نسبت مزد به کل کار انجام‌یافته در پیمان‌های غیر عمرانی؛
 - گسترش ابزارهای تضمین مانند مؤسسات تضمین (surety companies) و پوشش‌های بیمه‌ای (performance guarantee) موضوع ماده (۹) قانون حداکثر؛
 - تقویت شکل‌گیری کنسرسیوم‌های بیمه‌ای در راستای تخفیف آثار تحریم.
- ۴- در مبحث نظام تجاری و گمرکی، مهمترین موضوعاتی که در سال رونق تولید ضروری است مورد تأکید قرار گیرند عبارتند از:

- برآورد ارزش محموله‌های صادراتی بر اساس قیمت‌های مرجع به صورت علی‌الحساب و تعیین ارزش قطعی صادرات پس از ارائه اسناد و مدارک مثبت معامله و افزایش سرعت و تسهیل‌گری در مبادلات تجاری؛
- ساماندهی کارت‌های بازرگانی و ضرورت احراز هویت و صلاحیت بازرگانان و رتبه‌بندی کارت‌های بازرگانی؛
- ارتقاء دیپلماسی تجاری کشور و مسیرگشایی حاکمیت (تعامل دوجانبه و یا چندجانبه وزارت امور خارجه با وزارتخانه‌های ذی‌ربط) برای فعالان بخش خصوصی.

۵- در بخش نظام ارزی:

- به اعتقاد بخش خصوصی و فعالان اقتصادی کشور حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد مشکل تولید کشور، نرخ ارز و تغییرات آن و بی‌ثباتی اقتصاد کلان منتشرشده از ناحیه نرخ ارز است لذا ثبات ارز در تحرک بخشی به رونق تولید بسیار حائز اهمیت و کلیدی است.
- مدیریت نرخ ارز و حذف رانت ناشی از ارز ۴۲۰۰ تومانی؛
- ترغیب صادرکنندگان به فروش ارز در کانال‌های ایجادشده توسط بانک مرکزی با کاهش شکاف بین نرخ ارز بازار رسمی و غیررسمی؛
- ایجاد تقویت شعب بانک‌های ایرانی مستقر در کشورهای همسایه و یا تعیین صرافی‌های متعهد بانک مرکزی.

۶- در مبحث بهبود محیط کسب و کار:

- تقویت دیپلماسی اقتصادی و تجاری (مواد ۹ و ۱۰)؛
- ساماندهی تولیدکنندگان کوچک و متوسط جهت دسترسی به بازار مصرف توسط شهرداری‌ها (ماده ۱۶)؛
- جلوگیری از تغییر مکرر و خلق الساعه سیاست‌ها و مقررات در راستای ایجاد ثبات و امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری (ماده ۲۴)؛
- اجرای ماده (۱۸) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید، مبنی بر خارج نمودن کالاهای پذیرفته شده در بورس از نظام قیمتگذاری دستوری؛
- تعیین قاعده کاری برای تهاثر بین صادرکنندگان و واردکنندگان برای کاهش مشکلات نقل و انتقال ارزی در کشورهای مقصد صادراتی.

۷- **بخش فناوری اطلاعات (ICT)** در سال رونق تولید، از سه منظر می‌تواند تسهیل‌گر و کمک‌کننده باشد:

- اول از منظر استفاده از فناوری برای تأمین مالی تولید در قالب فناوری مالی یا فین‌تک‌ها؛
- دوم از منظر تسهیل‌گری در حوزه فراهم‌سازی زیرساخت تولید در قالب باز مهندسی و جایگزینی فرآیندهای نظارتی، رهگیری دقیق مصارف حمایتی از طریق پلتفرم‌های تحت وب و تسهیل‌گر در حوزه بازاریابی و توسعه استارت‌آپ‌ها؛
- سوم، امکان راه‌اندازی انواع جدیدی از کسب‌وکارهای اینترنتی و مشاغل خانگی.
- شایان ذکر است که در بخش فین‌تک‌ها و بهره‌مندی از فناوری‌های جدید در تأمین مالی بخش تولید و تحرک بیشتر استارت‌آپ‌ها لازم است که نهاد رگولاتوری برای تنظیم کار بین نظام بانکی و فین‌تک‌ها، مستقل از بانک مرکزی بوده و در مراحل اولیه، کلیه تأمین مالی‌های خرد و کوچک کاملاً به سمت فناوری‌های جدید فین‌تک‌ها که از چابکی بالا، سرعت خدمات‌دهی بالا و هزینه پایینی برخوردارند؛ شیفت پیدا کند و نظام بانکی هم با فراغ بال بیشتری به وظایف اصلی خود بپردازند.

۳. گزارش عدم اجرای بند «ب» ماده (۱۲۵) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و تبصره ذیل آن (موضوع سند ملی راهبرد انرژی و برنامه اجرایی طرح جامع انرژی کشور)

الف) سوابق قانونی

مطابق بند «ب» ماده (۱۲۵) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، دولت مکلف شده است بر مبنای سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور و سیاست‌های کلی نظام در بخش انرژی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری و با پشتوانه کامل کارشناسی، سند ملی راهبرد انرژی کشور را به عنوان سند بالادستی بخش انرژی برای یک دوره زمانی ۲۵ ساله ظرف حداکثر ۶ ماه پس از تصویب قانون برنامه، تهیه به تصویب مجلس

شورای اسلامی برساند؛ تبصره ذیل این بند نیز اضافه می‌کند که وزارتخانه‌های نفت و نیرو موظف هستند با همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی ذیربط برنامه اجرایی طرح جامع انرژی کشور را ظرف ۱۲ ماه پس از تصویب قانون سند ملی راهبرد انرژی کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسانند.

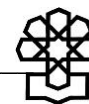
ب) طرح مسئله

بخش انرژی از اصلی‌ترین محورهای توسعه اقتصادی و اجتماعی در کشور محسوب می‌شود و بدون داشتن راهبرد و طرح جامع برنامه‌ریزی فراگیر برای مدیریت کلان این بخش با دشواری و هزینه‌های زیاد همراه خواهد بود. جمهوری اسلامی ایران از ابتدای انقلاب تاکنون فاقد یک سند راهبردی و برنامه بلندمدت برای سیاست‌گذاری در بخش انرژی است و آخرین برنامه بلند مدت کشور مربوط به سال ۱۳۵۶ است. در همین راستا با در نظر گرفتن سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور و سیاست‌های کلی نظام در بخش انرژی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری و اهمیت استراتژیک موضوع، سیاست‌گذاری لازم توسط دولت و مجلس شورای اسلامی در قالب بند «ب» ماده (۱۲۵) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه انجام شد؛ بر این اساس دولت مکلف به تهیه سند ملی راهبرد انرژی کشور به عنوان سند بالادستی این بخش برای یک دوره زمانی ۲۵ ساله ظرف حداکثر ۶ ماه پس از تصویب قانون برنامه پنجم است؛ همچنین وزارتخانه‌های نفت و نیرو مسئول تدوین برنامه اجرایی طرح جامع انرژی کشور هستند که این امر مبنی بر سند مذکور است.

با در نظر گرفتن موارد فوق، علیرغم پیگیری‌های مکرر کمیسیون انرژی و معاونت نظارت مجلس شورای اسلامی در طول پنج سال گذشته، دولت دهم به تکلیف قانونی خود مبنی بر تهیه سند ملی راهبرد انرژی کشور در موعد مقرر در قانون (حداکثر تا تاریخ ۱۵/۴/۱۳۹۰) عمل نکرده است. همچنین علاوه بر عدم اجرای این تکلیف در مهلت معین از سوی دولت گذشته، اخیراً رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور طی نامه شماره ۴۸۱۳۰۶ مورخ ۱۳۹۵/۲/۷ و با استناد به بند «ب» ماده (۱۲۵) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران سندی را با عنوان سند ملی راهبرد انرژی کشور در قالب مصوبه شورای عالی انرژی به دستگاه‌های اجرایی ذیربط ابلاغ کرده است؛ حال آنکه قانون صراحتاً مجلس شورای اسلامی را مرجع تصویب نهایی این سند تعیین کرده است. در مورد اخیر، روند مقرر در قانون مبنی بر ارسال سند به صورت لایحه برای تصویب در مجلس شورای اسلامی رعایت نشده است.

ج) اقدامات کمیسیون انرژی و معاونت نظارت مجلس شورای اسلامی

به دنبال اتمام مهلت مقرر در قانون برای تهیه سند و ارائه آن به مجلس، کمیسیون انرژی به عنوان کمیسیون تخصصی به این موضوع ورود پیدا کرد و با همکاری معاونت نظارت مجلس مکاتباتی را با رئیس جمهور، معاون اول و معاون امور مجلس رئیس جمهور، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی

رئیس جمهور، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و همچنین وزارت نفت و نیرو انجام داد. علاوه بر این به دلیل اهمیت زیاد موضوع، کمیسیون انرژی آن را به صورت جداگانه با رئیس مجلس و مرکز پژوهش‌ها مطرح و پیگیری کرد تا در صورت عدم تهیه سند ملی راهبرد انرژی و ارائه لایحه از سوی دولت، طرح سند مستقیماً از سوی مجلس آماده شود تا صدمات ناشی از تأخیر در تهیه آن به حداقل برسد. همچنین جلسات متعددی در کمیسیون انرژی با حضور مسئولان مرتبط جهت بررسی محل موضوع برگزار شد. در نهایت شورای عالی انرژی در جلسه مورخ ۲۳ / ۱ / ۹۵ سند مذکور را تصویب و جهت اجرا به دستگاه‌های اجرایی ذیربط ابلاغ نمود.

در نهایت کمیسیون انرژی مستند به ماده (۲۳۶) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، تصویب و ابلاغ سند ملی راهبرد انرژی را از مسیری غیر از مسیر مصرح در بند «ب» ماده (۱۲۵) قانون برنامه پنجم توسعه، نقض قانون توسط دولت اعلام کرد و عدم ارائه لایحه سند مذکور به مجلس شورای اسلامی در مهلت مقرر را عدم استنکاف دولت از اجرای قانون دانست و با استناد به تبصره یک ماده ۲۳۶ آیین‌نامه داخلی مجلس، در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی قرائت و در نهایت جهت بررسی خارج از نوبت به قوه قضائیه ارجاع شد.

۴. گزارش عدم اجرای بند «ه» تبصره ۶ «قانون بودجه سال ۱۳۹۶» (موضوع تخصیص و پرداخت عوارض برق) الف) طرح مسئله

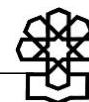
مطابق ماده (۵) قانون حمایت از صنعت برق کشور (مصوب ۱۳۹۴/۸/۱۰) دولت مکلف است؛ برای تأمین بخشی از منابع لازم برای اجرای طرح‌های توسعه و نگهداری شبکه‌های روستایی و تولید برق تجدیدپذیر و پاک، عوارض مصرف هر کیلووات ساعت برق را در بودجه سالانه پیش بینی کند. وجوه حاصل شده به حساب شرکت توانیر و سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق ایران نزد خزانه داری کل کشور واریز و صد درصد (۱۰۰) آن صرفاً بابت کمک به اجرای طرح‌های مذکور هزینه می‌شود. مجلس شورای اسلامی طی سال‌های گذشته ردیف‌های مشخصی را در قوانین بودجه سنواتی برای این منظور اختصاص داده است. در قانون بودجه سال ۱۳۹۶ نیز قانون گذار در بند «ه» تبصره ۶ مصوب کرده است؛ «عوارض موضوع ماده ۵ قانون حمایت از صنعت برق کشور (مصوب ۱۳۹۴/۸/۱۰) به میزان پنجاه (۵۰) ریال به ازای هر کیلووات ساعت در سقف یازده هزار (۱۱/۰۰۰) میلیارد ریال تعیین می‌گردد تا پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور برای موارد مطروح در قانون فوق صرف گردد در سال ۱۳۹۶ علیرغم وجود تأکیدات صریح قانونی فوق، سازمان برنامه و بودجه کشور از عمل به این تکالیف قانونی استنکاف کرده و بند ده تبصره «۶» قانون بودجه این سال را به صورت ناقص اجرا کرده است.

ب) اقدامات کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی

کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۹۶ و پس از اطلاع از مشکلات پیش آمده برای توسعه شبکه برق روستایی و انرژی‌های تجدید پذیر در نتیجه تأخیر ۶ ماهه در تخصیص عوارض دریافتی برق از مشترکان برای موارد مصرح قانونی، طی مکاتبات و پیگیری‌های متعددی با سازمان برنامه و بودجه کشور، خواستار تمکین دولت از قوانین مصوب مجلس در این خصوص شد. از طرفی موضوع به اطلاع ریاست محترم مجلس شورای اسلامی رسید و ایشان نیز طی نامه شماره ۸۶۵۴۸ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۹ خطاب به رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، بر اجرای صحیح قانون و مصرف منابع درآمدی مطابق قانون بودجه تأکید کردند. موافقتنامه مربوط به بند «ه» تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور در تاریخ ۱۳۹۶/۷/۱ به میزان ۹۳۵۰ میلیارد ریال در قالب دو پروژه؛ پروژه اول، خرید تضمینی برق و کمک به توسعه و تولید برق تجدیدپذیر و پاک و پروژه دوم، کمک به توسعه و نگهداری شبکه‌های برق روستایی. هر پروژه به مبلغ ۴۶۷۵ میلیارد ریال از محل منابع عمومی مابین سازمان برنامه و بودجه کشور و سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) مبادله شده است در صورتی که سقف اعتبار پیش بینی شده در بند فوق، یازده هزار (۱۱۰۰۰) میلیارد ریال بود و علت کاهش ۱۰ درصدی اعتبار در توضیحات موافقتنامه مشخص نشده است. وزیر نیرو طی نامه‌ای در تاریخ ۱۳۹۶/۸/۲۱ به سازمان برنامه و بودجه کشور خواستار ابلاغ تخصیص مبالغ وصول شده عوارض پنجاه (۵۰) ریالی از سوی خزانه داری کل کشور شد و تبعات عدم رعایت قوانین و مقررات را نیز بر شمرده. ضمناً باید توجه داشت که مشترکان برق عوارض مربوط را برای مصرف در موضوع ماده ۵ قانون حمایت از صنعت برق کشور پرداخت کرده اند؛ فلذا واضح است که مصرف این وجوه در محلی غیر از محل مصرح قانونی مورد رضایت مشترکان نبوده و هم خلاف شرع و هم خلاف نص صریح قوانین مرتبط بود.

ج) جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

تا پایان سال ۱۳۹۶ مستند به بند (ه) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور مبلغ نه هزار و دویست و نود (۹۲۹۰) میلیارد ریال عوارض برق از مشترکان برق دریافت و به خزانه واریز شده است. از این رقم صرفاً مبلغ سه هزار و هشتصد و پنج (۳۸۰۵) میلیارد ریال تا پایان سال ۱۳۹۶ به بخشی از مصارف موضوع ماده ۵ «قانون حمایت از صنعت برق (مصوب ۱۳۹۴/۸/۱۰) تخصیص داده و پرداخت شده است. با در نظر گرفتن موارد فوق، کمیسیون انرژی مستند به ماده ۲۳۶ قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، عدم تخصیص مبلغ پنج هزار و چهارصد و هشتاد و پنج (۵۴۸۵) میلیارد ریال از باقیمانده عوارض برق دریافتی از مشترکان برق برای اجرای طرح‌های توسعه و نگهداری شبکه‌های

روستایی و تولید برق تجدیدپذیر و پاک را استنکاف سازمان برنامه و بودجه کشور از اجرای: الف) بند «ه» تبصره ۶ «قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور. ب) ماده ۵ «قانون حمایت از صنعت برق کشور (مصوب ۱۳۹۴/۸/۱۰) می‌داند؛ زیرا مسئولیت مستقیم تخصیص عوارض برق دریافتی به موارد مصرح در قوانین فوق با سازمان برنامه و بودجه کشور بوده و تخلف این سازمان در این خصوص محرز است. در نهایت با استناد به تبصره ۱ ماده ۲۳۶ آیین نامه داخلی مجلس، موضوع در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی قرائت و خارج از نوبت به قوه قضائیه ارجاع شد.

۵. گزارش تخلفات مرتبط با شرکت پالایش نفت کرمانشاه الف) طرح مسئله

بر اساس مصوبه هیئت وزیران و در راستای اجرای بندهای «۱۸» و «۳۱» قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور، ۵۵ درصد از سهام پالایشگاه کرمانشاه به بانک‌های پست بانک، تجارت، مسکن، صادرات ایران، ملت، سپه، توسعه صادرات، ملی ایران و رفاه کارگران، بابت تسویه بدهی‌های دولت واگذار شد و به موجب قراردادهای تنظیمی بین سازمان خصوصی سازی و بانک‌های مذکور، این بانک‌ها سهام شرکت پالایش نفت کرمانشاه را تحویل گرفته و در آن اعمال مالکیت از طریق تشکیل هیئت مدیره و انتخاب مدیرعامل کرده اند. از آنجایی که واگذاری در قالب رد دیون مانع حضور بخش خصوصی واقعی در اقتصاد کشور می‌شود، در سال ۱۳۹۳ با اصلاح ماده (۶) قانون اجرای سیاستهای کئی اصل چهل و چهارم قانون اساسی، و گذاری در قالب رد دیون ممنوع شد. در همین راستا واگذاری پالایشگاه کرمانشاه به بانک‌های عامل با تصویب نامه شماره ۱۵۵۸۰۸ ت ۵۲۳۰۴ هـ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۶ هیئت وزیران لغو و مالکیت آن به شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران بازگردانده شد. در سال ۱۳۹۳ سازمان خصوصی سازی تصمیم گرفت در اجرای مصوبه هیئت واگذاری، شرکت پالایش نفت کرمانشاه را از طریق فرابورس به فروش برساند. از این رو در تاریخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۷ پالایشگاه نفت کرمانشاه را به ارزش هر سهم حدود ۷۶ هزار ریال و با ارزش کلی حدود ۱۰ هزار میلیارد ریال به معرض فروش گذاشت که به علت عدم استقبال خریداران، ارزش هر سهم پس از سه مرحله تقلیل در تاریخ ۱۳۸۸/۰۸/۰۸ به مبلغ بسیار ناچیز ۲۲ هزار ریال کاهش داده شد. قیمت ۶۰ درصد سهام قابل واگذاری، حدود ۱۸۰۰ میلیارد ریال تعیین و متأسفانه سازمان خصوصی سازی در تاریخ ۱۳۹۵/۹/۲۸ سهام شرکت را به صورت مزایده‌ای و با شرایط بسیار سهل و آسان و بر مبنای میانگین ارزش روز دارایی و ارزش بازدهی (که صفر محاسبه شده است) بصورت نقدی و اقساط با ۱۰٪ نقد و یک سال تنفس و مابقی را در هشت سال و هر سال دو قسط و سال اول بدون احتساب سود فروش به فروش گذاشت.

ب) مقررات حاکم بر واگذاری و اهلیت مشتری

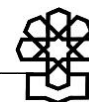
شورای عالی اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی در مصوبه شماره ۶۳/۲/۱۲۰۶۹۶ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۶ خود بر احراز و پایش اهلیت مدیریتی در واگذاری سهام و شرکت‌های مورد واگذاری به عنوان یک سیاست و خط مشی کلی در واگذاری‌ها تأکید و مقرر کرده که هیئت واگذاری، شیوه‌های اجرایی آن را در چارچوب دستورالعمل بند «الف» ماده (۲۱) و جزء «۴» بند «ب» ماده (۴۰) قانون یاد شده تعیین و اعلام کند.

باتوجه به اینکه؛ اولاً پالایشگاه‌ها تأمین‌کننده اصلی فرآورده‌های نفتی استراتژیک کشور هستند، ثانیاً حلقه اولیه فرایند دستیابی به زنجیره ارزش نفت خام در کشور بوده و ثالثاً نرخ بازده داخلی سرمایه (IRR) پایین داشته و سرمایه‌گذاران تمایل کمی برای سرمایه‌گذاری در صنعت پالایشگاهی دارند، این صنعت برای امنیت ملی کشور صنعتی استراتژیک و حساس است و بر اساس آیین نامه اجرایی بند «الف» ماده (۲۱) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی و الزام آن، اهلیت خریدار باید مورد بررسی قرار گیرد.

بر این اساس با توجه به بند «الف» ماده (۲۱) و جزءهای «۴» و «۵» بند «ب» ماده (۴۰) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی، احراز و پایش اهلیت مدیریتی در واگذاری سهام و شرکت‌های مورد واگذاری یک الزام (و نه اختیار) قانونی است.

بر اساس گزارش سازمان بازرسی کل کشور در تاریخ ۱۳۹۶/۸/۳، کارشناسان ارزیاب اذعان داشته اند که شرکت پالایشگاه کرمانشاه از سال ۱۳۹۳ وارد کانال زیان دهی شده و امکان محاسبه قیمت پایه سهام آن از طریق روش سودآوری (بازدهی) وجود ندارد و باید از سایر روش‌ها برای تعیین قیمت پایه سهام استفاده شود. همچنین با توجه به اینکه مقرر شده بود ۶۰ درصد سهام پالایشگاه کرمانشاه عرضه شود، استفاده از روش ارزش اسمی با ارزش خالص دفتری دارایی‌ها (ارزش ویژه) که برای عرضه جزئی میزان با ارزش سهام کاربرد دارد، موضوعیت خود را از دست می‌دهد.

اگر چه بر اساس بند «الف» تصویب نامه شورای عالی اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی، شماره ۲۴۵۳۰۵ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۸، هیئت واگذاری می‌تواند از همه روش‌های مندرج در آیین نامه قیمت گذاری بنگاه‌ها از جمله احتساب میانگین ارزش روز خالص دارایی‌ها یا سایر روش‌های محاسبه شده توسط کارشناسان رسمی دادگستری استفاده کند اما این تصویب نامه سه ماه پس از قیمت گذاری شرکت پالایش نفت کرمانشاه به تصویب رسید و عملاً عطف به ماسبق نمی‌شود. بنابراین تنها روش مورد قبول برای قیمت گذاری سهام پالایشگاه کرمانشاه، روش ارزش روز خالص دارایی‌های شرکت بوده که باید قیمت گذاری بر اساس این روش انجام می‌شد.

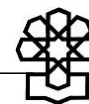

ج) جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

با توجه به مراتب فوق پیشنهاد شد صرف نظر از اینکه املاکی هم در قیمت‌گذاری لحاظ نشده و کتمان گردیده است، قرارداد واگذاری فسخ و متخلفان به علت فراهم کردن موجبات ضرردهی و بدهی شرکت پالایش نفت کرمانشاه تحت پیگرد قرار گرفت و پس از سودآوری شرکت و اصلاح ساختار، با رعایت صرفه و صلاح بیت‌المال و الزامات قانونی به حالت قبل از واگذاری اعاده وضعیت گردد. از این رو کمیسیون انرژی مستند به ماده ۲۳۴ قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، سازمان خصوصی سازی را در عدم اجرای ماده ۲۱ قانون اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و عدم رعایت شئون در اجرای ماده ۴ آیین‌نامه اجرایی شیوه قیمت‌گذاری بنگاه‌ها و نحوه اعمال شیوه‌های مذکور در خصوص واگذاری شرکت پالایش نفت کرمانشاه به بخش خصوصی، مسئول دانسته و با استناد به تبصره ۱ ماده ۲۳۴ آیین‌نامه داخلی مجلس، موضوع در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی قرائت و برای بررسی خارج از نوبت به قوه قضائیه ارجاع شد.

تحقیق و تفحص در بخش انرژی		
ردیف	عنوان	آخرین وضعیت
۱	عملکرد شرکت مدیریت منابع آب ایران و شرکت آب نیرو و شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان	ضرورت انجام تحقیق و تفحص در کمیسیون رد شد
۲	نحوه واگذاری پالایشگاه کرمانشاه به بخش خصوصی	ضرورت انجام تحقیق و تفحص در کمیسیون رد شد
۳	فروش سهمیه سوخت مرزنشینان و نحوه توزیع درآمدهای مربوطه توسط سازمان همیاری‌های شهرداری‌ها	با شرح وظایف این کمیسیون منطبق نبود لذا عودت شد
۴	عملکرد شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران	مسکوت؛ به دلیل درخواست متقاضی تحقیق و تفحص
۵	عملکرد شرکت ملی حفاری ایران و شرکت مهندسی و توسعه نفت	مسکوت؛ به دلیل درخواست متقاضی تحقیق و تفحص
۶	نحوه اجرای بند «ی» تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور و بند «ه» تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور در خصوص توزیع قیر رایگان	انصراف متقاضیان تحقیق و تفحص
۷	عملکرد مدیریت آب وزارت نیرو در جریان سیل فروردین ۹۸	درخواست اطلاعات از دستگاه ذی‌ربط
۸	بررسی درخواست تحقیق و تفحص از فروش سهمیه سوخت مرزنشینان	مسکوت مانده است.

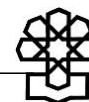
تحقیق و تفحص در بخش صنعت و معدن		
ردیف	عنوان	آخرین وضعیت
۱	تحقیق و تفحص شرکت دخانیات ایران	گزارش کمیسیون تصویب شده است.
۲	تحقیق و تفحص خودرو	تصویب تمدید مهلت و در حال انجام در کمیسیون صنایع و معادن
۳	تحقیق و تفحص از معادن کشور	گزارش تحقیق و تفحص در صحن علنی مجلس شورای اسلامی قرائت شد.
۴	تحقیق و تفحص از شرکت صنایع ملی مس ایران کشور	گزارش کمیسیون تصویب شده است.

گزارش موضوع ماده ۲۳۴ آیین نامه داخلی (نقض یا استنکاف از اجرای قوانین توسط رئیس جمهور یا وزیران) در بخش انرژی		
ردیف	موضوع گزارش	توضیحات
۱	عدم اجرای بند «ب» ماده (۱۲۵) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و تبصره ذیل آن (موضوع سند ملی راهبرد انرژی و برنامه اجرائی طرح جامع انرژی کشور)	گزارش کمیسیون صحن علنی مجلس تصویب و موضوع جهت بررسی خارج از نوبت به قوه قضائیه ارجاع شد.
۲	عدم اجرای بند «ه» تبصره ۶ «قانون بودجه سال ۱۳۹۶» (موضوع تخصیص و پرداخت عوارض برق)	گزارش کمیسیون صحن علنی مجلس تصویب و موضوع جهت بررسی خارج از نوبت به قوه قضائیه ارجاع شد.
۳	تخلفات مرتبط با شرکت پالایش نفت کرمانشاه	گزارش کمیسیون صحن علنی مجلس تصویب و موضوع جهت بررسی خارج از نوبت به قوه قضائیه ارجاع شد.
گزارش موضوع ماده ۲۳۴ آیین نامه داخلی (نقض یا استنکاف از اجرای قوانین توسط رئیس جمهور یا وزیران) در بخش صنعت و معدن		
ردیف	موضوع گزارش	توضیحات
۱	گزارش نظارتی قانون حداکثر استفاده از توان داخلی - کمیسیون ویژه حمایت از تولید ۱۳۹۷	گزارش کمیسیون تصویب و در صحن علنی قرائت شده است.
۲	گزارش نظارتی رونق تولید در سال ۱۳۹۸	گزارش کمیسیون تصویب و در صحن علنی قرائت شده است.
گزارش موضوع ماده ۲۳۴ آیین نامه داخلی (نقض یا استنکاف از اجرای قوانین توسط رئیس جمهور یا وزیران) در بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات		
ردیف	موضوع گزارش	توضیحات
۱	مذاکرات پنهانی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات با مدیر پیام رسان اجتماعی تلگرام	تهیه گزارش کمیسیون صنایع و معادن
۲	عدم اجرای احکام قانون برنامه ششم توسعه در مورد دولت الکترونیک	تهیه گزارش کمیسیون صنایع و معادن

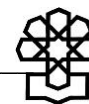
جلسات نظارتی مهم در بخش انرژی		
۱	هدفمندی یارانه	اجلاسیه سوم
۲	یارانه پنهان	اجلاسیه سوم
۳	میادین مشترک نفت	اجلاسیه سوم
۴	طرح حمایت از توسعه صنایع پایین دستی نفت خام و میعانات گازی با استفاده از سرمایه گذاری مردمی	اجلاسیه سوم
۵	بررسی استیضاح وزیر نفت	اجلاسیه سوم

۶	سؤال از وزیر نفت (۹۸/۶/۳)	-
۷	بررسی آیین‌نامه داخلی مبنی بر انحراف وزارت نفت در بودجه ۹۶ (۹۸/۶/۵)	-
۸	سؤال از وزیر نیرو (۹۸/۶/۱۰)	-
۹	استیضاح وزیر نفت مستند به ماده (۲۲۱) آیین‌نامه داخلی	-
۱۰	دعوت از وزیر نفت برای پاسخگویی به سؤالات	-
جلسات نظارتی مهم بخش صنعت و معدن		
۱	واگذاری و عرضه سهام شرکت سهام آلومینیوم ایران توسط سازمان خصوصی‌سازی	اجلاسیه سوم
۲	بررسی اثرات تحریم‌های جدید بر صنعت پتروشیمی و درآمدهای ارزی کشور	اجلاسیه سوم
۳	قرارداد سایپا کاشان با شرکت فرانسوی پژو - سیتروئن در سال ۱۳۹۵	اجلاسیه سوم
۴	عدم شفافیت مالی، علل آتش سوزی‌های اخیر و کاهش تولید در واحدهای مختلف پتروشیمی آبادان از سال ۱۳۹۰ تا کنون	اجلاسیه سوم
۵	گزارش وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت در خصوص وضعیت بازار خودرو	اجلاسیه سوم
۶	بررسی پیش‌نویس نهایی نقشه راه بخش معدن و صنایع معدنی ایران و برنامه چهار ساله (۱۳۹۷-۱۴۰۰) وزارت صنعت، معدن و تجارت	اجلاسیه سوم
۷	وضعیت بازار ارز و تامین ارز مورد نیاز واحدهای تولیدی	اجلاسیه سوم
۸	استماع گزارش هیئت عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران از عملکرد و برنامه‌های آن شرکت	اجلاسیه سوم
۹	بررسی برنامه‌های دولت محترم در خصوص کنترل و تنظیم بازار و فرآیند تخصیص ارز به واحدهای تولیدی در راستای سیاست‌های ضد تحریم	اجلاسیه سوم
۱۰	بررسی میزان تحقق درآمدهای پیش‌بینی شده در قوانین بودجه‌های سنواتی از محل حق انتفاع معادن	اجلاسیه سوم
۱۱	بررسی وضعیت بازار و صنعت خودرو با حضور مسئولین وزارت صنعت، معدن و تجارت	اجلاسیه سوم
۱۲	بررسی مسائل و مشکلات صنف کفشان دست دوز کشور	اجلاسیه سوم
۱۳	بررسی مسائل و مشکلات شرکت ماشین‌سازی تبریز	اجلاسیه سوم
۱۴	بررسی مشکلات شرکت سرمایه‌گذاری توسعه صنایع لاستیک	اجلاسیه سوم
۱۵	نقش عامل خودرو در افزایش تلفات جاده ای	اجلاسیه سوم

اجلاسیه سوم	جلسه مشترک کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و کمیسیون صنایع در خصوص وضعیت بازار ارز و تامین ارز مورد نیاز واحدهای تولیدی	۱۶
اجلاسیه سوم	بررسی عملکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت از اجرای بند «الف» ماده (۴۶) قانون برنامه ششم توسعه کشور	۱۷
اجلاسیه سوم	بررسی مشکلات ناشی از تحریم در واحدهای تولید و قطعه سازان با حضور ریاست محترم مجلس شورای اسلامی	۱۸
اجلاسیه سوم	بررسی راهکارهای مجلس در موضوع رونق تولید در سال ۱۳۹۸	۱۹
اجلاسیه سوم	توقف ثبت و سفارش خودرو افزایش تعرفه واردات خودرو	۲۰
اجلاسیه سوم	وضعیت تامین مواد اولیه، تولید و فروش شمش الومینیوم در واحدهای بالادستی صنعت آلومینیوم کشور	۲۱
اجلاسیه سوم	بررسی مشکلات تولید و عرضه کالاهای صنعتی و اساسی، مواد معدنی و پتروشیمی و صنایع غذایی و دارویی	۲۲
اجلاسیه سوم	بررسی التهابات بازار بورس کالا در حوزه صنعت، معدن و پتروشیمی در سال ۱۳۹۷	۲۳
اجلاسیه سوم	بررسی عملکرد مواد مرتبط با حوزه صنعت، معدن و پتروشیمی در برنامه ششم و قانون بودجه سالهای ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷	۲۴
جلسات نظارتی مهم در بخش ICT		
۱۳۹۸ خرداد	سوال از وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در صحن علنی	۱
اجلاسیه سوم	بررسی میزان تحقق احکام قانونی و نتایج کمی و کیفی خدمات ارائه شده پیرامون دولت الکترونیک در صحن کمیسیون صنایع با حضور وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات و دبیر شورای عالی فضای مجازی	۲
اجلاسیه سوم	ارزیابی عملکرد وزارت صمت و گمرک در خصوص اجرای تکالیف قانونی مربوط به دولت الکترونیک	۳
اجلاسیه سوم	ارزیابی عملکرد شرکت بازرگانی دولتی در خصوص اجرای تکالیف قانونی مربوط به دولت الکترونیک	۴
اجلاسیه سوم	ارزیابی عملکرد وزارت راه و شهرسازی و واحدهای زیرمجموعه در خصوص اجرای تکالیف قانونی مربوط به دولت الکترونیک	۵
اجلاسیه سوم	بررسی مسائل و مشکلات دفاتر پیشخوان خدمات دولت و بخش عمومی کشور	۶
اجلاسیه سوم	بررسی وضعیت قانونی و مشکلات اجرایی مجوز نماد الکترونیکی	۷
اجلاسیه سوم	بررسی وضعیت پیامرسانهای داخلی با حضور وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات	۸

اجلاسیه سوم	سوال از وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در خصوص وضعیت فضای مجازی با حضور وزیر	۹
اجلاسیه سوم	بررسی وضعیت بازار تلفن همراه با حضور وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات	۱۰
اجلاسیه سوم	استماع گزارش پیشرفت برنامه‌های مرکز ملی تبادل داده مشتمل بر تعداد دستگاه‌های اجرایی متصل، کیفیت و نتایج کمی ارائه خدمات	۱۱
هیئت رئیسه، مرداد ۱۳۹۸	بررسی عملکرد دولت در زمینه رفع موانع و مشکلات شرکت‌های استارت آپ	۱۲
کمیسیون اقتصادی تیر - مرداد ۹۸	تبیین نقش نظارتی مجلس در زمینه استخراج رمزارزها	۱۳
هیئت رئیسه، ۱۳۹۸	بررسی مشکلات اجرای احکام قانون برنامه ششم توسعه در مورد دولت الکترونیک	۱۴
کمیته ارتباطات - کمیسیون صنایع	بررسی مشکلات اجرای احکام قانون برنامه ششم توسعه در مورد دولت الکترونیک	۱۵
کمیسیون صنایع و معادن	گزارش دولت از وضعیت اجرای شبکه ملی اطلاعات	۱۶
کمیسیون صنایع و معادن، ۱۳۹۸	بررسی مشکلات ارائه خدمات ارزش افزوده تلفن همراه	۱۷

۳-۲. امور زیربنایی

۳-۲-۱. بخش آب

الف) عملکرد تقنینی.

۱. قوانین مصوب در مجلس

قانون	تاریخ تصویب در مجلس شورای اسلامی	شماره مواد	خلاصه حکم قانونی
قانون برنامه پنجساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۵/۱۲/۱۴	ماده ۳۵	انجام اقداماتی از سوی دولت به منظور مقابله با بحران کم‌آبی، رهاسازی حقابه‌های زیست‌محیطی برای پایداری سرزمین، پایداری و افزایش تولید در بخش کشاورزی، تعادل‌بخشی به سفره‌های زیرزمینی و ارتقای بهره‌وری و همچنین جبران تراز آب به میزان ۱۱ میلیارد مترمکعب تا سال پایانی اجرای قانون برنامه
		ماده ۳۶	اصلاح نظام بهره‌برداری آب آشامیدنی، بهره‌وری استحصال و بهره‌وری مصرف آن و تأمین آب آشامیدنی مناطق جنوبی کشور از طریق شیرین کردن آب دریا
		ماده ۳۷	اجرای تمهیدات لازم جهت افزایش حداقل ۲۵ درصد پوشش شبکه فاضلاب شهری

۲. طرح‌ها و لوایح بررسی شده و در دست بررسی

ردیف	عنوان طرح یا لایحه	شماره ثبت	تاریخ وصول	کمیسیون اصلی
-	-	-	-	-
مصوب کمیسیون‌ها	۱ طرح ادغام سازمان‌های آب منطقه‌ای و آب و فاضلاب روستایی با آب و فاضلاب شهری	۱۹۰	۱۳۹۵/۶/۲۱	کمیسیون اصلی (اجتماعی) تصویب شده است
	۲ لایحه نحوه واگذاری اموال، تأسیسات، ماشین‌آلات و هرگونه مالکیت مربوط به تأسیسات آب و فاضلاب	۵۶۴	۱۳۹۸/۲/۲۲	کمیسیون اصلی (انرژی) تصویب شده است.
	۳ لایحه اصلاح ماده (۱۰) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی	۶۰۲	۱۳۹۸/۴/۲۵	کمیسیون اصلی (کشاورزی) تصویب شده است.

ردیف	عنوان طرح یا لایحه	شماره ثبت	تاریخ وصول	کمیسیون اصلی
۴	طرح انتقال آب از دریای عمان به استان سیستان و بلوچستان	۴۱۵	۱۳۹۷/۳/۲۹	در کمیسیون اصلی (عمران) تصویب شده است.
در دست بررسی کمیسیون‌ها	۵	۷۰۵	۱۳۹۸/۱۰/۲۹	-
رد شده	۶	۴۱۲	۱۳۹۷/۳/۲۳	در کمیسیون اصلی (اجتماعی) رد شد
	۷	۳۹۱	۱۳۹۷/۲/۲	در کمیسیون اصلی (کشاورزی) رد شد

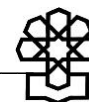
ب) عملکرد نظارتی

۱. پرونده‌های تحقیق و تفحص

چند مورد تحقیق و تفحص از شرکت‌ها و پروژه‌های مرتبط با آب مطرح شده است اما تا کنون اجرایی نشده‌اند. از جمله موضوع تحقیق و تفحص از شرکت مدیریت منابع آب ایران، شرکت آب نیرو و شرکت سهامی آب و برق خوزستان و پروژه‌های انتقال آب از سرشاخه‌های دز و کارون.

۲. سوالات و تذکرات به وزیر نیرو

ردیف	تاریخ جلسه	عنوان سؤال	وزیر مورد سوال	کمیسیون یا فرد مربوطه	نتیجه
۱	۱۳۹۸/۸/۲۸	اقدام برای انتقال آب دریای عمان به استان‌های کویری	رضا اردکانیان	محمد مهدی برومندی	قانع
۲	۱۳۹۸/۰۴/۳۱	عدم مهار آبهای مرزی	رضا اردکانیان	شادمهر کاظم زاده	قانع
۳	۱۳۹۸/۰۷/۲۹	وضعیت محدود منابع آبی حوضه زاینده‌رود	رضا اردکانیان	حسن کامران	قانع نشد
۴	۱۳۹۷/۱۱/۰۷	سوء مدیریت و عملکرد وزارت نیرو	رضا اردکانیان	شکور پورحسین شقلان	قانع
۵	۱۳۹۸/۰۴/۳۱	اعمال مدیریت علمی و عملی در امور آب	رضا اردکانیان	حبیب الله نیکزادی پناه	قانع
۶	۱۳۹۸/۸/۲۸	علت عدم تصفیه فاضلاب و استفاده از منابع	رضا اردکانیان	محمد مهدی برومندی	قانع

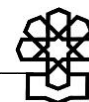
ردیف	تاریخ جلسه	عنوان سؤال	وزیر مورد سوال	کمیسیون یا فرد مربوطه	نتیجه
۱	۱۳۹۸/۸/۲۸	اقدام برای انتقال آب دریای عمان به استان‌های کویری	رضا اردکانیان	محمد مهدی برومند	قانع
۲	۱۳۹۸/۰۴/۳۱	عدم مهار آبهای مرزی	رضا اردکانیان	شادمهر کاظم زاده	قانع
۳	۱۳۹۸/۰۷/۲۹	وضعیت محدود منابع آبی حوضه زاینده‌رود	رضا اردکانیان	حسن کامران	قانع نشد
		پساب در صنعت			

طی سال‌های دوره دهم مجلس شورای اسلامی وزیر نیرو در مجموع ۷۹۸ تذکر کتبی و ۶۴۳ تذکر شفاهی در زمینه مسائل مربوط به آب دریافت کرده است. جزئیات آن‌ها در جدول زیر ارائه شده است.

ردیف	موضوع	تعداد
۳۴۳	موضوع آب	تذکر کتبی
۲۵۰	موضوع آب و فاضلاب	
۱۲۲	برق	
۸۳	مشترک، متفرقه و منابع انسانی	
۷۹۸	جمع	
۳۵۹	موضوع آب	تذکر شفاهی
۱۲۱	موضوع آب و فاضلاب	
۳۰	برق	
۱۳۳	مشترک و سایر	
۶۴۳	جمع	
۶	موضوع مدیریت منابع آب و تأمین آب شرب و آب کشاورزی در مناطق مختلف کشور	اهم سوالات مطرح شده در صحن علنی

۳. سفرها و بازدیدهای نظارتی بخش آب

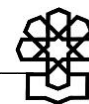
ردیف	کمیسیون مربوطه	تاریخ	شرح
۱	عمران	۱۳۹۵/۱۱/۲۵	بازدید از تله‌متری آب و تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب تهران
۲	عمران	۱۳۹۶/۰۱/۲۸	بازدید از مناطق سیل‌زده آذربایجان شرقی و غربی
۳	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	۱۳۹۵/۰۹/۰۴	بازدید کارگروه منتخب از وضعیت حوضه آبریز زاینده‌رود در استان‌های اصفهان و چهارمحال و بختیاری
۴	انرژی	-	بازدید از مناطق سیل زده (ایلام)
۵	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	-	جلسه با استاندار فارس و کلیه مدیران مرتبط، بازدید از تالاب‌های استان و بازدید از مناطق خسارت دیده سیل
۶	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	-	بازدید از مناطق خسارت دیده سیل (استان‌های گلستان، خوزستان، لرستان و زاهدان)

۴. نشست‌ها و جلسات نظارتی در بخش آب

ردیف	کمیسیون مربوطه	تاریخ	شرح
۱	انرژی	۹۵/۶/۹	دعوت از وزیر نیرو جهت پاسخ به سوالات نمایندگان
۲	انرژی	۱۳۹۵/۷/۲۵	بررسی سوال‌های نمایندگان از وزیر نیرو
۳	انرژی	۱۳۹۵/۹/۱۶	بررسی سوال‌های نمایندگان از وزیر نیرو
۴	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	۱۳۹۵/۴/۱۳	انتخاب و معرفی حداقل دو نفر از اعضای کمیسیون به عنوان ناظر در شورای عالی آب
۵	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	۱۳۹۵/۵/۱۵	استماع گزارش وزیر نیرو در خصوص تشریح اهداف، فعالیت‌ها، برنامه‌ها و اقدامات انجام شده وزارتخانه در سال جاری، مصوبات شورای عالی آب، برنامه جایگزینی سوخت گاز طبیعی به جای سوخت مازوت در نیروگاه‌های کشور و سیاست‌های آبی وزارتخانه در زمینه آب و انرژی‌های تجدیدپذیر در برنامه پنجساله ششم توسعه
۶	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	۱۳۹۵/۹/۲۳	بررسی تقاضای جمعی از نمایندگان مجلس در خصوص طرح استیضاح وزیر نیرو در اجرای ماده (۲۲۲) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس
۷	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	۱۳۹۵/۱۱/۱۲	رسیدگی به درخواست تقاضای تعدادی از نمایندگان در خصوص تحقیق و تفحص از «پروژه‌های انتقال آب از سرشاخه‌های دز و کارون» در اجرای ماده (۲۱۴) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی
۸	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	۱۳۹۵/۱۱/۱۲	گزارش مدیریت منابع آب ایران در خصوص آخرین وضعیت آب کشور
۹	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	۱۳۹۵/۱۱/۲۴	بررسی علت وقوع حادثه اهواز در خصوص قطع آب و برق منطقه با حضور دستگاه‌های ذیربط
۱۰	انرژی	۱۳۹۶/۴/۱۳	بررسی سوالات نمایندگان از وزیر نیرو
۱۱	انرژی	۱۳۹۶/۵/۲۲	بررسی صلاحیت و برنامه‌های جناب آقای بیطرف وزیر پیشنهادی نیرو
۱۲	انرژی	۱۳۹۶/۵/۳۱	گزارش مدیرعامل شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران
۱۳	انرژی	۱۳۹۶/۷/۳۰	بررسی صلاحیت و برنامه‌های آقای رضا اردکانیان وزیر پیشنهادی نیرو
۱۴	انرژی	۱۳۹۶/۸/۲۳	نظارت بر اجرای احکام قانون برنامه ششم توسعه در حوزه وزارت نیرو
۱۵	انرژی	۱۳۹۶/۸/۲۹	نشست مشترک اعضای کمیسیون با وزیر و معاونین وزارت نیرو
۱۶	انرژی	۱۳۹۶/۱۱/۳	بررسی آخرین وضعیت آب و برق به جهت عدم بارندگی در کشور، تعطیلی نیروگاه‌ها و نیز پیش‌بینی تمهیدات لازم برای عبور از بحران در استان‌های کم‌بارش در سال آینده

ردیف	کمیسیون مربوطه	تاریخ	شرح
۱۷	انرژی	۱۳۹۷/۲/۴	بررسی آخرین وضعیت و مشکلات بحران آب کشور
۱۸	عمران	۱۳۹۶/۸/۲	بررسی نحوه اجرای احکام برنامه‌های و بودجه‌های حوزه آب و فاضلاب کشور با حضور مقامات ارشد وزارت نیرو و شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور
۱۹	عمران	۱۳۹۶/۹/۷	بررسی عملکرد بودجه‌ای شرکت آب و فاضلاب کل کشور در سال ۱۳۹۶ و دریافت پیشنهادات بودجه ۱۳۹۷ کل کشور با حضور معاونین ذیربط وزارت نیرو
۲۰	عمران	۱۳۹۶/۱۲/۱۹	بررسی نحوه اجرای احکام بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور و احکام برنامه‌ای در حوزه آب، فاضلاب و پسماند فاضلاب با حضور معاونین ذیربط وزارتخانه‌های نیرو، کشور و سازمان برنامه و بودجه
۲۱	عمران	۱۳۹۷/۱/۲۶	آسیب‌شناسی آخرین وضعیت آب و برق شهری و روستایی با دعوت از معاونین محترم وزیر نیرو در امور آب و آبفا، امور برق و انرژی و مدیران شرکت‌های آب و فاضلاب، توانیر، منابع آب، مرکز پژوهش‌های مجلس، سازمان بازرسی کل کشور، دیوان محاسبات و انجمن آب
۲۲	عمران	۱۳۹۷/۱/۲۷	بررسی آخرین وضعیت حوزه آب شرب و برق شهری و روستایی و نحوه اجرای احکام قانونی مصوب با دعوت از جناب آقای دکتر اردکانیان وزیر محترم نیرو
۲۳	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	-	رسیدگی به درخواست تقاضای آقای شهروز برزگر در خصوص "تحقیق و تفحص از انتقال آب سد زولای شهرستان سلماس به قره‌باغ ارومیه" در اجرای ماده (۲۱۴) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی
۲۴	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	-	رسیدگی به درخواست تقاضای تعدادی از نمایندگان محترم در خصوص «تحقیق و تفحص از شرکت مدیریت منابع آب ایران جهت شناسایی دقیق برداشت‌های غیرقانونی آب رودخانه‌ها و ارائه گزارش آن به مقامات ذیصلاح جهت ممانعت و برخورد قانونی» در اجرای ماده (۲۱۴) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی
۲۵	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	-	رای‌گیری در خصوص «تحقیق و تفحص از شرکت مدیریت منابع آب ایران جهت شناسایی دقیق برداشت‌های غیرقانونی آب رودخانه‌ها و ارائه گزارش آن به مقامات ذیصلاح جهت ممانعت و برخورد قانونی» و «تحقیق و تفحص از انتقال آب سد زولای شهرستان سلماس به قره‌باغ ارومیه»
۲۶	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	-	دعوت از وزیر محترم نیرو جهت پاسخگویی به سوالات نمایندگان

ردیف	کمیسیون مربوطه	تاریخ	شرح
۲۷	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	-	برگزاری انتخابات هیئت تحقیق و تفحص «علل انتقال آب سد زولای شهرستان سلماس به قره‌باغ ارومیه»
۲۸	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	-	انتخاب هیئت رئیسه هیئت تحقیق و تفحص از انتقال آب سد زولای شهرستان سلماس به قره‌باغ ارومیه
۲۹	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	-	گزارش وزیر نیرو درخصوص آخرین وضعیت منابع و مصارف آب و برنامه‌های پیش‌بینی شده در سال جاری
۳۰	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	-	دعوت از وزیر محترم نیرو جهت پاسخگویی به سوالات نمایندگان
۳۱	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	-	ارائه و بررسی گزارش دیوان محاسبات کشور درخصوص آسیب‌شناسی وضعیت منابع آب با رویکرد حوضه آبریز و مخازن سدها

۵. اهم گزارش‌های نظارتی ارائه شده در صحن توسط کمیسیون‌های تخصصی و وزیر نیرو

- بحران قطعی آب، برق و مخابرات در استان خوزستان (کمیسیون انرژی)
- اقتصاد مقاومتی و مسائل آب کشور (وزیر نیرو)
- بحران اخیر بروز ریزگردها، قطعی آب، برق و مخابرات در استان خوزستان (کمیسیون انرژی)
- ارائه گزارش وزارت نیرو درخصوص خشکسالی (وزیر نیرو)
- ارائه گزارش عملکرد سازمان هواشناسی در جریان سیل ۹۸ (رئیس سازمان هواشناسی)
- ارائه گزارش وزارت نیرو درخصوص عملکرد آن وزارتخانه در رابطه با سیل ۹۸ (وزیر نیرو)

۲-۲-۳. بخش محیط زیست

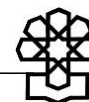
الف) عملکرد تقنینی

۱. قوانین مصوب

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب در مجلس شورای اسلامی
۱	قانون موافقتنامه حفاظت و بهره‌برداری بهینه از منابع زنده آبی دریای خزر	۱۳۹۴/۱۱/۰۵
۲	قانون حفاظت، احیا و مدیریت تالاب‌های کشور	۱۳۹۶/۰۲/۰۴
۳	قانون پروتکل حفاظت از دریای خزر در برابر آلودگی ناشی از منابع و فعالیت‌های مستقر در خشکی الحاقی به کنوانسیون چارچوب حفاظت از محیط زیست دریایی دریای خزر	۱۳۹۴/۰۵/۱۸
۴	قانون اصلاح قانون نحوه جبران زحمات و خسارات کارکنان سازمان حفاظت محیط زیست در ارتباط با جرائم زیست محیطی	۱۳۹۴/۱۲/۱۷
۵	قانون حفاظت از خاک	۱۳۹۸/۰۳/۰۴
۶	قانون هوای پاک	۱۳۶۹/۰۴/۲۵

۲. مهمترین طرح‌ها و لوایح بررسی شده

ردیف	عنوان	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	تاریخ تصویب	آخرین وضعیت
۱	لایحه حمایت از محیط بانان و جنگلبانان	۲۸۴	۱۳۹۶/۰۴/۲۰	۱۳۹۸/۱۱/۷	در تاریخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۶ به دلیل مغایرت با اصل ۷۵ و برخی ابهامات مورد تایید شورای نگهبان قرار نگرفت.
۲	طرح حمایت از آسیب دیدگان از سیل و سوانح طبیعی و پیشگیری از مخاطرات طبیعی	۵۷۷	۱۳۹۸/۰۱/۱۸	۱۳۹۸/۰۴/۰۲	در انتظار بررسی در صن علنی مجلس
۳	لایحه موافقتنامه پاریس	۱۸۰	۱۳۹۵/۰۶/۱۷	۱۳۹۵/۰۸/۲۳	در نوبت بررسی و اصلاح کمیسیون اصلی برای رفع ایراد شورای نگهبان به طرح به دلیل مغایرت با بند ۲ اصل ۱۱۰ قانون اساسی
۴	طرح احداث سرپناه	۵۶۶	۱۳۹۸/۰۲/۲۲	-	در نوبت بررسی کمیسیون‌های فرعی (از جمله کشاورزی)
۵	طرح ادغام سازمان امور اراضی و منابع طبیعی با	۱۹۱	۱۳۹۵/۰۶/۱۷	-	طرح مذکور مسترد شده است. کمیسیون اصلی (اجتماعی)

ردیف	عنوان	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	تاریخ تصویب	آخرین وضعیت
	محیط زیست و تشکیل وزارت محیط زیست و منابع طبیعی				
۶	طرح تشکیل وزارت محیط زیست و منابع طبیعی	۲۳۸	۱۳۹۵/۱۱/۲۶	-	یک شوری طرح مذکور در جلسه ۱۳۹۶/۰۳/۰۲ کمیسیون اصلی (اجتماعی) رد شد.

ب) عملکرد نظارتی

۱. پرونده‌های تحقیق و تفحص

موضوع	کمیسیون	تاریخ وصول تقاضا و تاریخ ارجاع به کمیسیون تخصصی	وضعیت
تحقیق و تفحص از عملکرد سازمان حفاظت محیط زیست	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	۱۳۹۷/۰۹/۱۱ تا ۱۳۹۷/۰۹/۱۸	در نوبت رسیدگی در صحن

۲. جلسات و نشست‌های نظارتی کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست

ردیف	موضوع	تاریخ
۱	استماع گزارش دکتر عیسی کلانتری معاون محترم رییس جمهور و رییس سازمان حفاظت محیط زیست در خصوص تبیین برنامه های اجرایی سازمان و اقدامات صورت گرفته سازمان در راستای اجرای احکام برنامه ششم توسعه	۱۳۹۶/۲/۷
۲	چالش‌ها و فرصت‌های مدیریت پسماند در کشور	۱۳۹۷/۳/۷
۳	استماع گزارش سرکار خانم دکتر ابتکار رییس سازمان حفاظت محیط زیست، در خصوص سیاست‌های کلی محیط زیست ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری، تشریح اهداف، فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده سازمان در سال جاری، پیگیری مصوبات شورای عالی محیط زیست، سیاست‌های آبی سازمان در برنامه پنجساله ششم توسعه و موضوع شهادت سه محیط‌بان	۱۳۹۵/۴/۱۳
۴	انتخاب و معرفی حداقل دو نفر از نمایندگان کمیسیون به عنوان ناظر در شوری عالی ایمنی زیست محیطی	۱۳۹۵/۴/۱۳
۵	انتخاب و معرفی حداقل دو نفر از نمایندگان به عنوان ناظر در شورای عالی حفاظت محیط زیست	۱۳۹۵/۴/۱۳
۶	بحث و بررسی در خصوص محصولات کشاورزی تراریخته با حضور مدیران و سازمان‌های ذیربط	۱۳۹۵/۸/۲۴
۷	بررسی وضعیت روند اجرایی ستاد دریاچه ارومیه	۱۳۹۵ (اجلاسیه اول)

ج) عملکرد در جلسات غیر علنی: نداشته است.

د) اهم گزارش‌های نظارتی ارائه شده در صحن توسط کمیسیون کشاورزی، آب، منابع

طبیعی و محیط زیست

• گزارش دیوان محاسبات درخصوص حسابرسی و تفریغ بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور در بخش

کشاورزی و محیط زیست

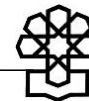
• چالش‌ها و فرصت‌های مدیریت پسماند در کشور در اجلاسیه سوم

۳-۲-۳. بخش کشاورزی

الف) عملکرد تقنینی

۱. قوانین مصوب

ردیف	عنوان قانون	تاریخ تصویب در مجلس شورای اسلامی
۱	قانون اصلاح بند «ه» تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور	۱۳۹۸/۰۷/۲۱
۲	قانون موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری خلق چین درخصوص همکاری در زمینه بهداشت و قرنطینه دامی	۱۳۹۸/۰۶/۱۱
۳	قانون مدیریت بحران کشور بندهای (پ)، (ت)، (ث) و (ج) ماده (۱۴)	۱۳۹۸/۰۵/۲۳
۴	قانون موافقتنامه بین‌المللی روغن زیتون و کنسرو زیتون مورخ ۲۰۱۵ (۱۳۹۴)	۱۳۹۷/۰۲/۰۵
۵	قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع ژنتیکی کشور	۱۳۹۶/۱۰/۲۴
۶	قانون موافقتنامه همکاری در زمینه حفظ نباتات و قرنطینه گیاهی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان	۱۳۹۶/۱۰/۲۴
۷	قانون اصلاح تبصره بند (ب) ماده (۳۵) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۶/۱۰/۰۶
۸	قانون موافقتنامه همکاری در زمینه حفظ نباتات و قرنطینه گیاهی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق	۱۳۹۶/۰۷/۱۲

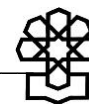

۲. طرح‌ها و لوایح مورد بررسی

ردیف	عنوان	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	تاریخ تصویب	کمیسیون اصلی	توضیحات
۱	طرح تشکیل وزارت تجارت و خدمات بازرگانی	۵۴۹	۱۳۹۷/۱۲/۰۸	۱۳۹۸/۰۷/۰۳	اجتماعی	در انتظار پاسخ نهایی مجلس به ایرادات شورای نگهبان
	طرح تعیین تکلیف کارگزاران بیمه کشاورزی	۵۶	۱۳۹۵/۰۳/۳۰	۱۳۹۸/۱۰/۰۲	کشاورزی، آب و منابع طبیعی و محیط زیست	در انتظار پاسخ مجلس شورای اسلامی به ایراد شورای نگهبان به طرح برای بار چهارم در مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۷
۳	طرح دوفوریتی اصلاح قانون استخدام مهندسين ناظر توليدات کشاورزی	۳۲۶	۱۳۹۶/۰۷/۱۶	۱۳۹۶/۰۷/۳۰	اجتماعی	در انتظار صحن علنی برای قرائت گزارش کمیسیون اصلی پس از تصویب و اعمال اصلاحاتی در کمیسیون اصلی پس از بازگشت از صحن علنی مجلس
	طرح اصلاح قانون تأسیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی جمهوری اسلامی ایران	۱۵۸	۱۳۹۵/۰۴/۲۷	-	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	در دست بررسی کمیسیون اصلی
۵	طرح تشکیل صندوق حمایت از توسعه کشت دانه‌های روغنی	۱۴۴	۱۳۹۵/۰۵/۰۵	-	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	در دست بررسی کمیسیون اصلی
	لایحه موافقتنامه همکاری در زمینه حفظ نباتات و قرنطینه گیاهی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری صربستان	۶۷۰	۱۳۹۸/۰۸/۱۲	-	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	در انتظار بررسی در کمیسیون اصلی
۷	طرح الحاق یک بند به ماده (۲۹) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	۶۳۲	۱۳۹۸/۰۵/۲۶	-	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	در انتظار بررسی در کمیسیون اصلی
	لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پروتکل ناگویا در مورد دسترسی به منابع ژنتیکی و تسهیم عادلانه و منصفانه منافع حاصل از استفاده آنها الحاقی به کنوانسیون تنوع زیستی	۸۶	۱۳۹۵/۰۵/۰۴	-	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	در انتظار بررسی در کمیسیون اصلی
۹	لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی حمایت از ارقام جدید گیاهی (مورخ ۲ دسامبر ۱۹۶۱ برابر با ۱۱ آذر ۱۳۴۰) با اصلاحات بعدی و عضویت در اتحادیه آن	۱۶۱	۱۳۹۵/۰۵/۱۶	-	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	در انتظار بررسی در کمیسیون اصلی ماده واحده لایحه در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۰۲ کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی و جلسه مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۳۰

ردیف	عنوان	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	تاریخ تصویب	کمیسیون اصلی	توضیحات
						کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست عیناً به تصویب رسید. این لایحه در اسفند ماه ۱۳۹۶ در دستور کار صحن علنی مجلس شورای اسلامی قرار گرفت ولی به دلیل وجود برخی ایرادها برای بررسی بیشتر مجدداً به کمیسیون کشاورزی عودت داده شد.
۱۰	طرح حفظ اراضی کشاورزی جمهوری اسلامی ایران	۱۵۵	۱۳۹۵/۰۴/۲۷	-	کشاورزی، آب و منابع طبیعی و محیط زیست	کلیات طرح در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۹۵/۰۶/۰۷ کمیسیون اصلی رد شد. اما به دلیل درخواست ۱۵ نفر از طراحان، طرح در دستور کار جلسه علنی مجلس قرار گرفته است. کلیات این طرح در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۲۵ رد شد.
۱۱	طرح جامع منابع طبیعی و آبخیزداری کشور	۴۶	۱۳۹۵/۰۳/۳۰		کشاورزی، آب و منابع طبیعی و محیط زیست	در کمیسیون تخصصی مسکوت مانده است.
۱۲	طرح اصلاح موادی از قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال	۳۶۳	۱۳۹۶/۱۰/۲۶	-	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۰۷ کمیسیون اصلی کلیات طرح رد و در نهایت بایگانی شد.

بایگانی شده

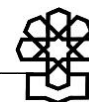
ب) عملکرد نظارتی

۱. پرونده‌های تحقیق و تفحص

ردیف	عنوان	تاریخ وصول تقاضا	کمیسیون مربوطه	وضعیت
۱	تحقیق و تفحص از سازمان دامپزشکی کشور	۱۳۹۷/۱۰/۱۶	اقتصادی	نزد کمیسیون
۲	تحقیق و تفحص از سازمان امور عشایر ایران	۱۳۹۷/۰۷/۱۵	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	مختومه (رد تقاضا در صحن علنی)
۳	بررسی عملکرد وزارت جهاد کشاورزی در خصوص چگونگی اجرای قانون اصلاح قانون استخدام مهندسین ناظر تولیدات کشاورزی مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۲ و واردات محصولات کشاورزی و دامی با استفاده از ارز دولتی و تنظیم بازار	۱۳۹۷/۰۶/۱۴	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	نزد کمیسیون (تعیین اعضای هیئت تحقیق و تفحص)
۴	بررسی عملکرد بانک کشاورزی در چگونگی حمایت از بخش کشاورزی، پرداخت تسهیلات و انتصابات مدیران	۱۳۹۶/۰۹/۰۱	اقتصادی	نزد کمیسیون
۵	تحقیق و تفحص از سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیرداری	۱۳۹۶/۰۸/۰۳	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	انجام شد
۶	بررسی عملکرد سازمان جهاد کشاورزی استان مازندران	۱۳۹۶/۰۵/۳۰	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	نزد کمیسیون
۷	بررسی عملکرد شرکت کشت و صنعت کارون و طرح توسعه کشت و صنعت نیشکر و صنایع جانبی آن	۱۳۹۵/۰۷/۱۳	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	گزارش تهیه شده در جلسه صحن علنی مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۰۱ قرائت شد.

۲. سؤال از وزیر جهاد کشاورزی

ردیف	تاریخ جلسه	عنوان سؤال	وزیر مورد سؤال	کمیسیون یا فرد مربوطه	نتیجه
۱	۱۳۹۵/۰۷/۱۳	علت عدم توجه وزیر به گزارش سازمان بازرسی کل کشور در خصوص تخلفات مالی شرکت‌های تابعه	محمود حجتی (جهاد کشاورزی)	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	سؤال از طرف مجلس وارد تشخیص داده شد
۲	۱۳۹۵/۰۷/۱۳	علت عدم کنترل قیمت شکر که منجر به تعطیلی کارخانجات قندریزی شده	محمود حجتی (جهاد کشاورزی)	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	سؤال از طرف مجلس وارد تشخیص داده شد
۳	۱۳۹۵/۰۷/۱۳	علت عدم اشراف به موضوع کشاورزی (واردات، قاچاق محصولات کشاورزی و تغییر کاربری اراضی کشاورزی) در کشور	محمود حجتی (جهاد کشاورزی)	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	سؤال از طرف مجلس وارد تشخیص داده نشد
۴	۱۳۹۶/۰۴/۱۸	چرا سازمان تعاون روستایی بر اساس اهداف تعیین شد در اساسنامه، در خصوص موارد ذیل به وظایف قانونی خود در جهت حمایت از کشاورزان عمل نمیکند؟	محمود حجتی (جهاد کشاورزی)	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	سؤال کننده قانع شد
۵	۱۳۹۷/۰۱/۲۹	در خصوص کاهش تعرفه واردات محصولات کشاورزی	محمود حجتی (جهاد کشاورزی)	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	سؤال از طرف مجلس وارد تشخیص داده نشد
۶	۱۳۹۷/۰۱/۲۹	علت اعلام عدم خودکفایی گندم	محمود حجتی (جهاد کشاورزی)	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	سؤال از طرف مجلس وارد تشخیص داده نشد
۷	۱۳۹۷/۰۴/۱۰	در خصوص نبود سیاست مشخص در بخش کشاورزی و ضعف عملکرد در مسائل مرتبط با این وزارتخانه	محمود حجتی (جهاد کشاورزی)	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	سؤال کننده قانع شد
۸	۱۳۹۷/۰۴/۱۰	در خصوص علت ایجاد انحصار در بازار دان مرغ	محمود حجتی (جهاد کشاورزی)	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	سؤال از طرف مجلس وارد تشخیص داده شد

ردیف	تاریخ جلسه	عنوان سؤال	وزیر مورد سوال	کمیسیون یا فرد مربوطه	نتیجه
۹	۱۳۹۷/۰۸/۰۱	سؤال ملی در خصوص عدم رعایت قانون در قیمت‌گذاری محصولات مشمول خرید تضمینی، عدم پرداخت بموقع مطالبات گندم‌کاران و عدم اجرای قانون در واردات محصولات تراریخته	محمود حجتی (جهاد کشاورزی)	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	نماینده سؤال‌کننده قانع شد
۱۰	۱۳۹۷/۱۱/۱۴	در خصوص اختلال در زندگی و فعالیت صیادان ایرانی و عدم ساماندهی محصولات کشاورزی	محمود حجتی (جهاد کشاورزی)	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	نماینده سؤال‌کننده قانع شد

۳. تعداد و وضعیت استیضاح وزیر جهاد کشاورزی

ردیف	وزیر	تاریخ استیضاح	کمیسیون درخواست‌کننده	نتیجه
۱	استیضاح وزیر جهاد کشاورزی	۱۳۹۶/۱۲/۲۳	کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	رای اعتماد از مجلس

۴. سفرها و بازدیدهای کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست

ردیف	اجلاس	شرح	مکان
۱	اول	بازدید از استعدادهای بخش کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	آذربایجان غربی و مناطق چابهار، نیکشهر، کنارک و قصر قند
۲	دوم	سفر به استان خراسان رضوی با موضوع کشاورزی و آب	خراسان رضوی
۳		سفر به استان اردبیل با موضوع کشاورزی، آب و محیط زیست	اردبیل
۴		سفر به استان لرستان با موضوع شیلات و کشاورزی	لرستان
۵		سفر به جاجرود با موضوع کارخانجات فرآورده‌های دامی	جاجرود
۶		سفر به استان سمنان با موضوع کارخانه داروهای دامی	سمنان
۷	سوم	خسارات وارده به اراضی کشاورزی و مسکونی استان مازندران در اثر رانش زمین و بازدید از پایانه‌های نیمه‌کاره صادراتی گل، گیاه و کارخانجات چای	استان‌های گیلان و مازندران
۸		بازدید از پروژه‌های کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست استان و آشنایی و بررسی مشکلات بخش‌ها	آذربایجان شرقی، گلستان، مازندران، یزد، کردستان، سیستان و بلوچستان، اصفهان و هرمزگان
۹		بازدید از پروژه‌های کشاورزی و مشکلات بخش‌ها	کرمان
۱۰		بازدید از ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بخش کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست و صنایع مرتبط	تبریز، اردبیل، لرستان و بوشهر

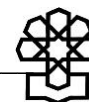
ردیف	اجلاس	شرح	مکان
۱۱		بازدید از مناطق خسارت‌دیده از سیل	گلستان (گرگان و آق قلا)، خوزستان، لرستان (پلدختر و خرم‌آباد)، زاهدان و زابل
۱۲		بازدید از مؤسسه تحقیقات، ثبت و گواهی بذر و نهال	محل مؤسسه
۱۳		بازدید اعضای کمیسیون ویژه از مؤسسه تحقیق و توسعه دانشمند	تهران
۱۴		بازدید از واحدهای تولیدی و شرکت در جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی جهت بررسی مشکلات واحدهای تولیدی	قزوین
۱۵		بازدید از واحدهای صنعتی و کشاورزی و شرکت در جلسه ستاد اجرایی اقتصاد مقاومتی	لرستان
۱۶		بازدید اعضای کمیسیون از سازمان ملی استاندارد با موضوع نقش ارتقای کیفیت در رونق تولید	تهران

نکته! با توجه به اینکه کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست اقدامات نظارتی در ۴ حوزه مذکور به اضافه مسائل مربوط به توسعه روستایی را پیگیری می‌کند و در قسمت سفرها و بازدیدهای نظارتی چنین تفکیک موضوعی کمتر مشاهده می‌شود، برای پرهیز از تکرار جدول فوق، بازدیدهایی که در آنها به طور همزمان در حوزه کشاورزی، آب و محیط زیست انجام یافته، فقط در جدول مربوط به بخش کشاورزی آورده شده است.

۵. جلسات مهم برگزار شده در کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست

با توجه به تعداد زیاد جلسات (بیش از ۲۰۰ جلسه) کمیسیون کشاورزی در طی مجلس دهم، فقط رخی از جلسات مهم در جدول زیر ذکر شده است.

ردیف	موضوع	تاریخ
۱	بحث و بررسی پیرامون مسائل مبتلابه بخش کشاورزی با حضور هیئت مدیره نظام صنفی کشاورزی استان اذربایجان شرقی	۱۳۹۵/۰۵/۱۵
۲	دعوت از وزیر جهاد کشاورزی جهت پاسخگویی به ۴ سؤال نمایندگان	۱۳۹۵/۰۶/۰۲
۳	نشست مشترک با کارگروه دام، طیور و آبزیان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران	۱۳۹۵/۰۶/۰۲
۴	نشست مشترک با مدیرعامل و اعضای هیئت مدیره صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی و استماع گزارش عملکرد و برنامه‌های آتی صندوق	۱۳۹۵/۰۶/۰۷
۵	نشست با وزیر جهاد کشاورزی و معاونین ایشان و استماع و پاسخ به سؤالات نمایندگان کمیسیون	۱۳۹۵/۰۷/۱۲
۶	دعوت از وزیر جهاد کشاورزی جهت پاسخگویی به ۳ سؤال نمایندگان	۱۳۹۵/۰۹/۱۶

ردیف	موضوع	تاریخ
۷	گزارش روسای سازمان مدیریت بحران کشور و سازمان دامپزشکی در خصوص تأمین اعتبار به‌منظور مقابله با بیماری‌های واگیردار دام و طیور با اولویت آنفولانزای پرندگان	۱۳۹۵/۱۱/۱۲
۸	بررسی معضلات و مشکلات صنعت تولیدکنندگان مرغ کشور	۱۳۹۵/۱۲/۱۱
۹	دعوت از وزیر جهاد کشاورزی جهت پاسخگویی به ۳ سؤال نمایندگان	۱۳۹۵/۱۲/۲۳
۱۰	بررسی عملکرد بانک کشاورزی در خصوص اجرای تبصره ۳۵ الحاقی اصلاح قانون بودجه ۱۳۹۵	۱۳۹۶/۰۱/۱۵
۱۱	گزارش گزارش رئیس محترم سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری در خصوص عملکرد و اقدامات سازمان در سال ۱۳۹۵ و برنامه‌ها و تکالیف تعیین شده در قانون برنامه پنجساله ششم توسعه	
۱۲	گزارش وزارت جهاد کشاورزی در خصوص تنظیم بازار محصولات کشاورزی و آخرین وضعیت خرید گندم و پرداخت مطالبات گندمکاران (با حضور نمایندگان وزارت جهاد کشاورزی، سازمان برنامه و بودجه، بانک کشاورزی)	
۱۳	نشست مشترک کمیسیون اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و ارائه گزارش اتاق در خصوص بخش کشاورزی و بررسی چالش‌های پیش‌رو	
۱۴	گزارش کارگروه دام و طیور و آبزیان کمیسیون در خصوص آسیب‌های حوزه دامپروری	
۱۵	دعوت از وزرای پیشنهادی جهاد کشاورزی، نیرو، امور اقتصادی و دارایی، ارتباطات و فناوری اطلاعات و نفت جهت بررسی شاخصها و انتظارات عملکردی کابینه دولت دوازدهم	
۱۶	بررسی نحوه هدفگذاری و تبیین برنامه‌های اجرائی وزارت جهاد کشاورزی در جهت تحقق اهداف مربوط به اجرای احکام برنامه ششم توسعه	
۱۷	دعوت از وزیر محترم جهاد کشاورزی جهت پاسخگویی به سؤالات نمایندگان	
۱۸	نشست با مسئولین و فعالین حوزه دام در خصوص تنظیم بازار گوشت قرمز و آسیب‌های وارده در حوزه تولید آن	اجلاسیه دوم
۱۹	دعوت از وزیر محترم جهاد کشاورزی جهت پاسخگویی به سؤالات نمایندگان	
۲۰	گزارش دستگاه‌های ذیربط (وزارت جهاد کشاورزی - سازمان برنامه و بودجه و محاسبات) در خصوص اقدامات انجام شده در اجرای بند (ب) ماده (۳۵) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران	
۲۱	دعوت از وزیر جهاد کشاورزی جهت پاسخگویی به سؤالات استیضاح‌کنندگان در اجرای ماده (۲۳) قانون آئیننامه داخلی مجلس شورای اسلامی	
۲۲	بررسی روند واردات خوراک دام و طیور به داخل کشور با حضور مسؤلان وزارت جهاد کشاورزی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، سازمان دامپزشکی کشور، معاونت امور تولیدات دامی، گمرک کشور، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون ایران	
۲۳	دعوت از وزیر محترم جهاد کشاورزی جهت پاسخگویی به سؤالات نمایندگان	

ردیف	موضوع	تاریخ
۲۴	اولویت‌بندی مسائل مرتبط با حوزه کمیسیون با حضور دکتر لاریجانی ریاست محترم مجلس	اجلاسیه سوم
۲۵	گزارش نهاده‌های خوراک دامی و راهکارهای اجرایی جهت مقابله با این مشکل	
۲۶	بررسی عملکرد صندوق توسعه ملی در حوزه‌های مرتبط با بخش کشاورزی، آ و محیط زیست، فرصت‌ها و پالش‌های پیش‌رو	
۲۷	وضعیت قیمت و بازار نهاده‌ها و محصولات کشاورزی	
۲۸	بررسی بازار گوشت قرمز کشور	
۲۹	بررسی سلامت غذایی و تغذیه سالم	
۳۰	مشکلات عدم تأمین داروها، واکسن‌ها، افزودنی‌ها و مواد بیولوژیک دام	
۳۱	بررسی مسائل تولید، توزیع و مصرف کودهای شیمیایی	
۳۲	بررسی و دستیابی به راهکارهای مقابله با تهدیدات ناشی از تحریم مرغ اجداد گوشتی	
۳۳	بررسی پیامدها و خسارات سیلاب‌های اخیر به بخش کشاورزی و راهکارهای جبران و کاهش تبعات منفی آن	
۳۴	بررسی مسائل و موانع صادرات شیر خشک، آب پنیر و تخصیص ارز دولتی به واردات کره	
۳۵	بررسی زمینه‌ها و راهکارهای رونق تولید در بخش کشاورزی	

ج) مهمترین جلسات غیرعلنی صحن علنی مجلس در خصوص مسائل مهم کشور (بخش کشاورزی)

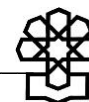
ردیف	تاریخ	موضوع
۱	۱۳۹۸/۰۵/۰۷	در خصوص نحوه توزیع ۱۴ میلیارد دلار برای کالاهای اساسی با حضور وزیر جهاد کشاورزی

۳-۲-۴. حوزه توسعه روستایی و عشایری

الف) عملکرد تقنینی:

۱. قوانین مصوب

ردیف	قانون	نوع پیشنهاد	تاریخ تصویب در مجلس شورای اسلامی
۱	قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی	لایحه	۱۳۹۶/۵/۳۱
۲	تدوین ماده (۲۷) قانون برنامه ششم	لایحه	۱۳۹۵/۱۲/۲۴

۲. مهمترین طرح‌ها و لوایح بررسی شده و در دست بررسی

ردیف	عنوان طرح/لایحه	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	تاریخ تصویب	کمیسیون اصلی	توضیحات
مصوب کمیسیون‌ها	۱ لایحه تعیین تکلیف اموال بهکده رضوی	۴۳۶	۱۳۹۷/۵/۳	۱۳۹۷/۱۱/۰۷	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	در انتظار بررسی در صحن علنی مجلس
	۲ طرح جامع توسعه و عمران روستایی کشور	۱۷۲	۱۳۹۵/۵/۲۰	-	کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست	کلیات طرح در جلسه ۱۳۹۷/۶/۱۳ در کمیسیون رد شد.

ب) اقدامات نظارتی

۱. پرونده‌های تحقیق و تفحص

ردیف	عنوان	کمیسیون مربوطه	تاریخ وصول تقاضا	وضعیت
۱	بررسی نحوه برخورد با کارگران معدن روستای آق در تکاب	اجتماعی	۹۵/۴/۲۹	قرائت گزارش نهایی تحقیق و تفحص در نشست علنی ۱۳۹۶/۵/۳۱ مجلس
۲	عملکرد سازمان تعاون روستایی	کشاورزی	۹۵/۸/۴	بایگانی به دلیل انصراف متقاضی
۳	عملکرد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در خصوص رسیدگی به وضعیت معیشتی اقشار محروم به ویژه جامعه هدف صندوق بیمه بیکاری بیمه روستائیان و بیمه قالی بافی	اجتماعی	۹۵/۰۷/۰۷	نزد کمیسیون
۵	تخلفات مکرر بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در امور اجرایی و کوتاهی و قصور در انجام وظایف و مأموریت‌های محوله سازمانی در بخش‌های مختلف	عمران	۱۳۹۶/۰۷/۰۴	نزد کمیسیون
۶	عملکرد بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	عمران	۹۶/۰۴/۲۱ و ۹۷/۱۱/۰۹	نزد کمیسیون
۷	بررسی عملکرد دستگاه‌های اجرایی به خصوص بنیاد مسکن در زلزله ۱۳۹۱ اهر و هریس	عمران	۹۷/۰۹/۰۷	نزد کمیسیون
۸	تحقیق و تفحص از سازمان امور عشایر ایران	کشاورزی	۹۷/۰۷/۱۵	مخالفت نمایندگان در نشست علنی ۱۳۹۷/۱۱/۲ مجلس با تحقیق و تفحص از سازمان امور عشایر

۳. سؤالات بررسی شده در صحن علنی مجلس

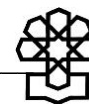
ردیف	تاریخ جلسه	موضوع سوال از وزیر	مورد سؤال	کمیسیون	توضیحات
۱	۹۶/۰۴/۱۸	چرا سازمان تعاون روستایی بر اساس اهداف تعیین شده اساسنامه، به وظایف قانونی خود در جهت حمایت از کشاورزان عمل نمی‌کند؟	آقای محمود حجتی (جهاد کشاورزی)	کشاورزی، آب و منابع طبیعی	با توجه به توضیحات سؤال کننده قانع شد.
۲	۹۶/۰۹/۰۸	در خصوص علت بی برنامه‌گی وزارت کشور نسبت به توسعه و مدیریت روستاها	آقای عبدالرضا رحمانی فضلی (وزیر کشور)	امنیت ملی و سیاست خارجی	با توجه به توضیحات سؤال کننده قانع شد.

۳-۲-۵. بخش مسکن و شهرسازی

الف) عملکرد تقنینی:

۱. قوانین مصوب

ردیف	عنوان قانون مصوب	طرح/لایحه	تاریخ تصویب در مجلس شورای اسلامی
۱	قانون اصلاح موادی از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۰۳/۰۱ و اصلاحات بعدی	طرح	۱۳۹۶/۰۴/۲۰
۲	قانون اصلاح قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور	طرح	۱۳۹۶/۱۰/۲۴
۳	قانون حمایت از حقوق معلولان	لایحه	۱۳۹۶/۱۲/۲۰
۴	قانون حمایت از مرمت و احیای بافت‌های تاریخی - فرهنگی	طرح	۱۳۹۸/۰۴/۰۲

۲. طرح‌ها و لوایح مورد بررسی

فهرست طرح‌ها و لوایح مصوب صحن علنی مجلس در حوزه مسکن، شهرسازی و عمران شهری

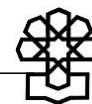
ردیف	کمیسیون	عنوان	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	تاریخ تصویب	آخرین وضعیت
۱	مشترک	لایحه درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها	۴۷۶	۱۳۹۷/۰۷/۰۸	۱۳۹۸/۱۰/۰۷	اعلام مغایرت قانونی توسط شورای نگهبان
۲	شوراها و امور داخلی کشور	طرح اصلاح قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران	۳۴۱	۱۳۹۶/۰۹/۰۵	۱۳۹۶/۱۰/۲۷	مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام
۳	مشترک	طرح حمایت از مرمت و احیای بافتهای تاریخی- فرهنگی و توانمندسازی مالکان و بهره‌برداران بناهای تاریخی- فرهنگی	۳۱۴	۱۳۹۶/۰۶/۰۶	۱۳۹۸/۰۴/۰۴	تایید شورای نگهبان
۴	شوراها و امور داخلی کشور	طرح اصلاح موادی از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران و اصلاحات بعدی آن	۲۰۲	۱۳۹۵/۰۶/۲۱	۱۳۹۶/۰۴/۲۵	تایید شورای نگهبان
۵	مشترک	لایحه حمایت از حقوق معلولان	۳۱	۱۳۹۵/۰۳/۲۵	۱۳۹۶/۱۲/۲۲	تایید شورای نگهبان

فهرست طرح‌ها و لوایح مصوب کمیسیون‌های تخصصی در حوزه مسکن، شهرسازی و عمران شهری

ردیف	کمیسیون	عنوان	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	تاریخ تصویب	آخرین وضعیت
۱	شوراها و امور داخلی کشور	فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه شوراهای شهرداریها	۶۱۶	۱۳۹۸/۴/۳۰	۱۳۹۸/۱۱/۳۰	گزارش یک شوری
۲	شوراها و امور داخلی کشور	طرح جامع مدیریت شهری	۲۳۹	۱۳۹۵/۱۱/۲۶	۱۳۹۷/۱۱/۰۳	رد کلیات در صحن

فهرست طرح‌ها و لوایح در دست بررسی کمیسیون‌ها در حوزه مسکن، شهرسازی و عمران شهری

ردیف	کمیسیون	عنوان	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	تاریخ تصویب	آخرین وضعیت
۱	شوراها و امور داخلی کشور	لایحه اصلاح ماده (۳۵) آیین نامه معاملات شهرداری تهران	۶۶۶	۱۳۹۸/۰۸/۱۲	-	اعلام وصول لایحه
۲	شوراها و امور داخلی کشور	استفساریه تبصره «۶» قانون نحوه تقویم ابنیه، املاک و اراضی موردنیاز شهرداری‌ها	۶۵۱	۱۳۹۸/۰۶/۱۰	-	اعلام وصول طرح
۳	شوراها و امور داخلی کشور	طرح اصلاح قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخابات شهرداران	۵۶۸	۱۳۹۸/۰۲/۲۲	-	مسکوت
۴	شوراها و امور داخلی کشور	طرح الحاق یک ماده به قانون مالیات‌های مستقیم (مقابله با سوداگری و کاهش التهابات بازار مسکن)	۴۵۶	۱۳۹۷/۰۶/۰۷	-	اعلام وصول
۵	شوراها و امور داخلی کشور	طرح تسریع در تحویل لوایح مرتبط بامدیریت شهری و شوراهای اسلامی شهر و روستا توسط دولت	۴۱۴	۱۳۹۷/۰۳/۲۳	-	بایگانی
۶	شوراها و امور داخلی کشور	طرح استفساریه درخصوص وضع عوارض توسط شوراهای اسلامی به استناد بند(۱۶) مواد(۷۱) و (۷۷) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵ و ماده (۳۰) آیین نامه مالی شهرداری‌ها	۴۰۲	۱۳۹۷/۰۳/۰۶	-	مسکوت
۷	عمران	طرح اصلاح قانون شهرداری	۳۲۰	۱۳۹۶/۰۶/۰۸	-	اعلام وصول
۸	عمران	طرح اصلاح ماده (۱) قانون الحاق موادی به قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۲	۲۹۸	۱۳۹۶/۰۴/۲۸	-	بایگانی
۹	مشترک	طرح درآمد پایدار شهرداری‌های کشور	۲۴۸	۱۳۹۵/۱۲/۲۲	-	اعلام وصول

ب) عملکرد نظارتی**۱. پرونده‌های تحقیق و تفحص**

پرونده‌های تحقیق و تفحص مطرح شده در مجلس دهم شورای اسلامی در حوزه مسکن و شهرسازی و آخرین وضعیت آنها در جدول زیر ارائه شده است:

ردیف	عنوان	تاریخ وصول	کمیسیون	وضعیت
۱	عملکرد شهرداری تهران در واگذاری املاک و پروژه‌های مشارکتی به اشخاص حقیقی و حقوقی	۱۳۹۵/۰۶/۰۹	عمران	رد شده در صحن علنی
۲	عملکرد حوزه عمرانی سازمان همیاری شهرداری‌های استان گلستان	۱۳۹۶/۰۳/۰۹	عمران	نزد کمیسیون
۳	عملکرد رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی جناب آقای تابش	۱۳۹۶/۰۴/۲۱	عمران	نزد کمیسیون
۴	عملکرد عمرانی سامان برنامه و بودجه	۱۳۹۶/۰۶/۰۸	عمران	نزد کمیسیون
۵	تخلفات مکرر بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در امور اجرایی و کوتاهی و قصور در انجام وظایف و ماموریت‌های محوله سازمانی در بخش‌های مختلف	۱۳۹۶/۰۷/۰۴	عمران	نزد کمیسیون
۶	طرح مسکن مهر از ابتدا تاکنون	۱۳۹۶/۰۸/۲۹	عمران	نزد کمیسیون
۷	بررسی عملکرد دستگاه‌های اجرایی به خصوص بنیاد مسکن و بانک‌ها در زلزله اهر و هریس	۱۳۹۷/۰۹/۰۷	عمران	نزد کمیسیون
۸	عملکرد بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	۱۳۹۷/۱۱/۰۹	عمران	نزد کمیسیون
۹	عملکرد عمرانی استانداری کرمان و وزارت کشور	۱۳۹۷/۱۲/۲۶	عمران	نزد کمیسیون
۱۰	توزیع اعتبارات عمرانی وزارت نفت در سال ۱۳۹۷	۱۳۹۸/۰۱/۱۹	عمران	نزد هیئت رئیسه (منتظر تعیین کمیسیون تخصصی)
۱۱	نحوه واگذاری بیش از شصت هکتار از اراضی منابع طبیعی توسط اداره کل مسکن و شهرسازی	۱۳۹۸/۰۱/۲۰	عمران	نزد هیئت رئیسه (منتظر تعیین کمیسیون تخصصی)

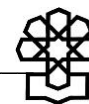
۲. فهرست سوال از وزرا در صحن مجلس در حوزه مسکن و شهرسازی و عمران شهری

ردیف	تاریخ جلسه	عنوان سؤال	وزیر مورد سوال	کمیسیون مربوطه	نتیجه
۱	۱۳۹۵/۱۱/۱۲	علت تخلف قانونی در عدم پرداخت عوارض شهرداری‌ها از مالیات بر ارزش افزوده چیست	امور اقتصادی و دارایی	اقتصادی	به علت اقناع نماینده سوال کننده رای گیری به عمل نیامد
۲	۱۳۹۶/۰۳/۲۲	علت عدم بازگشت منابع حاصل از بازپرداخت اقساط مسکن مهر توسط بانک مسکن به بانک مرکزی	امور اقتصادی و دارایی (علی طیب نیا)	اقتصادی	با توجه به توضیحات وزیر نمایندگان سوال کننده از پاسخ وزیر قانع شدند
۳	۱۳۹۶/۱۲/۱۳	علت تعلل وزارت کشور در بررسی موضوع واگذاری املاک در شهرداری تهران	کشور (عبدالرضا رحمانی فضلی)	شوراها و امور داخلی کشور	با توجه به توضیحات وزیر سوال مزبور از طرف مجلس وارد تشخیص داده نشد
۴	۱۳۹۷/۰۵/۰۹	علت برگزار نشدن شورای ساماندهی امور پایتخت	راه و شهرسازی (عباس آخوندی)	عمران	با توجه به توضیحات وزیر نماینده سوال کننده از پاسخ وزیر قانع شد

۳. سفرها و بازدیدهای نظارتی کمیسیون‌های تخصصی مجلس در حوزه مسکن و شهرسازی

و عمران شهری

ردیف	کمیسیون مربوطه	تاریخ	شرح
۱	شوراها و امور داخلی کشور	۱۳۹۵/۰۷/۰۷	سفر اعضای کمیسیون به شهر مشهد به منظور بررسی مسئله حاشیه نشینی شهر مشهد
۲	اجتماعی	۱۳۹۵/۰۹/۱۵	نشست مشترک با شهردار تهران و شهرداران کلانشهرهای کشور در محل شهرداری تهران با هدف جستجوی رفع موانع تقنینی و اجرایی و کمک به توسعه و عمران و محرومیت زدایی از شهرهای بزرگ
۳	شوراها و امور داخلی کشور	۱۳۹۵/۱۱/۰۲	بازدید از محل حادثه پاساژ پلاسکو
۴	عمران	۱۳۹۵/۰۵/۲۰	بازدید از آخرین وضعیت عمرانی استان خراسان رضوی
۵	عمران	۱۳۹۵/۰۶/۱۱	بازدید از آخرین وضعیت عمرانی استان اردبیل
۶	عمران	۱۳۹۵/۱۱/۰۲	بازدید از محل حادثه فرو ریزش ساختمان پلاسکو و محدوده مدیریت بحران
۷	عمران	۱۳۹۶/۰۱/۲۳	بازدید از آخرین وضعیت عمرانی استان ایلام

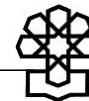
ردیف	کمیسیون مربوطه	تاریخ	شرح
۸	عمران	۱۳۹۶/۰۱/۲۸	بازدید از مناطق سیل زده آذربایجان شرقی و غربی
۹	عمران	۱۳۹۶/۰۱/۲۹	بازدید از پروژه‌های شهری کرج
۱۰	شوراها و امور داخلی کشور	۱۳۹۶/۰۸/۲۲	بازدید از مناطق زلزله زده استان کرمانشاه
۱۱	شوراها و امور داخلی کشور	۱۳۹۶/۱۰/۳۰	بازدید از پیشرفت کار در مناطق زلزله زده استان کرمانشاه
۱۲	عمران	۱۳۹۶/۰۹/۰۸	سفر به مشهد مقدس و بازدید از بافت فرسوده حریم حرم
۱۳	عمران	۱۳۹۶/۱۰/۱۹	بازدید از مرکز مدیریت بحران شهرداری تهران
۱۴	عمران	۱۳۹۷/۰۲/۰۲	بازدید و نشست مشترک از شرکت عمران و بهسازی شهری به منظور بررسی آخرین وضعیت ساماندهی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری و اهداف و برنامه‌های این بخش

۴. فهرست نشست‌های نظارتی کمیسیون‌های تخصصی مجلس در حوزه مسکن و شهرسازی

و عمران شهری

ردیف	کمیسیون مربوطه	تاریخ	موضوع جلسه
۱	شوراها و امور داخلی کشور	۱۳۹۵/۰۴/۱۳	انتخاب و معرفی نمایندگان متقاضی عضویت در شورای ساماندهی مرکز سیاسی و اداری کشور و تمرکز زدایی از تهران
۲	شوراها و امور داخلی کشور	۱۳۹۵/۰۸/۲۲	نشست مشترک با معاون عمران و توسعه شهری وزیر کشور و رییس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور درخصوص مسائل و مشکلات شهرداری‌های کشور
۳	شوراها و امور داخلی کشور	۱۳۹۵/۱۱/۰۱	جلسه با رییس ستاد بحران شهرداری تهران درخصوص حادثه پلاسکو
۴	شوراها و امور داخلی کشور	۱۳۹۵/۱۱/۱۰	استماع گزارش مقامات مسئول در ارتباط با حادثه پلاسکو
۵	شوراها و امور داخلی کشور	۱۳۹۶/۰۱/۲۷	نشست مشترک با مسئولان بنیاد مستضعفان درخصوص عملکرد و برنامه بازسازی ساختمان پلاسکو
۶	عمران	۱۳۹۵/۰۳/۱۳	بررسی عملکرد و برنامه‌های حوزه مدیریت بحران و حوادث غیرمترقبه با دعوت از وزیر کشور و رییس سازمان مدیریت بحران
۷	عمران	۱۳۹۵/۰۴/۲۷	استماع گزارش اهداف و برنامه‌های کمیته امداد امام خمینی (ره) بالاصح در حوزه تامین مسکن اقشار تحت پوشش با دعوت از رییس کمیته امداد امام خمینی (ره)

ردیف	کمیسیون مربوطه	تاریخ	موضوع جلسه
۸	عمران	۱۳۹۵/۰۴/۲۷	بررسی عملکرد در خصوص تامین و توزیع قیر رایگان توسعه شهری و روستایی با حضور مسئولان سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارتخانه‌های نفت، راه و شهرسازی، کشور، آموزش و پرورش و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، دیوان محاسبات و سازمان بازرسی کل کشور
۹	عمران	۱۳۹۵/۰۶/۰۲	استماع گزارش هدف گذاری و برنامه‌های وزارت راه و شهرسازی در حصول اهداف بخش زمین و مسکن
۱۰	عمران	۱۳۹۵/۰۷/۱۳	بررسی عملکرد و اهداف و برنامه‌های بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
۱۱	عمران	۱۳۹۵/۰۷/۲۷	بررسی هدف گذاری و برنامه‌های در دست اجرای وزارت نفت در حوزه‌های عمرانی، محرومیت زدایی و توسعه
۱۲	عمران	۱۳۹۵/۰۸/۰۹	عملکرد و تبیین برنامه‌های آتی سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور
۱۳	عمران	۱۳۹۵/۰۸/۰۹	دعوت از فرماندهی محترم قرارگاه خاتم الانبیاء جهت استماع گزارش عملکرد طرح‌های عمرانی در دست اجرا
۱۴	عمران	۱۳۹۵/۰۸/۲۳	بررسی تقاضای تحقیق و تفحص از شهرداری تهران
۱۵	عمران	۱۳۹۵/۱۱/۱۰	بررسی استیضاح وزیر محترم راه و شهرسازی
۱۶	عمران	۱۳۹۶/۰۱/۲۷	بررسی قانون پیش فروش ساختمان و درخواست‌های اصلاحی آن
۱۷	شوراها و امور داخلی کشور	۱۳۹۶/۰۳/۰۹	استماع گزارش از حادثه سیل در آذربایجان غربی
۱۸	شوراها و امور داخلی کشور	۱۳۹۶/۰۳/۱۶	انتخاب اعضا برای عضویت در کمیسیون مشترک رسیدگی به طرح درآمد پایدار شهرداری‌های کشور
۱۹	شوراها و امور داخلی کشور	۱۳۹۶/۰۷/۰۴	بررسی موضوع آیین نامه‌های اجرایی ارتقای ایمنی و امنیت در مجتمع‌های اداری، تجاری، صنعتی و مسکونی
۲۰	عمران	۱۳۹۶/۰۸/۰۲	دعوت از شهردار تهران جهت استماع هدف گذاری و برنامه‌های اجرایی در دوره مدیریت جدید
۲۱	عمران	۱۳۹۶/۰۸/۰۸	بررسی موانع و مشکلات مدیریت شهری در کلانشهرها
۲۲	عمران	۱۳۹۶/۰۸/۲۹	آسیب شناسی بافت فرسوده و تمهیدات مقابله با حوادث غیرمترقبه
۲۳	عمران	۱۳۹۶/۰۹/۱۸	بررسی موضوعات مسکن مهر مرتبط با زلزله اخیر در غرب کشور
۲۴	عمران	۱۳۹۶/۰۹/۲۶	نشست مشترک با رییس کمیته امداد امام خمینی (ره) برای بررسی تامین مسکن اقشار تحت پوشش در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ و عملکرد در قانون بودجه ۱۳۹۶ کل کشور
۲۵	عمران	۱۳۹۶/۰۹/۲۶	بررسی بودجه بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، عملکرد هشت ماه سال ۱۳۹۶
۲۶	عمران	۱۳۹۶/۰۹/۲۶	بررسی بودجه سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور
۲۷	عمران	۱۳۹۶/۱۰/۱۹	بررسی احکام برنامه‌ای حوزه مسکن و شهرسازی
۲۸	عمران	۱۳۹۶/۱۱/۰۳	بررسی وضعیت تامین مالی و اعطای تسهیلات به بخش ساختمان و بافت‌های فرسوده و ناکارآمد

ردیف	کمیسیون مربوطه	تاریخ	موضوع جلسه
۲۹	عمران	۱۳۹۶/۱۲/۲۱	بررسی اعتراضات واصله به بخشنامه‌های وزارت راه و شهرسازی در نحوه اجرای قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان
۳۰	عمران	۱۳۹۷/۰۱/۲۷	بررسی عملکرد اجرای قانون تونل مشترک تاسیساتی و روند حفاری و ترمیم در شهر تهران
۳۱	عمران	۱۳۹۷/۰۱/۲۷	بررسی طرح ترافیک شهر تهران
۳۲	عمران	۱۳۹۷/۰۱/۲۷	بررسی آخرین وضعیت اجرای احکام قانونی در حوزه عمران شهری و روستایی و حمل و نقل شهری

شایان ذکر است در میان گزارش‌های نظارتی قرائت شده در صحن مجلس دهم گزارشی مرتبط با حوزه مسکن و شهرسازی موجود نبوده است.

۳-۲-۶. بخش حمل و نقل

الف) عملکرد تقنینی

۱. قوانین مصوب

ردیف	قانون	تاریخ تصویب در مجلس شورای اسلامی
۱	قانون تصویب مقررات بین‌المللی جلوگیری از تصادم در دریا	۹۵/۰۶/۱۰
۲	قانون اصلاح بند «ه» تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور	۹۵/۰۹/۲۴
۳	قانون اصلاحات پیوست معاهده بین‌المللی ایمنی جان اشخاص در دریا و امنیت کشتی‌ها	۹۶/۰۲/۰۴
۴	قانون موافقتنامه حمل و نقل دریایی بین دولت ایران و جمهوری کره	۹۶/۰۲/۲۰
۵	قانون موافقتنامه تاسیس دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی بین ایران و افغانستان و هند (موافقتنامه چابهار)	۹۶/۰۹/۰۱
۶	قانون اصلاح قانون تسریع در امر تخلیه و بارگیری کشتی‌ها در بنادر	۹۶/۱۱/۱۰
۷	قانون موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریایی در دریای خزر	۹۸/۰۸/۲۰

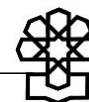
۲. قوانین مصوب مرتبط با بخش حمل و نقل:

احکام بسیاری در قوانین مصوب در دوره دهم مجلس در ارتباط با بخش حمل و نقل وجود دارد که چند مورد از مهمترین آنها به اختصار ذکر می‌شود.

قانون	تاریخ تصویب	ماده/تبصره	خلاصه حکم قانونی
قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	۹۵/۱۱/۱۰	ماده ۳۰ بند (ث)	واردات کامیون دارای استاندارد روز
		ماده ۴۸ بند (۱)	تشکیل صندوق توسعه حمل‌ونقل
		ماده ۳۰ بند (ج)	ایجاد بانک جامع حمل‌ونقل کشور و استقرار سامانه اطلاعات جامع حوادث و سوانح حمل و نقل
		ماده ۳۰ بند (ج) جزء «۲»	تدوین طرح جامع حمل‌ونقل کشور
		ماده ۵۶	جابه‌جایی خطوط ریلی و کاهش حریم آن در محدوده شهرها
قانون برنامه پنجساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران	۹۵/۱۲/۱۴	ماده ۵۲ بند (پ)	تشکیل شرکت حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای
		ماده ۵۷ بند (ب)	افزایش سهم حمل‌ونقل ریلی بار حداقل به (۳۰٪) و افزایش سهم حمل‌ونقل ریلی مسافر حداقل به (۲۰٪)
			اختصاص یک درصد (۱٪) منابع حاصل از فروش نفت و گاز سهم دولت در قالب بودجه سالانه به وزارت راه و شهرسازی برای اجرای طرح‌های حمل‌ونقل ریلی
		ماده ۵۳ بند (ت)	برخوررداری شرکت‌های فعال در صنعت هوایی و متعلقات آنها از قوانین و سیاست‌های حمایتی پیش بینی شده و مصوب برای شرکت‌های دانش بنیان

۲. طرح‌ها و لوایح

ردیف	عنوان	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	تاریخ تصویب	آخرین وضعیت
۱	لایحه موافقتنامه سرویس‌های هوایی دوجانبه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت کشور کویت	۳۹۳	۱۳۹۷/۰۲/۰۴	۱۳۹۸/۰۸/۱۴	در انتظار پاسخ شورای نگهبان به اصلاحات کمیسیون اصلی
۲	لایحه موافقتنامه بین دولت‌های ساحلی دریای خزر در زمینه حمل و نقل	۶۶۹	۱۳۹۸/۰۸/۱۲	۱۳۹۸/۰۹/۱۹	در انتظار بررسی در صحن علنی مجلس
۳	لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای	۶۷۱	۱۳۹۸/۰۸/۱۳	-	در انتظار بررسی در کمیسیون اصلی

ردیف	عنوان	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	تاریخ تصویب	آخرین وضعیت
۴	مسافر و کالا بین دولت جمهوری اسلامی ایران و شورای فدرال سوئیس				(عمران)
	لایحه تشکیل شورای عالی ایمنی حمل و نقل کشور	۸۳	۱۳۹۵/۰۴/۲۸	۱۳۹۶/۰۱/۲۰	در انتظار بررسی در شور دوم کمیسیون
۵	طرح اصلاح قانون آیین نامه سازمان بنادر و دریانوردی مصوب ۱۳۴۸ و اصلاحات بعدی آن	۲۸۱	۱۳۹۶/۰۴/۱۳	-	کلیات آن در جلسه ۱۳۹۶/۱۰/۲۴ کمیسیون اصلی (عمران) رد شد.

ب) عملکرد نظارتی

۱. پرونده‌های تحقیق و تفحص

ردیف	عنوان	تاریخ وصول تقاضا	کمیسیون	وضعیت
۱	تحقیق و تفحص از شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری ایران	۱۳۹۷/۳/۲۹	عمران	نزد کمیسیون
۲	قراردادهای منعقد شده برای تأمین هواپیما و نوسازی سیستم‌های ناوبری هوایی توسط وزارت راه و شهرسازی	۱۳۹۷/۳/۲۹	عمران	نزد کمیسیون
۳	عملکرد شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل کشور	۱۳۹۷/۰۴/۰۶	عمران	نزد کمیسیون
۴	قرارداد و فرایند سرمایه‌گذاری خارجی و احداث مسیر و ترمینال ریلی آستارا به آستارا فی مابین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان	۱۳۹۷/۰۶/۰۷	عمران	نزد کمیسیون
۵	شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران و تولید ریل، واگن و لوکوموتیو	۱۳۹۷/۰۸/۰۲	صنایع و معائن	نزد کمیسیون
۶	عملکرد وزارت راه و شهرسازی در توزیع قیر رایگان بین شهرستان‌های برای احداث و بهسازی راه‌های اصلی و فرعی	۱۳۹۷/۰۸/۰۶	عمران	نزد کمیسیون
۷	عملکرد شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران	۱۳۹۵/۰۸/۰۴	عمران	در حال انجام
۸	تحقیق و تفحص از شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره)	۱۳۹۵/۱۰/۰۷	عمران	در حال انجام

۲. سوال و تذکر به وزیر راه و شهرسازی

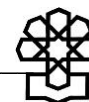
ردیف	تاریخ	عنوان سؤال	وزیر	کمیسیون	نتیجه
۱	۱۳۹۶/۰۱/۲۹	علت بی‌برنامگی در بخش حمل و نقل ریلی	عباس آخوندی (وزیر راه و شهرسازی)	عمران	نمایندگان سؤال را وارد ندانستند.
۲	۱۳۹۶/۰۴/۱۱	در خصوص علت اعلام انعقاد قرارداد با ایرباس برخلاف واقع	عباس آخوندی (وزیر راه و شهرسازی)	عمران	نمایندگان سؤال را وارد ندانستند.
۳	۱۳۹۷/۰۵/۰۹	در خصوص علت واردات تجهیزات حمل و نقل ریلی دارای تولیدات مشابه داخلی	عباس آخوندی (وزیر راه و شهرسازی)	عمران	نمایندگان سؤال را وارد ندانستند.

طی سه سال نخست دوره دهم مجلس شورای اسلامی یعنی از تاریخ ۹۵/۰۳/۰۷ الی ۹۸/۰۲/۱۵ وزیر وقت راه و شهرسازی در مجموع ۸۳۱ تذکر کتبی و ۳۴۵ تذکر شفاهی دریافت کرد که حدود نیمی از تذکرات در حوزه حمل‌ونقل و مربوط به جاده‌های شهری و روستایی بوده است.

سوال	تذکر شفاهی	تذکر کتبی	تعداد سال
۹۵	۱۳۱	۲۸۵	سال اول
۱۰۳	۱۲۵	۲۷۲	سال دوم
۹۰	۸۹	۲۷۴	سال سوم
۲۸۸	۳۴۵	۸۳۱	جمع

۳. استیضاح

عباس آخوندی (وزیر راه و شهرسازی) دو بار مورد استیضاح قرار گرفت یکی در جلسه مورخ ۹۵/۱۲/۱ و دیگری در جلسه مورخ ۹۶/۱۲/۲۲ که هر دو استیضاح منجر به اخذ رای اعتماد و ابقاء ایشان شد.

۴. سفرها و بازدیدهای نظارتی

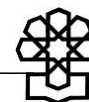
ردیف	کمیسیون	تاریخ	موضوع
۱	عمران	۱۳۹۵/۰۵/۱۸	بازدید از شهر فرودگاهی امام خمینی (ره)
۲		۱۳۹۵/۰۷/۰۶	بازدید از مرکز مکانیزه کنترل ترافیک شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران
۳		۱۳۹۵/۰۷/۱۴	بازدید از پروژه آزادراه تهران-شمال
۴		۱۳۹۵/۰۹/۰۶	بازدید از محل سانحه قطارهای مسافری در سمنان
۵		۱۳۹۵/۰۹/۱۰	بازدید از مرکز کنترل ترافیک قطارهای راه آهن جمهوری اسلامی ایران
۶		۱۳۹۵/۰۹/۱۱	بازدید از محل کارخانه و خط تولید مهرن مجری طرح ATC محور ریلی تهران-مشهد
۷		۱۳۹۵/۱۰/۲۶	بازدید از وضعیت زیرساخت حمل و نقل استان فارس
۸		۱۳۹۶/۰۳/۰۲	نشست مشترک با کمیسیون حمل و نقل پارلمان، مقامات وزارتخانه های حمل و نقل و اقتصاد جمهوری فدرال آلمان و شرکت های چندملیتی فعال در حوزه حمل و نقل جهت بررسی آخرین وضعیت همکاری های عمرانی دو کشور
۹		۱۳۹۶/۰۸/۱۰	بازدید کمیته حمل و نقل از فرودگاه بین المللی امام خمینی (ره)
۱۰		۱۳۹۷/۰۱/۲۹	بازدید اعضای کمیسیون عمران از استان خوزستان جهت بررسی آخرین وضعیت عمرانی و روند تعریف و اجرای طرح های توسعه ای و زیربنایی با حضور معاونین وزارتخانه های راه و شهرسازی، نیرو، کشور و سازمان برنامه و بودجه

۵. جلسات نظارتی در کمیسیون عمران

مسائل و موضوعات مربوط به حمل و نقل نیز در کمیسیون عمران مجلس مورد بررسی قرار می گیرد. مهمترین موضوعات نظارتی مربوط به بخش حمل و نقل که در کمیسیون عمران مورد بحث بوده اند، عبارتند از:

ردیف	عنوان جلسه	تاریخ
۱	بررسی عملکرد نظارتی مجلس و کمیسیون عمران در دوره نهم و برنامه های پیشنهادی در این حوزه با دعوت از معاون نظارت مجلس	۹۵/۳/۱۳
۲	بررسی آخرین وضعیت و عملکرد حوزه حمل و نقل کشور با تمرکز بر احکام برنامه پنجم توسعه، اهداف و برنامه های وزارت راه و شهرسازی در این بخش	۹۵/۴/۱۴
۳	بررسی آخرین وضعیت حمل و نقل ریلی در سطح ملی منطقه ای بین المللی و بررسی گزارش عملکرد مقایسه ای با اهداف و احکام برنامه پنجم توسعه، سیاست های کلی نظام و سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی	۹۵/۴/۲۲
۴	بررسی کارشناسی سانحه مورخ ۹۵/۴/۲ اتوبوس در نیریز استان فارس با حضور مسئولان وزارت راه و شهرسازی، ناجا و مسئولان استانی	۹۵/۴/۲۲

۵	بررسی آخرین وضعیت حمل و نقل دریایی در سطح ملی منطقه‌ای و بین‌المللی و بررسی گزارش عملکرد مقایسه‌ای با اهداف و احکام برنامه پنجم توسعه، سیاست‌های کلی نظام و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۹۵/۴/۲۲
۶	بررسی آخرین وضعیت حمل و نقل هوایی کشور در سطح ملی منطقه‌ای و بین‌المللی	۹۵/۴/۲۹
۷	بررسی آخرین وضعیت فرودگاهی و ناوبری کشور در سطح ملی و منطقه‌ای و بین‌المللی	۹۵/۴/۲۹
۸	بررسی سانحه جاده‌ای (اتوبوس) مورخ ۹۵/۵/۲ در محور چالوس تهران با حضور مسئولان وزارت راه و شهرسازی، پلیس راه کشور، سازمان ملی استاندارد و تحقیقات صنعتی و سازمان بازرسی کل کشور	۹۵/۵/۱۹
۹	بررسی کارشناسی سوال آقای جواد کریمی قدوسی از وزیر راه و شهرسازی در حوزه حمل و نقل هوایی	۹۵/۷/۵
۱۰	بررسی کارشناسی سوال آقای نادر قاضی پور از وزیر راه و شهرسازی در حوزه حمل و نقل ریلی	۹۵/۷/۵
۱۱	نشست مشترک اعضای کمیسیون عمران با مدیران ارشد شرکت راه آهن ایران به منظور بررسی اهداف و برنامه‌های آتی حمل و نقل ریلی	۹۵/۷/۶
۱۲	استماع گزارش عملکرد و برنامه‌های جمعیت طرفداران ایمنی راهها	۹۵/۹/۲
۱۳	نشست مشترک کارگروه بررسی سانحه ریلی ۹۵/۹/۵ سمنان با دادستان استان سمنان جهت بررسی سانحه	۹۵/۹/۶
۱۴	نشست مشترک کارگروه بررسی سانحه ریلی ۹۵/۹/۵ سمنان با استاندار سمنان جهت بررسی سانحه	۹۵/۹/۶
۱۵	نشست مشترک کارگروه بررسی سانحه ریلی ۹۵/۹/۵ سمنان با وزیر راه و شهرسازی	۹۵/۹/۷
۱۶	نشست مشترک کارگروه بررسی سانحه ریلی ۹۵/۹/۵ سمنان با هیئت مدیره راه آهن جهت بررسی سانحه	۹۵/۹/۷
۱۷	نشست مشترک کارگروه بررسی سانحه ریلی ۹۵/۹/۵ سمنان با کارشناسان ریلی	۹۵/۹/۸
۱۸	نشست مشترک کارگروه بررسی سانحه ریلی ۹۵/۹/۵ سمنان با لوکوموتیورانان و متصدیان ترافیک ریلی جهت بررسی سانحه	۹۵/۹/۹
۱۹	نشست مشترک کارگروه بررسی سانحه ریلی ۹۵/۹/۵ سمنان با اعضای کمیسیون عالی سوانح ریلی جهت بررسی سانحه	۹۵/۹/۱۰
۲۰	بررسی سانحه برخورد مورخ ۹۵/۹/۵ قطارهای مسافربری تبریز مشهد سمنان مشهد که متأسفانه منجر به از دست دادن تعدادی از هموطنان شده است	۹۵/۹/۱۳
۲۱	استماع گزارش اهداف و برنامه‌های حوزه حمل و نقل با حضور وزیر راه و شهرسازی	۹۵/۹/۲۳
۲۲	بررسی استیضاح وزیر راه و شهرسازی	۹۵/۱۱/۱۰
۲۳	دعوت از وزیر راه و شهرسازی جهت بررسی تقاضای استیضاح واصله	۹۵/۱۱/۱۰
۲۴	ادامه بررسی سانحه ریلی سمنان و جمع بندی گزارش تکمیلی با حضور دستگاههای ذیربط	۹۵/۱۲/۲۴
۲۵	بررسی وضعیت قراردادها و تفاهات بین‌المللی در حوزه هوایی و دعوت از معاون وزیر و رئیس هواپیمای کشوری مدیرعامل شرکت فرودگاهها و مدیرعامل شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران	۹۶/۱/۲۹

۹۶/۷/۱۱	نشست مشترک بررسی نتایج بازدید از فرودگاه ساری با حضور وزیر راه و شهرسازی سرپرست وزارت نیرو و استاندار مازندران	۲۶
۹۶/۷/۱۱	بررسی تکمیلی حادثه سمنان و نحوه انجام تعهدات و رفع ایرادات ایمنی حمل و نقل ریلی	۲۷
۹۶/۷/۱۷	بررسی تقاضای اعمال ماده ۴۹ آیین نامه داخلی مجلس با حضور مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوری	۲۸
۹۶/۷/۱۷	رسیدگی به تقاضای تحقیق و تفحص از شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی ره	۲۹
۹۶/۷/۱۸	رسیدگی به سوالات وزیر راه و شهرسازی	۳۰
۹۶/۷/۲۹	بررسی آخرین وضعیت برنامه‌های اربعین حسینی حوزه حمل و نقل با حضور مسئولین مربوطه	۳۱
۹۶/۸/۹	جلسه با حضور وزیر راه و شهرسازی به منظور ادامه بررسی نحوه اجرای احکام برنامه‌های حوزه حمل و نقل	۳۲
۹۶/۹/۱	نشست با مدیر عامل محترم سازمان بنادر و دریانوردی	۳۳
۹۶/۱۰/۲۵	جمع بندی نتایج بررسی تکمیلی حادثه ریلی سمنان	۳۴
۹۶/۱۰/۲۵	بررسی تقاضای تحقیق و تفحص شرکت شهر فرودگاهی امام	۳۵
۹۶/۱۲/۱۳	دعوت از جناب آخوندی وزیر راه جهت بررسی تقاضای استیضاح واصله	۳۶
۹۷/۱/۲۶	بررسی مشکلات ناشی از افزایش نرخ بلیط هوایی در ایام پرتقاضا و فعالیت شرکت‌های چارتر کننده	۳۷
۹۷/۱/۲۸	نشست مشترک اعضای کمیسیون عمران و وزیر راه و شهرسازی جهت بررسی سیاستها و اهداف و برنامه‌های وزارتخانه در سال ۱۳۹۷	۳۸
۹۷/۲/۴	بررسی سوالات از وزیر راه و شهرسازی	۳۹
اجلاس سوم	بررسی وضعیت اجرایی خط ریلی فارس	۴۰
	آسیب‌شناسی صدور بارنامه حمل و نقل جاده‌ای کشور	۴۱
	بررسی وضعیت ایمنی و رعایت حقوق مسافر ریلی	۴۲
	بررسی سانحه برخورد نفتکش با اتوبوس مسافربری در سنندج	۴۳
	بررسی وضعیت قراردادهای شهر فرودگاهی حضرت امام (ره)	۴۴
	میزان خودفایایی صنایع داخلی در حمل و نقل هوایی	۴۵
	بررسی نظام برنامه‌ریزی و اقتصاد ناوگان جاده‌ای	۴۶
	بررسی فعالیت شرکت‌های حمل و نقل چند ملیتی	۴۷
	بررسی نقش حمل محموله‌های نفتی در کاهش این جاده‌ای	۴۸
	بررسی برنامه‌ها و تمهیدات دستگه‌های مرتبط در سفرهای نوروزی	۴۹
	بررسی سانحه کشتی سانچی	۵۰

۴. حوزه اجتماعی و فرهنگی

مقدمه

معاونت سیاسی حقوقی مرکز پژوهش‌های در دوره مجلس دهم فعالیت‌های مختلفی در حوزه کاری خود به شرح جدول زیر داشته است که در ادامه و بر حسب هر یک از حوزه‌ها اهم فعالیت انجام شده در راستای کمک به ایفای نقش تقنینی و نظارتی مجلس شورای اسلامی ارائه می‌شود.

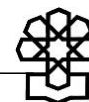
نمایه عملکرد فعالیت‌های پژوهشی معاونت اجتماعی و فرهنگی در دوره دهم

ردیف	شرح	سال - تعداد			
		۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	اظهارنظر کارشناسی درباره طرح‌ها و لوایح	۷۱	۶۱	۷۴	۸۴
۲	مطالعات و گزارش‌های موردی	۳۳	۲۲	۳۷	۵۲
۳	پاسخ به درخواست‌های نمایندگان	۲۱۷	۱۸۳	۷۹	۱۰۶
۴	طرح‌های پژوهشی (به اتمام رسیده)	۰	۰	۲	۵
۵	شرکت در جلسات کمیسیون‌ها	۳۰۲	۲۸۵	۳۰۵	۴۹۷
۶	برگزاری نشست‌های تخصصی	۲۸	۱۵۰	۲۱۹	۱۰۵
۷	انتشار کتاب (چاپی / الکترونیک)	-	-	-	-

۴-۱. حوزه اجتماعی

۴-۱-۱. حوزه حمایت‌های اجتماعی و امور ایثارگران

الف) عملکرد تقنینی

۱. قوانین مصوب در صحن علنی مجلس

ردیف	عنوان قانون	تاریخ تصویب
۱	قانون حمایت از حقوق معلولان	۹۶/۱۲/۲۰
۲	قانون اصلاح ماده (۱۳) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران	۹۷/۱۰/۲۴

۲. چکیده مهم ترین قوانین

الف) قانون حمایت از حقوق معلولان

قانون حمایت از حقوق معلولان یکی از مهم ترین قوانینی است که در مجلس دهم جهت حمایت از معلولان در کشور تصویب گردیده است. وجود نقائص و کاستی های متعدد در قانون جامع حمایت از حقوق معلولان (مصوب ۱۳۸۳) موجب گردید که دولت یازدهم لایحه اصلاحی قانون حمایت از حقوق معلولان را به مجلس نهم ارائه نمایند. لکن، با طولانی شدن فرایند بررسی آن در مجلس نهم، عملاً فرصت تصویب این لایحه فراهم نشد، و بررسی آن به مجلس دهم واگذار گردید. مجلس دهم با توجه حجم جمعیت معلولان در کشور و ضرورت حمایت مناسب از این قشر آسیب پذیر بررسی مجدد لایحه حمایت از حقوق معلولان را در دستور کار خود قرار داد و پس اعمال اصلاحاتی چند آن را در ۲۰ اسفند سال ۱۳۹۶ تصویب نمود. توجه به معافیت های فرهنگی و آموزشی برای معلولان، مسائل بهداشت و درمان، توانبخشی معلولان و اشتغال و کارآفرینی برای معلولان از مهم ترین موضوعات قانون جدید است و در آن برای دولت نیز تکالیفی در این زمینه ها مشخص شده؛ ضمن اینکه برخلاف قانون ابتدایی به جز وزارت رفاه برای ۷ وزارتخانه دیگر نیز مسئولیت هایی در این قانون دیده شده است که همگی به شرایط مناسب تر برای زندگی معلولان در کشورمان منجر خواهد شد. موضوع اشتغال از مهم ترین دغدغه های معلولان است که در این قانون به آن پرداخته شده و برخلاف گذشته ضمانت اجرایی اشتغال معلولان نیز در این قانون دیده شده است. مضاف بر این، دولت مکلف است کمک هزینه معیشت افراد دارای معلولیت بسیار شدید و یا شدید فاقد شغل و درآمد را به میزان حداقل دستمزد سالانه تعیین و اعتبارات لازم را در قوانین بودجه سنواری کشور منظور نماید. همچنین، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی موظفند در طراحی، تولید و احداث ساختمان ها و اماکن عمومی و معابر و وسایل خدماتی به نحوی عمل نمایند که امکان دسترسی و بهره مندی از آنها برای افراد دارای معلولیت همچون سایر افراد فراهم گردد.

مصوبات ارسالی کمیسیون اجتماعی در حوزه حمایت های اجتماعی و امور ایثارگران

ردیف	عنوان
۱	طرح اصلاح بند «ز» ماده (۱) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران

مهم‌ترین لوایح و طرح‌های در دست بررسی کمیسیون اجتماعی در امور حمایت‌های اجتماعی و امور ایثارگران

ردیف	عنوان
۱	طرح تعیین تکلیف جانبازان اعصاب و روان فاقد مدرک بالینی

ب) عملکرد نظارتی کمیسیون اجتماعی در حوزه امور حمایت‌های اجتماعی و امور ایثارگران

- انجام تحقیق و تفحص از سازمان بهزیستی کشور: این موضوع در کمیسیون اجتماعی در حال تدوین بوده است.
- ارائه گزارش عملکرد کمیته امداد امام خمینی (ره) در نشست کمیسیون اجتماعی در تاریخ ۱۳۹۷/۴/۳
- طرح سوال از وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی توسط عضو کمیسیون اجتماعی در رابطه با عملکرد رئیس سازمان بهزیستی کشور در جلسه علنی ۹۷/۵/۱۷
- بررسی عملکرد سازمان بهزیستی کشور در نشست کمیسیون اجتماعی در تاریخ ۹۸/۷/۱۵

۴-۱-۲- حوزه امور استخدامی

الف) عملکرد تقنینی

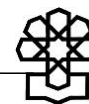
قوانین مصوب در صحن علنی مجلس

ردیف	عنوان قانون	تاریخ تصویب
۱	لایحه اصلاح و دایمی نمودن قانون مدیریت خدمات کشوری	۱۳۹۷/۱۲/۲۷
۲	طرح اصلاح قانون ممنوعیت بکارگیری بازنشستگان	۱۳۹۷/۶/۶
۳	طرح استفساریه قانون ممنوعیت به کارگیری بازنشستگان	۱۳۹۷/۷/۴
۴	طرح نحوه انتصاب اشخاص در مشاغل حساس	۱۳۹۵/۳/۴
۵	لایحه کاهش ساعات کار بانوان شاغل دارای شرایط خاص	۱۳۹۵/۶/۲
۶	قانون ممنوعیت بکارگیری بازنشستگان	۱۳۹۵/۲/۲۰

۱. چکیده مهم‌ترین قوانین

الف) قانون مدیریت خدمات کشوری

در دی ماه ۱۳۹۶ دولت لایحه‌ای تحت عنوان «اصلاح و دائمی نمودن قانون مدیریت خدمات کشوری» را جهت طی تشریفات قانونی به مجلس شورای اسلامی ارائه نمود. لایحه‌ای که با ارائه رویکردها و سازوکارهایی چون واحدهای عملیاتی و مدیریت محلی می‌توانست زمینه ساز تشدید چالش‌های حوزه اداری و استخدامی در کشور گردد. با توجه اهمیت موضوع، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

ضمن تحلیل و ارزیابی جامع وجوه مختلف پیشنهادهای ارائه شده دولت، با بهره گیری از رویکردی مبتنی بر تجارب حاصل از اجرای آزمایشی قانون و نیز نظرات خبرگان علمی و اجرایی پیشنهادهایی متناسب با ظرفیت و شرایط نظام اداری کشور ارائه نمود. با این وجود به علت برخی ملاحظات، لایحه اصلاح و دائمی نمودن قانون از دستور کار خارج و قانون آزمایشی موجود با اصلاحات و الحاقات آن دائمی شد. راهکار میانه‌ای که در جهت حفظ وضعیت موجود و جلوگیری از تشدید چالش‌های این حوزه اقدامی مثبت تلقی می‌گردد.

ب) قانون منع بکارگیری بازنشستگان

قانون «ممنوعیت بکارگیری بازنشستگان مصوب ۱۳۹۵» با هدف تجمیع و تنقیح قوانین پراکنده موجود در حوزه بازنشستگی و اعاده به خدمت، ایجاد فرصت و بستر مناسب جهت جایگزینی افراد جوان، توانمند و علاقمند به جای افراد بازنشسته و نیز افزایش اثربخشی و کارایی نظام اداری کشور در قالب بر ماده واحده و پنج تبصره در تاریخ ۱۳۹۵/۲/۲۰ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. مصوبه‌ای که مقام معظم رهبری در بخشی از فرمایشات مورخ ۱۳۹۷/۹/۱۳ در ابتدای جلسه درس خارج از فقه خود در این خصوص توضیحات ذیل را بیان فرمودند:

«این قانون بازنشستگان، یک قانون بسیار خوبی است. این از آن قوانینی است که ما به آن احتیاج داشتیم، جایش هم خالی بود. این قانون در واقع حلقه‌ی بسته‌ی مدیریتی را که گاهی اوقات در بعضی از جاها سال‌های سال طول می‌کشد، این حلقه‌ی مدیریتی بسته را باز می‌کند، می‌شکند، راه را برای جوانها می‌گشاید که بتوانند خودشان را برسانند به مراکز مدیریتی.»

بررسی نتایج حاصل از اجرای قانون نیز موید آثار مثبت آن در کلیه نظام اداری کشور می‌باشد. بطوری بنا به اذعان رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور تا انتهای سال ۱۳۹۷ به استناد این قانون به خدمت تعداد ۱۲۲۵ نفر از مدیران عالی و مقامات بازنشسته شاغل در دستگاه‌های اجرایی خاتمه داده شده است.

مصوبات ارسالی کمیسیون اجتماعی در حوزه امور استخدامی به صحن علنی مجلس

ردیف	عنوان
۱	لایحه استفساریه تبصره (۴) ماده واحده قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل
۲	طرح استفساریه قانون نحوه پرداخت عیدی کارکنان دولت و نحوه تسری آن به کارگران شاغل و مشمولان قانون کار در دستگاه‌های اجرایی
۳	طرح اصلاح تبصره ماده (۶۱) قانون مدیریت خدمات کشوری
۴	تعطیلی پنج شنبه کلیه مراکز اداری و آموزشی و قضایی در کلیه استانها و شهرستانها همانند تهران

مهم‌ترین لوایح و طرح‌های در دست بررسی کمیسیون اجتماعی در حوزه امور استخدامی

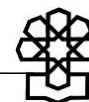
ردیف	عنوان
۱	طرح تعیین تکلیف استخدامی کارکنان و مهندسين سازمان نوسازی، توسعه و تجهیزات مدارس کشور
۲	طرح تبدیل وضعیت شاغلین دستگاه‌های دولتی دارنده گواهینامه قبولی شرکت در آزمون ادواری از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۶
۳	طرح به کارگیری نیرو در پستهای بلا تصدی ادارات در استان‌های مرزی
۴	طرح "الحاق یک تبصره به ماده (۶۶) قانون مدیریت خدمات کشوری"
۵	طرح الحاق یک بند به ماده (۵۴) قانون مدیریت خدمات کشوری
۶	طرح ساماندهی بازرسان قرارداد معین شاغل در حوزه نظارت بر بازار وزارت صنعت، معدن و تجارت
۷	لایحه «اصلاح مواد (۳۱)، (۳۲)، (۳۴) و (۳۶) قانون محاسبات عمومی کشور

ب) عملکرد نظارتی کمیسیون اجتماعی در حوزه امور استخدامی

۱. سؤال کمیسیون اجتماعی از آقای انصاری رییس سازمان اداری و استخدامی در جهت اجرای ماده ۲۳۴ آیین‌نامه داخلی مجلس در مورد چگونگی اجرای قانون منع به‌کارگیری بازنشستگان (جلسه مورخ ۹۸/۲/۳۰)

۲. گزارش مورخ ۹۵/۷/۱۳ کمیسیون اصل ۹۰ درباره حقوق‌های نجومی

۳. سؤال نمایندگان از وزیر امور اقتصادی و دارایی در خصوص حقوق‌های نجومی مورخ ۹۵/۴/۲۸

ج) مهم ترین جلسات غیر علنی مجلس برای بررسی مسائل مهم کشور در حوزه امور استخدامی

ردیف	موضوع	تاریخ
۱	سلسله جلسات در خصوص حقوق‌های نجومی	تیرماه ۱۳۹۵
۲	سلسله جلسات در خصوص اصلاح قانون «ممنوعیت بکارگیری بازنشستگان»	از آذر ماه ۱۳۹۷ تا اسفند ۱۳۹۷ (۷ جلسه)
۳	جلسه پیرامون اجرای مصوبه مجلس در خصوص بند «ی» تبصره ۱۲ قانون بودجه ۱۳۹۸ مشترک بین دولت، مجلس و دیوان محاسبات	دی ماه ۱۳۹۷
۴	سلسله جلسات پیرامون لایحه «اصلاح و دائمی نمودن قانون مدیریت خدمات کشوری».	از فروردین ۱۳۹۷ تا اسفند ۱۳۹۷

۳-۱-۴. گزارش عملکرد مجلس دهم در حوزه رفاه و تامین اجتماعی

اهم موارد مرتبط با حوزه رفاه و تامین اجتماعی در سه بخش تقنینی، نظارتی و جلسات به شرح زیر ارائه می‌شود:

الف) عملکرد تقنینی

طرح و لوایح مهم و تأثیرگذار در دوره دهم مجلس شورای اسلامی

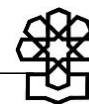
عملکرد تقنینی		
مصوبات صحن علنی	مصوبات کمیسیون‌ها	طرح‌های در دست بررسی در کمیسیون
طرح استفساریه تبصره (۲) ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی اصلاحی مصوب ۱۳۸۰/۷/۱۴ (ثبت ۳۱۵، تاریخ تصویب ۱۳۹۷/۰۲/۰۸)	طرح استفساریه جزء (۴) بند «ب» تبصره (۲) ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی (ثبت ۵۳۲، تاریخ وصول ۱۳۹۷/۱۰/۳۰)	طرح اصلاحات پراسنج (پارامتریک) قانون تأمین اجتماعی (ثبت ۵۳۹، تاریخ وصول ۱۳۹۷/۱۱/۰۹)
	لایحه تشکیل وزارتخانه‌های رفاه و تأمین اجتماعی و کار و تعاون (ثبت ۴۳۸، تاریخ وصول ۱۳۹۷/۰۵/۰۹)	طرح اصلاح ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی (ثبت ۴۳۱، تاریخ وصول ۱۳۹۷/۰۴/۳۱)
	طرح حذف ماده (۴۱) قانون تأمین اجتماعی (بایگانی) (ثبت ۲۷۵، ۱۳۹۶/۰۳/۲۶)	طرح ادغام مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان شرکت فولاد در صندوق بازنشستگی کشوری (ثبت ۳۲۷، تاریخ وصول ۱۳۹۶/۰۷/۱۶)

عملکرد تقنینی		
مصوبات صحن علنی	مصوبات کمیسیون‌ها	طرح‌های در دست بررسی در کمیسیون
	طرح استفساریه دریافت چهاردرصد (۰.۴٪) حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور از واگذارنده به پیمانکار (ثبت ۱۴۹، تاریخ وصول ۱۳۹۵/۰۴/۲۳)	طرح کارآمدسازی و ارتقای مدیریت صندوق‌های بازنشستگی (ثبت ۲۹۲، تاریخ وصول ۱۳۹۶/۰۴/۲۷)
	طرح تعیین تکلیف بیمه اعضاء موسسه صندوق حمایت و بازنشستگی آینده ساز و تحت پوشش قرار گرفتن آنان توسط سازمان تامین اجتماعی (بایگانی) (ثبت ۱۴۵، تاریخ وصول ۱۳۹۵/۰۴/۲۳)	لایحه تعیین وظایف و اختیارات وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (ثبت ۷۴، تاریخ وصول ۱۳۹۵/۰۴/۱۳)
		طرح اصلاح برخی قوانین راجع به تامین اجتماعی (ثبت ۶۲۵، تاریخ وصول ۱۳۹۸/۰۵/۰۷)
		طرح اعمال سه جانبه‌گرایی در ارکان عالی سازمان تأمین اجتماعی (ثبت ۶۷۲، تاریخ وصول ۱۳۹۸/۰۸/۱۳)
		طرح الزام دولت به پرداخت تمامی درآمد حاصل از افزایش قیمت بنزین به مردم (ثبت ۶۸۴، تاریخ وصول ۱۳۹۸/۰۹/۰۳)
		طرح ممنوعیت افزایش قیمت کالا و خدمات ناشی از طرح مدیریت مصرف سوخت (ثبت ۶۸۵، تاریخ وصول ۱۳۹۸/۰۹/۰۳)

ب) عملکرد نظارتی

۱. تحقیق و تفحص:

- بررسی عملکرد شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی (شستا) و شرکت‌های تابعه (تاریخ وصول تقاضا: ۹۵/۶/۹ - نزد کمیسیون)
- عملکرد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و صندوق‌های تابعه آن (تاریخ وصول تقاضا: ۹۵/۶/۱۳ - نزد کمیسیون)

- عملکرد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در خصوص رسیدگی به وضعیت معیشتی اقشار محروم جامعه به ویژه جامعه هدف صندوق‌های بیمه بیکاری بیمه روستائیان و عشایر و بیمه قالیبافان (تاریخ وصول تقاضا: ۹۵/۷/۴- نزد کمیسیون)

- عملکرد صندوق بازنشستگی کشوری (تاریخ وصول تقاضا: ۹۵/۹/۱۴- نزد کمیسیون)

- بررسی عملکرد صندوق بازنشستگی فولاد و شرکت‌های وابسته (۹۵/۱۰/۴- نزد کمیسیون)

- بررسی عملکرد صندوق بازنشستگی کشوری و شرکت‌های وابسته در امر تولید، ایجاد اشتغال و

اقتصاد مقاومتی (تاریخ وصول تقاضا: ۹۶/۹/۱- نزد کمیسیون)

- بررسی عملکرد شرکت سرمایه‌گذاری سازمان تأمین اجتماعی (شستا) (تاریخ وصول تقاضا:

۹۶/۹/۱- نزد کمیسیون)

- عملکرد سازمان تأمین اجتماعی (تاریخ وصول تقاضا: ۹۶/۹/۲۲- نزد کمیسیون)

- بررسی عملکرد سازمان بازنشستگی کشوری و شرکت‌های تابعه و مجموعه شستا و شرکت‌های

تابعه (تاریخ وصول تقاضا: ۹۶/۱۱/۲۴- نزد کمیسیون)

- بررسی عملکرد مالی و اقتصادی صندوق‌های بازنشستگی و بنگاه‌های اقتصادی وابسته به وزارت

تعاون، کار و رفاه اجتماعی (تاریخ وصول تقاضا: ۹۷/۸/۷- نزد کمیسیون)

- صندوق بازنشستگی کشوری (حوزه سرمایه‌گذاری و هلدینگ‌های حمل‌ونقل و عمران و ساختمان)

(تاریخ وصول تقاضا: ۹۷/۷/۱۸- نزد کمیسیون)

- عملکرد صندوق بازنشستگی کشوری با توجه به عدم کارآمدی و شفافیت و احتمال وجود رانت‌های

مختلف، و زیان‌ده بودن زیرمجموعه صندوق (تاریخ وصول تقاضا: ۹۷/۸/۱۲- نزد کمیسیون)

- بررسی عملکرد صندوق بازنشستگی کشوری و شرکت‌ها و دستگاه‌های وابسته (تاریخ وصول تقاضا:

۹۷/۹/۷- نزد کمیسیون)

- سازمان تأمین اجتماعی و موسسات تابعه (تاریخ وصول تقاضا: ۹۷/۱۱/۹- نزد کمیسیون)

- هلدینگ شستا و شرکت‌های تابعه (تاریخ وصول تقاضا: ۹۸/۲/۳- نزد کمیسیون)

۲. سوال از وزیر، استیضاح و رای اعتماد

- سوال از وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی (اجلاسیه اول) درباره عملکرد بیمه‌ها به ویژه بیمه تأمین

اجتماعی (۱۸ سؤال)

- سؤال از وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی (اجلاسیه دوم) در موضوعات بازنشستگی، بیمه و رفاه

اجتماعی (۵۳ سؤال)

- سوال از وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی (اجلاسیه سوم) درباره عملکرد سازمان تأمین اجتماعی و

شرکت‌های وابسته به آن، استخدام و اشتغال، بیمه و رفاه اجتماعی (۲۹ سؤال)

- رای اعتماد به محمد شریعتمداری به عنوان وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی (۹۷/۸/۵) (نتیجه آرا: رای اعتماد)

- رای اعتماد به علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی (دولت دوازدهم): (نتیجه آرا: رای اعتماد)

- استیضاح علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی (۹۶/۱۲/۲۲): ۱۲۶ (نتیجه آرا: اعتماد)

- استیضاح علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی (۹۷/۵/۱۷): (نتیجه آرا: عدم اعتماد)

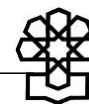
۳. مهم‌ترین جلسات در خصوص مسائل مهم کشور در صحن (حوزه رفاه و تامین اجتماعی)

- بررسی وضعیت سازمان تأمین اجتماعی (آذرماه ۱۳۹۶)؛ گزارش مرکز پژوهش‌های برای این جلسه:

بررسی وضعیت سازمان تأمین اجتماعی و ضرورت اصلاحات بنیادی در آن (شماره مسلسل ۱۵۵۶۹).

عملکرد تقنینی و نظارتی مجلس دهم در حوزه بهداشت و درمان

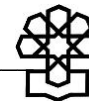
ردیف	عنوان طرح / لایحه	شماره ثبت	تاریخ تصویب	تاریخ اعلام وصول	تصویب در کمیسیون	تصویب در صحن علنی	تأیید شورای نگهبان	در مرحله بررسی
۱	طرح ممنوعیت تبلیغات و معرفی محصولات و خدمات غیرمجاز و آسیب رسان به سلامت در رسانه‌های ارتباط جمعی داخلی و بین‌المللی و فضای مجازی	۲۹	۱۳۹۷/۰۳/۳۰	۱۳۹۵/۰۳/۲۵	✓	✓	✓	
۲	طرح ساماندهی اهدا در مراکز ناباروری	۲۹۳	-	۱۳۹۶/۰۴/۲۷				✓
۳	طرح افزایش نرخ باروری و پیشگیری از رشد جمعیت کشور	۱۷	-	۱۳۹۵/۰۳/۲۴	در حال بررسی			
۴	طرح اصلاح بند (۳) ماده واحده قانون ارتقای بهره‌وری کارکنان بالینی نظام سلامت	۲۳۴	-	۱۳۹۵/۱۱/۱۰				بایگانی
۵	طرح موافقتنامه همکاری در زمینه پیشگیری و واکنش به شرایط اضطراری در دریای خزر	۲۵۱	۱۳۹۶/۰۵/۱۲	۱۳۹۵/۱۲/۲۴	✓	✓	✓	

ردیف	عنوان طرح / لایحه	شماره ثبت	تاریخ تصویب	تاریخ اعلام وصول	تصویب در کمیسیون	تصویب در صحن علنی	تأیید شورای نگهبان	در مرحله بررسی
۶	لایحه ساماندهی تعهدات دانش‌آموختگان رشته‌های پزشکی و پیراپزشکی	۵۲۰	-	۱۳۹۷/۱۰/۰۲				استرداد پیش از تصویب کلیات لایحه
۷	لایحه حفاظت و بهره‌برداری از منابع ژنتیکی	۸۴	۱۳۹۷/۰۷/۰۷	۱۳۹۵/۰۵/۰۲	✓	✓	✓	
۸	طرح ایجاد منطقه ویژه اقتصادی تخصصی دارویی برکت	۲۲۹	-	۱۳۹۵/۱۰/۱۵				✓
۹	طرح "حذف تبصره (۲) ماده (۴) قانون اصلاح بعضی از مواد قانون مربوط به مقررات امور پزشکی، دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی	۲۸۸	-	۱۳۹۶/۰۴/۲۵				✓
۱۰	طرح استفساریه حاکم بودن قوانین و مقررات اداری مالی و استخدامی دانشگاه‌های علوم پزشکی به سازمان انتقال خون ایران	۳۶۱	-	۱۳۹۶/۱۰/۲۴				✓
۱۱	لایحه حفاظت از خاک	۹۱	۱۳۹۸/۰۳/۱۳	۱۳۹۵/۰۵/۰۲	✓	✓	✓	
۱۲	طرح لغو قانون اصلاح قانون انحصار دخانیات مصوب ۱۳۱۰	۲۷۹	-	۱۳۹۶/۰۴/۱۱				✓

سفرها و بازدیدهای نظارتی	
بازدید از رزمایش مشترک بهداری نیروی زمینی سپاه و دانشگاه‌های علوم پزشکی جنوب کشور جهت راه اندازی بیمارستان‌های صحرائی در استان سیستان و بلوچستان	اجلاسیه اول
بازدید از مراکز بهداشتی درمانی در ششیراز و بررسی وضعیت نحوه اجرای طرح پزشک خانواده	
بازدید و بررسی وضعیت پزشک خانواده در استان مازندران	
بازدید و بررسی وضعیت پزشک خانواده در استان گیلان	
بازدید از وضعیت درمانی آسیب دیدگان حادثه پلاسکو	
بازدید از شرکت دارویی پویش دارو	اجلاسیه دوم
بازدید از پژوهشگاه رویان	
بازدید از مناطق زلزله زده غرب کشور	
بازدید از مراکز بهداشتی درمانی و بیمارستان در حال احداث اسلام شهر	
بازدید از مراکز بهداشت و درمانی رودهن، بومهن و پردیس	
دیدار با مسئولین دانشگاه علوم پزشکی زنجان در خصوص بررسی وضعیت سلامت استان و بازدید از یکی از مراکز آموزشی درمانی	اجلاسیه سوم
دیدار با مسئولین دانشگاه علوم پزشکی سمنان در خصوص بررسی وضعیت سلامت استان و بازدید از یکی از مراکز آموزشی درمانی	
دیدار با مسئولین دانشگاه علوم پزشکی جیرفت در خصوص بررسی وضعیت سلامت شهرستان کهنوج، و بازدید یکی از مراکز آموزشی درمانی و نشست با مجمع خیرین سلامت استان کرمان	
دیدار با مسئولین دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در خصوص بررسی وضعیت سلامت استان، بازدید از مراکز آموزشی درمانی اصفهان و فریدن و نشست با مجمع خیرین سلامت استان	
دیدار با مسئولین دانشگاه علوم پزشکی آذربایجان غربی در خصوص بررسی وضعیت سلامت استان و بازدید از مراکز آموزشی درمانی	
بازدید از پژوهشگاه فناوری‌های نوین علوم زیستی جهاد دانشگاهی ابن سینا	

برخی از اهم گزارش‌ها و جلسات نظارتی	
موضوع	اجلاسیه
دعوت از وزیر و معاونین وزارت بهداشت، مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی و مدیرعامل سازمان بیمه سلامت ایران جهت بررسی طرح تحول سلامت و تطبیق آن با قوانین بالادستی	اول
استماع گزارش رییس سازمان انتقال خون در خصوص عملکرد و ارایه برنامه‌ها	
بررسی مشکلات مراکز درمانی ترک اعتیاد	
استماع گزارش مسئولین پدافند غیرعامل کشور در خصوص تهدیدات زیستی	
بررسی آخرین وضعیت پرداخت مطالبات مراکز درمانی، دان‌شگاهی، داروخانه‌ها، شرکت‌های پخش و تولیدی با حضور مسئولین دستگاه‌های اجرایی	
بررسی مشکلات رادیولوژیست‌های کشور	
بررسی ابعاد حادثه پلاسکو با حضور مسئولین سازمان اورژانس کشور	
نشست مشترک اعضا کمیسیون بهداشت و درمان با هیئت ارزیاب بین‌المللی طرح تحول سلامت	
بررسی مبانی قانونی، نقاط قوت و ضعف طرح تحول سلامت با حضور وزیر و معاونین وزارت بهداشت و مسئولین سازمان برنامه و بودجه	
بررسی آخرین وضعیت تولید و واردات دارو با حضور فعالان این صنعت و مسئولین وزارت بهداشت	
بررسی علت شیوع بیماری تب کریمه کنگو	
بررسی آخرین وضعیت توریسم درمانی در کشور با حضور مسئولین وزارت بهداشت	
بررسی مشکلات پرستاران با حضور مسئولین سازمان نظام پرستاری و وزارت بهداشت	
استماع گزارش رییس هیئت امنای صرفه جویی ارزی در معالجه بیماران در خصوص اقدامات انجام شده و برنامه‌های آتی	
بررسی مشکلات مطروحه در جهت مطالبات دارویی کشور	

برخی از اهم گزارش‌ها و جلسات نظارتی	
موضوع	اجلاسیه
بررسی اقدامات و وضعیت اعتبارات طرح تحول سلامت و راهکارهای تامین منابع پایدار حوزه سلامت (نشست مشترک کمیسیون بهداشت با کمیسیون برنامه و بودجه)	سوم
بررسی وضعیت تولید و واردات تجهیزات پزشکی و انطباق آن با سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	
بررسی وضعیت پرداخت مالیات توسط جامعه پزشکی	
استماع گزارش سرپرست سازمان تامین اجتماعی درخصوص آخرین وضعیت پرداخت مطالبات مراکز درمانی	
استماع گزارش م. سیولین وزارت بهداشت و دانشگاه علوم پزشکی مازندران درخصوص آخرین وضعیت اجرای پزشک خانواده و چالش‌های پیش رو	
بررسی مشکلات جامعه پزشکی کشور	
بررسی مشکلات بیماران خاص	
استماع گزارش مسیولین وزارت بهداشت درخصوص آخرین اقدامات صورت گرفته در جهت اجرایی نمودن پرونده الکترونیک سلامت، پزشک خانواده و سیستم ارجاع	
استماع گزارش م. سیولین سازمان تامین اجتماعی درخصوص مشکلات پیش روی سازمان و برنامه سازمان در جهت پرداخت مطالبات مراکز درمانی	
بررسی مسایل، مشکلات و چالش‌های پیش رو صنعت دارو و تجهیزات پزشکی در مواجهه با تحریم‌های پیش‌رو	
بررسی مشکلات تولید کنندگان سرنگ و سرسوزن با حضور مسیولین وزارت بهداشت و فعالان این بخش	
بررسی نحوه قیمت گذاری دارو و تجهیزات پزشکی	
بررسی مسایل و مشکلات بیماران تالاسمی	
بررسی مشکلات سالمندان کشور	

تحقیق و تفحص‌ها		
نتیجه	عنوان	اجلاسیه
نزد هیئت ریسه (منتظر طرح در صحن علنی)	نحوه اختصاص و توزیع منابع در طرح تحول نظام سلامت	اول
نزد کمیسیون	عملکرد شرکت سرمایه گذاری جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران درخصوص برری منابع مالی درآمدها و هزینه‌ها و نحوه سرمایه گذاری و میزات حقوق و پاداش مسیولان مربوطه در ده سال اخیر	
نزد هیئت ریسه (منتظر طرح در صحن علنی)	عملکرد سازمان غذا و دارو وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
نزد هیئت ریسه (منتظر طرح در صحن علنی)	بررسی نحوه اجرای طرح تحول سلامت	
نزد کمیسیون	بررسی اقدام جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران در اخذ مبالغی از زائران اربعین در سالهای ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ و نحو هزینه کرد آن و نیز بودجه‌های دریافتی از دولت طی این سالها و هزینه کرد آنها	دوم
نزد کمیسیون	نحوه عملکرد در تولید، فروش و توزیع تجهیزات پزشکی در کشور	سوم
نزد کمیسیون	سازمان انتقال خون در حوزه‌های مختلف از جمله فرآیند انتقال پلاسما به خارج از کشور و انتقال داروهای استراتیک به کشور	

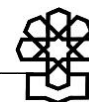
سوال از وزرا در صحن علنی مجلس			
اجلاسیه	موضوع	وزیر	توضیحات
اول	علت اصرار وزیر بر اجرای طرح تحول سلامت در سازمان تامین اجتماعی	تعاون، کار و رفاه اجتماعی	به علت اقتناع نماینده سوال کننده، رای گیری به عمل نیامد
دوم	عدم اجرای کامل قانون انطباق امور پزشکی با موازین شرع مقدس علیرغم وجود مصوبه (۴۲۷) شورای عالی انقلاب فرهنگی	بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	با توجه به توضیحات وزیر، سؤال مزبور از طرف مجلس وارد تشخیص داد نشد
	علت صدور مجوز واردات صافی دیالیز علیرغم تولید در داخل کشور	بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	با توجه به توضیحات وزیر، سؤال مزبور از طرف مجلس وارد تشخیص داد نشد.
	علت مطالبه (۹) درصد حق بیمه جهت واریز به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	با توجه به توضیحات وزیر، نماینده سوال کننده از پاسخ وزیر قانع شد.
سوم	تخلفات صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	با توجه به توضیحات وزیر، سؤال مزبور از طرف مجلس وارد تشخیص داد نشد

تفکیک موضوعی سوال نمایندگان از وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی			
اجلاسیه	موضوع	تعداد	درصد فراوانی نسبت به سوالات وزیر
اول	تجهیز و تکمیل بیمارستان ها، تامین کادر درمان و کمبود تجهیزات درمانی	۹	۴۳٪
دوم	موضوعات سلامت عمومی جامعه و رسیدگی به دانشگاهها و رشته‌های علوم پزشکی	۲۱	۴۰٪
سوم	موضوعات سلامت عمومی جامعه و تکمیل طرح‌های ساخت مراکز درمانی و تجهیز آنها	۲۲	۵۶٪

مهمترین جلسات در خصوص مسائل مهم کشور در صحن (حوزه سلامت)
موضوع مالیات پزشکان که منجر به تصویب الزام مراکز درمانی به نصب کارتخوان شد (بند " ی " تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۸)
کسری اعتبارات بیمه‌های درمانی و تاخیر پرداخت به شرکت‌های دارویی و اختلال در چرخه تولید و توزیع و ارایه دارو و تجهیزات پزشکی که منجر به تصویب تخصیص ۵۰۰ میلیون دلار از صندوق توسعه ملی برای سازمان بیمه سلامت شد.
تامین دارو و تجهیزات پزشکی در شرایط بروز تحریم‌های دور دوم آمریکا

۲-۴. بخش آموزش و فرهنگ

مجلس شورای اسلامی به‌عنوان عصاره فضائل ملت طی دوره دهم فعالیت خود، دستاوردهای متعدد و مؤثری داشته و همواره تلاش نموده تا وفق فرمایش حضرت امام (ره) در رأس امور باشد. یکی از نقاط

کانونی فعالیت مجلس که در این دوره تأثیرگذار بوده، حوزه فرهنگ است. این حوزه شامل بخش‌های مهم و چالش برانگیزی چون رسانه، هنر و سینما، ورزش و تربیت بدنی، گردشگری، زنان و خانواده، فرهنگ عمومی و تبلیغات اسلامی است که همواره مورد توجه مردم و فضای رسانه‌ای قرار دارد. در این بخش حول محورهای ذیل عملکرد مجلس شورای اسلامی در حوزه فرهنگ از ابتدای دروه دهم تاکنون احصا و ارائه می‌شود.

۱. عملکرد تقنینی شامل مصوبات صحن علنی، اهم مصوبات کمیسیون فرهنگی و اهم طرح‌های

در دست بررسی

۲. عملکرد نظارتی شامل تحقیق و تفحص، قرائت گزارش نظارتی و سوال و استیضاح وزرا

الف) عملکرد تقنینی

– اهم قوانین حوزه آموزش و فرهنگ^۱

اهم قوانین حوزه آموزش و فرهنگ که از مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۰۷ تاکنون و طی دوره دهم به تصویب رسیده است به تفکیک طرح و لایحه به قرار ذیل می‌باشد:

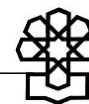
اهم قوانین حوزه آموزش و فرهنگ به تفکیک طرح و لایحه از مورخ ۱۳۹۵/۳/۷ تاکنون

ردیف	قانون	نوع پیشنهاد	تاریخ تصویب
۱	قانون الحاق یک ماده به قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزش یاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش	طرح	۱۳۹۷/۰۶/۱۳
۲	قانون نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی	طرح	۱۳۹۶/۰۸/۲۴
۳	قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی	لایحه	۱۳۹۶/۰۵/۳۱
۴	قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در انجمن فرهنگستان‌ها و مجامع علمی آسیا	لایحه	۱۳۹۵/۰۸/۲۳
۵	قانون تأسیس و اداره مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی	لایحه	۱۴/۰۹/۱۳۹۵
۶	قانون اصلاح تبصره (۱۰) ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش	طرح	۱۳۹۵/۰۶/۳
۷	قانون تمدید مهلت اجرای آزمایشی قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری	طرح	۱۳۹۶/۰۷/۰۴
۸	«قانون اصلاح قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور»	طرح	۱۳۹۵/۰۳/۰۳

^۱ در این بخش قوانین عام که در آنها فصول و بخش‌های متعدد اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و غیره وجود دارد، مانند قانون برنامه ششم توسعه و یا قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه لحاظ نشده است.

ردیف	قانون	نوع پیشنهاد	تاریخ تصویب
۹	قانون الزام دولت در تعیین سرفصل «جنایات و توطئه‌های آمریکا» در کتب درسی مدارس و دانشگاه‌ها	طرح	۱۳۹۸/۱۰/۱۵
۱۰	قانون حمایت از مرمت و احیای بافت‌های تاریخی - فرهنگی	طرح	۱۳۹۸/۰۴/۱۲
۱۱	قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی	طرح	۱۳۹۶/۱۰/۲۶
۱۲	قانون الحاق یک تبصره به ماده (۱) قانون حمایت از انقلاب اسلامی مردم فلسطین	طرح	۱۳۹۶/۱۰/۰۶
۱۳	قانون ترویج کتابت قرآن کریم به رسم الخط مفاخر ملی	طرح	۱۳۹۶/۰۶/۰۸
۱۴	قانون اساسنامه سازمان فرهنگی هنری فارسی‌زبانان (ایتا)	لایحه	۱۳۹۵/۱۲/۰۸
۱۵	قانون انتزاع کمیته ملی پارالمپیک از کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران	طرح	۱۳۹۵/۰۶/۱۰
۱۶	قانون کاهش ساعات کار بانوان شاغل دارای شرایط خاص	لایحه	۱۳۹۵/۰۶/۰۲
۱۷	ممنوعیت تبلیغات و معرفی محصولات و خدمات غیرمجاز و آسیب رسان به سلامت در رسانه‌های ارتباط جمعی داخلی و بین‌المللی و فضای مجازی	طرح	۱۳۹۵/۰۲/۲۱
۱۸	طرح الزام وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به حمایت از ساخت فیلم‌های ضدآمریکایی	طرح (منتظر تایید شورای نگهبان)	۱۳۹۸/۱۰/۲۹
۱۹	قانون اصلاح قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی	لایحه	۱۳۹۸/۰۷/۰۲
۲۰	قانون تشدید مجازات اسیدپاشی و حمایت از بزه‌دیدگان ناشی از آن	طرح	۱۳۹۸/۰۷/۲۱
۲۱	قانون انتزاع کمیته ملی پارالمپیک از کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران	طرح	۱۳۹۵/۰۶/۱۰

ب) اهم طرح‌ها و لوایح با موضوع فرهنگ ارجاعی به کمیسیون فرهنگی و سایر کمیسیون‌ها در جداول زیر به طور جداگانه طرح‌ها و لوایح با موضوع فرهنگ ارجاع شده به کمیسیون فرهنگی و سایر کمیسیون‌ها احصا شده و در قسمت توضیحات جدول نحوه بررسی و وضعیت آنها ذکر شده است.

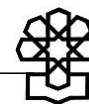

اهم طرح‌های پیشنهادی ارجاع شده به کمیسیون فرهنگی به‌عنوان کمیسیون اصلی

از مورخ ۱۳۹۵/۳/۷ تاکنون

ردیف	طرح	اعلام وصول	شماره ثبت	توضیحات
۱	طرح افزایش کارآمدی دستگاههای فرهنگی و اجرائی در گسترش اخلاق عمومی	۱۳۹۸/۰۵/۰۸	۶۲۷	مصوب کمیسیون فرهنگی
۲	طرح تأسیس موزه جنایات آمریکا	۱۳۹۸/۰۴/۰۴	۶۱۰	اعلام وصول و ارجاع به کمیسیون فرهنگی
۳	طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر حوزه ورزش	۱۳۹۸/۰۴/۳۰	۶۱۸	اعلام وصول و ارجاع به کمیسیون فرهنگی
۴	طرح حفظ کرامت آسیب دیدگان اجتماعی	۱۳۹۷/۱۱/۱۶	۵۴۶	اعلام وصول و ارجاع به کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات، فرهنگی، بهداشت و درمان، قضایی و حقوقی، امور داخلی کشور و شوراهای اجتماعی (مشترک)
۵	طرح تغییر نام وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به وزارت فرهنگ، هنر و ارشاد اسلامی	۱۳۹۷/۱۰/۰۹	۵۲۷	اعلام وصول و ارجاع به کمیسیون فرهنگی
۶	طرح "ساماندهی پیام رسانی‌های اجتماعی"	۱۳۹۷/۰۸/۲۷	۴۹۶	اعلام وصول و ارجاع به کمیسیون فرهنگی
۷	طرح الزام سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران به همکاری در خصوص اقتصاد مقاومتی	۱۳۹۶/۰۹/۰۱	۳۴۰	اعلام وصول و ارجاع به کمیسیون فرهنگی
۸	طرح حمایت از مرمت و احیای بافتهای تاریخی - فرهنگی و توانمندسازی مالکان و بهره‌برداران بناهای تاریخی - فرهنگی	۱۳۹۶/۰۶/۰۶	314	مصوب صحن علنی و تایید توسط شورای نگهبان (قانون)
۹	طرح تشکیل وزارت میراث فرهنگی و گردشگری و صنایع دستی	۱۳۹۶/۰۱/۲۹	261	مصوب صحن علنی و تایید توسط شورای نگهبان (قانون)
۱۰	طرح حمایت از هنرمندان و استادکاران صنایع دستی	۱۳۹۵/۰۵/۰۲	142	مصوب صحن علنی و تایید توسط شورای نگهبان (قانون)
۱۱	طرح ترویج کتابت قرآن کریم به رسم الخط مفاخر ملی	۱۳۹۶/۰۱/۲۱	۲۵۹	مصوب صحن علنی و تایید توسط شورای نگهبان (قانون)
۱۲	طرح اداره و نظارت بر سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۶/۰۱/۲۰	۲۵۶	گزارش یک شوری (با اصلاحاتی در کمیسیون تصویب شد)
۱۳	طرح خط مشی و اداره صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و نظارت بر آن	۱۳۹۵/۱۰/۰۷	۲۲۷	اعلام وصول و ارجاع به کمیسیون فرهنگی
۱۴	طرح اساسنامه کمیته ملی پارالمپیک جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۵/۰۳/۳۰	۵۱	مصوب صحن علنی و تایید توسط شورای نگهبان (قانون)

ردیف	طرح	اعلام وصول	شماره ثبت	توضیحات
۱۵	طرح نظام جامع رسانه‌های همگانی	۱۳۹۵/۰۳/۳۰	۴۸	اعلام وصول و ارجاع به کمیسیون فرهنگی
۱۶	طرح اداره صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۵/۰۳/۳۰	۴۷	اعلام وصول و ارجاع به کمیسیون فرهنگی
۱۷	طرح حمایت از احداث، تجهیز، نوسازی و مدیریت مساجد کشور و پیگیری امور نمازخانه‌ها (اعاده شده از شورای نگهبان)	۱۳۹۵/۰۳/۲۴	۱۳	گزارش کمیسیون پس از اعاده از شورای نگهبان با قید یک فوریت
۱۸	طرح تنقیح قوانین ورزش	۱۳۹۵/۰۳/۲۳	۳۸	اعلام وصول و ارجاع به کمیسیون فرهنگی
۱۹	الزام وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به حمایت از ساخت فیلم‌های ضد آمریکایی	۱۳۹۸/۰۵/۲۷	۶۴۲	کمیسیون اصلی: فرهنگی کمیسیون فرعی: برنامه و بودجه و محاسبات، قضایی و حقوقی، امنیت ملی و سیاست خارجی
۲۰	سازمان صنفی هنرمندان ایران	۱۳۹۸/۰۷/۱۴	۶۶۲	کمیسیون اصلی: فرهنگی کمیسیون فرعی: برنامه و بودجه و محاسبات، اقتصادی، قضایی و حقوقی، امور داخلی کشور و شوراها، اجتماعی
۲۱	ممنوعیت ورود خبرنگاران رسانه‌های تبعیت‌کننده از تحریم‌های آمریکا به کشور ایران	۱۳۹۸/۰۵/۲۷	۶۳۹	کمیسیون اصلی: فرهنگی کمیسیون فرعی: قضایی و حقوقی، امنیت ملی و سیاست خارجی
۲۲	الزام دولت به حمایت و پشتیبانی از کنفرانس افق نو	۱۳۹۸/۵/۲۷	۶۳۸	کمیسیون اصلی: فرهنگی کمیسیون فرعی: برنامه و بودجه و محاسبات، امنیت ملی و سیاست خارجی
۲۳	طرح جامع جمعیت و تعالی خانواده	۱۳۹۶/۰۲/۱۹	۱۷۵	مصوب کمیسیون و منتظر بررسی در صحن علنی
۲۴	طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر حوزه ورزش	۱۳۹۸/۰۴/۳۰	۶۱۸	اعلام وصول و ارجاع به کمیسیون فرهنگی
۲۵	طرح اساسنامه کمیته ملی پارالمپیک جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۵/۰۳/۳۰	۵۱	مصوب صحن علنی و تایید توسط شورای نگهبان (قانون)
۲۶	طرح تنقیح قوانین ورزش	۱۳۹۵/۰۳/۲۳	۳۸	اعلام وصول و ارجاع به کمیسیون فرهنگی

اهم لوایح ارجاع شده به کمیسیون فرهنگی به عنوان کمیسیون اصلی از مورخ ۱۳۹۵/۳/۷ تاکنون

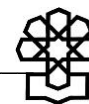
ردیف	لایحه	اعلام وصول	شماره ثبت	توضیحات
۱	لایحه اصلاح بند (۱۶) ماده (۲) قانون اهداف و وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۱۳۹۷/۱۱/۰۷	۵۳۸	گزارش یک شوری (در کمیسیون تصویب شد)
۲	لایحه "اصلاح قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور"	۱۳۹۷/۰۷/۰۳	۴۷۰	استرداد لایحه پیش از تصویب کلیات (یک شوری)
۳	لایحه "اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان" (اعاده از شورای نگهبان)	۱۳۹۵/۱۲/۱۱	۲۴۴	در صحن علنی به تصویب رسیده است اعاده از شورای نگهبان
۴	لایحه اساسنامه سازمان فرهنگی هنری فارسی زبانان (ایتا)	۱۳۹۵/۰۴/۲۴	۸۰	مصوب صحن علنی و تایید توسط شورای نگهبان (قانون)
۵	لایحه الحاق یک تبصره به قانون اصلاح ماده (۱۲) قانون حمایت از حقوق مولفان و مصنفان و هنرمندان (اعاده شده از شورای نگهبان)	۱۳۹۵/۰۳/۲۵	۲۶	گزارش کمیسیون پس از اعاده از شورای نگهبان (یک شوری)

اهم طرح‌ها و لوایح پیشنهادی در حوزه فرهنگ ارجاع شده به سایر کمیسیون‌ها از مورخ

۱۳۹۵/۳/۷ تاکنون

ردیف	طرح/لایحه	تاریخ وصول	شماره ثبت	توضیحات
۱	طرح معافیت یکی از فرزندان ذکور خانواده‌هایی که اهدای عضو در اثر مرگ مغزی دارند	۱۳۹۸/۹/۲۴	۶۹۴	اعلام وصول یک شوری ارجاع به کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی
۲	لایحه اصلاح بند «ت» ماده (۸۰) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۸/۵/۲۶	۶۳۱	اعلام وصول یک شوری، ارجاع به کمیسیون برنامه و بودجه
۳	طرح اصلاح ماده (۲) قانون حمایت خانواده	۱۳۹۸/۰۳/۲۸	۵۸۶	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون قضایی و حقوقی
۴	طرح انتزاع امور جوانان از وزارت ورزش و جوانان و تشکیل سازمان ملی جوانان	۱۳۹۷/۱۱/۰۱	۵۳۶	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون اجتماعی
۵	طرح سازمان نظام روزنامه نگاری جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۷/۰۹/۲۷	۵۱۵	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون اجتماعی
۶	طرح مبارزه با تبعیض نژادی، تنفر قومی و مذهبی	۱۳۹۷/۰۹/۱۱	۵۰۶	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون قضایی و حقوقی

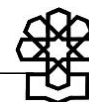
ردیف	طرح/لایحه	تاریخ وصول	شماره ثبت	توضیحات
۷	طرح "الحاق یک تبصره به ماده (۱۱) قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی (رسیدگی خارج از نوبت به دعاوی در مورد تقسیط مهریه با تغییر قیمت سکه)	۱۳۹۷/۰۸/۰۱	۴۸۹	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون قضایی و حقوقی
۸	طرح اصلاح ماده (۱۰۴۱) قانون مدنی اصلاحی مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۱ (افزایش سن ازدواج)	۱۳۹۷/۰۷/۰۴	۴۷۳	اگر چه این طرح در کمیسیون قضایی و حقوقی رد شد با این حال مجدداً به تشخیص نمایندگان در صحن مجلس جهت بررسی بیشتر به کمیسیون ارجاع شد
۹	لایحه اصلاح ماده (۱۹) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی (استفاده از سندلی کودک)	۱۳۹۷/۰۷/۰۳	۴۶۹	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون قضایی و حقوقی
۱۰	طرح اصلاح ماده (۴۳) قانون حمایت خانواده (اعطای امور مالی طفل بعد از فوت پدر به مادر)	۱۳۹۷/۰۶/۱۳	۴۶۴	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون قضایی و حقوقی
۱۱	طرح اصلاح ماده (۱۱۱۷) قانون مدنی (مصوب ۱۳۱۴) و الحاق سه تبصره به آن (اجازه مرد در اشتغال زن)	۱۳۹۷/۰۴/۱۲	۴۲۵	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون قضایی و حقوقی
۱۲	طرح اصلاح مواد (۱۰۴۳) و (۱۰۴۴) قانون مدنی (اذن پدر در ازدواج دختر باکره)	۱۳۹۷/۰۴/۱۰	۴۲۴	گزارش یک شوری (در کمیسیون قضایی و حقوقی رد شد)
۱۳	طرح اصلاح بند (۴) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری	۱۳۹۸/۰۵/۸	۶۲۴	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون اجتماعی
۱۴	طرح اصلاح تبصره ماده (۲۶) قانون حمایت از کودکان و نوجوانان بی سرپرست و بدسرپرست (اجازه ازدواج فرزند خوانده با سرپرست)	۱۳۹۶/۰۷/۳۰	۳۳۰	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون قضایی و حقوقی
۱۵	طرح تشدید مجازات جرائم خشن ارتكابی علیه بزه دیدگان خاص	۱۳۹۶/۰۷/۳۰	۳۲۹	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون قضایی و حقوقی
۱۶	طرح ساماندهی اهداء در مراکز درمان ناباروری	۱۳۹۶/۰۴/۲۷	۲۹۳	گزارش یک شوری (در کمیسیون بهداشت و درمان تصویب شد)
۱۷	طرح اصلاح لایحه قانونی تعیین تعطیلات رسمی کشور اصلاحی ۱۳۹۰/۰۶/۰۶	۱۳۹۵/۱۰/۰۵	۲۲۶	گزارش شور اول (در کمیسیون اجتماعی رد شد)

ردیف	طرح/لایحه	تاریخ وصول	شماره ثبت	توضیحات
۱۸	طرح حمایت از هنرمندان و استادکاران صنایع دستی	۱۳۹۵/۰۵/۰۲	۱۴۲	مصوب کمیسیون صنایع و معادن و به تصویب صحن علنی رسید و مورد تایید توسط شورای نگهبان قرار گرفت (قانون)
۱۹	لایحه رسیدگی به جرائم اطفال و نوجوانان	۱۳۹۵/۰۴/۲۶	۷۰	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون قضایی و حقوقی
۲۰	طرح تقویت و توسعه سازمان بسیج رسانه	۱۳۹۵/۰۴/۲۳	۳۶۹	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی
۲۱	لایحه حمایت از کودکان و نوجوانان	۱۳۹۵/۰۴/۱۳	۶۵	ارجاع به کمیسیون قضایی و حقوقی و مصوب مجلس شورای اسلامی منتظر تایید شورای نگهبان
۲۲	طرح افزایش نرخ باروری و پیشگیری از کاهش رشد جمعیت کشور (اعاده شده از شورای نگهبان)	۱۳۹۵/۰۳/۲۴	۱۷	بایگانی
۲۳	الحاق یک تبصره به ماده ۲ قانون اخلاکگران در نظام اقتصادی	۱۳۹۸/۱۰/۲	۷۰۲	کمیسیون اصلی قضایی و حقوقی و کمیسیون فرعی اقتصادی
۲۴	الزام دولت و شهرداری تهران حسب مورد به واگذاری موسسات اطلاعات، ایران، جام جم، کیهان و همشهری به بخش خصوصی	۱۳۹۸/۹/۵	۶۸۶	کمیسیون اصلی: ویژه حمایت از تولید و نظارت بر اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ کمیسیون فرعی: برنامه و بودجه و محاسبات، فرهنگی، آموزش و تحقیقات، امور داخلی کشور و شوراها
۲۵	طرح تشکیل هیئت هماهنگی و نظارت بر زندانها	۱۳۹۸/۰۸/۱۹	۶۷۷	نامشخص
۲۶	ممنوعیت ضبط و پخش اعترافات اشخاص از صدا و سیما و دیگر رسانه‌های گروهی	۱۳۹۸/۰۸/۱۳	۶۷۳	کمیسیون اصلی قضایی و حقوقی و فرعی فرهنگی
۲۷	ممنوعیت حیوان آزاری	۱۳۹۸/۰۶/۱۱	۶۵۵	کمیسیون اصلی: قضایی و حقوقی کمیسیون فرعی: کشاورزی، آب و منابع طبیعی، برنامه و بودجه و محاسبات، فرهنگی، آموزش و تحقیقات، امور داخلی کشور و شوراها

ردیف	طرح/لایحه	تاریخ وصول	شماره ثبت	توضیحات
۲۸	الزام دولت به شکایت علیه هالیوود (صنعت سینما و تلویزیون آمریکا) به دلیل توهین به ملت و تاریخ ایران ۱۳۹۸/۰۹/۱۷	۱۳۹۸/۰۵/۲۷	۶۴۰	کمیسیون اصلی: قضایی و حقوقی کمیسیون فرعی: فرهنگی، امنیت ملی و سیاست خارجی
۲۹	طرح معافیت یکی از فرزندان ذکور خانواده‌هایی که اهدای عضو در اثر مرگ مغزی دارند	۱۳۹۸/۰۹/۲۴	۶۹۴	اعلام وصول یک شوری ارجاع به کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی
۳۰	لایحه اصلاح بند «ت» ماده (۸۰) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۸/۰۵/۲۶	۶۳۱	اعلام وصول یک شوری، ارجاع به کمیسیون برنامه و بودجه
۳۱	طرح اصلاح بند (۴) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری	۱۳۹۸/۰۵/۰۸	۶۲۴	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون اجتماعی
۳۲	طرح اصلاح موادی از قانون مدنی	۱۳۹۸/۰۴/۲۳	۵۹۶	اعلام وصول یک شوری ارجاع به کمیسیون قضایی حقوقی
۳۳	طرح انتزاع امور جوانان از وزارت ورزش و جوانان و تشکیل سازمان ملی جوانان	۱۳۹۷/۱۱/۰۱	۵۳۶	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون اجتماعی
۳۴	طرح الحاق یک تبصره به ماده واحده قانون اصلاح ماده (۳۵) قانون خدمت وظیفه عمومی	۱۳۹۷/۱۰/۰۴	۵۲۶	بایگانی
۳۵	لایحه تشکیل سازمان نظام تخصصی ورزش	۱۳۹۵/۰۶/۲۱	۱۷۹	کمیسیون اجتماعی بایگانی شد

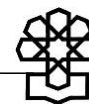
–اهم طرح‌ها و لوایح با موضوع آموزش ارجاعی به کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری و سایر کمیسیون‌ها
در جداول زیر به طور جداگانه طرح‌ها و لوایح با موضوع آموزش ارجاع شده به کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری و سایر کمیسیون‌ها احصا شده و در قسمت توضیحات جدول نحوه بررسی و وضعیت آنها ذکر شده است.

اهم طرح‌ها پیشنهادی در حوزه آموزش ارجاع شده به کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری
و سایر کمیسیون‌ها از مورخ ۱۳۹۵/۳/۷ تاکنون

ردیف	طرح/الایحه	تاریخ وصول	شماره ثبت	توضیحات
۱	طرح اصلاح تبصره (۲) ماده (۵) قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور	۱۳۹۸/۰۴/۳۱	۶۲۰	اعلام وصول یک شوری
۲	طرح الحاق یک تبصره به بند «الف» ماده (۲) قانون تأسیس و اداره مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی	۱۳۹۸/۰۴/۰۲	۵۸۸	اعلام وصول یک شوری
۳	طرح تعیین تکلیف استخدامی کارکنان و مهندسين سازمان نوسازی، توسعه و تجهیزات مدارس کشور	۱۳۹۸/۰۳/۲۸	۵۸۵	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون آموزش و تحقیقات
۴	طرح تعطیلی روز پنجشنبه کلیه مراکز اداری و آموزشی و قضایی در کلیه استانها و شهرستانها همانند تهران	۱۳۹۸/۰۲/۲۴	۵۷۱	اعلام وصول یک شوری کمیسیون اصلی (اجتماعی)، کمیسیون فرعی (آموزش)
۵	طرح ممنوعیت تبلیغ کلاسهای خصوصی	۱۳۹۷/۱۲/۱۲	۵۵۱	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون قضایی و حقوقی (کمیسیون اصلی)، کمیسیون آموزشی (کمیسیون فرعی)
۶	طرح "الحاق دو تبصره به بند (ث) ماده (۶۷) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران"	۱۳۹۷/۰۹/۱۱	۵۰۵	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون صنایع و معادن (اصلی)
۷	طرح تعیین تکلیف قانون حاکم بر امور استخدامی دانشگاه‌های غیردولتی و دانشگاه آزاد اسلامی	۱۳۹۷/۰۹/۰۷	۵۰۲	بایگانی
۸	طرح "اصلاح قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور اصلاحی مصوب ۱۳۹۵/۰۲/۲۶"	۱۳۹۷/۰۷/۰۸	۴۷۵	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون آموزش و تحقیقات
۹	طرح اصلاح بند (الف) ماده (۹۰) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۶/۱۲/۱۳	۳۷۷	گزارش یک فوریتی(با) اصلاحاتی در کمیسیون آموزش و تحقیقات تصویب شد)
۱۰	طرح تعیین تکلیف قانون حاکم بر امور استخدامی دانشگاههای غیردولتی و دانشگاه آزاد اسلامی	۱۳۹۵/۱۱/۲۶	۲۳۵	اعلام وصول یک شوری و ارجاع به کمیسیون اجتماعی
۱۱	طرح الحاق یک تبصره به ماده (۹) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش	۱۳۹۸/۰۹/۲۸	۶۸۱	اعلام وصول و ارجاع به کمیسیون آموزش

ردیف	طرح/لابحه	تاریخ وصول	شماره ثبت	توضیحات
۱۲	طرح استفساریه تبصره (۱۰) ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش	۱۳۹۸/۹/۲۴	۶۹۵	تصویب در صحن مجلس و ارجاع به شورای نگهبان
۱۳	طرح تشکیل سازمان معلمی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۸/۹/۲۴	۶۹۳	اعلام وصول و ارجاع به کمیسیون آموزش
۱۴	طرح الزام دولت به حمایت از مراکز علمی-تحقیقاتی ضداستکباری	۱۳۹۸/۰۵/۲۷	۶۳۷	اعلام وصول یک شوری
۱۵	طرح اجرای اصل پانزدهم (۱۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (تدریس زبان‌های محلی و قومی در مدارس و دانشگاه‌های کشور)	۱۳۹۸/۰۴/۰۲	۵۸۹	اعلام وصول یک شوری
۱۶	طرح الزام به رعایت حق بر اشتغال و آموزش برابر برای همه ایرانیان	۱۳۹۸/۰۸/۱۹	۶۷۸	اعلام وصول یک شوری
۱۷	طرح تعویق کنکور سراسری به مدت حداقل دو ماه	۱۳۹۸/۰۲/۳۰	۵۷۴	اعلام وصول یک شوری
۱۸	طرح ساماندهی کارکنان قراردادی دانشگاه پیام نور	۱۳۹۷/۱۰/۱۹	۵۳۱	نظر شورای نگهبان (مغایرت با اصل ۷۵ قانون اساسی) کمیسیون اصلی (اجتماعی) کمیسیون فرعی (آموزش)
۱۹	طرح حمایت از تأسیس و تقویت مؤسسات و مراکز آموزش عالی غیردولتی	۱۳۹۵/۰۳/۲۲	۳	اعاده شده از شورای نگهبان

اهم لوایح پیشنهادی در حوزه آموزش ارجاع شده به کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری
و سایر کمیسیون‌ها از مورخ ۱۳۹۵/۳/۷ تاکنون

ردیف	شرح/لایحه	تاریخ وصول	شماره ثبت	توضیحات
۱	لایحه الحاق یک تبصره به ماده (۵) قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور	۱۳۹۷/۰۸/۰۱	۴۸۸	گزارش یک شوری (در کمیسیون آموزش و تحقیقات رد شد)
۲	لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در مؤسسه بین‌المللی تحلیل سامانه‌های کاربردی	۱۳۹۷/۰۳/۲۹	۴۱۸	گزارش یک شوری (در کمیسیون آموزش و تحقیقات تصویب شد)
۳	لایحه بازگشایی مدارس	۱۳۹۵/۱۲/۲۴	۲۵۰	گزارش شور اول (در کمیسیون رد شد)
۴	لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در انجمن فرهنگستان‌ها و مجامع علمی آسیا	۱۳۹۵/۰۴/۲۳	۱۲۸	تصویب
۵	لایحه مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی	۱۳۹۵/۰۵/۰۲	۱۰۱	تصویب
۶	لایحه حمایت از مالکیت فکری	۱۳۹۵/۰۴/۲۸	۸۷	اعلام وصول یک شوری کمیسیون قضایی و حقوقی (اصلی)، کمیسیون آموزش (فرعی)

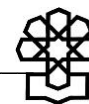
ب) عملکرد نظارتی مجلس در حوزه آموزش و فرهنگ

نظارت در حوزه آموزش و فرهنگ فرهنگ نیز طی دوره دهم مجلس شورای اسلامی پیگیری شده است. نظارت مجلس شورای اسلامی در قالب ابلاغ و انتشار قوانین، تذکرات کتبی و شفاهی به وزرا و رئیس جمهور، تحقیق و تفحص‌ها، استیضاح و رأی اعتماد به وزیران، نظارت بر اجرای قانون بودجه سنواتی و غیره انجام می‌پذیرد. در این میان یکی از مهمترین ابعاد نظارت مجلس، تحقیق و تفحص می‌باشد که با ارائه درخواست آن از سوی نمایندگان آغاز می‌شود و با بازتاب موضوع در صحن علنی مجلس و در برخی موارد با پیگیری موضوع در مراجع قضایی خاتمه می‌یابد. در مجلس دهم از تاریخ ۷ خرداد ماه ۱۳۹۵ تاکنون چهار مورد تحقیق و تفحص و گزارش نظارتی در حوزه فرهنگ به تصویب رسیده و قرائت شده که در جدول ذیل آمده است:

اهم تحقیق و تفحصات و گزارش نظارتی قرائت شده در صحن مجلس شورای اسلامی

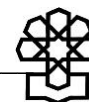
در حوزه آموزش و فرهنگ از مورخ ۱۳۹۵/۳/۷ تاکنون

ردیف	عنوان	توضیحات
۱	گزارش کمیسیون اصل ۹۰ در مورد عملکرد سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	کمیسیون اصل ۹۰ در گزارشی عملکرد سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری را بررسی نمود. این گزارش در چند بخش به تفکیک عملکرد سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی را مورد بررسی قرار داده است که سرفصل‌های آن شامل وضعیت کشور ایران از نگاه آمار در سه حوزه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، اهم ضعف‌ها و مشکلات احصاء شده به تفکیک در این سه حوزه، وضعیت فعالان و تشکل‌های مردم نهاد حوزه‌های مرتبط، نظرات وزارت اطلاعات و مرکز پژوهش‌های مجلس و جمع‌بندی و پیشنهادهای کمیسیون است. در جمع‌بندی این گزارش ضمن تأکید بر لزوم تربیت و انتصاب مدیران کارآمد، باتجربه و دارای توان علمی و اجرایی به جای مدیران غیرمتخصص سیاسی در این سازمان، بر لزوم تنقیح، بازنگری، شناسایی خلأهای قانونی و تدوین و ارائه لوایح پیشنهادی دولت درباره میراث فرهنگی تأکید شده است. همچنین تقویت صنایع دستی و حمایت از تولیدکنندگان این عرصه، حفظ آثار تاریخی و میراث فرهنگی توسط تمامی دستگاه‌ها و مسئولان و برخورد قاطع با متخلفان حوزه میراث فرهنگی و تاریخی به خصوص متخلفان سازمان یافته از سوی قوه قضائیه از مواردی است که در این گزارش تأکید شده و در پایان نیز بر لزوم تبدیل سازمان میراث فرهنگی به وزارتخانه نیز تأکید شد.
۲	گزارش تحقیق و تفحص از صندوق ذخیره فرهنگیان	گزارش تحقیق و تفحص از صندوق ذخیره فرهنگیان قرائت شد و نمایندگان مجلس موافقت کردند گزارش تحقیق و تفحص از صندوق ذخیره فرهنگیان به قوه قضائیه ارسال شود. در گزارش فراکسیون مبارزه با مفاسد اقتصادی مجلس آمده است: به طور کلی بررسی‌ها نشان می‌دهد که مدیران بانک سرمایه طی مدت بیش از ۱۰ سالی که از تأسیس بانک می‌گذرد و به خصوص در سال‌های اخیر به مأموریت اصلی و دلایل اولیه تأسیس بانک که همانا ارائه خدمات به مردم و خصوصاً خانواده بزرگ فرهنگیان بوده، توجه نکرده و از جایگاه والای این عزیزان به‌عنوان سهامدار اصلی بانک متبوع، فقط در زمان بروز مشکلات و پیشبرد اهداف خود استفاده نموده و از سوی دیگر در حفظ و حراست از سرمایه بانک که قسمت اعظم آن از محل اندوخته این قشر عزیز تأمین شده نیز به رسم امانت عمل نکرده و اموری را مرتکب شده‌اند که در خوشبینانه‌ترین حالت می‌توان آن را ناشی از ناکافی بودن اطلاعات و تجربه آنها در زمینه اداره بانک و انجام امور اقتصادی دانست و در نتیجه این امر علاوه بر تحمیل زیان سنگین و احتمال تحمیل زیان‌های بزرگ‌تر در آینده به علت بلوکه شدن منابع، سهامداران با خطر اتلاف قسمت اعظم سرمایه نیز مواجه هستند که این فراکسیون در صدد ارائه راهکارهای خود در جهت رفع این بحران است که نتایج کارشناسی خود را متعاقباً اعلام خواهد نمود. در جمع‌بندی گزارش تحقیق و تفحص نیز آمده است: با عنایت به این که ایده

توضیحات	عنوان	ردیف
تاسیس صندوق ذخیره فرهنگیان و دولت در برنامه دوم و تکلیف دولت در برنامه سوم چهارم و ششم توسعه به پرداخت سهم خود توسط مجلس شورای اسلامی بیانگر عزم جمهوری اسلامی در تقویت مالی و معیشتی فرهنگیان است که رهبر معظم انقلاب از آن به‌عنوان یکی از مسائل درجه یک ما در مدیریت‌های دولتی و سرمایه‌گذاری یاد کرده‌اند. کمیسیون آموزش مجلس ضمن ارج نهادن به همه تلاش‌های صورت گرفته از طرف قوه قضاییه و دستگاه‌های نظارتی چون وزارت اطلاعات، سازمان بازرسی کل کشور، خصوصاً دادستانی کل کشور در برخورد با تخلفات و فسادهای صورت گرفته در صندوق ذخیره فرهنگیان با بررسی گزارش تحقیق و تفحص از صندوق ذخیره فرهنگیان و دعوت چندین باره از مسئولان فعلی و سابق صندوق اعلام می‌کند لازم است همه قوای کشور در یک عزم ملی و با هدف کمک به اقتصاد معلمان کشور به پیشنهادهای این گزارش توجه و با یک نگاه همه جانبه به حل موضوع کمک کند.	گزارش تحقیق و تفحص از صندوق ذخیره فرهنگیان	
کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی نظر به وظیفه ذاتی خود و مستند به بند ۶ ماده (۴۵) آئین‌نامه داخلی مجلس، در مهرماه ۱۳۹۵ از دستگاه‌های مجری قانون تسهیل ازدواج جوانان درخواست گزارش اجرای مواد مرتبط با هر دستگاه اجرائی را داشت. «مستند به گزارش‌های ارسالی از سوی دستگاه‌های اجرائی، مهمترین احکام این قانون نظیر مواد ۱، ۲، ۴ و ۱۱ که به ترتیب دولت را به ایجاد صندوق اندوخته جوانان، تهیه اساسنامه صندوق، پرداخت وام ودیعه مسکن از محل صندوق، پرداخت کمک هزینه زندگی به صورت قرض الحسنه و تهیه آئین‌نامه اجرائی قانون، مکلف می‌کند و به نظر می‌رسد هدف مهم مقنن از تصویب این قانون، همین احکام بوده، اجرا نشده است. احکامی هم که اجرائی شده‌اند، یا نسبت به این احکام مهم، در درجه کمی از اهمیت قرار دارند، یا اموری هستند که مطابق شرح وظائف دستگاه‌های اجرائی به صورت معمول انجام می‌پذیرند و یا دستگاه اجرائی موارد دیگری را به عنوان امور جایگزین این احکام معرفی کرده است. در مواردی دستگاه اجرائی علت عدم اجرای حکم را عملکرد دولت‌های پیشین و ایجاد اختلال در روند اجرائی کشور می‌داند (نظیر تأسیس صندوق مهر امام رضا که تمامی منابع مربوط به وام‌های ازدواج بدان اختصاص یافته است یا طرح مسکن مهر که تمامی منابع مربوط به احداث مسکن مصروف در این طرح شده‌اند) و در مهم‌ترین حکم که همان تصویب آئین‌نامه اجرائی قانون بوده است، عدم تصویب آئین‌نامه، دستگاه‌های مختلف اجرائی را از عمل به قانون و تحقق اهداف مقنن، بازداشته است.» در پی ارائه این گزارش کارشناسی، نمایندگان تصمیم گرفتند با توجه به اهمیت اجرای این قانون و مشخص شدن عدم اجرای کامل این قانون، از ابزار نظارتی ماده ۲۳۴ قانون آئین‌نامه داخلی مجلس استفاده کنند که پس از ارجاع این امر از سوی هیئت‌رئیس، کمیسیون فرهنگی گزارشی در این خصوص تهیه کرد و پس از قرائت گزارش در صحن علنی در مورخ ۱۳۹۶/۹/۲۲ و تصویب مجلس برای ارسال	تحقیق و تفحص راجع به اجرای قانون "تسهیل ازدواج جوانان"	۳

توضیحات	عنوان	ردیف
به قوه قضائیه، موضوع در تاریخ ۱۳۹۶/۹/۲۸ برای رسیدگی، به آن قوه ارجاع شد.		
گزارش بررسی تقاضای تحقیق و تفحص از منابع، مصارف و نظام مدیریت شرکت‌های فرهنگی، ورزشی وابسته به وزارت ورزش و جوانان در ۱۰ سال گذشته در صحن علنی قرائت شد. پس از قرائت این گزارش، نمایندگان با ۱۷۸ رأی موافق، ۲۶ رأی مخالف و ۵ رأی ممتنع از مجموع ۲۵۴ رأی مأخوذه با درخواست این تحقیق و تفحص موافقت کردند، پیش از این تحقیق و تفحص با عنوان درخواست تحقیق و تفحص از دو باشگاه پرسپولیس و استقلال در رسانه‌ها منتشر و معروف شده بود. محورهای اصلی تحقیق و تفحص بدین شرح است: ۱. میزان درآمدهای شرکت‌های فرهنگی، ورزشی وابسته به وزارت ورزش و جوانان در ۱۰ سال اخیر و محل تأمین آن. ۲. میزان مصارف و هزینه‌های شرکت‌های فرهنگی، ورزشی وابسته به وزارت ورزش و جوانان در ۱۰ سال اخیر علی‌الخصوص تیم‌های تحت پوشش و محل هزینه‌کرد آن. ۳. میزان جریمه‌های ملی و بین‌المللی تیم‌های تحت پوشش شرکت‌های فرهنگی، ورزشی وابسته به وزارت ورزش و جوانان و دلایل آنها در ۱۰ سال اخیر. ۴. ساز و کار نظارتی و راهبری تیم‌های تحت پوشش شرکت‌های فرهنگی، ورزشی وابسته به وزارت ورزش و جوانان و آئین‌نامه‌های اداری و مالی. ۵. تغییرات سازمانی و انتصابات ستادی در شرکت‌های فرهنگی، ورزشی وابسته به وزارت ورزش و جوانان.	تحقیق و تفحص از منابع، مصارف و نظام مدیریت شرکت‌های فرهنگی-ورزشی وابسته به وزارت ورزش و جوانان در ۱۰ سال گذشته	۴

۵. حوزه حقوقی و قضایی

عملکرد تقنینی مجلس شورای اسلامی در دوره دهم در حوزه حقوقی و قضایی مجلس شامل مصوبات صحن علنی و اهم مصوبات کمیسیون به شرح جدول زیر است:

۱. قوانین مصوب در صحن علنی مجلس

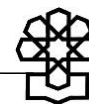
ردیف	عنوان قانون	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	تاریخ تصویب
۱	لایحه تجارت	۱۶	۱۳۹۵/۳/۲۴	نهایی نشده است
۲	لایحه اصلاح قانون مبارزه با پولشویی	۳۴۷	۱۳۹۶/۹/۱۹	۱۳۹۷/۷/۱۹
۳	لایحه اصلاح قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم	۳۴۴	۱۳۹۶/۹/۸	۱۳۹۷/۵/۲
۴	طرح تشدید مجازات اسیدپاشی و حمایت از بزه دیدگان ناشی از آن	۳۷۹	۱۳۹۶/۱۲/۱۳	۱۳۹۸/۷/۲۸
۵	طرح الحاق یک ماده به قانون مبارزه با مواد مخدر	۲۱۹	۱۳۹۵/۹/۱۶	۱۳۹۶/۵/۲۳
۶	طرح تقلیل مجازات حبس تعزیری	۶۶۵	۱۳۹۸/۸/۱۲	۱۳۹۸/۱۰/۱۷
۷	لایحه معاهده بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین در زمینه معاضدت حقوقی و دو جانبه در موضوعات کیفری	۱۲۳	۱۳۹۵/۴/۲۳	۱۳۹۵/۶/۹
۸	طرح شفاف‌سازی منابع تأمین مالی تبلیغات و فعالیت‌های انتخاباتی با اصلاح برخی مواد قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی	۶۹۹	۱۳۹۸/۱۰/۱	۱۳۹۸/۱۱/۷
۹	اصلاح موادی از قانون آیین‌نامه داخلی مجلس	۴۳۴	۱۳۹۷/۵/۲	۱۳۹۸/۱۰/۴
۱۰	طرح اصلاح موادی از قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی	۴۹۰	۱۳۹۷/۱/۲۰	۱۳۹۸/۲/۸
۱۱	طرح الحاق یک تبصره به ماده (۴۲) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی	۱۶۳	۱۳۹۵/۵/۱۷	۱۳۹۵/۱۰/۱
۱۲	قانون اصلاح قانون صدور چک		۱۳۹۵/۳/۳۰	۱۳۹۸/۸/۱۳
۱۳	طرح الحاق موادی به اصل ۴۹ قانون اساسی	۵۴۰	۹۷/۱۱/۱۴	۱۳۹۸/۱۱/۱
۱۴	لایحه حمایت از اطفال و نوجوانان	۶۵	۱۳۹۵/۴/۱۳	۱۳۹۸/۱۰/۳

۲. مصوبات کمیسیون

ردیف	عنوان طرح / لایحه	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول	تاریخ تصویب در کمیسیون
۱	طرح اصلاح موادی از قانون آیین دادرسی کیفری	۴۱۱	۱۳۹۷/۳/۲۳	۱۳۹۸/۷/۲۷
۲	طرح حمایت از مالکیت صنعتی	۱۵۷	۱۳۹۵/۴/۲۷	۱۳۹۸/۵/۲۶
۳	طرح الزام به تنظیم سند رسمی معاملات اموال غیر منقول	۲۲۵	۱۳۹۵/۱۰/۱	۱۳۹۸/۱۱/۶
۴	طرح استفساریه تبصره (۱) ماده (۱۳) قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات	۳۶۷	۱۳۹۶/۱۱/۱	۱۳۹۸/۷/۶
۵	اصلاح موادی از قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری	۵۱۰	۱۳۹۷/۹/۱۳	۱۳۹۸/۴/۱۹
۶	طرح اصلاح مواد (۴۴) و (۱۹۴) قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی	۵۰۹	۱۳۹۷/۹/۱۳	۱۳۹۷/۱۱/۲۷

۳. طرح‌ها و لوایح مهم در دست بررسی کمیسیون

ردیف	عنوان طرح / لایحه	شماره ثبت	تاریخ اعلام وصول
۱	طرح "اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۶۷ و اصلاحات بعدی آن"	۲۳۶	۱۳۹۵/۱۱/۲۶
۲	لایحه مبارزه با قاچاق انسان و اعضای بدن و مجازات عبوردهندگان غیرمجاز افراد از مرزهای کشور	۵۸۴	۱۳۹۸/۳/۲۸
۳	طرح انتزاع سازمان زندان‌ها از قوه قضائیه و الحاق آن به وزارت کشور	۶۵۶	۱۳۹۸/۶/۱۲
۴	طرح تشدید مجازات جرائم خشن ارتكابی علیه بزه دیدگان خاص	۳۲۹	۱۳۹۷/۷/۳۰
۵	طرح اصلاح قانون جرم سیاسی	۵۴۱	۱۳۹۷/۱۱/۱۴
۶	طرح مبارزه با تبعیض نژادی، تنفر قومی و مذهبی	۵۰۶	۱۳۹۷/۹/۱۱
۷	طرح "اصلاح مواد (۱۵) و (۱۶) قانون راجع به ورود و اقامت اتباع خارجه مصوب ۱۳۱۰"	۵۰۳	۱۳۹۷/۹/۷
۸	طرح "عفو عمومی و تبدیل مجازات"	۴۶۷	۱۳۹۷/۷/۱
۹	طرح ساماندهی زندانیان و کاهش جمعیت کیفری زندانها	۳۳۸	۱۳۹۶/۹/۱
۱۰	طرح مشارکت مستقیم شهروندان در امور قوه مقننه	۵۵۴	۱۳۹۷/۱۲/۲۰
۱۱	لایحه جامع انتخابات	۵۵۰	۱۳۹۷/۱۲/۱۲
۱۲	طرح ابلاغ، انتشار و اجرای قوانین	۴۹۵	۱۳۹۷/۸/۱۴

در ادامه گزارش مختصری از مهمترین مصوبات و عملکردهای مجلس دهم در حوزه قضایی و حقوقی ارائه می‌شود:

۱. لایحه تجارت

با لحاظ سرعت تحولات حوزه تجارت، ضروری است که قوانین کشور در این حوزه نیز متناسب با تحولات جهانی و داخلی تغییر یابد. متأسفانه قانون تجارت ایران که به‌عنوان مهمترین قانون عرصه تجارت و کسب‌وکار و به‌عنوان قانون مادر در این حوزه شناخته می‌شود، مصوب سال ۱۳۱۱ بوده و تنها بخشی از آن در سال ۱۳۴۷ بازنگری و اصلاح شده است، لذا ضروری است این قانون بازنگری و اصلاح گردد.

در مجلس دهم کتاب‌های اول و دوم این لایحه مشتمل بر ۴۵۶ ماده تصویب شده است. مهم‌ترین رویکردهای اصلی بازبینی در کتاب اول و دوم در لایحه تجارت از قبیل سعی در مطابقت مقررات قانون تجارت با فقه امامیه، روزآمد کردن متناسب و رفع خلأهای قانون فعلی، مطابقت سازی با اسناد بین‌المللی و قوانین تجارت روز کشورهای پیشرفته و درحال توسعه، قضا زدایی، حمایت از مصرف‌کنندگان در قراردادهای تجاری، شفاف‌سازی، الکترونیک کردن اسناد تجاری، تسهیل محیط کسب‌وکار، پیشگیری از فساد اقتصادی و پول‌شویی و قاچاق، اعتباربخشی به اسناد تجاری، توجه به دو اصل سرعت و امنیت در اسناد تجاری، روزآمد کردن متناسب و رفع خلأهای قانون فعلی، مطابقت سازی با اسناد بین‌المللی و قوانین تجارت روز کشورهای پیشرفته و درحال توسعه، می‌توان برشمرد. لازم است این روند ادامه یافته و بقیه بخش‌های این لایحه مهم و راهبردی به تصویب برسد. شایان ذکر است کتاب‌های تجارت و مقررات حاکم بر آن، شرکت‌های تجاری و ورشکستگی از لایحه تجارت باقی مانده است.

بخشی از کتاب تجارت و مقررات حاکم بر آن به تصویب کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس دهم رسیده و در فرآیند ارسال به صحن علنی قرار گرفت. لکن کتابهای شرکت‌های تجاری و ورشکستگی به دلیل اتمام دوره دهم مجلس فرصت طرح در کمیسیون نیافت. در کتاب تجارت و مقررات حاکم بر آن که به موضوع تعریف تاجر و حقوق و تکالیف وی و نیز دادگاه تجارت پرداخته شده، تحولات مهمی رخ داده است از جمله اینکه معیار تشخیص تاجر از معیار موضوعی به معیار شخصی تغییر کرده است که به موجب آن تشخیص تاجر کاملاً عینی می‌شود. بر این مبنا زمینه تشکیل دادگاه تجارت که در راستای تحقق دقت و سرعت در دعاوی تجاری، رسیدگی به دعاوی بین‌تجار در صلاحیت آن قرار گرفته، فراهم شده است. همچنین کلیه دفاتر تاجر به صورت الکترونیک تدوین خواهد شد.

۲. طرح شفاف‌سازی منابع تأمین مالی تبلیغات و فعالیت‌های انتخاباتی با اصلاح برخی مواد

قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی

در خصوص این موضوع ضمن تشکیل کارگروه تخصصی در این رابطه و انجام مصاحبه‌ها و بررسی‌های تطبیقی، پیش‌نویسی به همراه مبانی نظری مواد ارائه شده تهیه گردید. تعیین چارچوب، محدودیت و یا ممنوعیت در تبلیغات و هزینه‌های تبلیغاتی و انتخاباتی، تعیین جرائم و تخلفات تبلیغاتی، محدود نمودن کمک‌های مالی در رقابت‌های انتخاباتی، تنظیم قواعد و مکانیزم‌هایی برای اعلام هزینه‌ها و افزایش شفافیت، از جمله مهمترین اهداف در مسیر تهیه پیش‌نویس طرح مذکور بود.

برای نیل به اهداف مزبور، راهبردهایی وضع گردید که در نهایت به فصول مربوط به طرح قانونی منتهی گردید.

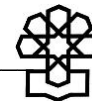
بهره‌مندی داوطلبان از امکانات عمومی به صورت برابر، تعیین حدود هزینه‌های انتخاباتی، تعیین نوع هزینه‌های انتخاباتی، تعیین منابع مجاز و غیرمجاز انتخاباتی، شفاف‌سازی منابع و هزینه‌های انتخاباتی داوطلبان و تشکل‌های سیاسی، اعلام منابع و هزینه‌های انتخاباتی داوطلبان و تشکل‌های سیاسی به مراجع ذی‌صلاح، اعمال نظارت دقیق بر منابع و هزینه‌های انتخاباتی داوطلبان و تشکل‌های سیاسی، تعیین شیوه و چگونگی برخورد با تخلفات مالی، پیش‌بینی محدودیت‌های ماهوی در امر تبلیغات نظیر ممنوعیت هرگونه تخریب، تهدید، تطمیع، فریب و وعده‌های خارج از اختیارات قانونی و هرگونه اقدام مغایر امنیت ملی نظیر تفرقه قومی و مذهبی، پیشگیری از جرایم و تخلفات تبلیغاتی و رسیدگی به موقع و سریع مراجع ذی‌صلاح نسبت به این جرایم و تخلفات، رعایت بی‌طرفی دستگاه‌های اجرایی و عمومی در انتخابات، از جمله مهمترین محورهای طرح مذکور می‌باشد.

۳. لایحه حمایت از اطفال و نوجوانان

با عنایت به برخی ایرادات و خلأها در لایحه حمایت از اطفال و نوجوانان، کارگروهی متشکل از نمایندگان دفتر مطالعات حقوقی مرکز، قوه قضائیه و دستگاه‌های ذیربط از جمله سازمان بهزیستی و وزارت کشور لایحه مذکور را مورد بازنگری قرار داده و مواد اصلاحی به کمیسیون قضائی ارائه گردید. مواد پیشنهادی مشتمل بر ۵۱ ماده که با رویکردی کاملاً حمایت مدارانه طیف وسیعی از موضوعات مرتبط با حوزه کودکان را مورد توجه قرار داده است در تاریخ ۱۳۹۷/۶/۶ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و جهت تأیید نهایی به شورای محترم نگهبان ارسال گردیده است. حمایت‌های مندرج در این لایحه را می‌توان به دو بخش کلی حمایت غیر کیفری و کیفری به ترتیب زیر تقسیم نمود؛

الف) حمایت غیر کیفری مشتمل بر سازوکارهای ذیل:

۱. پیش‌بینی ساختار مشخص و تشکیلاتی برای ایجاد زمینه‌های همکاری همه نهادها و انجام مطالعات و تحقیقات آماری و اطلاعاتی در جهت حمایت از اطفال و نوجوانان در معرض خطر به نهاد ذیربط و مداخله فوری جهت پیشگیری از بزه دیدگی یا افزایش آسیب وارده.

۲. تعیین و تبیین گستره وظایف و تکالیف نهادهای مرتبط با حوزه کودکان از جمله وزارت کشور، نیروی انتظامی، سازمان بهزیستی، سازمان صدا و سیما.

۳. پیش‌بینی وضعیت مخاطره‌آمیز ناشی از اعمال والدین، سرپرستان طفل، سایر افراد مرتبط با وی. (ب) حمایت کیفری مشتمل بر قواعد ماهوی و شکلی ذیل؛

۱. جرم انگاری رفتارها علیه حقوق مادی و معنوی طفل، مانند حق بر آموزش، ارتکاب اعمال منافی عفت علیه طفل، معامله طفل و بهره‌کشی از وی، جرایم علیه تمامیت جسمانی، ازدواج با صغار و امتناع از اعلام جرم به مقامات.

۲. پیش‌بینی و تخصیص شعبی برای رسیدگی به جرایم علیه اطفال و نوجوانان، تعیین طرق شروع به رسیدگی و امکان اعلام جرم علیه طفل، غیر قابل گذشت بودن جرایم مزبور و...

۴. قانون الحاق یک ماده به قانون مبارزه با مواد مخدر

قانون مبارزه با مواد مخدر در سال ۱۳۶۷ با هدف ساماندهی و کنترل معضل جرائم مواد مخدر به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است. این قانون تا کنون دو بار در سالهای ۱۳۷۶ و ۱۳۸۹ مورد اصلاح قرار گرفته است. به موجب اصلاحیه اخیر و مطابق با ماده (۴۵) این قانون به مجلس شورای اسلامی اجازه اصلاح این قانون داده شد.

با وجود آنکه قانون مذکور و اصلاحات بعدی آن عمدتاً مبتنی بر شدت مجازات‌ها نظیر اعدام و حبس ابد می‌باشد به دلایل مختلف از جمله استفاده بی ضابطه از نهاد عفو و تخفیف مجازات و گستره تبدیل مجازات اعدام به حبس ابد و عدم تمایل قضات به اجرای مجازات‌های شدید، اصول حتمیت و قطعیت مجازات‌ها در این قانون با تزلزل مواجه شده و کارآمدی و اثربخشی این مجازات در قانون مبارزه با مواد مخدر را تحت الشعاع قرار داده بود. از این رو پیش‌نویس طرح اصلاح برخی مواد قانون مبارزه با مواد مخدر با هدف متناسب سازی جرایم و مجازات‌های مقرر در قانون مبارزه با مواد مخدر و تعدیل موارد مجازات اعدام و حبس ابد، در دستور کار دفتر مطالعات حقوقی قرار گرفت. این طرح در قالب الحاق یک ماده به قانون مزبور در تاریخ ۱۳۹۵/۹/۱۶ اعلام وصول گردید و سرانجام پس از بررسی در کمیته‌های تخصصی و جلسات کمیسیون مربوطه و صحن علنی در تاریخ ۱۳۹۶/۷/۱۲ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و در تاریخ ۱۳۹۶/۸/۳ جهت اجرا ابلاغ گردیده است. برخی ویژگی‌های طرح مزبور عبارتند از:

۱. اختصاص مجازات اعدام به جرائم مواد مخدر و روانگردان به چهار مورد؛ اول آنکه به شکل مسلحانه واقع شوند دوم آنکه مرتکب، نقش سردسته یا پشتیبان مالی داشته سوم آنکه از اطفال و نوجوانان در ارتکاب جرائم مزبور استفاده شده باشد و چهارم آنکه مرتکب سابقه محکومیت قطعی اعدام یا حبس ابد یا حبس بیش از ۱۵ سال را به علت ارتکاب جرائم موضوع قانون مواد مخدر داشته باشد.

۲. تعدیل موارد مجازات اعدام مندرج در قانون فعلی به حبس درجه ی یک (بسیست و پنج سال تا

سی سال حبس) و موارد حبس ابد به حبس و جزای نقدی درجه دو (حبس از پانزده تا بیست و پنج سال و جزای نقدی از ۵۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال تا ۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال)

۳. تعریف مسلحانه بودن جرائم مواد مخدر، توضیح آنکه قاچاق مسلحانه مذکور در این قانون از منظر برخی از قضات نیازمند همراه داشتن سلاح است؛ درحالی که از منظر برخی دیگر صرف درگیری کفایت می‌کند و از این جهت قانون دارای ابهام بود.

۴. ساماندهی موارد استفاده از نهادهای ارفاقی همچون تعلیق مجازات، آزادی مشروط و مرخصی از زندان.

۵. قانون اصلاح قانون صدور چک

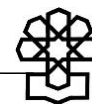
با توجه به مشکلات اقتصادی و افزایش صدور چکهای بلامحل و زندانی شدن برخی از محکومان مالی ضرورت اصلاح قانون صدور چک آشکار گردید که به درخواست برخی از نمایندگان محترم توسط دفتر مطالعات حقوقی مرکز پژوهش‌های مجلس منقحی در این مورد تهیه گردید و بعد از سلسله جلسات مربوط، در قالب طرح به مجلس شورای اسلامی پیشنهاد شد که در نهایت منجر به اصلاح قانون صدور چک در سال ۹۷ گردید.

نوآوری‌های این قانون به شرح ذیل است؛

الف) پیش‌بینی چک الکترونیک و مکلف کردن بانک مرکزی به تهیه زیرساخت آن: سرعت بالا و هزینه کمتر، عدم امکان سرقت و مفقودی چک، عدم امکان جعل، سهولت انتقال به دیگری و عدم نیاز به جا به جایی فیزیکی برگه چک، احتمال مدیریت اعتبار افراد متناسب با تمکن مالی، عدم امکان تغییر در برگ چک الکترونیکی، اعتبارسنجی راحت، حسابرسی آسان، صرفه جویی در مصرف کاغذ، اطلاع رسانی آسان نقل و انتقالات چک به صاحب آن از جمله مهم ترین مزایای استفاده از برگ چک‌های الکترونیکی است که در ماده یک طرح پیشنهادی مورد توجه قرار گرفته است.

ب) پیش‌بینی ضمانت اجراهای بانکی موثر: به دلیل خلأ قانونی، در صورتی که فردی چک بلامحل صادر کند به استثنای مورد مذکور در ماده ۲۲ قانون صدور چک، می‌تواند دوباره دسته چک جدید دریافت کند. لزوم ممنوعیت این اشخاص از دریافت دسته چک جدید از سوی بانک مرکزی ضروری است. البته با توجه به اینکه ممکن است اعمال محرومیت‌های مذکور درخصوص بنگاه‌های اقتصادی موجب اختلال در فعالیت‌های اقتصادی کشور شود، راهکاری در تبصره یک این ماده پیش‌بینی شده تا در موارد حساس، محرومیت‌های مذکور برای بنگاه‌های اقتصادی به حال تعلیق درآید.

ج) الزامی کردن اعتبارسنجی متقاضیان دسته چک: دریافت دسته چک از سوی اشخاصی که بعضاً حتی فاقد شغل و درآمد مشخصی هستند ضمن تحمیل هزینه بر جامعه و خود، موجب کاهش اعتماد

فعالان اقتصادی به چک شده است. از اینرو در طرح پیشنهادی در راستای افزایش اعتبار چک و جلوگیری از دریافت دسته چک از سوی اشخاصی که شرایط لازم را ندارند، اعتبارسنجی متقاضیان دریافت دسته چک در ماده ۵ مورد پیش بینی قرار گرفته است.

د) پیش بینی ابزار جایگزین چک: یکی از دلایل تمایل مردم به دسته چک، نبود ابزار جایگزین است. توسعه ابزار پرداخت و تعیین ضمانت اجرای مناسب برای آن موجب کاهش تمایل مردم به دریافت دسته چک شده و به تبع آن نکول چک نیز با کاهش همراه خواهد بود. وجود اسناد پرداخت متنوع می تواند نیاز کاذب به داشتن دسته چک را در اشخاص مختلف کاهش دهد. از اینرو در راستای کاهش استفاده از ابزار چک، در تبصره ۲ ماده ۵ طرح پیشنهادی ابزار برداشت مستقیم مورد پیش بینی قرار گرفته است.

ه) پیش بینی سامانه جامع بانکی: در راستای دستیابی به سیاست انتخاب شده در طرح پیشنهادی مبنی بر اعتبارسنجی اشخاص و اعمال محرومیت های بانکی برای صادرکنندگان چک بلامحل، وجود سامانه متمرکز درخصوص حساب جاری و اطلاعات گواهی عدم پرداخت امری لازم و ضروری است. وجود این سامانه موجب می شود تا بانک ها به هنگام افتتاح حساب جاری یا تقاضای دسته چک به بسیاری از اطلاعات شخص دسترسی داشته و طبق آن اطلاعات، تصمیم صحیح اتخاذ کنند.

و) پیش بینی امکان ثبت، استعلام و رهگیری چک های صادره: در راستای بازگرداندن اعتبار اسناد تجاری ضروری است از صدور چک به وسیله اشخاص فاقد اعتبار جلوگیری شود. به دلیل بی اطلاعی اشخاص از اعتبار یکدیگر، فعالان اقتصادی اسناد تجاری را عمدتاً از اشخاصی می پذیرند که سابقه فعالیت با آنان داشته یا به نحوی شناختی از آنان به دست آورده اند. همین امر موجب کاهش استفاده از اسناد تجاری در معاملات شده و اعتماد به اسناد مذکور را درخصوص اشخاص ناشناس سلب می کند. به همین منظور، پیش بینی شده تا طرفین مبادله بتوانند به برخی از اطلاعات طرف دیگر که می تواند آنان را در اتخاذ تصمیم صحیح یاری کند دسترسی داشته باشند.

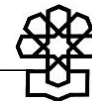
ز) امکان اجرای چک از طریق اجرای احکام دادگستری: حجم وسیعی از توان دادگاه های قوه قضاییه صرف رسیدگی به پرونده های چک می شود، علاوه بر آن، رسیدگی حقوقی به دلیل طولانی شدن روند رسیدگی و هزینه بالا چندان مورد اقبال مردم نبوده و از اینرو دارندگان چک بلامحل به طرح شکایت کیفری رغبت پیدا می کنند. در راستای کاهش اطاله دادرسی و دستیابی سریع دارنده چک به طلب خود، در ماده ۹ طرح پیشنهادی، پیش بینی شده است تا چک هایی که شرایط مقرر شده را دارا هستند، بدون رسیدگی ماهوی در دادگاه، با طی تشریفات شکلی از طریق اجرای احکام دادگستری به اجرا گذاشته شوند. با توجه به ماهیت چک که قانونگذار آن را در حکم اسناد لازم الاجرا قرار داده اجرای مفاد چک، از طریق اجرای ثبت با توجه به قوانین فعلی مقدور است؛ بنابراین متن پیشنهادی با الگوبرداری از اجرای اسناد رسمی، این امکان را فراهم کرده تا چک بتواند در اجرای احکام دادگستری نیز به اجرا

گذاشته شود.

۶. تصویب طرح حمایت از مالکیت صنعتی در کمیسیون حقوقی و قضایی

با توجه به اینکه قانون «ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری» مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۰۳ به شکل آزمایشی به تصویب مجلس محترم رسیده و مهلت آزمایشی پنج ساله آن در تاریخ ۱۳۹۱/۱۱/۲۸ به اتمام رسیده و در چندین نوبت مهلت آزمایشی آن تمدید گردیده است از این رو دفتر مطالعات حقوقی مرکز پژوهش‌های مجلس با ارزیابی نکات مثبت و منفی قانون آزمایشی مذکور و با جلب نظر کارشناسان و دستگاه‌های ذی ربط پیش‌نویس طرح قانون دائمی حمایت از مالکیت صنعتی را تهیه نمود که در کمیسیون قضایی و حقوق مجلس دهم تصویب و در نوبت تصویب در صحن علنی مجلس قرار گرفت. اهم نوآوری‌های متن مصوب به شرح ذیل است:

۱. تدوین مقررات و ضوابط روشن در راستای حمایت دقیق‌تر از ایده‌های خلاقانه در زمینه اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری و طراحی تقسیم‌بندی بهتر در این حوزه‌ها در قالب کلیات، شرایط شکلی و مقررات ماهوی.
۲. طراحی روش‌های حمایت از مالکیت فکری در حوزه اختراعات ژنتیکی و زیست‌فناوری ضمن رعایت حفظ ذخایر ملی در زمینه‌ی منابع ژنتیک.
۳. شناسایی برخی از مصادیق مهمی که بنابه مصالح عمومی و منافع ملی، لازم است از دایره حمایتی قانونگذار نسبت به مصادیق مالکیت صنعتی خارج باشد و در مقررات فعلی، پیشینه‌ای ندارد.
۴. شناسایی ذی‌نفعان ثبت اختراع و مقررده‌گذاری مستقل و جامع در خصوص این اشخاص.
۵. مقررده‌گذاری در خصوص شرایط ماهوی اختراعات «به صورت مستقل» و رفع نواقص موجود در مقررات فعلی.
۶. طراحی مقررده‌ای مشتمل بر همه جزئیات لازم در خصوص «توصیف اختراع» (به عنوان مبنای اصلی توجیه اختراع ادعائی) و رفع ایرادات وارد بر مقررده متناظر در قانون فعلی.
۷. طراحی «کمیسیون رسیدگی به اختلافات ثبت مالکیت صنعتی» جهت رسیدگی تخصصی به اعتراضات ذی‌نفعان در بخش‌های مختلف روند ثبت هریک از مصادیق مالکیت صنعتی.
۸. پیش‌بینی سیستم اعتبارسنجی و ارزیابی اختراعات با توجه به حوزه‌های اولویت‌دار و رعایت مصالح ملی و منافع عمومی، در دو روش اعلامی و تحقیقی.
۹. توجه جامع به حقوق مادی و معنوی مخترع و تفکیک جنبه‌های مادی و معنوی حقوق ناشی از ثبت اختراع از یکدیگر (و به تبع آن، دیگر مصادیق مالکیت صنعتی):
۱۰. تعیین مصادیق زوال حق اختراع در یک دسته‌بندی منظم.
۱۱. توسعه دایره حمایت از دیگر مصادیق مرتبط با مالکیت صنعتی، از جمله نمونه اشیا مصرفی،

اسرار تجارتي و رقابت غيرمنصفانه:.

۱۲. پيش بيني سامانه الكترونيكي ثبت و انتشار اظهارنامه اختراع در جهت سهولت ثبت اختراعات و کاهش هزينه هاي ثبت.

۱۳. مكلف نمودن مرجع ثبت به آموزش، توانمندسازي و احراز صلاحيت و صدور پروانه فعاليت براي كارگزاران تخصصي ثبت موضوعات مرتبط با مالكيت صنعتي.

۷. لايحه حمايت از اطفال و نوجوانان

با عنايت به برخي ايرادات و خلاها در لايحه حمايت از اطفال و نوجوانان، كارگروهي متشكل از نمايندگان دفتر مطالعات حقوقي مركز، قوه قضائيه و دستگاه هاي ذيربط از جمله سازمان بهزيستي و وزارت كشور لايحه مذكور را مورد بازنگري قرار داده و مواد اصلاحي به كميسيون قضائي ارائه گرديد. مواد پيشنهادي مشتمل بر ۵۱ ماده كه با رويكردي كاملا حمايت مدارانه طيف وسيعي از موضوعات مرتبط با حوزه كودكان را مورد توجه قرار داده است در تاريخ ۱۳۹۷/۶/۶ به تصويب مجلس شوراي اسلامي رسيده و جهت تاييد نهايي به شوراي محترم نگهبان ارسال گرديده است. حمايتهاي مندرج در اين لايحه را مي توان به دو بخش كلي حمايت غير كيفري و كيفري به ترتيب زير تقسيم نمود؛

الف) حمايت غير كيفري مشتمل بر سازو كارهاي ذيل:

۴. پيش بيني ساختار مشخص و تشكيلاتي براي ايجاد زمينه هاي همكاري همه نهادها و انجام مطالعات و تحقيقات آماري و اطلاعاتي در جهت حمايت از اطفال و نوجوانان در معرض خطر به نهاد ذيربط و مداخله فوري جهت پيشگيري از بزه ديدگي يا افزايش آسيب وارده.

۵. تعيين و تبين گستره وظايف و تكاليف نهادهاي مرتبط با حوزه كودكان از جمله وزارت كشور، نيروي انتظامي، سازمان بهزيستي، سازمان صدا و سيما.

۶. پيش بيني وضعيت مخاطره آميز ناشي از اعمال والدين، سرپرستان طفل، ساير افراد مرتبط با وي. ب) حمايت كيفري مشتمل بر قواعد ماهوي و شكلي ذيل؛

۱. جرم انگاري رفتارها عليه حقوق مادي و معنوي طفل، مانند حق بر آموزش، ارتكاب اعمال منافي عفت عليه طفل، معامله طفل و بهره كشي از وي، جرايم عليه تماميت جسماني، ازدواج با صغار و امتناع از اعلام جرم به مقامات.

۲. پيش بيني و تخصيص شعبي براي رسيدگي به جرايم عليه اطفال و نوجوانان، تعيين طرق شروع به رسيدگي و امكان اعلام جرم عليه طفل، غير قابل گذشت بودن جرايم مزبور و...

۸. قانون الحاق يك ماده به قانون مبارزه با مواد مخدر

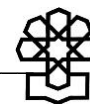
قانون مبارزه با مواد مخدر در سال ۱۳۶۷ با هدف ساماندهی و کنترل معضل جرائم مواد مخدر به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است. این قانون تا کنون دو بار در سالهای ۱۳۷۶ و ۱۳۸۹ مورد اصلاح قرار گرفته است. به موجب اصلاحیه ۱۳۸۹ و مطابق با ماده (۴۵) این قانون به مجلس شورای اسلامی اجازه اصلاح این قانون داده شد.

با وجود آنکه قانون مذکور و اصلاحات بعدی آن عمده‌تاً مبتنی بر شدت مجازات‌ها نظیر اعدام و حبس ابد می‌باشد به دلایل مختلف از جمله استفاده بی ضابطه از نهاد عفو و تخفیف مجازات و گستره تبدیل مجازات اعدام به حبس ابد و عدم تمایل قضات به اجرای مجازات‌های شدید، اصول حتمیت و قطعیت مجازات‌ها در این قانون با تزلزل مواجه شده و کارآمدی و اثربخشی این مجازات در قانون مبارزه با مواد مخدر را تحت الشعاع قرار داده بود. از این رو پیش‌نویس طرح اصلاح برخی مواد قانون مبارزه با مواد مخدر با هدف متناسب سازی جرایم و مجازات‌های مقرر در قانون مبارزه با مواد مخدر و تعدیل موارد مجازات اعدام و حبس ابد، در دستور کار دفتر مطالعات حقوقی قرار گرفت. این طرح در قالب الحاق یک ماده به قانون مزبور در تاریخ ۱۳۹۵/۹/۱۶ اعلام وصول گردید و سرانجام پس از بررسی در کمیته‌های تخصصی و جلسات کمیسیون مربوطه و صحن علنی در تاریخ ۱۳۹۶/۷/۱۲ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و در تاریخ ۱۳۹۶/۸/۳ جهت اجرا ابلاغ گردیده است. برخی ویژگی‌های طرح مزبور عبارتند از:

۱. اختصاص مجازات اعدام به جرائم مواد مخدر و روانگردان به چهار مورد؛ اول آنکه به شکل مسلحانه واقع شوند دوم آنکه مرتکب، نقش سردسته یا پشتیبان مالی داشته سوم آنکه از اطفال و نوجوانان در ارتکاب جرائم مزبور استفاده شده باشد و چهارم آنکه مرتکب سابقه محکومیت قطعی اعدام یا حبس ابد یا حبس بیش از ۱۵ سال را به علت ارتکاب جرائم موضوع قانون مواد مخدر داشته باشد.
۲. تعدیل موارد مجازات اعدام مندرج در قانون فعلی به حبس درجه ی یک (بیست و پنج سال تا سی سال حبس) و موارد حبس ابد به حبس و جزای نقدی درجه دو (حبس از پانزده تا بیست و پنج سال و جزای نقدی از ۵۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال تا ۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال)
۳. تعریف مسلحانه بودن جرائم مواد مخدر، توضیح آنکه قاچاق مسلحانه مذکور در این قانون از منظر برخی از قضات نیازمند همراه داشتن سلاح است؛ درحالی که از منظر برخی دیگر صرف درگیری کفایت می‌کند و از این جهت قانون دارای ابهام بود.
۷. ساماندهی موارد استفاده از نهادهای ارفاقی همچون تعلیق مجازات، آزادی مشروط و مرخصی از زندان.

۹. طرح الحاق موادی به قانون اجرای اصل ۴۹ قانون اساسی

از اهداف بلند نظام جمهوری اسلامی ایران، مبارزه همه جانبه با انواع فساد و به ویژه فساد اقتصادی و مالی کارگزاران و مسئولان است که به اصول قانون اساسی نیز راه یافته است. اصل چهل و نهم (۴۹) قانون اساسی به عنوان طلایه دار مبارزه با تحصیل درآمدهای نامشروع، مقرر کرده است که باید درآمدهای نامشروع به صاحبش

یا بیت المال بازگردانده شود و حکومت اسلامی از این جهت موظف به رسیدگی و پیشگیری است. همچنین، در راستای تضمین پاکدستی مسئولان بلند پایه به موجب اصل صد و چهل و دوم (۱۴۲) قانون اساسی داریی این افراد باید توسط رئیس قوه قضائیه بررسی شود. بند چهارم بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی نیز به لزوم مبارزه با فساد پرداخته و آن را برای نظامی چون جمهوری اسلامی که نیازمند مشروعیتی فراتر از مشروعیت‌های مرسوم است، جدی تر میدانند و به صراحت اذعان می‌دارد: «سوسه مال و مقام و ریاست، حتی درغلوپترین حکومت تاریخ یعنی حکومت خود حضرت امیرالمؤمنین (ع) کسانی را لغزاند، پس خطر بروز این تهدید در جمهوری اسلامی هم که روزی مدیران و مسئولانش مسابقه زهد انقلابی و ساده زیستی می‌دادند، هرگز بعید نبوده و نیست؛ و این ایجاب میکند که دستگاهی کارآمد با نگاهی تیزبین و رفتاری قاطع در قوای سه گانه حضور دائم داشته باشد و به معنای واقعی با فساد مبارزه کند، به ویژه در درون دستگاه‌های حکومتی.

درواقع، مبارزه همه جانبه با فساد ریشه در آموزه‌های دینی و آرمان‌های بلند انقلاب اسلامی دارد و از این رو در قانون اساسی نیز تبلور یافته است و به تبع آن در سال ۱۳۶۳ قانون نحوه اجرای اصل چهل و نهم اساسی جمهوری اسلامی ایران به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. لذا اصل (۴۹) قانون اساسی به‌عنوان طلایه‌دار مبارزه با درآمدهای نامشروع در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران پیش‌بینی شده است. براساس این اصل، درآمدهای نامشروع باید به صاحبش بازگردانده شود. «قانون نحوه اجرای اصل ۴۹ قانون اساسی» نیز برای اجرایی شدن این اصل تصویب شد اما، به مرور زمان با خلأهایی مواجه گردید که نیاز به اصلاح آن، احساس می‌شد. «طرح الحاق موادی به قانون نحوه اجرای اصل ۴۹ قانون اساسی» که به‌طور یک فوریتی و به این منظور تقدیم مجلس شورای اسلامی شده بود در جلسه علنی ۱۳۹۸/۴/۲۳ از تصویب مجلس گذشت. اجرای این قانون نقش مؤثری در مبارزه با مفاسد اقتصادی می‌تواند داشته باشد.

۱۰. طرح الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول

توسعه ثبت رسمی و فراگیر شدن ثبت رسمی مالکیت‌های مردم و دولت بر اراضی و املاک و سایر اموال از بسترهای اصلی پیشگیری از وقوع دعاوی و در نتیجه تحقق اقتصاد مقاومتی و نظم حقوقی جامعه بوده و در سیاست‌های برنامه ششم نیز مورد اشاره قرار گرفته است، فلذا ضروری است قوانین مرتبط با ثبت مانند قانون دفاتر اسناد رسمی که مصوب ده‌ها سال قبل می‌باشند مورد بازنگری و اصلاح قرار گیرند. از این رو طرح **الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول** به تصویب کمیسیون حقوقی و قضایی رسیده و در نوبت طرح در صحن علنی مجلس قرار گرفته است. به نظر می‌رسد این طرح در صورت تصویب و اجرا می‌تواند نقش مؤثری در کاهش دعاوی و مفاسد اقتصادی در حوزه اموال غیرمنقول داشته باشد.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۷۰۷۸

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: گزارش عملکرد تقنینی و نظارتی دوره دهم مجلس شورای اسلامی (ویرایش اول)

تهیه و تدوین: دفاتر تخصصی معاونت‌های پژوهشی مرکز
ناظر علمی: محمدحسن معادی رودسری
ویراستار تخصصی: محمد حسن معادی رودسری
ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی:

عملکرد، تقنین، نظارت، دوره دهم، مجلس شورای اسلامی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۹/۳/۶